

Lietuvos Respublikos
Seimo
antroji sesija

2017 m. gegužės 25 d.
65 ir 66 posėdžiai

Stenogramos

37

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2017 m. gegužės 25 d.

Rytinis posėdis Nr. 65

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. gegužės 25 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16 ¹ , 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4096(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4097 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4098(2) svarstymas	9
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1997 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. VIII-340 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-575(3) svarstymas	10
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-443(2)ES priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	14
Administracinių nusižengimų kodekso 542, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-444(2)ES priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16 ¹ , 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4096(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4097 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4098(2) svarstymo tęsinys	16
Seimo nario G. Landsbergio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	18
Seimo nario R. Karbauskio kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	19
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	20
Seimo nario S. Gentvilo kalba	20
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	22
Seimo nario R. Martinėlio kalba	23
Seimo nario M. Majausko kalba	23
Seimo narės A. Armonaitės kalba	24
Seimo nario P. Gražulio kalba	24
Seimo nario J. Jaručio kalba	25
Seimo nario A. Matulo kalba	26
Seimo nario K. Glavecko kalba	27
Seimo nario T. Tomilino kalba	28
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16 ¹ , 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4096(2) svarstymo tęsinys	29
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4097 svarstymo tęsinys	49
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4098(2) svarstymo tęsinys	49
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-343(2) priėmimas	50
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 6 ir 16 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-475(4) priėmimas	50

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-511(2) svarstymas	51
Seimo nario V. Rinkevičiaus kalba	52
Informaciniai pranešimai	53

Vakarinis posėdis Nr. 66

Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojo M. Šefčovičiaus kalba	54
Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojo M. Šefčovičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	56

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, susisiekimo ministro R. Masiulio, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, aplinkos ministro K. Navicko, finansų ministro V. Šapokos ir socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio atsakymai į Seimo narių klausimus	59
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-343(2) priėmimo tęsinys	63
Šio įstatymo priėmimas	64
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 6 ir 16 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-475(4) priėmimo tęsinys	64
Šio įstatymo priėmimas	64
Administracinių nusižengimų kodekso 542, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-444(2)ES priėmimo tęsinys	64
Šio įstatymo priėmimas	64

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Seimo deklaracijos „Dėl 10 prioritetinių valstybės tvarkymo darbų, pasitinkant Valstybės Nepriklausomybės Atkūrimo 30-metį“ projekto Nr. XIIIIP-745 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kubilius)	64
Seimo narės A. Širinskienės kalba	68
Seimo nario P. Urbšio kalba	68
Seimo nario T. Tomilino kalba	69
Seimo nario K. Glavecko kalba	69
Seimo rezoliucijos „Dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių“ projekto Nr. XIIIIP-731 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kubilius)	72
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-763 pateikimas (A. Kubilius)	75
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-749 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	76
Šio nutarimo priėmimas	76
Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-701, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-702, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-703 ir Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-704 pateikimas (E. Pupinis)	76

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-747 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Matulas)	79
Šio nutarimo priėmimas	80
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-686(2) pateikimas (A. Matulas)	80
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl redakcinės komisijos sudarymo Seimo rezoliucijos „Dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių“ projektui Nr. XIIIIP-731 suredaguoti“ priėmimas	82
Seimo savaitės (2017-05-29–2017-06-02) – 2017 m. gegužės 30 d. (antradienio) ir birželio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	82
Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 16 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-659 ir Civilinio kodekso 2.26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-660 pateikimas (A. Matulas)	82
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio 1, 11 ir 13 dalies pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-497 ir Administracinių nusižengimų kodekso 123 ir 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 123 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-498 pateikimas (M. Adomėnas)	84
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-760 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	86
Šio nutarimo priėmimas	86
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-761 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	86
Šio nutarimo priėmimas	86
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17, 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-374(3) pateikimas (T. Langaitis)	86
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-415(2) pateikimas (T. Langaitis)	87
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-744 pateikimas (T. Langaitis)	89
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3530(2) svarstymas (R. J. Dagys)	90
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-361(4), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-363(3) ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-364(3) pateikimas (A. Anušauskas)	91
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-748 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Jovaiša)	91
Šio nutarimo priėmimas	92
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-595 pateikimas (S. Jovaiša)	92
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-748 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Jovaiša)	93
Šio nutarimo priėmimas	93
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-549 pateikimas (S. Jovaiša)	93
Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų paskelbimo arkivyskupo Teofiliaus Matulionio metais“ projekto Nr. XIIIIP-323(2) svarstymas ir priėmimas	94
Šio nutarimo priėmimas	95
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	96

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 65 STENOGRAMA

2017 m. gegužės 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. 10 valanda. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gegužės 25 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 86 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. gegužės 25 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės svarstymas. Darbotvarkė yra pateikta, Seniūnų sueiga patvirtino. Kas turite dėl darbotvarkės? R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Iš tiesų aš norėčiau dėl darbotvarkės ir tam tikrą pranešimą padaryti. Aš manau, kad ką tik, lygiai prieš 12 minučių, Seimo plenarijų posėdžių salėje buvo padarytas nusikaltimas, arba sistema yra sugedusi. Asmenys šiame flange nedalyvavo ir nebuvo čia (aš kalbu apie R. Karbauskį ir A. Verygą), jų vardu naudodamasis asmuo, Seimo narys, jų kortelėmis juos užregistravo. Dabar mes kalbame apie Alkoholio kontrolės įstatymą. Ar čia nebuvo dirbtinai informatikų prieš tai jau surežisuota, kad jie įtraukti, ar tai buvo kokio asmens padaryta? Todėl, kol išsiaiškins šitą dalyką Seimo sekretoriatas, kas ir kieno vardu užregistravo, aš siūlau daryti Alkoholio kontrolės įstatymo svarstymo pertrauką, kad būtų aiškumas. Nes jeigu vyksta tokie procesai, gali vykti ir su balsavimu, nesant žmonių.

PIRMININKAS. R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, nejuokinkite vienas kito. Pone Žemaitaiti, taip pat nejuokinkite čia susirinkusių Seimo narių. Registruotasi buvo ne posėdžiui, ne balsavimui, o tiesiog šnekėjimui frakcijos vardu. (*Triukšmas salėje*) Aš prašau jūsų tada, jeigu yra tokia problema, jeigu jūs matote tokią problemą, tegul Etikos ir procedūrų komisija apsvarsto. O dabar mes iš naujo užsiregistruokime, jeigu jūs siūlote taip daryti. (*Balsai salėje*) Jūs nejuokaukite!

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, kadangi nėra... (*Triukšmas salėje*) Gerbiamieji kolegos, aš turiu teisę kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, tą ir darau. Kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją išsiaiškinti šį paminėtą klausimą. Diskusija bus rengiama pagal Statutą.

Dėl darbotvarkės – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Nei piktai, nei linksmai, pasakysiu taip. Liberalai nutarė ateiti anksčiau užsiregistruoti, be keturiolikos dešimt čia mes visi susirinkome, dar sistema registracijos neveikė. Dalyvavo viena Seimo narė iš tos pusės, ir atsirado užsirašymai, kas buvo minėta, R. Karbauskio ir A. Verygos. Aš būčiau siūlęs kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Tą padarė Seimo Pirmininkas, ačiū jums. Tačiau tuo pagrindu reikia stabdyti svarstymą. Toks mūsų frakcijos siūlymas.

Ir antras dalykas, aš prašau paaiškinimo. Aš neprašau išbraukti iš darbotvarkės, tačiau ar dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pataisų svarstymo šiandien nėra pažeidžiama Statuto 151 straipsnio 1 dalis? Jeigu bus pateiktas kvalifikuotas išaiškinimas su datomis, tada tvarka, nereikalaujame atšaukti, išbraukti klausimo iš darbotvarkės, jeigu jūs tą įrodysite.

Tačiau dėl kreipimosi į Etikos ir procedūrų komisiją mes prašome stabdyti procedūrą.

PIRMININKAS. Išaiškinimas. Gegužės 16 dieną pagrindiniame komitete pateikta pagrindinė išvada, po to Seimo nariai turi teisę teikti siūlymus, kuriuos komitetas apsvarsto iki Seimo posėdžio.

Toliau – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog prašyčiau anuliuoti tuos registravimusis balsavimui tiek... (*Triukšmas salėje*) Aš kažkaip tikiu, kad Seimas yra kultūringa institucija ir nerėkia visi, kai kalba vienas. Tai prašyčiau anuliuoti registravimusis. Taip, registravau aš tų Seimo narių kortelėmis.

PIRMININKAS. Šiuo klausimu kreipiausi į Etikos ir procedūrų komisiją. Toliau jie spres, ką mes turime daryti.

K. Mažeika.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, galbūt pradėkime dirbti, išties kalbame apie darbotvarkę. Aš norėčiau lygiai taip pat dėl Etikos ir procedūrų komisijos išvados, vakar pareiškė išvadą dėl 1-9a klausimo. Prašyčiau jį išbraukti iš darbotvarkės, nes turime atsižvelgti į komisijos išvadą. Prašau išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, čia ta situacija iš vienos pusės atrodo lyg ir juokinga, tas registravimas, bet iš kitos pusės... Aš tik noriu jus informuoti apie vieną Statuto normą. 7 straipsnio 1 dalis skamba taip: „Seimo narys turi Seimo nario pažymėjimą ir Seimo nario ženklelį, kuriais jis naudojasi savo įgaliojimų laikotarpiu.“ Noriu priminti, kad Seimo narys L. Karalius praeitą kadenciją dėl to, kad leido naudotis savo pažymėjimu kitam asmeniui, neteko Seimo nario mandato.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Viena pastaba. Gal aš neteisingai supratau ponią A. Širinskienę, kuri pasiūlė anuliuoti pasisakymų sąrašą, registravimąsi pasisakymui. Kokių pagrindų būtų anuliuotas mano užsirašymas? Aš užsirašiau pagal Statutą. Tada patikslinkime, jeigu anuliuotume, tai nebent dviejų asmenų, už kuriuos buvo užsirašyta. (*Balsai salėje*) O čia kitas dalykas dėl Etikos ir procedūrų komisijos. Galioja mūsų siūlymas atidėti viską.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, diskusija dėl Alkoholio kontrolės įstatymo bus rengiama pagal Statutą, ne taip, kaip užsirašė Seimo nariai. Kadangi laikas yra ribotas, tai pagal frakcijų dydį.

Z. Jedinskis. Prašom.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Gerbiamasis Pirmininke, pagal Statutą Vyriausybės valanda turi būti rytinio posėdžio metu, Statute yra parašyta. Kodėl nuolat pažeidžiamas Statutas?

PIRMININKAS. Yra du punktai Statute, kurie prieštarauja vienas kitam. Tai yra dabar dėmesio centre.

Kas dar dėl darbotvarkės? A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš vis dėlto, žvelgdamas į Statutą ir į Seimo darbo praktiką, norėčiau priminti jums, kad tais atvejais, kada Seimas mano kitaip, jis gali priimti ir kitus sprendimus ir dėl eilės, kuri, kaip matome, su tam tikrais pažeidimais buvo sudaryta pasisakyti, taip pat dėl laiko, nes itin svarbus klausimas. Mūsų koalicijos partneriai ir jų lyderis R. Karbauskis įvardija Alkoholio kontrolės įstatymą kaip svarbiausią šioje sesijoje, todėl manau, kad diskusijos laiką turbūt būtų galima ir pratęsti? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar svarstome darbotvarkę. Kai svarstysime klausimą, apsispręsimė dėl laiko, skirto šiam klausimui svarstyti.

Povilai Urbšy, dėl darbotvarkės norite? Ne. E. Gentvilas. Norite dėl darbotvarkės?

E. GENTVILAS (LSF). Taip. Dabar jau konkrečiai dėl darbotvarkės. Kadangi Seimo Pirmininkas kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją dėl išaiškinimo, ar būta pažeidimų, ar nebūta, Liberalų sąjūdžio frakcija siūlo balsuoti dėl klausimo svarstymo atidėjimo iki kito posėdžio, iki kurio turi būti Etikos ir procedūrų komisijos išvada. Mūsų siūlymas balsuoti dėl klausimo atidėjimo iki kito posėdžio, kol bus komisijos išvada.

PIRMININKAS. Gerai. Su etikos klausimu tai nesusiję, bet dėl jūsų siūlymo galėsime balsuoti atskirai. Ar galime pritarti darbotvarkėi be 1-9 klausimo? (*Balsai salėje*) Gerai.

Balsuojame. Kas už tokią darbotvarkę, išbraukus 1-9a ir 1-9b klausimus? (*Triukšmas salėje*)

Balsavo 76 Seimo nariai: už darbotvarkę balsavo 63 Seimo nariai, prieš – 3, 10 susilaikė. Darbotvarkė patvirtinta. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, E. Gentvilas suformulavo klausimą, kad atidėtume, bet neišbrauktume iš darbotvarkės. Todėl būtų svarstoma tuo metu, kada svarstomas klausimas. Ar sutinkate su tuo, kad toks buvo jūsų pasiūlymas? (*Balsai salėje*)

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš manau, jūs pasiūlytė visiškai statutiškai korektiškai – pirmiau patvirtinti darbotvarkę neišbraukiant šito klausimo, nes aš nesiūliau išbraukti iš darbotvarkės, o štai dabar, pradėdant svarstyti tą darbotvarkės klausimą, prašau teikti mūsų frakcijos siūlymą atidėti klausimą, iki kol bus Etikos ir procedūrų komisijos išvada. Dėkoju jums už teisinį korektiškumą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami Seimo nariai, pasiūlymas yra atidėti iki kito posėdžio, ir mes privalome balsuoti už šį pasiūlymą. (*Balsai salėje*) Nesusijęs su Etikos ir procedūrų komisija. (*Balsai salėje*) Formuluoju balsavimo klausimą. (*Balsai salėje*) Gerai.

J. OLEKAS (LSDPF). Labai ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, jeigu pažiūrėsime į Statutą, klausimas dėl atidėjimo svarstomas tada, kada bus pradėtas svarstyti tas klausimas. Kol kas šitas klausimas nebuvo pradėtas svarstyti, kol kas apskritai svarstėme darbotvarkės tvirtinimo klausimą. Dėl darbotvarkės nubalsavome. Kai prasidės klausimo svarstymas, tada gali būti frakcijų pasiūlymai dėl nukėlimo ir panašių dalykų. Ačiū.

PIRMININKAS. Atrodo, kad svarstyti pradėjome. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Kadangi iš tikro mes tiktai dabar pradėdame svarstyti šį klausimą, frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerai. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, pirmas pasiūlymas vis dėlto buvo.

P. URBŠYS (LVŽSF). Palaukite! Mes vis dėlto turime laikytis Statuto, nes svarstymo metu galėjo būti įvairių pasiūlymų. Bet pasiūlymą dėl pertraukų galima skelbti tik tada, kai yra paskelbtas būtent darbotvarkės klausimas. Aš griežtai laikiausi Statuto.

Dabar dėl Etikos ir procedūrų komisijos išvadų. Kiek aš suprantu, įvyko perregistravimas, panaikinta būtent pasekmė. Gerbiamasis, gali būti svarbu ar ne? Etikos ir procedūrų komisija fiksuos tai, kas buvo padaryta. Dabar tų pasekmių nėra. Man atrodo, nevilkinime klausimo svarstymo. Prašom atsižvelgti į mano statutinį prašymą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš didžiai turiu visų jūsų atsiprašyti. Taip, Povilai Urbšy, aš tikrai nepaskelbiau klausimo.

10.17 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4096(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4097, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4098(2) (svarstymas)

Dabar aš skelbiu, kad mes svarstysime pirmąjį darbotvarkės 1-2a klausimą – Alkoholio kontrolės...

P. URBŠYS (LVŽSF). Palaukite! (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. ...Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. (*Balsai salėje*) Prašau.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš galiu pakartoti frakcijos prašymą daryti pusės valandos pertrauką. Tuo labiau, jeigu jūs pažiūrėsite į stenogramą, jūsų buvo sakiny – dabar pradėdame svarstyti darbotvarkės klausimą. Jūs dabar tik patikslinote būtent kokį, bet tas jūsų sakiny buvo. Aš galiu tik pakartoti savo statutinį prašymą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Siūlau balsuoti dėl frakcijos siūlymo, dėl Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymo... (*Triukšmas salėje*)

Gerbiami Seimo nariai, ar sutiktumėte balsuoti alternatyviai? Yra du pasiūlymai. (*Triukšmas salėje*) Negalime. Gerai. Pirmasis pasiūlymas buvo klausimą atidėti iki kito posėdžio. (*Triukšmas salėje*) Gerai. Techninė penkių minučių pertrauka.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, atrodo, radome konsensumą. Kadangi E. Gentvilas svarstant darbotvarkę paprašė svarstyti klausimo atidėjimą, o P. Urbšys paprašė pertraukos tuo metu, kai buvo paskelbtas klausimas, todėl siūlau apsispręsti dėl P. Urbšio siūlymo daryti šio klausimo svarstymo pusės valandos pertrauką. Balsuojame. Kas už tai, kad būtų šio klausimo svarstymo pusės valandos pertrauka?

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 59, prieš – 36, susilaikė 12. Šio klausimo svarstymo pusės valandos pertrauka.

10.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1997 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. VIII-340 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-575(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1997 m. birželio 26 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-575. Pranešėjas – Seimo narys V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, mielieji kolegos, Žmogaus teisių komitetas buvo pagrindinis šiuo klausimu. Teikėjas dalyvavo komiteto posėdyje, suderinome visas pozicijas, siūlome pritarti bendru sutarimu patobulintam projektui, kuris keičia pavadinimą ir kai kurias vidines nuostatas. Labai ačiū. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Pasiūlymų nėra. Užsirašiusių dalyvauti diskusijoje taip pat nėra. Dėl motyvų. Motyvai už – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Aš noriu mūsų Laisvės kovų komisijos vardu padėkoti Žmogaus teisių komitetui, kuris išnagrinėjo šį klausimą, taip pat Teisės departamentui už pateiktas pastabas. Kolegos, tikrai kviečiu pritarti siūlymams ir balsuoti už, kadangi mūsų komisija turės galimybę taip pat rūpintis dalyvavusiais Sausio 13-osios įvykiuose, nukentėjusiais žmonėmis. Iš tikrųjų spęstinių problemų yra, o iki šiol teisinio pagrindo pasirūpinti šiais žmonėmis nebuvo. Todėl kviečiu pritarti pateiktam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau užsirašiusių nėra. Siūlau balsuoti ir pritarti po svarstymo.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 96, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Po svarstymo nutarimui pritarta.

10.29 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-443(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4a klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-443. Pranešėjas – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, dėl Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimo turėjome Užsienio reikalų komitete svarstymą, buvo Vidaus reikalų ministerijos, Migracijos departamento, taip pat Valstybės saugumo departamento atstovai. Remdamiesi jų rekomendacijomis, išdiskutavome, kad optimalus terminas dėl aukštos kvalifikacijos darbo jėgos vadovų turėtų būti du mėnesiai, o skubos tvarka – vienas mėnuo. Taigi priimtas tiek mūsų šalies saugumo institucijų reikalavimus, tiek regioninę specifiką atitinkantis sprendimas. Kaip jau minėjau praeitą sykį, Lenkijoje taip pat analogiškas terminas, t. y. maksimalus – 60 dienų, minimalus – 30 dienų, Latvijoje – vienas mėnuo, o Estijoje – 55 dienos. Taigi priėmė šį projektą, pakeitimo projektą, turėsime Lietuvoje konkurencingą situaciją šioje srityje. Prašau visų palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mindaugai Puidokai, prašytume likti. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 2 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 4 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 5 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 6 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

7 straipsnis. Yra užregistruoti Seimo narių A. Ažubalio ir L. Kasčiūno pasiūlymai. Kas?.. Nėra teikėjų. Pranešėjau, norėtumėte pakomentuoti?

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš galiu trumpai pristatyti. Iš tikrųjų komitete buvo balsavimas dėl siūlymo, kad būtų ilgesnis terminas, t. y. trys mėnesiai. Komitetas pritarė mano pristatytam įstatymo pakeitimo projektui, tai yra trumpesniam terminui, būtent dviejų mėnesių ir vieno mėnesio skubos tvarka. O kolegos A. Ažubalio siūlymas buvo trys mėnesiai.

PIRMININKAS. Ar turime 29 pritariančius? Prašom balsuoti, kad svarstytume šį pasiūlymą. Balsavo tik 27. Nėra. Pataisa nesvarstoma.

Kita – Užsienio reikalų komiteto. Kas pristato? Pranešėjas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš faktiškai tą esminę pataisą ir pristaciau, kad šiuo atveju šioms dviem kategorijoms darbuotojų, perkeliant juos iš trečiųjų šalių, būtų taikomas dviejų mėnesių terminas. O skubos tvarkos atveju tai būtų vienas mėnuo, arba 30 dienų.

PIRMININKAS. Ar turime 29 balsus, kad būtų svarstoma? Prašom balsuoti.

Už balsavo 70, svarstoma.

Dėl vedimo tvarkos – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, aš norėčiau, kad jūs padarytumėte pastabą klausimą pristatančiajam. Negali būti taip, kad žmogus stovi tribūnoje, pristato klausimą ir pirštu rodo, kaip reikia balsuoti. Aš tokio dalyko dar nesu matęs. Čia chamizmų chamizmas.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamasis Mindaugai, kadangi jums buvo suteikta garbė gerbiamo Pirmininko paaiškinti... (*Triukšmas salėje*) ... svarbų dalyką, tai yra kodėl, jūs nepasakėte, kodėl buvo siūlyti trys mėnesiai, nes pagrindinis paaiškinimas, balsavimas buvo, bet jūs motyvą praleidote, kad Valstybės saugumo departamentas neturi (mes nutarėme, kad reikia padidinti pajėgumus) pakankamų pajėgumų prižiūrėti tą srautą. Todėl buvo siūloma dabar, kada nėra iš biudžeto skirta pinigų naujo atvykstančiųjų srauto patikimumui peržiūrėti, buvo prašoma daugiau mėnesių, nes dar nebuvo įtraukti biudžetiniai pakeitimai. Šitą dalyką jūs galėjote paaiškinti prieš balsavimą. Gerbiamasis Mindaugai, aš pasitikiu jūsų objektyvumu. Ačiū.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Norėčiau atsakyti į gerbiamojo Emanuelio klausimą. Iš tiesų Valstybės saugumo departamentas dalyvavo Užsienio reikalų komiteto posėdyje ir aiškiai buvo priimtas kompromisinis sprendimas, kuris šiandien atitinka ir Valstybės saugumo departamento situaciją, tai yra du mėnesiai. Tą kiti kolegos, komitete dalyvavę, iš Valstybės saugumo departamento atstovo lūpų taip pat girdėjo. Todėl ir buvo pasirinktas būtent šis variantas.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai dėl komiteto siūlymo. Motyvai už – V. Bakas. (*Balsas salėje*) Motyvai prieš – G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, vadinamasis kompromisinis pagrindinio komiteto siūlymas yra ne mažiau žalingas kaip ir iniciatyvos dėl trijų mėnesių suteikti leidimus gyventi Lietuvoje. Drįstu tik priminti, kad prieš metus Lietuvos Respublikos Seimas balsavo už Užsieniečių teisinės padėties įstatymą, kuriuo mes sutrumpinome terminus, siekdami būti lankstesni ir greitesni, pritraukdami specialistus iš užsienio.

Šiuo siūlymu vėl grįžti prie ilgesnių terminų mes patys sau šaudome į kojas, gerbiame kolegos. Aš drįstu atkreipti dėmesį, kad prieš metus kelis mėnesius diskutavome ir radome kompromisus, tarp jų ir V. Sinkevičius, dabartinis Ekonomikos komiteto pirmininkas, kartu su kitais „Kurk Lietuvai“ entuziastais mynė takus ir įtikino Seimą, kad reikia lanksčių terminų. Jeigu L. Kasčiūnui ar kitiems iniciatoriams dėl ilgesnių terminų kyla klausimų, tai paskambinkite Lenkijos

kolegoms ir paklauskite, kaip milijonas ukrainiečių šiandien padeda kelti ne Lietuvos, o Lenkijos ekonomiką. Kodėl Lietuvoje yra turbūt penki, *maximum* 7 tūkst. kvalifikuotų ukrainiečių specialistų, kurių šiandien mirtinai Lietuvai trūksta, o mes manome, kad neapsisuks tarnybos. Skirkime milijoną litų, atsiprašau, eurų, šiuo atveju VSD papildomai, kad turėtų reikiamą pareigūnų skaičių ir galėtų dirbti su visomis prevencinėmis, indikacinėmis priemonėmis. Bet terminų ilginimas, gerbiamieji kolegos, konkurencinėje aplinkoje dėl kvalifikuotos darbo jėgos šiame regione ištis yra ydingas ir žalingas Lietuvai sprendimas. Du mėnesiai yra vėžlio greitis. Aš kviečiu nepritari tiems pasiūlymams, kuriuos siūlo komitetas ir grupė Seimo narių.

PIRMININKAS. Dėkoju. R. J. Dagys – motyvai už.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Kai mes norime prastumti savo idėjas, net ne visai korektiškus metodus naudojame. Lenkus paminėjome, kur 80 dienų yra tas terminas. Tai kur čia mes dabar išsiskiriame su dviem mėnesiais, aš niekaip nepagaunu minties, ir kur čia mes konkurencinę kovą pralošiamo?

Supraskime, šiuo atveju yra protingumo kriterijus, per kiek laiko realiai galima įvykdyti procedūrą. Tai yra dalykas. Niekas nesiginčija, reikia tuos žmones leisti ir panašiai. Srautas tik dides, žmonių pas mus vis mažėja. 14 tūkst. laikinų leidimų per metus išduodame dirbti pagal laikinus leidimus. Tai tikrai nemaža masė, kurią reikia patikrinti.

Ką mes sakysime, jeigu kas nors atsitiks ir papuls kokie nors nepageidautini žmonės, ir įvykdys ką nors? Tada mušimės į krūtinę, plėšysime drabužius, kodėl tos tarnybos nepadarė? Nereikia...

Sistemą turime pritaikyti prie realiai veikiančių struktūrų ir įgyvendinamų terminų, todėl aš manau, kad kompromisinis sprendimas tikrai yra normalus, jeigu mūsų institucijos tam dalykui pritaria. Todėl ir nereikia kalbėti, kad mes labai ekonomiką pakelsime. Bet kurios darbo jėgos įvežimas naudingas ekonomikai, bet atlyginimų jis nekelia. Jis kaip tik mažina atlyginimus, nes įvežama todėl, kad ten pigesnė darbo jėga.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau apsispręsti dėl pataisos. Kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja už, kas nepritaria – prieš, kiti susilaiko.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 72, prieš – 12, susilaikė 27. Pataisai pritaria.

Turėtume apsispręsti dėl viso 7 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu pritari 7 straipsniui su pataisa? Ačiū, pritaria. 8 straipsnis. Pasiūlymų, pataisų nėra. Ar galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaria. 9 straipsnis. Taip pat pasiūlymų ir pataisų nėra. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 10 straipsnis. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaria. 11 straipsnis. Taip pat pataisų nėra. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaria. 12 straipsnis. Pataisų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritaria. 13 straipsnis. Pataisų nėra. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 14 straipsnis. Taip pat pataisų nėra. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 15 straipsnis. Taip pat pataisų nėra. Galime bendru sutarimu pritari šiam straipsniui? Ačiū, pritaria. 16 straipsnis. Pataisų taip pat nėra. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaria.

17 straipsnis. Yra Teisės departamento... Prašau pakomentuoti.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Įrašyti žodį „yra“.

PIRMININKAS. Prašom pakartoti.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Sakau, tik techninė Teisės departamento pataisa, kad tekstas būtų tikslus, yra įkeliamas žodis „yra“.

PIRMININKAS. Ar galime pritari 17 straipsniui su Teisės departamento technine pataisa? Bendru sutarimu. Ačiū, pritaria. 18 straipsnis. Pataisų nėra. Ar galime pritari 18 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritaria. 19 straipsnis. Pataisų taip pat nėra. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 20 straipsnis. Taip pat pataisų nėra. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritaria. 21 straipsnis. Taip pat pataisų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritaria. 22 straipsnis. Pataisų nėra. Bendru sutarimu galime pritari? Ačiū, pritaria. 23 straipsnis. Taip pat pataisų nėra. Galime pritari? Ačiū, pritaria bendru sutarimu. 24 straipsnis. Taip pat be pataisų. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritaria.

25 straipsnis „Įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas“. Užsienio reikalų komiteto siūlymas. Prašau pristatyti.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Norėčiau trumpai pakomentuoti. Vidaus reikalų ministerijos ir Migracijos departamento prašymu siūloma įsigaliojimą numatyti rugsėjo 1 dieną, nes toks terminas yra mums tinkamiausias, kad mes galėtume jį įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad svarstytume, ar balsuojame? Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Ar galime pritarti siūlymui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Tada visam 25 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu su siūlymu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų dėl viso užsirašę... Motyvai už – Seimo narys V. Bakas. Nėra. K. Masiulis – motyvai už. Ačiū M. Puidokui.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ilgai negaišindamas jūsų brangaus laiko, noriu paremti šitą įstatymo projektą, kuris leidžia lengviau įvežti kvalifikuotus specialistus. Tai yra išteklius, tiesiog prilygintinas auksui. Kitose valstybėse žmonės gauna išsilavinimą, įgauna kompetenciją, kvalifikaciją ir atvyksta dirbuotis čia. Tikrai lai tai būna padaroma lengviau, o ne sukuriant tam tikrus nereikalingus barjerus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – Seimo narys Ž. Pavilionis. Nėra. Tada G. Stepovičius – motyvai prieš.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Tik trumpai pakartosiu dar kartą argumentus suprasdamas, kad taip, bendras projektas atsilieka nuo svarstymo terminų, susijusių su Europos Sąjungos teisės perkėlimu į mūsų nacionalinę teisę, tačiau mes šiuo sprendimu pasirinkome patį biurokratiškiausią, patį atsainiausią kelią, kaip stiprinti Lietuvos patrauklumą regione ir stiprinti Lietuvos konkurencingumą. Leidimų gyventi terminų ilginimas yra prieš Lietuvos interesus, darant šitą šalį ir savo piliečiams, ir kvalifikuotiems specialistams patrauklią. Todėl aš manau, kad ši pataisa dėl terminų pailginimo yra tas šaukštas deguto, kuris sugadino visą įstatymo projektą, ir aš negaliu balsuoti už tokį projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – V. Bakas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tik noriu priminti, kad kaip tik mes sutrumpinome terminus tam, kad, viena vertus, subalansuotume iššūkius, susijusius su saugumu, kad mes galėtume įsitikinti dėl tų asmenų, kurie nori pas mus kurti verslą.

Kita vertus, mes turime puikiai suprasti, kad turime būti konkurencingi regione. Mes negalime nagrinėti prašymų iki begalybės, todėl aš manau, kad šis projektas yra subalansuotas. Vakar į komitetą buvo specialiai pakviesti ir Valstybės saugumo departamento, Vidaus reikalų ministerijos atstovai, tikrai sprendimas yra subalansuotas tiek saugumo, tiek patrauklumo požiūriu, todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau pasakyti, kad aš po ilgų svarstymų mūsų komitete iš esmės nesu prieš, bet esu prieš labai paprastą dalyką. Ką tik ponas pirmininkas V. Bakas pasakė dėl Valstybės saugumo departamento buvimo pokalbio metu. Klausimas yra, kaip mes, tikrai atidarydami vartus ir darydami konkurencingą ekonomiką, sugebame padėti Valstybės saugumo departamentui padidėjusį srautą prižiūrėti valstybės saugumo prasme. Tik tai, viskas, daugiau nieko. Šitas dalykas šalia neįvyko, bet komitetas išpareigojo (gerbiamas J. Bernatonis gali patvirtinti) pateikti būsimo biudžeto kontekste oficialius pasiūlymus, kaip padidinti biudžetą Valstybės saugumo departamentui, kad tuos padidėjusius srautus būtų galima prižiūrėti nacionalinio saugumo prasme, jeigu tai įvyks, tada šitas projektas yra teigiamas. Mes žinome, kaip svarstomas biudžetas, todėl jeigu dabar jūs, gerbiami kolegos, visi galėtumėte į šitą nedidelį prašymą įsiklausyti, jis būtų be galo svarbus, liberalėjant mūsų rinkai (o tai yra svarbu ir būtina), mes taip pat turime padidinti budrumą tų savo žmonių, kurie prižiūri mūsų valstybės saugumo garantijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Iš esmės pritardamas siūlomam projektui, turiu labai trumpai pasakyti. Vis dėlto terminų klausimas nėra šiaip savitiksliis. Tiek trumpinimas, tiek ilginimas turi savų plusų ir minusų. Pavyzdžiui, apie trumpinimą. Čia tie žmonės, kurie oponuoja projektui sakydami, kad ištempiami per daug terminai, vis dėlto ignoruoja realybę. Institucijas galima spausinti iki begalybės. Galima nustatyti vieną dieną, terminą, ir koks bus rezultatas? Institucijos turi

priimti sprendimus. Jos paprasčiausiai reikalauja daugybės dokumentų dėl jų tikslinimo. Kiek man teko susidurti su konkrečiais skundais, aš galiu pasakyti – terminas visada ištempiamas reikalaujant papildomų dokumentų tikslinimo, tikslinimo ir tikslinimo, kartais net pasakant, kad iš mūsų kokių nors atstovybių neatėjo dokumentai, juos pametant pakeliui ir panašiai. Čia yra realybė ir visiškai nesvarbu, kokį mes terminą nustatysime. Bet institucijos turi savo ribas, todėl aš siūlau pritarti šitam projektui, neignoruoti tos realybės, nespausti iki galo institucijų, nesukuriant joms galimybių vykdyti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę. Nuomonė prieš – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš tiesiog manau, kad tokie sprendimai gali pakenkti mūsų šalies saugumui, nes tiek Valstybės saugumo departamento žmonės, tiek Migracijos departamento žmonės tai nevienareikšmiškai indikavo, o visi pažadai, apie kuriuos minėjo Emanuelis ir kiti žmonės, kurie kalba apie tai, kad mes visų pirma turime daryti viską, kad mūsų žmonėms būtų sudarytos geros darbo sąlygos, kad mūsų žmones prisitrauktume iš užsienio, trečdalį tautos, išvykusios, jie kol kas lieka tik kalbomis. Kai jie pasidarys tokiais pat įstatymų projektais, konkrečiomis programomis, dėl kurių mes kreipėmės į Vyriausybę ir niekaip negauname atsakymo, tada gal būtų ir galima balsuoti už. O šiuo metu daroma viskas, kad trečiųjų šalių piliečiams, kurie dar mažiau, dar labiau sumažins mūsų atlyginimus, būtų atvertos durys į Lietuvą, ir tai tiesiog nėra strategiška. Taip pat sukuriama grėsmė saugumui, žinant, kad pusė tikrinamų žmonių yra atmetama dėl grėsmės mūsų saugumui, ir savo ruožtu saugumas nėra pakankamai finansuojamas, kaip ir visos žvalgybos tarnybos. Manau, tai yra tiesiog pasidavimas verslo grupių spaudimui, kuris visiškai prieštarauja koalicijos politikai, kuri ne vieną kartą deklaruota. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tikrai niekas salėje negalėtų paneigti, tai yra tam tikras žingsnis į priekį, sprendžiant kai kurias problemas. Aš per daug metų negirdėjau nė iš vieno kokios nors tarnybos vadovo ar atstovo, kad pinigų yra užtekčiai ir kad jie džiaugiasi, jeigu jiems kažkokią papildomą funkciją reikia atlikti.

Gerbiamieji, aš manau, kad ne valstybė turi padėti Valstybės saugumo departamentui, o Valstybės saugumo departamentas turi dirbti valstybei, nes sprendžiant iš pažymų turbūt visi sėdintys... tos institucijos turi pažymas apie čia sėdinčius. Galbūt reikia vidinius resursus persikirstyti būtent kitaip ir nereikės papildomo finansavimo. Ta problema bus išspręsta, todėl siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, mūsų frakcija šį rytą buvo apsisprendusi balsuoti už šitą įstatymo projektą, tačiau balsavimas dėl terminų šiek tiek išmuša mus iš pusiausvyros. Mes taip pat gyvename konkurencinėje aplinkoje dėl darbo jėgos, dėl pigios darbo jėgos. Kodėl lietuviai ar kiti Rytų europiečiai priimami senosiose Europos šalyse, ištiestomis rankomis būdavo priimami kaip pigi ir darbšti darbo jėga. Mes dabar šitą savo konkurencinį galimą pranašumą sumenkiname dėl kai kurių Rytų šalių darbininkų, darbuotojų, žmonių ir piliečių. Konkurencija vyksta ir mes tai ignoruojame, mes nenorime pasinaudoti. Ultraradikaliems oponentams, kurie apskritai nenori čia matyti užsieniečių, aš pasakysiu šitaip, jeigu mes sunkiname įsidarbinimo, atvykimo į Lietuvą sąlygas mus gerai pažįstantiems ukrainiečiams ar ir baltarusiams, su kuriais galime susikalbėti, su kuriais turime ir bendrą istorinę praeitį, tai tiems ultraradikaliems aš pasakau: ignoruodami šituos, mes per Europos Komisijos siūlymus susilauksime padidintų kvotų. Bet tos kvotos kalba ne apie Ukrainos ar Baltarusijos piliečius. Tos kvotos kalba apie kitus. Tai apsisprendime, ką mes darome.

Aš nenoriu sakyti, kad keičiame frakcijos poziciją. Aš asmeniškai keičiu savo poziciją – vietoj „už“ į „susilaikymo“ poziciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už išsakytas nuomones ir kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 84, prieš – 4, susilaikė 25. Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, jūs puikiai žinote, kad ukrainiečių Lenkijoje oficialiai dirba daugiau kaip 1 mln., taip pat nemažai iš Baltarusijos atvykusių. Deja, mes su šiuo įstatymu nepagerinome situacijos ir nėra tokios nuostatos, pavyzdžiui, Ukrainoje arba Lenkijoje, kad turėtų gauti dvigubai arba tris kartus daugiau atvykęs užsienietis. Mūsų lietuviai, išvykę į Angliją, Airiją, tikrai negauna tris kartus daugiau negu anglas, dirbdamas tą darbą. Nustatytas tarifas ne mažiau kaip du vidutinius darbo užmokesčius mokėti žmogui, kuris dirbs paprastą darbą, kai pas mus gauna 500–600 eurų, tai tikrai darbdavys tokio darbuotojo nepriims. Gal aš klystu, gal J. Bernatonis man paaiškins, kad tas tarifas neišliko, gal jo nėra.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš trumpai norėčiau informuoti tuos kolegas Seimo narius, kurie, matyt, nespėjo įsigilinti į projektą, kad čia ne ilgina terminas, o atvirksčiai, mes nuo trijų mėnesių tikrinimo terminą sutrumpiname iki dviejų mėnesių. Tam ir pritarė Seimas, priimdamas šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, norėčiau kai ką patikslinti ir kartu apgailestauti, kad daugelis balsuoja nežinodami už ką. Štai ponas E. Gentvilas ką tik kalbėjo apie kažkokią pigią darbo jėgą. Šis dokumentas, kuriuo perkeliame reglamentą, nieko bendro su pigia darbo jėga neturi. Labai atvirai, čia yra apie aukštos kvalifikacijos komandiruojamus darbuotojus. Kita vertus, reikia žinoti, kad didžiausias pavojus, aišku, ne iš Europos šalių, ne iš Baltarusijos ar Ukrainos, o iš Azijos valstybių, ir apie tai aiškiai indikavo ir kalbėjo VSD. Tai, kad buvo išsukiotos rankos Vidaus reikalų ministerijai, kurios nuomonė prieš tai buvo visiškai kitokia, tik parodo, kad šita valstybė arba atskiri jos pareigūnai neturi stuburo. Ir, neduok Dieve, aš tikrai nenoriu būti blogas pranašas, bet jeigu atsitiks kas nors panašaus Lietuvoje, kaip atsitiko dabar Vakarų Europoje, tai aš tikrai norėčiau, kad piliečiai atsimintų tas pavardes tų, kurie balsavo už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinė replika po balsavimo – G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Jeigu atsitiktų taip, kad pagrindinio komiteto pirmininkas J. Bernatonis eitų komentuoti žiniasklaidai, tai gali atsitikti taip, kad jisai ne tik Seimo narius bandys suklaidinti, bet ir visuomenę. Įstatymo projektu nuo vieno mėnesio iki dviejų mėnesių yra pailgintas terminas. Taip, buvo balsuota dėl pataisos dėl trijų mėnesių ir jai nebuvo pritarta. Bet vaidinti dabar, kad kažkokį gerą darbą – sutrumpiname terminus – padarė Seimas ar pagrindinis komitetas, yra netiesa.

Gerbiamieji kolegos, bent jau išsiskaitykite patys, už ką balsuojate. Taip, kalbame apie kvalifikuotus specialistus, kurių trūksta Lietuvai. Bet iš tiesų mes buvome pasiekę prieš metus, kad tai yra mėnesio terminas, iki mėnesio. Dabar yra ilgesnis. Ir nereikia, Audroni, nervintis. Išties šaudome sau į kojas su tokiais sprendimais.

PIRMININKĖ. Iš tiesų kadangi paminėta pavardė, aš turiu suteikti žodį J. Bernatoniui.

J. BERNATONIS (LSDPF). Aš dėkoju gerbiamajam kolegai Gintarui, kad jis didina mano populiarumą, minėdamas pavardę. Tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad vienas mėnuo skubos tvarka taip ir liko, kaip buvo. Čia kalbame apie bendrą tvarką. Buvo trys mėnesiai pateiktame Vyriausybės projekte, Seimas sumažino iki dviejų mėnesių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išvadų rengėjas M. Puidokas. (*Balsai salėje*) Užteks, kolegos.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Labai trumpa replika dėl kolegos A. Ažubalio pasisakymo, kad visas sprendimas gimė bendradarbiaujant su Vidaus reikalų ministerija ir kompromisas būtent dėl to ir buvo priimtas, kad premjero sprendimu Migracijos departamentas bus stiprinamas ir nuo rugsėjo 1 d. mes tikrai būsimė pasirengę šiems terminams dirbti efektyviai.

PIRMININKĖ. Ačiū. K. Masiulis replikuoja paskutinis, tikrai paskutinis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Labai trumpai. Gerbiama liberalai, reikalaudami dar didesnio pagerinimo, už menkesnį pagerinimą balsavote prieš. Tai bent jau būtų tiek.

11.01 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 542, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-444(2)ES (priėmimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir lydimasis mūsų darbotvarkės šio įstatymo klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 542, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-444(2)ES. Priėmimas. Teisės ir teisėtarkos komiteto pranešėjas – S. Šedbaras. Nėra jokių pasiūlymų. Yra tik dėl 1 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar 1 straipsnį galime priimti? Priimame.

2 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Galime priimti? Priimame. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. 4 straipsnis. Įsigaliojimas – birželio 1 dieną. Galime priimti? Priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Dėl viso įstatymo keturi už, keturi prieš. Norinčių kalbėti nėra. Pašom balsuoti.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 107, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIII-444(2) priimtas. (*Gongas*)

11.03 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4096(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4097, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4098(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame į darbotvarkės pradžia, nes praėjo pusė valandos, ir skelbiu Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4096(2) (sujungti projektai Nr. XIIP-4437 ir Nr. XIIP-4096). Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti Sveikatos reikalų komiteto išvadą. Prašom. Taip pat ir lydimuosius.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Pradėtas klausimo svarstymas paskelbtas, tai aš kreipiuosi. Nenorėjote švelnesnio balsavimo dėl pertraukos, dabar mano siūlymas Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu toks pagal Statuto 109 straipsnį. Prašom balsuoti dėl klausimo svarstymo pertraukos, kol Etikos ir procedūrų komisija pateiks išvadą R. Karbauskio, A. Širinskienės ir A. Verygos registruojamosi klausimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tačiau labai išmintingam savo kolegai iš karto pasakau: pagal to paties 109 straipsnio 2 dalį tuo pačiu klausimu dvi pertraukos nedaromos. Tad posėdį tęsiame toliau. (*Balsai salėje*) Tuo pačiu klausimu dvi pertraukos nedaromos. (*Balsai salėje: „Daromos!“ „Kaip nedaromos?“*) Tame pačiame posėdyje. Paskaitykite 109 straipsnio 2 dalį.

Gerbiamoji Širinskiene, prašom pateikti komiteto išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Turiu konstatuoti, kad Sveikatos reikalų komitetas gegužės 10 dienos posėdyje svarstė Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo ir lydimųjų teisės aktų projektus ir komiteto sprendimas yra toks: mes siūlome pritariti Sveikatos reikalų komiteto patobulintam jungtiniam įstatymo projektui Nr. XIIP-4096 ir komiteto išvadai.

Antru savo sprendimu mes nutarėme prijungti įstatymo projekto Nr. XIIP-4437 nuostatas, kurioms pritarė komitetas, prie jungtinio įstatymo projekto Nr. XIIP-4096, antrasis komiteto patobulintas variantas. Sprendimas buvo priimtas balsuojant: 8 balsai buvo už ir 2 balsai susilaikė, prieš balsuojančių nebuvo.

Ar turėčiau pristatyti papildomą išvadą, kuri atsirado praėjusiam posėdyje? Kadangi komitetas gavo pasiūlymų po pagrindinės išvados suformulavimo ir įregistravimo, tai vakar, gegužės 24 dieną, svarstė Seimo narių gautus pasiūlymus ir daliai jų pritarė, daliai ne, tačiau balsavome už komiteto patobulintą variantą. Mūsų balsavimo rezultatas: 7 balsai buvo už, prieš nebuvo ir 3 asmenys susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkei už pagrindinio komiteto išvadą. Papildomų komitetų nebuvo, tad dabar pagal 151 straipsnio 3 dalį skelbiama bendroji diskusija.

Gerbiamieji kolegos, mums reiktų pasitarti, kokį laiką mes skirsime diskusijai. Pirminiu siūlymu buvo siūloma valanda. Ar yra kitų siūlymų? Valandą laiko skiriame diskusijai ir laiko trukmė – atitinkamai svarstoma pagal frakcijų proporcijas. Frakcijų, komitetų vardu. Lydimuosius mes svarstysime papildomai. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Etikos ir procedūrų komisija, matyt, nespės padaryti išvados dėl to registravimosi sukčiavimo būdu, tai aš manau, kad gal bent tiek mes galėtume sutarti, kad tie Seimo nariai, kurie neteisėtai užsiregistravo, na, paskui jie užsiregistravo į vėlesnę vietą, kad vis dėlto prisiimdami moralinę atsakomybę nedalyvautų diskusijoje šiandien.

PIRMININKĖ. Tai jūsų nuomonė. O dabar pradėdame, kolegos, diskusiją. Frakcijų vardu yra užsiregistravęs kalbėti G. Landsbergis. Aš taupydama laiką maloniai kviečiu jį į tribūną. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Vėl padarytas pažeidimas, gerbiama pirmininke. 109 straipsnio...

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis – dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). ...3 dalis, aiškiai pasakyta, jeigu svarstant klausimą buvo akivaizdžiai pažeistas šis Statutas... Tai aš skaitau Statuto 7 straipsnį – Seimo nario pažymėjimas. „Seimo narys turi Seimo nario pažymėjimą ir Seimo nario ženklelį, kuriais jis naudojasi savo įgaliojimų laikotarpiu. Seimo nariui pažymėjimas įteikiamas po (...).“ Tai reiškia, jis negali naudoti. Baudžiamojo kodekso 198 straipsnis: svetimo pažymėjimo elektroninių duomenų naudojimas užtraukia baudžiamąją atsakomybę. Skaitau toliau 109 straipsnio 3 dalį, yra aiškiai pasakyta: „(...) komitetas, rengęs įstatymo ar kito teisės akto projektą, frakcija arba Etikos ir procedūrų komisija turi teisę reikalauti, kad klausimo svarstymas būtų atidėtas, bet ne ilgiau kaip savaitei.“ Tai aš naudodamasis trečia dalimi...

Šiandien mes kalbame ne šiaip sau – aš noriu daryti posėdžio pertrauką, ne šiaip sau, kad aš užsinorėjau ar susapnavau, bet todėl, kad Seimo nariams kilo įtarimų, kad kažkas, galimai naudodamasis kito Seimo nario kortele, užregistravo Seimo narį. Aš nekalbu apie balsavimą, bet naudodamasis kito Seimo nario kortele. Ir 9 valandą 51 minutę tų Seimo narių salėje nebuvo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamas mielas kolega, skaitykime viską labai nuosekliai. Suprantu, kad jums malonu užsižaisti toje procedūroje. Etikos ir procedūrų komisija pasakys savo nuomonę, tačiau... (*Balsai salėje*) Gerai, bet jūsų reikalavimas neteisėtas. Skaitau 109 straipsnio 3 dalį: „Jeigu (...) pažeistas šis Statutas, komitetas, rengęs įstatymo ar kito teisės akto projektą (...)“ Rengęs įstatymo šiuo atveju!

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Pirmininke, na, tikrai iš jūsų to nesitikėjau! Mes su jumis dirbame ne vieną kadenciją. Skaitykite! „Jeigu svarstant klausimą buvo akivaizdžiai pažeistas šis Statutas (...)“ Mes turime įtarimą, dar Etikos ir procedūrų komisijai nekonstatavus, kad akivaizdžiai galėjo būti pažeistas. Aš skaitau pirmą sakinio dalį, antrą: „(...), komitetas, rengęs įstatymo ar kito teisės akto projektą, frakcija arba Etikos ir procedūrų komisija turi teisę reikalauti, kad klausimo svarstymas būtų atidėtas bent savaitei.“ Jeigu (...) aiškintume šitą dalį, pagal šio sakinio 2 punktą, jeigu taip grubiai pasakytume, tai arba frakcija „Tvarka ir teisingumas“...

PIRMININKĖ. Gerai. Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). ...arba liberalai, arba Etikos ir procedūrų komisija turi prašyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis kolega. Jūs privertėte paskaityti iki galo. Tikrai taip. Todėl, vadovaudamasi 109 straipsnio 3 dalimi, kurią jūs ir nurodėte, ir reikalaujate frakcijos vardu (toliau Statuto pažeidimų būti negali), išties skelbiu balsavimą ir balsų dauguma nuspręs, ar tęsti posėdį toliau, ar daryti pertrauką. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Kas už tai, kad frakcijos pasiūlymu darytume pertrauką, atitinkamai balsuojantys kitaip, nusprendžia kitaip, kad pertraukos nebus. (*Balsai salėje*) Kas už pertrauką, balsuoja spausdami mygtuką „už“, kas prieš pertrauką, balsuoja „prieš“. (*Balsai salėje*) Pirmiausia paskelbsiu balsavimo rezultatus. Ramiai! Nesinervinkime! Visą padarysime teisingai.

Balsavo 103 Seimo nariai: už pertrauką pasisakė – 44, prieš pertrauką – 54. Jūs išjungėte, nebemačiau, susilaukė 5. Pertraukos nebus, dirbame toliau. (*Balsai salėje*)

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Pirmininke, pirmiausia replika dėl to, ką jūs dabar pasakėte. Opozicijos frakcijos vardu buvo pareikalauta pertraukos. Pirmas dalykas.

Antras dalykas. Gerbiama pirmininke, aš labai džiaugiuosi...

PIRMININKĖ. Kolegos!

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ar galiu aš pabaigti pasisakymą, jeigu jau suteikėte žodį?

PIRMININKĖ. Taip. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš labai džiaugiuosi, kad pirmininkaujate jūs, nes jūs dalyvavote 2008–2012 metų kadencijos Seime, kai buvo precedentas dėl L. Karaliaus, ir apkaltos komisijoje teko dalyvauti. Dėl tokių analogiškų dalykų žmogus neteko Seimo nario mandato. Jūs supraskite padėties rimtumą ir veskite posėdį atsakingai.

Dabar vėl precedentas. Jūs skelbiate balsavimą nepasakydama, iki kada pertrauka, kokia pertrauka, kiek balsų reikės. Dabar vėlgi bandote mus apgauti sakydama, kad...

PIRMININKĖ. Nebandome...

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). ...pertraukos nebus, nes dauguma nubalsavo. Jūs tokių dalykų nedarykite ir prašau susikaupti. Jeigu reikia, padarykite dar techninių pertraukų, nes to, kas vyksta šiandien nuo ryto Seime, aš nesu matęs.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Pauliau, už pamokas, kurias jūs mums dėstote. Tačiau atsakingai teigiu – tai visai kitas atvejis ir tai išsiaiškins Etikos ir procedūrų komisija. Nebuvo jokio balsavimo už kitą Seimo narį ir prašom nelyginti nesulyginamų dalykų. Tai sakau atsakingai. 109 straipsnio 3 dalyje nenumatyta, kad opozicinei frakcijai paprašius būtų reikalinga 1/5 arba trečdalis narių. Todėl dauguma Seimo narių apsisprendė dirbti toliau. Ar visi supratome? Supratome.

Dirbame toliau. Aš jau pakviečiau į tribūną Tėvynės sąjungos-Krikščionių demokratų frakcijos vardu kalbėti gerbiama G. Landsbergi. Jums – septynios minutės. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Noriu pradėti nuo to, kad šio ryto ginčas dėl iš tikrųjų keistos kortelių dalinimo tvarkos neturėtų vis dėlto nustelbti pagrindinio tikslo, kurį, aš manau, visi suprantame, ir turi būti visiems aišku, kad iš tikrųjų Seimas yra pasirengęs stabdyti alkoholio epidemiją, Seimas yra pasirengęs priimti racionalius, sveiku protu grįstus sprendimus. Aš tuo labai džiaugiuosi, kad kampanija, kurią prieš tikrai daugelį metų pradėjo A. Matulas mūsų frakcijoje, šiandien galų gale persikėlė į Seimą, ir mes visi svarstome klausimus.

Aš susidūriau su įdomiu dalyku – su šiek tiek skirtingu požiūriu į Seimo darbą. Kartais susidaro įspūdis, kad įstatymų teikėjai, pataisų teikėjai pirmiausia nori, kad juos išgirstų, kad būtų atkreiptas į juos dėmesys, kad jie būtų pastebėti žiniasklaidos, kaip garsiai kovojantys, aukštai iškėlę kirvius, vėliavas. Tokie riteriai ant žirgo. Tačiau Seimas nebūtinai veikia taip. Ant stalo mums visiems numestas dokumentas ir pasakymas, kad jūs privalote už tai balsuoti, nes kitaip visi būsite alkofafija ir visi kiti *blogiečiai*, taip neveikia. Seimas priima sprendimus 51 % balsų dauguma. Norint surinkti tą daugumą, reikia daugelio įgūdžių – rankų laužymas, prievartiniai veiksmai, kurie dar dabar vyksta ir šioje Seimo salėje, labai retai suveikia.

Kartais susidaro ir kitas įspūdis, kad iškėlus kokį nors neišmintingą pasiūlymą, žinant, kad daugumos nesusirinks už tą pasiūlymą, gali kristi ir visa reformos idėja, o dėl to jau būtų labai gaila. Šiuo atveju atsitiko labai panašiai: buvo iškelta pora minčių, viena iš jų uždrausti alkoholio vartojimą renginiuose, kita – lauko kavinėse, sukėlė visuomenės pasipriešinimą, pasipiktinimą. Visiškai nebuvo aišku, kam to reikia, ką tai turi bendro su tragedijomis, kurios įvyksta Lietuvos regionuose ir kitose vietose. Tai nebuvo įrašyta į Tėvynės sąjungos programą. Aš nežinau, galbūt buvo valstiečių, bet aš neturėjau garbės su tuo susipažinti. Šiandien mes įsikabiname į tuos klausimus kaip į pačius pagrindinius, esminius ir labiausiai pokytį lemiančius dalykus.

Praleidau porą savaičių kalbėdamas su kolegomis Seime ir supratau vieną dalyką, kad balsų dėl šitos reformos paprasčiausiai iš viso gali nebūti. Valdantieji pasirinko taktiką toliau spjaudyti ir mėtyti akmenis į visus, kurie sugeba sudvejoti jų pasiūlytais žodžiais. Nesuprantu, kodėl tai reikėjo daryti? Iš tikrųjų aš esu įsitikinęs, kad Seimas šiandien gali priimti racionalų, kompromisu grįstą, galbūt ne patį jums priimtinausią dokumentą, bet tokį, kur būtų keli ryžtingi, aiškūs žin-

gsniai į priekį. Man atrodo, kad mes tokį susitarimą jau šiandien Seime turime. Aš labai tikiuosi, kad balsavimas būtent tai ir parodys. Mes sutarėme, kad darbo laikas turi būti ribojamas, mes sutarėme, kad reklama turi būti ribojama. Mes sutarėme, kad galima tikrai diskutuoti šiame Seime, ir galbūt bus priimti sprendimai dėl vienokio ar kitokio amžiaus ribojimo. Bet mes lygiai taip pat sutarėme... Kai kurios nesąmonės apskritai griaua pačią reformos idėją.

Aš kreipiuosi į kolegas valstiečius – nedarykite, nediskredituokite, nes diskredituodami save jūs pirmiausia diskredituojate ir parlamentą, ir apskritai gebėjimą priimti sprendimus.

Tas pats klausimas yra ir dėl švietimo situacijos. Pradėdami švietimo reformą, jūs pradėdate nuo atostogų trumpinimo. Visuomenė pradeda juoktis, ir tada mes išvis nebegalime judėti švietimo klausimais į priekį. Taip ir su alkoholiu. Aš tikiuosi, kad šiandien bus rasta išmintis, bus priimti racionalūs, kompromisu grįsti sprendimai, kurie iš tikrųjų įgyvendins svarbiausius žingsnius ribojant alkoholio vartojimą, einant teisinga linkme. Aš labai tikiuosi, kad mes tikrai galėsime džiaugtis vieningu Seimo darbu. To labai jums visiems linkiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame G. Landsbergiui. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu kviečiu seniūną R. Karbauskį. (*Balsai salėje*) Jis užsirašė 16 numeriu, bet kadangi paspausti mygtuką galima ir asmeniškai, ir frakcijos vardu, o mes sutarėme, kad pirmiausia kalbama frakcijų vardu, tai taip ir vykdome.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šiandien tikrai vienas tokių daugiausia visuomenėje svarstymų sukeltantis klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo pataisos. Čia pirmiausia reikia pasakyti viena – jos nėra pateiktos šitos kadencijos Seimo, jos yra pateiktos ir joms pritarta pirmiausia praėjusios kadencijos Seimo. Mes tęsiame tų įstatymų svarstymą, kuriuos pateikė įvairios frakcijos, Seimo nariai, pateikė žmonės, surinkę parašus (yra judėjimas „Už blaivią“). Čia vienas aspektas.

Antras aspektas. Visoje diskusijoje, kuri vyko iki šiol, iki šito posėdžio, buvo labai daug spekuliacijų dalykais, kuriems nebuvo pritarta nei Vyriausybėje, nei Sveikatos reikalų komitete. Aš prisimenu, kaip buvo šnekama apie tai, kad bus filmuojami žmonės, kurie perka alkoholį. Šitas siūlymas niekada nebuvo pateiktas nei valstiečių, nei pritarta Vyriausybėje. Kiek aš žinau, tai pasiūlymas, kuris buvo pateiktas Konservatorių frakcijos. Mes šiuo atveju turime suprasti viena: jeigu pradėdame vadinti tuos siūlymus (kurie šiandien yra pateikti balsuoti, kuriems pritarta Vyriausybėje ir komitete) kokiais nors nesveiko mąstymo dalykais... Tikriausiai, kada Seimo nariai pradėjo žiūrėti tiksliai į tai, už ką bus balsuojama, reikėtų nesąmonėmis galbūt vadinti kai kurių Seimo narių siūlymus, šiuo atveju tikrai ne Valstiečių ir žaliųjų sąjungos narių siūlymus. Iš tikrųjų daugelis diskutavę viešojoje erdvėje net nebandė pasidomėti, kas buvo siūloma ir kas yra siūloma. Siūlymai, kurie pateikti ir kuriems pritarta komitete, yra labai racionalūs, jie pirmiausia orientuoti į tai, kad mes apsaugotume savo augančią kartą nuo problemų, kurios susijusios su alkoholio vartojimu. Tai tiesiogiai susiję ir su narkotikų vartojimu.

Jeigu šnekėtume apie kitas pasekmes, apie tuos žmones, kurie jau turi priklausomybes, o jų Lietuvoje labai daug, jeigu šnekėtume apie Lietuvos vyrų populiaciją, yra 46 % vyrų, kurie turi vienokią ar kitokią priklausomybę nuo alkoholio, 16 % moterų, šitoje situacijoje reikia pasakyti viena, kad visi kiti klausimai... Buvo kaltinimų, kad mes matome tik draudimų politiką. Mes turime pasirūpinti, kad mūsų sveikatos apsaugos sistema būtų pasiruošusi padėti didesniai kiekiui žmonių, kurie jau turi priklausomybes. Mes turime šnekėti apie tai, kas turi būti padaryta švietimo srityje ir užimtumo klausimais. Bet be šitų sprendimų, kurie siūlomi, be reklamos draudimo, be prekybos laiko normavimo, be kitų sprendimų, kurie siūlomi, mes iš tikrųjų kompleksiskai šito klausimo nepradėsime spręsti.

Aš labai džiaugiuosi, kad mes turėjome laiko diskutuoti su mūsų koalicijos partneriais. Aš suprantu, galbūt absoliučiai ne viskam pritariama, bet, aš tikiuosi, kiekvieno jūsų atsakingumo šiandien balsuojant, nes čia nėra politikos klausimas, čia yra mūsų žmonių gyvenimo klausimas. Kad ir pagal kokią metodiką skaičiuotume, esame daugiausia alkoholio išgerianti valstybė pasaulyje. Kad ir kokią naudotume metodiką... Šiuo atveju aš paprasčiausiai suprantu, kad jeigu mes norime iš tos situacijos išeiti, šiandien turime būti ryžtingi. Vakar buvo paskelbta ir Vyskupų nuomonė, kad mes turime būti solidarūs. Solidarūs visi – ir tie, kurie neturime jokių problemų

dėl alkoholio vartojimo, kad šitie sprendimai, kurie siūlomi Vyriausybės ir komiteto, iš tikrųjų duotų tą efektą, kurio visi labai norime.

Baigdamas palinkėsiu kuo mažiau šnekėti apie visokius dalykus, kurie iš tikrųjų nėra esminiai, o susitelkti į sprendimą, nes mes svarstome labai svarbų įstatymą, kuris gali apsaugoti šimtus tūkstančius žmonių nuo žūčių keliuose, nuo mirčių dėl įvairių ligų, širdies, kraujagyslių, nuo paskandintų vaikų šuliniuose ir t. t. Aš labai tikiuosi, kad visi tai suprantame. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame R. Karbauskiiui. Frakcijų vardu daugiau niekas neužsirašė. Kviečiu pagal partijų proporcingumą. A. Skardžius – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu, ne vardu, o savo, kaip Seimo nario. Penkios minutės. Ruošiasi Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovas S. Gentvilas.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Išties svarstome itin reikalingą visuomenei, Lietuvai įstatymą, tačiau išeities duomenys, kurie yra pateikti, mane, kaip parlamentarą, ir turbūt daugelį jūsų šokiravo, kad Pasaulio sveikatos organizacija ne kažkuria pietų valstybę, tarkime, Ispaniją, Graikiją, Prancūziją, įvardino daugiausia alkoholio vartojančia valstybe, o Lietuvą. Kodėl nebuvo vadovaujamosi, tarkime, Eurostato duomenimis? Kodėl Pasaulio sveikatos organizacija staiga pateikia tokius duomenis, kurių net negali patvirtinti Lietuvos statistikos departamentas, tarsi būtų degradavusi tauta, tuo pačiu diskredituoja Lietuvos vardą tarptautinėje arenoje? Galų gale investuotojų žvilgsniai nukrypsta kažkur nuo Lietuvos į šoną – galbūt geriau investuoti į Rusiją, Baltarusiją, Kaliningrado sritį ar kažkur kitur. Aš manau, kad, siekiant tokio kilnaus tikslo, nereikėtų taip spekuliuoti tokiais duomenimis.

Socialdemokratai taip pat daugeliui šio įstatymo pataisų pritaria, ypač dėl prekybos laiko ribojimo, reklamos uždraudimo, tačiau negalime sutikti ir su kolegomis, su gerbiamuoju seniūnu A. Palioniu įregistravome pataisą, kad jauni žmonės negalėtų būti diskredituojami sulaukę 18 metų, kad valdžia turi pasitikėti pilnamečiais mūsų piliečiais ir leisti jiems patiems atsakingai, savarankiškai tenkinti savo poreikius ir elgtis atsakingai. Aš manau, kad jaunimas išties yra sąmoningas. Priešingu atveju mes, ribodami alkoholio prieinamumą tokiomis priemonėmis, didindami amžiaus ribą, galime sulaukti pasekmių, kad narkotikų vartojimas išties gali didėti ir ypač lengvųjų narkotikų. Jų duomenų tikrai Sveikatos apsaugos ministerija nei analizuoja, nei priima atsakingus sprendimus, nei koordinuoja programą.

Tai galiu pasakyti atsakingai, nes pats esu vadovavęs Narkomanijos prevencijos komisijai dar 2002–2004 metais. Tai buvo pirmoji komisija, įsteigta Seime. Čia, manyčiau, reikėtų žvelgti kaip į susisiekiančius indus – sumažinus prieinamumą vienų svaigalų, galimai gali didėti kitų svaigalų vartojimas, taip pat ir nekokybiško, nelegalaus alkoholio vartojimas. Mes matome daug spragų teisėsaugos sistemoje, užkardant narkotikų patekimą į Lietuvą, jų platinimą, taip pat ir nelegalaus alkoholio gamybą ir jo platinimą. Galime sulaukti dar liūdnesnių pasekmių todėl, kad tas procesas šiandien yra nekontroliuojamas, programos neveiksmingos. Jos turėtų apimti išties platų spektrą valstybės institucijų – pasienis, įvairiausios kriminalinės žvalgybos, ne vien tik palikti sveikatos ministruui narkomanijos prevencijos programas įgyvendinti. Jis, naudodamasis metadono programa, gali tik kovoti su pasekmėmis.

Štai yra tos priežastys, ir aš siūlyčiau tikrai neskirstyti žmonių į ligonius, asocialius, o tiesiog solidariai kaip visuomenei imtis kovoti prieš šį blogį. Taip, alkoholizmas yra blogis. Jo masto paplitimas yra didelis ir pasekmės yra labai skaudžios visam valstybės biudžetui, mokesčių mokėtojams, pačiai visuomenei, tačiau negalima fragmentiškai užsižaisti tik tokiomis ribotomis pataisomis, taip pat dar labiau supriešinant visuomenę.

Kaip ir mano kolegos, aš pritarisiu racionaliems siūlymams, bet populistiniams sprendimas tikrai negalime pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame A. Skardžiui. Kviečiu Liberalų sąjūdžio frakcijos narį S. Gentvilą. Prašom. Penkios minutės.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, klausimas įdomus iš tos pusės, kad jis pradeda nuo kontrolės, nekalbama apie kitus įstatymus, kurie, man atrodo, būtų turėję pasirodyti pirmieji. Į šitą diskusiją norėjau pakviesti vieną žmogų, kurį kildina lietuviu. Vieni sako, kad „Hamletą“ parašė Lietuvos didysis kunigaikštis, o iš tikrųjų autorius yra V. Šekspyras. Antra priežastis,

kodėl V. Šekspyra norėjau pakviesti į šią diskusiją, kad jis tikėjo, kad vyną gerti logiška, ir geriant vyną galima sukurti nuostabius dalykus, kuriuos mes skaitome jau 400 metų. V. Šekspyras buvo gabus kelti dilemas, Hamletas ypač. Hamletas, kaip Danijos princas, gyveno Helsingiuro pilyje, kur jis iškėlė klausimą „būti ar nebūti“? Jeigu šią klausimą perfrazuotume – būti ar nebūti alkoholio politikai ir palygintume ją su Danijos ir Švedijos atveju, nes iš Helsingiuro vos per tris kilometrus matyti Švedija ir ten kiekvieną dieną kursuoja keltai į Danijos pusę važiuojančių apsipirkti švedų?.. Palyginkime, kaip sekasi ten.

Danija ir Švedija turėtų mums pasakyti gana aiškiai, kad alkoholio kontrolė iš esmės neveikia. Žmogaus racionalumas ir sąmoningumas veikia. Aš norėčiau pateikti pavyzdį. Vos trijų kilometrų atstumu esančios valstybės visiškai skiriasi alkoholio kontrolės atžvilgiu. Danijoje alų galima gerti nuo 16 metų, Švedijoje – nuo 20 metų. Danijoje alkoholio reklama leidžiama visur, išskyrus *medijas*, nutaikytas į jaunimą. Švedijoje draudžiama visur, išskyrus internetą. Jeigu žiūrėsime Daniją, Danijoje leidžiama prekiauti alkoholiu visur, Švedijoje leidžiama prekiauti tik valstybinėse monopolijose, vadinamosiose „Systembolaget“, kurios yra atidarytos vos 50 valandų per savaitę. Šios valstybinės monopolijos parduoda 61 % viso rinkoje suvartojamo alkoholio. Jeigu pažiūrėsime į Daniją, Danijoje akcizai yra tris kartus mažesni negu Švedijoje, vadinasi, alkoholis yra pigesnis. Danai net uždirba daugiau negu švedai, nes jie turi didesnę BVP asmeniui. Ir šios dvi valstybės suvartoja daugiausia alkoholio, yra didžiausia proporcija, dalis visuomenės, kuri vartoja alkoholį. Danijoje vartoja alkoholį 93 % visuomenės, Švedijoje – 90 % visuomenės. Atmetus sergančius, negalinčius, netoleruojančius ir nėsčiasias, iš esmės alkoholį Švedijoje ir Danijoje vartoja visi.

Dar vienas įdomus faktas, kad Danijoje mažiesiems aludariams, kaip ir Suomijoje, taikomas lengvatinis PVM tarifas: vietoj 20 % taikoma 7,5 %.

Dabar faktiniai duomenys. Iš tikrųjų Švedija, turėdama itin griežtą alkoholio kontrolę, būdama vos trijų kilometrų atstumu nuo Danijos, išgeria tik pusantro litro mažiau alkoholio: palyginimas – tai yra 9 ir 10,5 litro. Alkoholio kontrolė, nors ir kokia ji būtų griežta Švedijoje, nesustabdo gerti tiek pat, kiek Danijoje. Kartu Danija žinoma pasaulyje kaip „Calsberg“ alaus gamintoja, žinoma kaip didžiausia investuotoja į mūsų alkoholio, turiu omenyje, labiau alaus pramonę, Danija yra laimingiausia tauta pasaulyje. Danijoje taip pat yra vienas žinomiausių muzikinių festivalių, kuriame leidžiama normaliai, saikingai vartoti alkoholį, tai yra Roskildės, ir ten nėra problemų.

Jeigu pažiūrėtume į mus, Lietuva jau yra pritaikiusi griežčiausias sankcijas kalbant apie alkoholio kontrolę. Mes reguliuojame ir reklamą, mes reguliuojame pardavimo vietas. Akcizas yra padidintas tiek, kad mūsų alkoholio įperkamumas turint vidutinę algą yra vienas mažiausių Europoje pagal alkoholio litro įperkumą. Taigi mums, lietuviams, problema yra ne alkoholio kontrolė, bet troškulys, kuris mus skatina gerti. Bet tą troškulį turi ne visi. Pavyzdžiui, palyginkime: 25 % italų kasdien geria alų, alkoholį, 23 % ispanų geria alkoholį, bet jie suvartoja tris kartus mažiau alkoholio negu mes, lietuviai.

Lietuvoje problema yra kita. Yra visuomenės dalis, kurią teisingai R. Karbauskis įvardino, 10–15 % sergančiųjų alkoholizmu. Visų pirma jiems turėtų būti taikomos priemonės, nes pagal alkoholio kontrolę mes jau pirmaujame Lietuvoje.

V. Šekspyro karalius Lyras yra pasakęs vieną frazę, kalbėdamas su policininku Glosteriu: „Žmogau, nenušuk rimbą prostitutės, kuria norėtumei pasinaudoti, nes tai nėra tikroji bėda. Pasižiūrėk aplinkui. Bėdų yra tikrai daugiau. Pasižiūrėk, kas dedasi politikoje, pasižiūrėk, kas dedasi muitinėje ir kitur.“

Problemų Lietuvoje yra tikrai daugiau. Ką daryti provincijoje vaikams, kurie neturi pinigų popamokinei veiklai. Jūsų valdančiųjų dauguma atmetė neformaliojo krepšelio papildymą 2,5 mln. eurų dotacija, ji baigsis, iš tikrųjų neveiks nuo birželio 1 dienos. Ką daryti...

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Simonai, jūs puikiai kalbate, bet jau artėkite prie pabaigos.

S. GENTVILAS (LSF). (10 sekundžių.) Ką daryti alkoholikams, kurie turi laukti 14 dienų. Nu-eiti pas šeimos gydytoją, gauti siuntimą į stacionarą ir tik tada eiti pas psichiatrą. 14 dienų, per kurias jie tikrai persigalvos. Apie šituos dalykus mes nešnekame. Mes šnekame apie visai kitus dalykus, kurie neveiks.

Dėkoju už dėmesį ir atsiprašau, kad vėluoju.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam kolegai. Kviečiu R. Žemaitaitį, frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ atstovą. Asmeniškai jūsų, Seimo nario, vardu – 5 minutės.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų aš manau, kad šiandien mes visi, ko gero, suprantame, kokia yra problema. Tikrai ne sarkastiškai, ne su kokia juoko pagieža, bet tikrai noriu padėkoti tam pačiam R. Karbauskiui, kuris išdrįso iškelti tą klausimą. Jis iškėlė tą klausimą gal nepakankamai aštriai, gal nepakankamai apgalvotai, bet išties ši problema yra labai didelė. Aš manau, kad šiandien vykstantys debatai, diskusijos tik parodo, kiek mes nežinojome arba kiek nebuvo įsigilinę, kiek Lietuvoje yra problemų. O problemų išties yra daug.

Mes turime problemą – besaikį alkoholio vartojimą paplūdimiuose, mes turime nepilnamečių asmenų besaikį alkoholio vartojimą, mes išties turime besaikį kontrabandos kiekį, atvežimą, oficialios kontrabandos atvežimą iš Europos Sąjungos valstybių narių: iš Latvijos, iš Estijos. Mes turime begalę daug problemų ir tikrai nuoširdžiai galiu padėkoti pačiam Ramūnui, kad jis tą klausimą iškėlė. Prieš tai buvę Seimai, kadencijos, nes man tenka ne pirmą sėdėti, – mes diskutavome ir kalbėjome tik apie pavienius straipsnius, tik apie pavienius skyrius ir pavienes problemas. Bet aš manau, kad šiandien mes turime kalbėti šiek tiek kitaip. Mes turėtume kalbėti apie jaunimo užimtumą, mes turėtume kalbėti apie 5 % alkoholio ir tabako akcizo, kuris, mano įsitikinimu, turi būti skirtas tik jaunimo programoms, sporto salių statymams, kultūros renginiams.

Vėlgi negaliu nesutikti su pačiu Ramūnu, ką jis kalba apie mokyklų mokinių vežimą į teatrus ir spektaklius. Štai čia būtų tie pinigai, kuriais mes galėtume jaunimą kultūrinti ir įvesti į visuomenę. Mes kalbame šiandien su kolega Dainiumi, atsiprašau, A. Kirkučiu, su D. Kepeniu. Mes kalbame apie sveikatinimo programą. Mes kalbame apie mokinių fizinio lavinimo... padidinimą klasėse nuo vienos iki dviejų ir iki trijų.

Vėlgi mes galime šiandien kalbėti apie iškeltą problemą, o kurgi tas akcizas nueina. Ar dėl mūsų politinių sprendimų beatodairiškai didinti akcizą kaip tik nenukrypsta tie pinigai į juodą šėšėlį, juodą rinką? Ne taip seniai, prieš 15 metų, mes kalbėjome apie pilstuką, mes kalbėjome apie kitus surogatinius gėrimus ir apsinuodijusius žmones. Aš manau, mes turime kalbėti kompleksškai ir tartis su pačiu premjeru, tartis su vidaus reikalų ministru, su muitinės ir pasienio vadais, ką daryti, kad alkoholis neplūstų į Lietuvą iš Europos Sąjungos valstybių narių. Mes turime Latviją, mes turime Lenkiją.

Mano paties asmeninis pavyzdys. Prieš tris savaites lankiausi Latvijoje pas savo bičiulį, kolegą. Vynas, kurį aš perku Lietuvoje, tikrai drąsiai tą galiu sakyti, iki akcizo pakėlimo parduotuvėje kainavo 7 eurus 65 euro centus. Dabar tas vynas kainuoja 10 eurų. Latvijoje to paties vyno butelį aš nupirkau už 7 eurus 25 euro centus. Klausimas, ar aš vienas toks kvailys, kuris nuvažiuos į gretimą valstybę ir nusipirks alkoholinio gėrimo? Ką mes darysime su Mažeikiais, Pasvaliu, Biržais, Kupiškiumi, Joniškiumi, Šiauliais? Ką mes darysime su Lenkijos pasienyje esančiomis savivaldybėmis? Mielieji mano, apie tai mes šiandien ir turime kalbėti. Čia yra didžiausia, ko gero, viena iš didžiausių problemų.

Kartu mes turime kalbėti ir apie PVM lengvatas. Mes turime kalbėti apie PVM lengvatą arba galimybę jaunimui, darbuotojams sporto klubuose gauti treniruotes be PVM. Mes šiandien turime kalbėti apie problemą dėl narkotikų. Aš net neabejoju, kad čia sėdintys iš vyresniosios kartos anksčiau ar vėliau esate susidūrę su narkotikais. Narkotikams nereikia nei reklamos, nei jokios informacijos – nieko nereikia. Bet reklama apie juos eina iš lūpų į lūpas.

Ir pabaigai, visiškai pabaigai. Savaitės įvykis mūsų Seime. Prie ko privedė absoliutus draudimas? Pagautas Afrikos diplomatas. Gėda mums. Gėda mums visiems. Ir klausimas, ko mes tuo siekiame? Ar kad būtume Europoje pirma valstybė narė, kuri beatodairiškai taiko draudimus, ar pirma Europos Sąjungos valstybė narė, kuri priima logiškus sprendimus?

Ir visiškai pabaigai, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš dar kartą noriu padėkoti pačiam Ramūnui, kuris drąsiai iškėlė tą problemą. Aš tikrai kviečiu neskubėti priimti šio įstatymo, nepriimti tų pataisų. Tikrai darykime pertrauką, diskutuokime. Gal drauskime paplūdimiuose, bet centre, senamiestyje, kur yra daug užsieniečių, kur atplaukia kruiziniai laivai...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Remigijau, jau laikas.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu kalbėti R. Martinėlį. V. Rinkevičius, kol ateis R. Martinėlis.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aš noriu R. Žemaitaičiui atsakyti, nes savo kalboje jis paminėjo Biržus, kaip jie važiuoja į Latviją alaus pirkti. Noriu pasakyti, kad šeštadienį buvau Biržų alaus firminėje parduotuvėje nusipirkti giros. Kadangi buvo didelė eilė, teko stovėti eilėje. Eilėje stovėjo vien latviai, kurie masiškai važiuoja iš Latvijos į Biržus pirkti alaus. Tai buvo šeštadienį.

PIRMININKĖ. Ačiū už repliką. (*Triukšmas salėje*) Tęsiame diskusiją. Kolegos, ramiai ir be triukšmo! Kalba R. Martinėlis. Ruošiasi M. Majauskas.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš iš pat pradžių norėčiau pasiūlyti, kad palaikytume šį įstatymo projektą ir balsuotume už, nors manau, kad šis projektas nėra tobulas. Alkoholio vartojimui mažinti pagrindinę reikšmę turi kainos didinimas, akcizai, reklamos draudimas, prieinamumo mažinimas. Iš tikrųjų yra labai gerai, kad planuojame iš dalies riboti reklamą. Prieinamumą reikia mažinti ir tuo niekas neabejoja, bet kartu negalima bloginti ir verslo sąlygų. Iš surinktų alkoholio akcizo mokesčių yra finansuojamos netgi ir sveikatos programos, sporto rėmimo programos. Įstatyme taip pat reglamentuojama, kad nemokamuose renginiuose alkoholiu neprekiuojama, o mokamuose jau galima atskirose zonose. Aš manyčiau, kad iš tikrųjų būtų galima zonų atsisakyti, nes tai, manau, nėra labai priimtina ir žmonėms, kai kokiose nors atskirose zonose būtų prekiaujama alkoholiu. Toks išpūdis, kad ten eina beveik kaip alkoholio vartoti. Tiesiog, manau, tai psichologiškai nėra priimtina. Arba tada reikėtų priimti sprendimą, kad visai reikia neprekiuoti alkoholiu renginiuose, nepaisant to, ar mokamas, ar nemokamas.

Taip pat 20 metų riba, kai galima įsigyti alkoholio. Aš manyčiau, kad tai yra tikrai geras sprendimas, nes ir daugelyje šalių tai yra ir tikrai pasiteisina dėl alkoholio vartojimo mažinimo.

Taip pat dėl specializuotų parduotuvių, dėl kurių, aš manau, ateityje būtų siūlymų. Irgi pritarčiau tokiems sprendimams, nes tai tikrai irgi vienas iš tokių esminių dalykų, ribojančių alkoholio vartojimą.

Didelis plusas yra, kad yra palikta galimybė savivaldai spręsti dėl alkoholio kontrolės klausimų. Nuo 2018 m. sausio 1 d. ir sporto varžybų metu savivaldybės taryba galės riboti ar uždrausti prekybą alkoholiniais gėrimais, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 %, taip pat savivalda savo sprendimu turės teisę riboti prekybą alkoholiniais gėrimais švenčių, parodų, koncertų, spektaklių, masinių renginių metu ir nustatyti dar teritorijas, jeigu, sakykim, jau būtų priimtas toks sprendimas. Taip pat uždrausti prekybą alkoholiu nestacionariose prekybos vietose. Nemanau, kad tai būtų labai geras sprendimas. Būtų galima uždrausti nestacionariose prekybos vietose, kuriose yra pavojinga aplinka. Sakykim, ar prie vandens telkinių, kur nors tokiose vietose, bet kad ten reikia riboti visiškai, tai nemanau.

Iš principo aš siūlau balsuoti už. Bus galima teikti pataisas, priėmus šį įstatymo projektą svarstymo stadijoje. Dar kartą kviečiu palaikyti šį projektą, nes šiuo metu tai padaryti būtina ir galima tolesnė diskusija šiuo klausimu. Ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Majauską, Tėvynės sąjungos-krikščionių demokratų frakcijos atstovas. Penkios minutės.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Penkių minučių tikrai neprireiks. Pabandyčiau gana glaustai. Mūsų frakcijos seniūnas iš esmės sudėliojo pagrindinius argumentus. Aš gal pabandyčiau šiek tiek žengti žingsnį atgal ir pradėti nuo to, kad mes visi puikiai suprantame, kad alkoholis nėra gėris, o alkoholizmas lemia labai rimtas socialines ir ekonomines problemas. Turime smurtą šeimoje, smurtą artimoje aplinkoje, smurtą prieš vaikus. Turime ir savižudybių pasekmes, ką mokslas yra ne vieną kartą įrodęs, kad alkoholizmas, alkoholio vartojimas ir savižudybių didesnis skaičius koreliuoja. Todėl yra teisingas žingsnis imtis priemonių mažinti alkoholizmą ir mažinti alkoholio vartojimą šalyje.

Pasaulio sveikatos organizacija labai aiškiai sako, kad reikia riboti prieinamumą, reikia drausti alkoholio reklamą neperlenkiant lazdos, bet lygiai taip pat šalia lygiai tų pačių rekomendacijų

Pasaulio sveikatos organizacija sako ir daug kitų dalykų, kuriuos padaryti yra sunkiau nei tiesiog paimti ir uždrausti. Aš labai kviečiu pagalvoti ir imtis darbų ne tik su draudimais, bet kalbėti apie švietimą dėl alkoholio žalos, kalbėti apie sveikatos apsaugos sistemą, ne tik apie prienamą gydymą tiems, kurie serga priklausomybės ligomis, bet taip pat kalbėti apie psichologinių paslaugų prieinamumą. Pripažinkime, žmonės vartoja alkoholį, nes nori paslėpti, galbūt nuplauti savo kasdienes problemas, galbūt nebūtinai serga priklausomybe nuo alkoholio. Taigi, nesukūrę alternatyvos, neskatindami užimtumo, neskatindami sporto kultūros, neužtikrindami prieinamos psichologinės pagalbos, mes galime pridaryti dar daugiau labai rimtų problemų.

Taigi kviečiu rinktis subalansuotus sprendimus, taip pat užtikrinti visapusę pagalbą ir priemonės riboti alkoholio prieinamumą, užtikrinti ir realias alternatyvas, ką veikti: sportuoti, mokytis, bendrauti, kalbėtis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Armonaitė. Ar esate pasirengusi diskusijai? Jums penkios minutės. Ruošiasi P. Gražulis.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, išties niekas nesako, kad alkoholį vartoti yra sveika ir kad tai sveikintina. Matyt, tai, kad mūsų šalyje vartojimo mastai yra dideli, yra tąsa to ne tik sovietinės sistemos, kurioje mes gyvenome, bet ir Rusijos imperijos palikimas, kai buvo vykdoma metodinė alkoholizmo kampanija tam, kad pavergtumei tautas, kurios gyveno iš pradžių šalia, o po to ir pačioje Rusijos imperijoje. Tai yra Lenkija, Suomija, Lietuva.

Psichiatras profesorius D. Pūras, kuris yra specialusis pranešėjas Jungtinėse Tautose, visai neseniai viešojoje erdvėje išsakė, kad šie pasiūlymai, dėl kurių mes šiandien diskutuojame, dėl kurių šiandien kalbame, išties yra pasiūlai, o ne paklausai mažinti. Kitaip tariant, jeigu mūsų žmonės ir toliau masiškai sirgs depresija, jeigu jie jausis nereikalingi, jeigu vaikai mokyklose patirs patyčias, jeigu mes paraštėse paliksime kitaip mąstančius, kitaip atrodančius ar netradiciškai gyvenančius, žmonės vis tiek skandins savo skausmą, savo problemas alkoholyje. Jeigu mes toliau neskatinsime žmonių iniciatyvos ir jie jausis, kad jų idėjų, jų veiklos čia nereikia, jeigu norima daugiau atimti, jie tiesiog neturės kito kelio kaip ir dažnas dabar.

Taigi iš esmės mes turime tik tas priemones, kurios riboja reklamą, kurios riboja pardavimus, tačiau visiškai neturime tų priemonių, kurios padeda žmonėms geriau jaustis, kad apskritai nesinorėtų dideliais mastais vartoti alkoholį. Mes matome tik pataisėlių rinkinį, kuris iš esmės reiškia nepasitikėjimą žmonėmis, nepasitikėjimą jaunu žmogumi, bandymą perbraižyti renginių, festivalių ir barų kultūrą.

Išties neįtikėtinai atrodo siekis pakeisti pilnamečio asmens Lietuvoje suvokimą. Aštuoniolikmečiai ir devyniolikmečiai Lietuvoje gali sukurti šeimą, gali ginti Tėvynę, gali balsuoti, prisiimti teises ir pareigas – iš esmės tai reiškia atsakyti už savo veiksmus. Šitas alkoholio kontrolės paketas yra bandymas tokius žmones paversti nesugebančiais tvarkytis su savo teisėmis ir su savo pareigomis. Tai, kad miesto švenčių dalyviai turės stovėti aptvaruose tam, kad aštuoniolikmečiai ir devyniolikmečiai negalėtų pažiūrėti į alkoholį, yra tiesiog neįtikėtina. Leiskime aštuoniolikmečiams ir devyniolikmečiams tvarkytis su savo laisve, leiskime jiems parodyti savo atsakomybę. Išties kovoti su alkoholio problema Vyriausybė gali jau šiandien, nereikia specialaus paketo, reikia sutelkti Sveikatos, Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo ir Vidaus reikalų ministerijų pajėgas. Mes kalbėjome apie neformalaus ugdymo krepšelį, kurio finansavimas baigiasi birželio 1 dieną, mes kalbėjome apie tai, kad nepilnametis žmogus šiandien Lietuvoje gali labai lengvai įsigyti alkoholio: 70 % nepilnamečių teigia, kad jiems įsigyti alkoholio yra lengva. Ką mes turime daryti? Daryti tarnybos darbus gali jau dabar. Pavyzdžiui, Vidaus reikalų ministerija galėtų inicijuoti tam tikrus dalykus. Šeimos gydytojai, pirminė sveikatos priežiūra juk irgi gali stebėti savo pacientų vartojimo įpročius ir patarti juos keisti.

Mano žinia yra ta, kad pataisomis neišspręsimė alkoholio problemos, spręsti ją galima jau šiandien ir tai daryti gali Vyriausybė, o nepilnamečio žmogaus sampratos keitimas Lietuvoje apskritai yra nepriimtinas ir rodo labai žemą požiūrį į jauną žmogų.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji kolege, ačiū. Kviečiu P. Gražulį, frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ atstovą. Penkios minutės.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamoji posėdžio pirmininke, iš tikrųjų tai yra moralinis klausimas, kurį mes svarstome. Mane tiesiog nustebino Seimo narių pašaipos, kada

R. Karbauskis paminėjo Lietuvos vyskupų konferencijos arkivyskupo G. Grušo raštą. Mes esame krikščioniška visuomenė ir man Vyskupų konferencijos pirmininko pozicija yra svarbi. Aš noriu jums tai pasakyti. Nes tai yra moralinis klausimas, o kai kam tai yra pašaipa. Mane tai stebina.

Antras dalykas, kodėl kilo toks didelis šurmulyš ir triukšmas visuomenėje? O dėl to, kad ribojama reklama, žiniasklaida praranda tikrai ne vieną milijoną eurų pajamų. Čia ir yra esmė. Ne jau žiniasklaida tapo tokia jautri dėl smulkių aludarių iš Pasvalio krašto ar iš kur? Aš manau, kad bus rasta priemonių ir bus atsižvelgta į tą verslą, kuris yra tautos paveldas.

Kitas dalykas, pažiūrėkime, čia buvo kalbėta apie Skandinavijos šalis, apie Švediją, apie Ameriką. Amerikoje nuo 21 metų, Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur sakoma, kad pati demokratiškiausia pasaulyje valstybė, net pati liberaliausia pasaulyje valstybė, ypač liberalai ten pirštu rodo ir iš ten semiasi išminties. Ten nuo 21 metų galima vartoti alkoholį. Ir kas tai per problema? Pažiūrėkite iš kitos pusės, šiandien 18 metų moksleiviai dar mokosi 12 klasėje ir jau leidžiamas alkoholis. O kas atsitiks, jeigu mes leisime nuo 20 metų vartoti alkoholį? Kokia čia bus problema? Kur čia suvaržyta didelė laisvė? Galima sakyti, kodėl ne nuo 19 metų. Pažiūrėkite, aš jums taip pat noriu pateikti vieną konkretų pavyzdį. Patys prekybos tinklai buvo įvedę visuotinį registravimą, t. y. dokumento pareikalavimą iš tų, kas perka alkoholį. Pasirodo, Švedijoje registruojamas kiekvienas, kuris perka alkoholį, nepaisant jo amžiaus. Švedijoje, demokratinėje valstybėje. Noriu pasakyti, kad mano vienas pažįstamas, kuris dirba Lietuvos ambasadoje, nupirko tikrai didesnį kiekį vyno, pas jį atvyko policija, jis paaiškino, kam jis perka, ir jokių sankcijų nebuvo. Bet ten taikoma prevencija. Jeigu žmogus pradeda pirkti didesnius kiekius, susidomi policija, psichologinės tarnybos, išsiaiškinama. O jeigu mes priimtume tokį įstatymą, mes sakytume, kad pažeidžiame žmogaus teises, kad prieštarauja Konstitucijai.

Manau, kad taip, be abejo, daugeliui nuostatų mes galime pritarti ir pritarim. Yra, dėl vienos ar kitos nuostatos kyla abejonių. Bet priėmimo stadijoje, kai svarstysime tas nuostatas, dėl jų mes ir kalbėkime. O ne taip, kad visu choru kažkokia visuotinė sukelta psichozė. O kas atsitiks, jeigu nebus galima, pavyzdžiui, kad ir miestuose laikinose palapinėse prekiauti alkoholiu? Aš, kaip žmogus, keliu sau klausimą, ar tai didelė būtų problema? Juk šimtai kavinių ir gal mūsų alkoholiu prekybos vietų Europoje yra vienas didžiausių skaičių, labiausiai prieinamas. Jeigu šiek tiek sumažinsime, mes darome didžiulę didžiulę tragediją, lyg pasaulis aukštyn kojom apsiverstų. Kodėl toks, sakyčiau, riksmas, klyksmas ant visos Lietuvos, nesuprantama, kartais kyla? Geriausia nieko nedaryti. Visi kalbame, kad alkoholizmas problema, o kai kažką pasiūlo, tai iš tikrųjų bandome sukilti visi prieš tą pasiūlymą. Siūlykite išmintingesnius sprendimus. O jeigu kalbame apie darbo vietų kūrimą, tai ne šiame įstatyme kalbama apie darbo vietų kūrimą, apie užimtumo skatinimą, tai yra kituose įstatymuose numatyta, teikime tuose įstatymuose.

Gerbiamieji, pritarisiu po svarstymo įstatymo pataisai, šitam įstatymui, o po to, kai bus svarstymas, jeigu kils abejonių dėl vienos ar kitos įstatymo...

PIRMININKĖ. Ačiū, Petrai.

P. GRAŽULIS (TTF). ...nuostatos, tada mes ir svarstysime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu J. Jarutį. Ruošiasi A. Matulas.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji, įdomiai sutvertas tas pasaulis, kaip kolega Simonas paminėjo, kad Danija yra pakankamai daug gerianti šalis, bet yra laimingiausia pasaulio šalis. Deja, Lietuvoje procentas geriančių yra šiek tiek mažesnis, bet mes esame tikrai pati nelaimingiausia šalis. Aš atėjau į šitą tribūną kalbėti apie argumentus, kurie mane įtikina palaikyti šitą įstatymą. Dažnai mes minime Pasaulio sveikatos organizacijos įvairius statistikos duomenis, kiek mes suvartojame alkoholio, kad daugiausia pasaulyje ir t. t. Man labiau imponuoja kita statistika, kuri yra Lietuvoje. Mane veikia priimti šitą sprendimą kas metus didėjantis apsigimimų skaičius. Mane verčia šitą sprendimą palaikyti apie 300 žūstančių žmonių avarijose, kurias dažniausiai sukelia girti asmenys. Mane verčia palaikyti šitą sprendimą apie 40 tūkst. smurto atvejų per metus artimoje aplinkoje Lietuvoje. Mane verčia šitą įstatymą palaikyti tūkstančiai sužalotų vaikų, užmuštų, nuskandintų. Mes lygiuojamės, savo valstybės kryptį norime nukreipti, lygiuotis į vadinamąsias gerovės valstybes, Daniją, Norvegiją, Švediją, Suomiją. Ten alkoholio, žinoma, išskyrus Daniją, kontrolės įstatymas yra daug griežtesnis, negu mes siūlome priimti šiandien.

Teko būti Norvegijoje, šventės puikiausiai vyksta be alkoholio, renkasi šeimos, yra alkoholio monopolis, yra apribotas laikas. Šiandien sukilęs didžiulis triukšmas iš ryto, kad apribosime alkoholio prieinamumą, sumažinsime reklamą, pailginsime amžių, atrodo, kad iš mūsų ruošiasi kažkas atimti orą, vandenį ir duoną. Kviečiu kolegas palaikyti. Ne viskas ir man šimtu procentų patinka, bet manau, kad po svarstymo turime palaikyti, ir dar turėsime laiko ir galimybių tobulinti. Žinoma, tobulų dalykų šiame gyvenime nėra, nebent ką tik gimęs kūdikis ir vandens lašas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū J. Jaručiui. Dėkojame. Jūs sutaupėte laiko. Maloniai kviečiu A. Matulą. Jums – 5 minutės. Ruošiasi K. Glaveckas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, ištis didžiausia klaida mūsų valstybėje buvo padaryta 2000 metais, kai vadinamoji naujoji politika liberalizavo visą alkoholio verslą, reklamą, prekybą. Ir ilgai laukti nereikėjo, septynerius metus, nes 2007 metais pagal alkoholinių psichozių skaičių, kitus parametrus Lietuva tapo viena iš labiausiai prisigėrusių valstybių ne tik Europoje ir pasaulyje, bet ir per savo tūkstantmetį. Ir čia matau keletą žmonių, tos naujosios politikos įgyvendintojų, todėl, matyt, tie žmonės ir turi prisiimti atsakomybę. Todėl labai siūlau, kad dabar nebūtų pridaryta klaidų.

Žinote, daug metų mes tik keli čia kovojome, teikėme pataisas – ir kompleksines, ir pavienes. Dabar patys matote, kaip yra sunku priimti kompleksines pataisas, bet aš tikrai džiaugiuosi, kad yra Vyriausybė, yra valstybės prioritetas ir mes kovą su alkoholizmu dabar suprantame kaip problemą, ir visas parlamentas skiria labai daug dėmesio, kyla aistros. Aš tikrai dėl to džiaugiuosi.

Bet, kolegos, mes turime neprisidaryti klaidų. Žiūrėkite, prieš porą mėnesių Vyriausybė pateikė siūlymą didinti alkoholio akcizą silpnam alkoholiui (vynui, alui) per 400 %, o degtinei – 5 %. Tai žiūrėkite, pavyko įtikinti, registravome pataisas, kad tik 100 % didintų silpnam alkoholiui ir 20 % stipriam alkoholiui, pavyko išlaikyti tą santykį. Žiūrėkite, koks rezultatas dėl to, kad 100 % padidinome – akcizo surinkimas smuko katastrofiškai. O kas būtų įvykę, jei būtų 400 % pakelta? Priemonės turi būti, kolegos, subalansuotos, apmąstytos, turime išsiklausyti į visas nuomones.

Ar po vakar komiteto posėdžio vis dėlto labai daug nesutarimų liko? Iš esmės jų liko labai nedaug, kolegos. Dėl lauko kavinių vakar sutarėme. Visi komitete balsavome vienbalsiai, kad lauko kavinėse draudimas yra neracionalus. Daugiausia atvažiuoja užsieniečiai. Mes tik turime išmokti prie vyno taurės, prie alaus bokalo sėdėti visą vakarą ir bendrauti, o ne maukti kas pusę valandos pakeisdami tą puslitrinį ar litrinį bokalą. Čia problemos nėra.

Dėl masinių renginių. Buvo pasiūlytas tikrai nesąmoningas dalykas dėl mokamų renginių. Tie mokami renginiai... Visos miesto šventės taps mokamos. Padėk dėžutę, parašyk „Įėjimas 10 ct“, ir nereikės niekam kontroliuoti, jau įstatymai nepažeisti. Tai vakar rastas kaip ir kompromisas leisti visuose renginiuose įrengti zonas. Kolegos, ar taip sunku suprasti, kad tos zonos tikrai nereikalingos? Kolega R. Martinėlis labai gerai pasakė. Tuo pat metu mes teikėme siūlymą, suteikėme daugiau teisių savivaldybėms riboti, savivaldybės gali riboti ir riboja. Jau dabar 13 savivaldybių labai efektyviai naudojami šia priemone.

Dabar dėl reklamos draudimų. Taip, aš irgi už tai, kad reklama būtų visai draudžiama. Bet, kolegos, kokias pasekmes duos visiškas reklamos draudimas? Pražudysime antrąją religiją – krepšinį, nes nemažai krepšinio komandų remia vien už tai, kad leidžia prekės ženklą parodyti ant nugaros arba ant grindų. Meno renginius remia ir t. t. Būkime nuoseklūs. Kai mes išspręsime per sveikatingumo fondą tam tikras kompensacijas ar geriau finansuosime sporto renginius ir t. t., tai palaipsniui po dvejų trejų metų galbūt priimsim sprendimą. O dabar uždrauskime reklamą, bet palikime galimybę prekės ženklą, nes rėmėjas už nieką nerems tų dalykų. Ir vėl pasiektas bus kompromisas. Tikrai dėl prekės ženklo pamatymo atsitiktinai ant *maikės* niekas neprasigers.

Dabar dėl amžiaus. Kolegos, amžius ištis yra veiksminga priemonė, bet pažiūrėkite, ar iki 18 metų dabar draudžiama gerti ir turėti su savimi? Ar įstatymas veikia? Ar visuomenė įsikiša? Ar policija daro pastabas? Ar daug yra nubaustų?

Įstatymas fiktyvus. Jeigu mes akelai padarysime 20 metų, turėsime neveikiantį įstatymą. Tai galbūt padarykime vieną darbą – nutolinkime stiprų alkoholį nuo jaunų žmonių, ir tas žmogus, turėdamas galimybę nusipirkti vyno ar alaus bokalą, tikrai nepirks.

PIRMININKĖ. Ačiū, jau laikas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Jeigu galima, man minutę, aš pabaigsiu, gerai, nes gal jau nusipelniau šitai temai?

PIRMININKĖ. Taip, jūs nusipelnęs, tačiau pasistenkite greitai.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Galbūt padarykime, nutolinkime stiprų alkoholį nuo jaunų. Vėlgi čia sutarti labai nesunku. Dėl laiko trumpinimo niekas nesiginčija. Man gaila, kad atsisakyta specializuotų parduotuvių. Specializuotas parduotuves įvesti vienu metu ribojant pagal gyventojų skaičių neįmanoma. Sužlugdysime smulkųjį verslą, sužlugdysime prekybą kaimuose. Todėl padarykime, kaip buvo siūloma praeitais metais mūsų frakcijos, leiskime kaime iki 15, prekybos centruose – tik silpną alkoholį, visus kitus specializuotose, bet kažkodėl to atsisakoma.

Mielieji kolegos, kartu mes turime žiūrėti ir tas kompleksines priemones. Žiūrėkite, regioninės politikos nėra, ketinama optimizuoti kai kurias įstaigas, kur darbo vietų mažės, bedarbystė klesti, neteisingas pašalpų mokėjimas. Ar jūs žinote, Pakruojo rajone pas ūkininką dirba...

PIRMININKĖ. Jau nepiktinaudžiaukite, pone Antanai, laiku.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). ...iš Ukrainos žmonės už 800. Lietuviai neina dirbti, nes, girdi, pašalpas gauna po kelis šimtus, kam jiems eiti.

Dėl gydymo. Iš esmės priklausomybių ligų centralizavimas tik nutolins galimybę gydytis. Kaip tik reikia ne penkiose apskrityse centralizuoti, bet visose dešimt apskričių...

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Antanai.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). ...arba net kiekviename rajone priklausomybių ligų skyrius. Kolegos, tų problemų, nesutarimų yra labai nedaug, tik elkimės atsakingai ir bus rezultatas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu gerbiama K. Glavecką. Paskutinis ruošiasi T. Tomilinas ir būsimę visą valandą jau diskutavę.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, aš tikrai ilgai nekalbėsiu, nes čia, atrodo, visi aspektai yra paliesti, tik pabandysiu kaip ekonomistas šiek tiek akcentuoti gal kitus dalykus.

Visų pirma tai, kad dėl viso šito įstatymų paketo yra teikta daugiau kaip 300 siūlymų, rodo, kad iš tikro tai yra milžiniška problema. Palyginti su biudžetu, ten buvo pateikta tris ar keturis kartus mažiau, o dar kiti ne mažiau svarbūs valstybei ir žmonėms įstatymai. Apskritai buvo tik vienas ar kitas pasiūlymas ir faktiškai be viešų diskusijų.

Diskusija sudaro tokį vaizdą, kad Lietuva yra ne Europos Sąjungoje, ne Europos žemyne, bet kažkur Atlanto vandenyne kažkokia sala ir kad viską, ką mes joje padarysime, bus įgyvendinta ir padaryta. Iš tikro taip nėra. Mes esame Europoje, turime kaimynus. Ir jeigu mes galvojame, kad visi mūsų draudimai pradės veikti šiandien, tai klystame. Pamiršome paprastą seną taisyklę, kad politikoje ir ekonomikoje ne visuomet laimi zuikiai, dažniausiai laimi vėžliai.

Ką tai reiškia? Tai palaipsninis arba labai palaipsninis ėjimas sprendžiant tą problemą, ne ataka, kaip dabar daroma visose srityse. Internetas ir bet kas – draudžiama, draudžiama, draudžiama, bet jeigu būtų padaryti keli žingsniai kaip mūsų kaimynų valstybėse, Lenkijoje ar kitur, kur, pavyzdžiui, pakoreguojamas darbo laikas per pusę metų, pakoreguojamas dar koks nors dalykas, tada yra tam tikri rezultatai. O dabar, kai mes viską sumetėme į vieną krūvą ir viską griau-name, tai rezultatas bus tikrai blogas.

Patarimas valdantiejiems. Iš tikro yra sena arabų patarlė: „Jeigu joji ant asilo ir pajunti, kad asilas dvesia, tai geriausia strategija – nuo to asilo nulipti.“ Tai apie tą situaciją, apie tą visą Alkoholio įstatymą.

Ekonominis aspektas. Aš sutinku, kad kalbu neatsižvelgdamas į tai, ką kolegos kalbėjo. Ekonominis aspektas. Mes iš alkoholio gauname į biudžetą 253 mln. akcizo, 260 mln. PVM ir dar 50 mln. „Sodros“, GPM ir kitų mokesčių, iš viso 600 mln. eurų. Jeigu mes taip neatsakingai padarysime ir išvargsime savo pirkėjus ir žmones arba į šešėlį, arba į užsienį, mūsų pajamos sumažės, esant natūraliam alkoholio gėrimo mažėjimui, pajamos sumažės 15–20 %, vertine prasme tai beveik 100 mln. eurų. 100 mln. eurų – tai yra dideli pinigai. Tai yra pinigai, kurie gali būti skirti ir vaikučiams, ir mokykloms, ir galų gale pensininkams. Galų gale tie išipareigojimai, kurie surašyti jūsų kelio žemėlapyje, taip pat galėtų būti priimti.

Kitas dar labai svarbus aspektas, mano supratimu, yra lyginimas su Danija, Švedija ar kitais norvegų kraštais. Negalima lyginti Lietuvos su Danija, Švedija, nes ten yra kitokia ekonomika, kitoks gerovės lygis. Jūs lyginkite Lietuvą su Lenkija, su Latvija, su Čekija, su Slovakija arba lyginkite Lietuvą su Kuveitu arba Saudo Arabija – ten niekas negeria ir visi laimingai gyvena. Bet mes nesame nei Saudo Arabija, nei Kuveitas. Mes esame Lietuva ir esame Europos Sąjungoje. Turime sienas ir prie tų sienų, įskaitant Vilnių, gyvena daugiau negu pusė gyventojų. Aš jums garantuoju, kad per metus prarasime 50 mln., 70 mln., iki 100 mln. eurų vien tik dėl to, kad priėmėme neprotingą (kaip zuikiai), didelį, blogą sprendimą. Jeigu mes būtume eję *step by step*, po truputį, paėmę du veiksnius ir paskui perėję prie kitų reformos dalykų, kurie dabar yra paguldyti, užmigdyti – urėdijų reforma, galų gale visos kitos reformos, – tada rezultatai būtų didesni. Tokia yra mano pozicija.

Apskritai, kalbant apie krikščionybę, kaip žinote, egzistuoja bažnytinis vynas. Netgi kunigai geria vyną. Todėl uždrausti gerti bet kur... Netgi Bažnyčioje yra leidžiama gerti vyną.

Yra sena patarlė: klausimas, ar galima meldžiantis rūkyti? Klausimas yra negatyvus – negalima meldžiantis rūkyti, bet rūkant, sako, dirbant bet kokį darbą, galima melstis. Čia taip išseina apie vyną: meldžiantis galima gerti vyną? Sako – ne, bet vyną geriant melstis – taip. Tokia sena išmintis. Šia išmintimi ir baigsiu. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinį diskusijoje kalbėti kviečiu T. Tomiliną. Prašau. Penkios minutės.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami tautos atstovai, šiandien iš tiesų istorinė diena – Seimas primena tikrą vakarietišką parlamentą, kuriame vyksta panašūs ginčai. Man tai – solidarumo balsavimas. Man tai – balsavimas, kuriuo aš sprendžiu paaukoti dalį savo asmeninio komforto vardan visuomenės gėrio. Deja, opozicija šiandien elgiasi įprastai ir netgi savo pačių pasiūlymais spekuliuoja ir bando pagauti visuomenės nuotaiką. Mus išrinko ketveriems metams, todėl mes neturime būti priklausomi nuo tų nuotaikų.

Gerbiami liberalai, visi liberalai – ir tie, kurie pagal partiją liberalai, ir tie, kurie liberalai pagal pažiūras kitose frakcijose, šiandien yra ne jūsų diena. Mes turime tiksliai įvardyti, ką svarstome, t. y. yra svaigalų pardavimo ir reklamos ribojimą. Tik tiek. Mes kalbame apie esminę žmogaus teisę į gyvybę. Aštuoni iš dešimties Lietuvos žmonių vienaip ar kitaip miršta dėl alkoholio sukeltų ligų. Todėl kritikų apeliavimas į laisves, teises, privataus gyvenimo neliečiamumą iš tikrųjų tik diskredituoja šias pamatines vertybes. Stabdykite šių vertybių infliaciją, kurią patys ir sukeliate. Čia nėra diskusija apie laisves, apie žmogaus teises.

Asmeniškai man, keturių vaikų tėvui, labai patinka būtent tos priemonės, apie kurias daugiausia diskutuojame. Man labai patinka, kad atsiras atskira erdvė masiniuose renginiuose, į kurią aš negalėsiu nueiti kartu su savo vaiku, net jeigu norėsiu nueiti, tikrai nueisiu. Man labai patinka visiškas reklamos draudimas ir vartojimo neskatinimas. Man labai patinka, kad girdyklų neliks mūsų aikštėse ir paplūdimiuose. Vilniuje liko vienintelė aikštė – Katedros aikštė, kurioje nėra girdyklos vasarą. Žinote kodėl? Todėl, kad jai galioja Katalikų bažnyčios jurisdikcija. Tik todėl.

Gerbiami liberalai, tai ne jūsų diena. Lauko kavinės išliks. Neklaidinkite visuomenės! Ramiai nueisite į lauko... Aš irgi nueisiu į lauko kavinę ir gersiu alų. Neklaidinkite! Mes kalbame tik apie papildomas girdyklas aikštėse. Šiandien balsavimas nėra demokratijos ar laisvės vertybių išdavimas, nėra draudimų dauginimas. Jūsų, gerbiami liberalai, balso tikrai labai reikės, kai iš tiesų kalbėsime apie mažumų teises, apie konkurencijos skatinimą. Prisiminkite, jūs patys esate aršūs draudimų šalininkai, kai mes kalbame apie vidaus sandorius. Tada jūs – draudimai, draudimai, mums reikia draudimų! Tai ne jūsų diena, gerbiami liberalai.

Noriu kreiptis į socialdemokratus ir nuolat socialinių teisingumą ginančius Krikščioniškų šeimų sąjungos, lenkų, rusų atstovus. Tai jūsų diena. Šiandien jūs, balsuodami už visas Sveikatos reikalų komiteto pataisas, galite įrodyti, kad pasiektas kompromisas ir kad jūs tikite solidarumo idealais, netgi savo komforto sąskaita, kad jūs turite imunitetą lobizmui, kad jūs nedemonizuojate valstybės reguliavimo kaip priemonės skatinti gerovę ir sveikatą. Prisiminkite, gerbiami kolegų koalicijos partneriai, kad jums reikės šių argumentų, kai jūs įtikinėsite dešiniuosius dėl progresinių mokesčių, dėl persikirstymo. Aš tikiu solidarumo idealu ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, mes diskutavome 1 val. 2 min. Iš užsirašiusių kalbėti 18 Seimo narių kalbėjo 13, tad diskusijas baigėme, kaip ir buvome sutarę.

12.16 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4096(2) (svarstymo tęsinys)

Kviečiu toliau tęsti pasiūlymų svarstymą. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę. Svarstysime Seimo narių pasiūlymus. Dėl 1 straipsnio, 2 straipsnio pakeitimas. Yra gautas Seimo narių A. Verygos, A. Širinskienės, R. J. Dagio, A. Vinkaus, V. Alekno, V. Vingrienės, A. Nekrošiaus, D. Šakalienės, R. Karbauskio, V. Sinkevičiaus ir L. Stacevičiaus pasiūlymas. Ar, kolegos, sutinkate su tuo, kad yra pritarta iš dalies? Ar norite pristatyti? Čia, gerbiamoji komiteto pirmininke, masiniai renginiai. Pagrindinės sąvokos.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes pritariame iš dalies masiniams renginiams, tačiau pritariame idėjai prašydami masinių renginių diferencijavimą į mokamus ir nemokamus įvesti per kitus įstatymo straipsnius, tačiau patį masinio renginio apibrėžimą palikti tokį, koks jis šiuo metu ir yra teisės akte. Kadangi aš esu viena iš teikėjų, taip pat...

PIRMININKĖ. Sutinkate, kad pritarta iš dalies? Taip. Matau.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Galime sutarti bendru sutarimu? Norite balsuoti? Prašom balsuoti dėl pasiūlymo dėl 2 straipsnio – dėl sąvokos „masinis renginys“.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Balsuojama dėl komiteto pritarimo iš dalies.

PIRMININKĖ. Taip. Ačiū, pirmininke, kad patikslinote.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 34. Pritarta tokiam pasiūlymui, dėl ko ir pateikė komitetas savo nuomonę.

Yra gautas Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymas dėl 1 straipsnio, 2 straipsnio pakeitimas. Čia, kolegos, pagal 151 straipsnio 3 dalį reikia, kad šitą pasiūlymą paremtų 10 Seimo narių. Ar galime mes sutarti dėl visų pasiūlymų, kad negrįžtume ir nebalsuotume, ir taupytume laiką, visiems leisime pateikti. Visada tikriausiai 10 narių surasime. Taip bus greičiau ir spėčiau.

G. Landsbergis. Prašom pateikti pasiūlymą. 2 straipsnio 17 dalis. Jūs pasiūlėte išdėstyti.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). R. Žemaitaičio.

PIRMININKĖ. Ne. Čia Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymas. (*Balsai salėje*)

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ne visai. Aišku, jūs sujungėte tas dvi dalis, aš taip supratau, nes jos buvo gana panašios?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš gal tada tiesiog paaiškinsiu, kas įvyko komitete. Mes pritarėme Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymui iš dalies pritardami nuostatoms, kad reikia grąžinti sąvokas „nestacionari mažmeninės prekybos vieta“ ir nestacionari viešojo maitinimo vieta, tačiau nepritardami „paviljono“ sąvokos grąžinimui į teisės aktą.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Mes pritariame komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Ar visi sutinkate, ar norite išakyti nuomones? Bendru sutarimu. Kolegos, noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad žiūrėtume į konsoliduotą įstatymo projektą ir tada suprastume, kad mes balsuosime dėl kiekvieno jūsų pasiūlymo. (*Balsas salėje*) Jeigu norite replikuoti dėl savo pasiūlymo – per šoninį mikrofoną. Dėl posėdžio vedimo tvarkos.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Jeigu yra sujungiami pasiūlymai, tai taip ir informuokite, gerai? Dėl to, kad iš tikrųjų labai sudėtinga atsekti.

PIRMININKĖ. Niekas nejungiama, gerbiamasis kolega. Jūs įsijunkite konsoliduotą įstatymo projektą ir tiesiog nuosekliai matysime, kaip einame pastraipsniui pagal kiekvieną pasiūlymą.

Toliau. Dėl 1 straipsnio 2 dalies yra Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės ir A. Skardžiaus pasiūlymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Šiam pasiūlymui komitetas pritarė ir, kaip jau minėjau, sugrąžiname į įstatymą nestacionarinę mažmeninės prekybos vietą ir nestacionaraus viešojo maitinimo vietą. Komitetas pasiūlymas – palikti mažmeninės prekybos vietą. Iš esmės tai yra tas pats, dėl ko ką tik priėmėme sprendimą.

PIRMININKĖ. Ar pateikėjai nori dar kalbėti ir ar pritaria? Pritaria. Galime bendru sutarimu, nes nuomonės už prieš nėra? Galime. Yra Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymas pakeisti 2 straipsnio 17 dalį, tačiau mes jau apsisprendėme pritardami Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymams. Komiteto redakcija yra nepritari.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). R. Žemaitaičio pasiūlymui – taip, dėl tos priežasties, kad yra pritar-ta jau anksčiau apsisprendus dėl paviljonų išbraukimo.

PIRMININKĖ. Balsuoti netenka. 2 straipsnis, 16 straipsnio pakeitimas. Yra pasiūlymas dėl 2 straipsnio 1 dalies – 16 straipsnio 1 dalies Seimo nario R. Karbauskio. Prašom pristatyti. Kolega, ar norite pristatyti?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš matau, kad komitetas pritarė, tai aš nepristatysiu.

PIRMININKĖ. Gal komiteto pirmininkė gali pakomentuoti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, galiu pakomentuoti. Kadangi patvirtinome mažmeninės prekybos sąvoką ir į sąvoką, kaip minėjau, mes neįvedėme zonavimo į mokamas ir nemokamas, komitetas buvo nusprendęs, kad dėl mokamų ir nemokamų masinių renginių vedimo bus kituose įstatymų straipsniuose. Čia Seimo narys tiesiog papildė šitą komiteto nuostatą, siūlydamas, kad tuose masiniuose renginiuose, kurie yra nemokami ir į kuriuos patekimas yra neribojamas, būtų sukurtos specialios dalys, teritorijos, kuriose būtų galima prekiauti alkoholiniais gėrimais. Kartu organizatoriai turėtų užtikrinti, kad į tas zonas nepatektų asmenys iki 20 metų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonę prieš nori išsakyti A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Išties toks pasiūlymas įveda tam tikros netvarkos apskritai į renginių organizavimą. Jeigu ateini su šeima, kur tau palikti vaiką? Komiteto pirmininkė sako, kad organizatoriai pasirūpins vaikais, aš manau, kad vaikais turėtų pasirūpinti tėvai. Ir antras dalykas, be abejo, yra nuostata dėl 20 metų. Dėl 20 metų mes keičiame pilnametystės sąvoką, dar net neapsisprendę iš tikrųjų, ar mes uždrausime pardavinėti alkoholį aštuoniolikmečiams ir devyniolikmečiams. Mes dar neapsisprendėme, tačiau čia jau siūloma riboti patekimą į tas zonas tiems žmonėms. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Su visa pagarba Aušrinei. Iš tikrųjų žmonės su vaikais į tokius renginius eina ne dėl to, kad išgėrinėtų juose. Tai vienas argumentas. O kitas – iš tikrųjų buvo ir pirminiame variante įrašyta „ribotos prieigos zonose“. Kadangi to įrašymo neužteko, tai tas išaiškinimas dabar platesnis, jis pašalina bet kokias abejones, kad masiniuose ir nemokamuose renginiuose galės būti vietos ir galės būti ne viena, kur galės būti prekiaujama alkoholiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, šitam siūlyme yra du aiškūs pasiūlymai. Mes neapsisprendėme dėl amžiaus. Jeigu mes įtvirtiname šitą, aš tikrai norėčiau pritari pirmai daliai, dėl antros aš galbūt abejoju. Galbūt reikėtų balsuoti atskirai, nes po to gali nukentėti geri pasiūlymai.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastabą. Gerbiamieji, noriu atkreipti dėmesį, kad mes kalbame apie didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais valstybinį reguliavimą, licencijų išdavimą. Taip, gerbiamoji pirmininke? (*Balsai salėje: „Ne!“*) Taip, pažiūrėkite, apie kurį straipsnį kalbame.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų tai yra apribojimas ne asmenims patekti. Mes kalbame šiuo metu apie 16 straipsnio 3 dalies pakeitimus.

PIRMININKĖ. Mes kalbame apie licencijas. (*Šurmulys salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Licencijavimo tvarką – „Mažmeninės prekybos licencijos“.

PIRMININKĖ. G. Steponavičius dėl vedimo tvarkos.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, kolegos, teisiniu nuoseklumo požiūriu dabar reikėtų palikti balsavimą dėl šitos pataisos, nes vėliau yra pataisos dėl amžiaus apskritai. Gali atsitikti taip, kad nebus nuspręsta kilstelėti kartelės iki 20 metų, tada ir šito pasiūlymo logiškumas atkristų. Aš siūlau pradžioje balsuoti dėl principinių amžiaus nuostatų ir tada grįžti prieš šitas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, gal mes galime apsispręsti dėl prekybos amžiaus, pereidami prie to straipsnio, ir grįžti čia, ir dings ginčas.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji pirmininke, jūs siūlote dabar balsuoti tik dėl dalies pasiūlymo ar dėl viso nebalsuoti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Ar mes procedūriškai negalime eiti dabar prie to straipsnio balsavimo, kur yra apibrėžiamas amžius, 18 ar 20 metų riba? Ir apsisprendus dėl 18 ar 20 metų ribos, grįžti prie šito straipsnio.

PIRMININKĖ. Gerai. Dabar mes visi atkreipiame dėmesį, kad turime... G. Landsbergis – dėl vedimo tvarkos.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Pirmininke, aš prašyčiau, kad pirma būtų balsuojama dėl Tėvynės sąjungos pasiūlymo dėl amžiaus.

PIRMININKĖ. Dėl kurio jūsų pasiūlymo?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dėl mano pasiūlymo, kuris yra...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš atsiprašau, bet pasiūlymai yra teikiami balsuoti pagal jų registravimo laiką.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Jūs jau dabar keičiate tvarką, tai aš tiesiog siūlau padaryti taip, kad pirma būtų balsuojama... balsuoti dėl kito.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tikrai nesutiksiu, nes tai būtų neteisinga dėl registravimo tvarkos. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, viską paaiškinu. Jeigu mes nutarėme, kad mes dabar apsispręsimė dėl amžiaus, ir gerbiamasis Gabrieliūs, manau, taip pat sutinka, tai būtent svarstant šitą straipsnį – alkoholiniais gėrimais asmenims, jaunesniems kaip 20 metų, ir buvo pasiūlymas 18, o jūsų pasiūlymas buvo graduoti, tai prie jo nuosekliai ir prieisime. Pirmiausia balsuojame dėl Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės ir A. Skardžiaus pasiūlymo. Prašau, kad gerbiamieji Seimo nariai pateiktų savo pasiūlymą. Kuris pateiksite? A. Palionis, R. Šalaševičiūtė ar A. Skardžius? Dirbame nuosekliai, gerbiamas Povilai.

P. URBŠYS (LVŽSF). Dėl vedimo tvarkos. Jūs galite pasakyti straipsnius, mes turime...

PIRMININKĖ. Pasakau straipsnį. Vieną minutę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Jeigu spausdinote išvadą taip, kaip ji yra pateikta, tai yra 27 puslapis.

PIRMININKĖ. 5 straipsnis, 11 dalis. Ar visi atsivertėte, nes mes dabar norėdami apsispręsti dėl amžiaus turime padaryti šuolį?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, mes turėsime keisti 18 straipsnio 4 dalies 3 punktą.

PIRMININKĖ. Prašom. Gerbiamasis A. Palionis pristato pasiūlymą.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mūsų Seimo narių grupė siūlo amžių paklikti tą patį, koks galioja ir pagal dabartinį Alkoholio kontrolės įstatymą, tai yra 18 metų. Vadovaujantis civilinio kodekso 2.5 straipsniu, 18 metų sulaukę asmenys įgyja visišką civilinį veiksnumą, gali sudaryti santuoką ir bet kokius sandorius, balsuoti rinkimuose. 19 metų sulaukę asmenys yra šaukiami į nuolatinę privalomąją karo tarnybą. Manome, kad draudimas pilnamečiam asmeniui įsigyti alkoholinių gėrimų vertinamas kaip nepagrįstas asmens laisvių ribojimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nesutinka su tokiu požiūriu ir siūlo nepritarti Seimo narių pasiūlymui. Tiesiog komitetas norėtų atkreipti Seimo dėmesį, kad praeitos kadencijos Seime buvo priimta Lietuvos sveikatos strategija. Priimtos Lietuvos sveikatos strategijos 75 dalies 5 papunktis sako, kad Seimas įsipareigoja didinti amžiaus cenzą pirkti ir vartoti alkoholinius gėrimus iki 20 metų amžiaus. Tiesiog mes siūlome įgyvendinti anksčiau Seimo priimtą įsipareigojimą.

PIRMININKĖ. Nuomonė už, nuomonė prieš. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji, jeigu mes iš tikrųjų norime nieko nekeisti, taip ir sakykime. Mes turime realią problemą – nuo 2001 iki 2016 metų nuo 7 metų iki 17 metų vaikų, apsinuodijusių alkoholiu, padaugėjo net septynis kartus: 2001 metais turėjome 69, dabar turime 460. Be abejo, mūsų tikslas yra padidinti amžiaus cenzą, kad išspręstume būtent šią problemą, nes alkoholikais tampama nuo jaunų dienų. Jeigu norime realiai kovoti su šia problema, mes iš esmės turime spręsti problemą dėl amžiaus cenzo padidinimo.

PIRMININKĖ. Kitą nuomonę nori išsakyti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Kviečiu palaikyti pataisą ir nepritari komiteto nuomonei, t. y. palikti galiojimą, kad pilnametystės sulaukę žmonės galėtų priimti atsakingus sprendimus, o valstybė ne ribojimais, o investavimu į naują kartą, į jaunimą pasiektų rezultatą. Šviestų, užtikrintų galimybę sportuoti, užtikrintų galimybę lankyti įvairius būrelius, bendrauti, bet ne riboti ir ne drausti jiems priimti atsakingus sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs, kolegos, tikriausiai supratote, kad Seimo nariai užsirašė priešingai. Už Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymą nuomonės už, nuomonės prieš išsakytos. Prašom atsakingai balsuoti. Jų siūlymas buvo palikti 18 metų amžių. Prašom balsuoti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Bet mes balsuojame, aš patikslinu, dėl komiteto...

PIRMININKĖ. Ne, dėl Seimo narių pasiūlymo.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Dėl Seimo narių pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl Seimo narių pasiūlymo. Seimo nariai siūlė palikti 18 metų. Visi, manau, suprato.

Balsavo 119 Seimo narių. Už tai, kad būtų palikta 18 metų, balsavo 47, prieš balsavo 51 ir susilaikė 21. Lieka, apsispręsta – 20 metų amžius.

Replika po balsavimo – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš dėl vedimo tvarkos. Tiesiog dėl patogumo aš siūlyčiau taip nešokinėti per pataisas, nes yra be galo didelis dokumentas ir labai sudėtinga susigaudyti. Ką tik balsavimo metu komiteto pirmininkė pasakė neteisingą informaciją.

PIRMININKĖ. Viską supratome.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dėl to labai gerai būtų eiti iš eilės ir, atsiradus prieštaravimams, pagal Statuto straipsnį palikti komitetui galimybę po svarstymo sutvarkyti tuos prieštaravimus.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis jaunasis kolega. Mes tiesiog nuosekliai norėjome apsispręsti ir gerbiamo A. Syso pasiūlymas buvo labai teisingas.

Replika po balsavimo – M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, dėl gana chaotiškos vedimo tvarkos nesupratau balsavimo motyvų, todėl prašau dėl protokolo įrašyti mane kaip balsavusį už.

PIRMININKĖ. Jūs balsavote už pasiūlymą, kad būtų 18 metų. M. Adomėnas. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Man išties labai gaila, kad 18 ir 19 metų suaugusiems žmonėms Seimas išsiuntė žinią, kad jie nesugeba tvarkytis su savo atsakomybe, nesugeba tvarkytis su savo laisve. Labai apgailestauju.

PIRMININKĖ. Kolegos, gal dirbkime toliau ir visas replikas, visas pastabas tikrai dar turėsimė progos išsakyti, nes įstatymo projektas labai didžiulis.

Jūs dėl vedimo tvarkos? P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš reaguojau į M. Adomėno persigalvojimą. Tai gal kitą sykį neplatinkite iš savo elektroninio pašto Vyskupų konferencijos laiško, kuriame aiškiai pasakoma, kad šią problemą reikia spręsti ir prisiminti solidarumą. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Tikrai, kolegos, baigiame diskusijas ir replikas per šoninius mikrofonus.

Dabar, kad mes būtume nuoseklūs dėl šio straipsnio, aš labai prašau jūsų ir, gerbiamoji pirmininke, dabar yra 18 straipsnio 4 dalies 3 punktą dėl 20 metų. Analogiški pasiūlymai buvo Seimo narių A. Armonaitės, V. Čmilytės-Nielsen, S. Gentvilo ir A. Gelūno. Komitetas nepritarė, jau apsisprendė. R. Žemaitaičio – taip pat jau apsisprendė ir prie to nebegrįšime. G. Landsbergis turėjo kitą siūlymą. Ar reikia balsuoti? *(Balsai salėje)*

Gerbiamieji kolegos, jau priimtas sprendimas dėl 18 metų. *(Triukšmas salėje)* Palaukite, viską susitvarkysime. Aš viską nuosekliai noriu paaiškinti, ko jūs pykstate? Dėl 18 metų apsisprendėme. Tačiau mums reikia balsuoti dėl G. Landsbergio – 2 dalies. Todėl aš suteikiu žodį pasiūlymo teikėjui. Viską nuosekliai darysime, nereikalingos jūsų išankstinės emocijos.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš garsiai kalbu, galėčiau ir taip pristatyti, jeigu reiktų. Mano teikiamas pasiūlymas yra kompromisinis pasiūlymas, kuris atitraukia nuo itin griežto dabar valstiečių siūlomo varianto, nes skaidoma į kelias amžiaus grupes, kurioms

būtų galima parduoti alkoholį. Nuo 18 iki 20 metų būtų prieinamas alkoholis iki 15 laipsnių, nuo 20 metų – visas, kaip dabar galioja. Aš pabrėžiu dar kartą: taip yra kai kuriose Skandinavijos valstybėse, bet kitas, svarbesnis, aspektas, kad tai yra kompromisas. Jeigu šis neįsigalios, tada įsigalios griežčiausias komiteto siūlomas variantas.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, apgailestaudamas, kad buvo atmesta socialdemokrato A. Palionio ir kolegų nuostata, iš tikrųjų raginčiau pasisakyti už konservatorių pasiūlytą variantą, nors iš esmės tai nėra geras sprendimas, nes už daugumą jūsų balsavo žmonės, atėję pirmą kartą prie balsavimo urnų 18 metų. Mes esame renkami žmonių, kuriuos vadiname sąmoningais žmonėmis nuo 18 metų. Jau buvo cituotas Civilinis kodeksas, ką galima daryti nuo 18 metų. Mes šiuo atveju virstame radikalia valstybe, kuri pakelia šį amžių, ir tik dėl alkoholio klausimo. Todėl siūlau pritarti kompromisiniam konservatorių pasiūlytam variantui.

PIRMININKĖ. A. Veryga – nuomonė už. Atsiprašau, nuomonė prieš.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiami kolegos, aš kviesčiau jūsų nesieti 20 metų amžiaus su nepasitikėjimu mūsų žmonėmis ir neskirstyti alkoholinių gėrimų į grupes, nes ne pavadinimas ir ne gėrimo rūšis sukelia priklausomybę, o tas pats alkoholis, esantis bet kuriame gėrime: ar aluje, ar vyne, ar degtinėje. Jo kiekis sukelia priklausomybę. Siūlydami diferencijuoti alkoholinius gėrimus išviliame į diskusiją, kodėl būtent šituos gėrimus, nes tai yra ir savotiškas korupcinis klausimas, kodėl mes iškeliamo, prioritetą teikiame vienoms ar kitoms gėrimų grupėms. Tikrai nei biologiškai, nei sveikatos prasme mes nesugebėsime paaiškinti, kodėl viena ar kita gėrimų grupė yra geresnė ar blogesnė.

O kai kalbama apie nepasitikėjimą žmonėmis, aš jums pateiksiu keletą pavyzdžių. Mes kalbame, kad mes nedemokratiškai elgiamės. Jungtinės Amerikos Valstijos iš viso 21 metus nustatė dėl visų gėrimų. Dar daugiau. Alkoholis yra ta medžiaga, kuri greitai keičia elgesį, žmogus viešojoje erdvėje gali pridaryti problemų. Amerikiečiai nuėjo dar toliau: ir dėl tabako nustatė 21 metus. Tą padarė ne todėl, kad nepasitiki žmonėmis, o todėl, kad tai yra susiję su biologine branda. Kuo žmonės anksčiau pradeda vartoti gėrimus, tuo daugiau jų tampa priklausomais asmenimis. Tie skirtumai gali būti iki keturių kartų, ir nieko bendro su valstybės nepasitikėjimu mūsų piliečiais.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prašom balsuoti dėl Gabrieliaus. Kas už, balsuoja už G. Landsbergio pasiūlymą, kas balsuoja prieš, mano kitaip.

Balsavo 116 Seimo narių: už G. Landsbergio pasiūlymą balsavo 49, prieš pasiūlymą balsavo 49, susilaikė 18. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiamieji kolegos, grįžtame prie 2 straipsnio, 16 straipsnio pakeitimo – prie didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais valstybinio reguliavimo. Ten buvo licencijos ir mes sutarėme apsispręsti dėl 20 metų amžiaus.

Dėl vedimo tvarkos, jeigu turite pasiūlymų...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Repliką po balsavimo, jeigu būtų galima.

PIRMININKĖ. Repliką po balsavimo – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Iš tiesų tikrai labai apmaudu, kad tokius griežtus sprendimus Seimas šiandien priima, visiškai neatsižvelgdamas į naująją kartą, neatsižvelgdamas į tai, kad naujoji karta yra gana brandi ir sąmoninga priimti sprendimus. Tik pabandykime įsivaizduoti, kaip dabar reikia elgtis tiems, kuriems yra 18,5 metų, kaip dabar elgtis tiems, kuriems yra 19 metų, kuriems yra 19,5 metų? Ar tai reiškia, kad dabar reikia išvažiuoti atostogų? Ką jiems reikės daryti? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Repliką po balsavimo – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Atsverianti replika. Aš labai prašau dešiniųjų neuzurpuoti viso jaunimo po savo sparnu. Iš tikrųjų jau niekas jaunimui neuždraus būti solidariniams su savo bendrapiliečiais, solidarumas dar nėra atšauktas. Jeigu jie nori... Tikrai čia sėdi daugelis žmonių, kurie dalyvauja blaivybės judėjime. Iš tikrųjų reikia gerbti jų pastangas padėti savo bendrapiliečiams, bendraamžiams, todėl neuzurpuokite ir nemanipuliuokite.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, bet jeigu mes kiekvieną kartą repliką po balsavimo, tai šitiek užsitęs! Nutraukiu replikas po balsavimo. Jeigu dėl vedimo tvarkos turite pastabų, tai prašom jas išsakyti. Tik dėl vedimo tvarkos. Neturite.

Dirbame toliau. Dėl R. Karbauskio pasiūlymo, kurį jau pristatėme, liko išsakyti nuomonę už, nuomonę prieš. O tai yra, gerbiamoji pirmininke, priminkime...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Primenu, yra pasiūlymas nemokamų renginių teritorijoje sudaryti galimybę turėti atskiras zonas, kuriose galėtų būti prekiaujama alkoholiniais gėrimais, tai yra ne daugiau 7,5 %, kartu organizatoriams užtikrinant, kad į tas zonas nepatektų asmenys iki 20 metų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kviesčiau vis dėlto palaikyti šią idėją, nes tai tikrai yra savotiškas kompromisas, atsižvelgiant į daugybę diskusijų ir, sakykim, tokių nesuskalbėjamų sukėlusius siūlymus. Manau, kad tai yra labai pasvertas sprendimas, nes mes kalbame apie savotišką blaivesnio laisvalaikio kultūros diegimą, nes mes iš tikrųjų turėtume pasakyti, kad savivaldybės, kurios yra priėmusios netgi griežtesnius reguliavimus arba sprendimus ir apskritai neleidia prekiauti alkoholiniais gėrimais per masines šventes ir panašiai, jos tikrai džiaugiasi. Policijos pareigūnai patvirtina, kad ten ir dėl viešosios tvarkos tikrai nekyla jokių problemų. Nesakykime vėlgi, kad mūsų žmonės tikrai pyksta dėl tokių siūlymų, nes nemaža dalis, matyt, tų besipiktinančių tiesiog nėra buvę tokiose šventėse ir nėra jų matę. Siūlytume pabandyti visiems nuvažiuoti į tokias vietas, tikrai ten nėra jokios tragedijos. Visuose tuose miestuose ir šventėse, kaip veikė, taip ir veiks barai ir kavinės, kurių Lietuvoje tikrai yra labai daug, restoranai, į kuriuos galima nueiti išgerti, lauko kavinės, dėl kurių be reikalo buvo pasakyta, kad jų nebus. Tikrai mes tų vietų, kuriose žmonės galės vartoti alkoholį, turėsime. Mums pradėti formuoti savotišką naują kultūrą tikrai labai labai reikėtų. Siūlau pritarti komiteto sprendimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pataisa taip suformuluota, kad aš bandau įsivaizduoti, kaip atrodys, pavyzdžiui, garsi Vilniaus miesto Kaziuko mugė. Kur ten bus tas gardas, į kurį reikės suvaryti?.. Ar Kalėdų mugė ir t. t. Tai yra įvairių renginių. Taip, kaip jūs aprašėte, galbūt gali būti kokiam nors festivaliui taikoma, bet yra ne tik festivalių. Aš kažkada klausiau premjero čia, salėje, ar Lietuvoje bus uždaryti *Oktoberfest* tipo festivaliai. Premjeras drąsiai pasakė *nein*. Štai dėl šio pasiūlymo, kuris dabar čia yra pateiktas, tokių švenčių Lietuvoje negalės būti, ir net ne *Oktoberfest*, bet jau Kaziuko mugė bus visiškai nesuipratimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonės išsakytos. Gerbiamieji, viską supratome ir prašome balsuoti. Kas pritariate R. Karbauskio pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė, prašom balsuoti. (*Balsai salėje*)

Balsavo 119 Seimo narių: už R. Karbauskio pasiūlymą balsavo 64, prieš – 31, susilaikė 24. R. Karbauskio pasiūlymui ir komiteto nuomonei pritarė.

Gerbiamoji pirmininke, kitas R. Karbauskio pasiūlymas. Čia identiškas tekstas, tačiau kitos įsigaliojimo datos.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, įsigaliojimo datos skiriasi. Tas, kam pritariame, įsigalioja nuo 2018 metų, bet yra tolesnė redakcija, įsigaliosianti nuo 2020 metų. Šiuo atveju Seimo narys R. Karbauskis teikia pasiūlymą vėlgi ir nuo 2020 metų išlaikyti zonavimą. Tačiau turiu atkreipti dėmesį, kad pagal 2020 metų redakciją nebelieka jau ir sezoninės mažmeninės prekybos tose kurortinėse vietovėse.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar norite?.. Norite išsakyti nuomonę prieš matau. S. Gentvilas – nuomonė prieš. Žodis jums.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, lyg ir logiškas pasiūlymas – pavėlinti iki 2020 metų, tačiau ką mes iš esmės sakome kitoms valstybėms? Net labai griežtai alkoholį kontroliuojančiose musulmoniškose valstybėse yra galimybė užsieniečiams, atvažiavusiems į turistines zonas, ragauti alkoholio. Mes turistinių zonų turime tikrai mažai ir čia daugiausia dominuoja sezoninės licencijos. Pavyzdžiui, Azerbaidžano parlamente, kuriame lankiausi prieš mėnesį, galima įsigyti vyno ir tai yra nepadengiama solidarumo ar kokiais nors draudimais. Yra tiesiog suvokiama, kad atvažiavę žmonės, kurie saikingai vartoja alkoholį, gali jį ragauti ten, kur juo nepiktinaudžiauja. Tad leiskite turistams Lietuvos kurortuose vartoti alkoholinius gėrimus. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš tiesiog įsiterpsiu klausdama, ar ir šiuo atveju, kaip mes padarėme su metais, pirma nusprendami dėl metų, nereikėtų nuspręsti dėl sezoninių licencijų ir paskui grįžti prie Seimo nario R. Karbauskio svarstymo?

PIRMININKĖ. Gerbiamoji pirmininke, jūs siūlote dabar nebalsuoti dėl šio pasiūlymo, o kai nuspręsimė dėl 2020 metų kituose straipsniuose?..

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš noriu pasitarti, ar nebūtų logiška...

PIRMININKĖ. Ar biuras siūlo balsuoti vėliau? Gerbiamosios biuro patarėjos, ar jūs siūlote dabar balsuoti, ar?.. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tada balsuojame dabar...

PIRMININKĖ. Siūlote balsuoti dabar, jokios sumaišties nebus.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerai.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš kažkaip negirdėjau, kad blogis yra ne tik alkoholis, bet ir tabakas. Iš tikrųjų aš esu tabako vartotojas ir mano tikrai yra tokia padėtis, kad mane stumia iš visų viešųjų erdvių, bet aš čia nematau tragedijos. Tai lygiai tas pats turėtų būti ir su alkoholiu. Todėl aš visiškai pritariu šitam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės pasakytos, prašom balsuoti. Kas pritariate R. Karbauskio pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė?

Balsavo 105 Seimo nariai: už pasiūlymą balsavo 65, prieš pasiūlymą – 16, susilaikė 24. R. Karbauskio pasiūlymui pritarė.

Seimo narys G. Landsbergis teikia pasiūlymą pakeisti 16 straipsnio 3 dalį. Tačiau, balsuodami už R. Karbauskio pasiūlymus, mes dėl šios formuluotės, šių nuostatų jau priėmėme sprendimą. Gerbiamoji komiteto pirmininke, kiek matau, komiteto nuomonė yra nepritari pasiūlymui?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKĖ. Bet mes jau apsisprendėme, tad balsuoti nesiūlome.

Seimo nariai A. Palionis, R. Šalaševičiūtė, A. Skardžius taip pat teikia pasiūlymus pakeisti 16 straipsnio 3 dalį. Šis pasiūlymas yra analogiškas mūsų jau apsvaistytam. Gerbiamieji kolegos, deja, toliau antrą kartą balsuoti už tą patį mes negalime.

Seimo narys R. Žemaitaitis taip pat siūlė pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir jau apsispręsta, balsuota. O dabar, atkreipiu dėmesį, mums reikės balsuoti dėl šio pasiūlymo. A. Armonaitė, V. Čmilytė-Nielsen, S. Gentvilas ir A. Gelūnas teikia pasiūlymą pakeisti 16 straipsnio 3 dalį. Aš suteikiu žodį. Kuris iš pasiūlymo autorių? A. Armonaitė pristatys.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Išties dalis pasiūlymo yra panaši į ankstesnius, nes mes kalbame apie galimybę palikti savivaldai spręsti.

PIRMININKĖ. Taip, tik dėl 14 %.

A. ARMONAITĖ (LSF). Taip pat dėl ko mums reikia apsispręsti? Mes siūlome parodose suteikti galimybę demonstruojant gėrimus, kad jų stiprumas būtų ne 13, o 14 laipsnių. Nes kartais taip nutinka, kad raudonojo vyno koncentracija yra trys kablelis kažkiek, kartais ir daugiau. Mes siūlome 14. Kviečiu apsispręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Jeigu dar galima, gerbiamoji pirmininke, dėl praėjusio straipsnio.

PIRMININKĖ. Gal mes pabaikime šitą ir tada sugrįšime. R. Žemaitaitis – nuomonė už.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų dėl A. Armonaitės pasiūlymo 14 %. Tai yra logiškas dalykas. Aišku, jis turėtų būti 18 %, nes jeigu mes žiūrėsime į Pietų vynus, kuriuos ir someljė iš tikrųjų pristato, ypač tose pačiose mugėse, Vilmniaus kultūros sostinės arba Europos sostinės dienose, kai būna, tai būna įvairaus laipsnio vyno ir iš tikrųjų jis nėra spirituotas. Aš manau, kad čia absoliučiai niekas nepasikeis, kadangi pritarė dėl 20 metų, o dėl laipsnių – tai iš tikrųjų yra toks vynas. Jis nėra, kaip kas nors galvoja, kad būtų koks nors pigus ar dar kas nors. Toks vynas kainuoja tikrai ne vieną ir ne dešimt eurų. Aš manau, kad mugėse būtų galima tą dalyką daryti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Aš labai atsiprašau, nesuteikiau žodžio komiteto pirmininkei, kuri pasakytų komiteto nuomonę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti, nes iš tiesų ir šiuo metu galioja, komitetas negriežtina tvarkos iki 13 laipsnių. Šiuo metu įstatymo galiojančiame tekste yra 13 laipsnių riba. Iš tiesų, jeigu keltume iki 14 laipsnių, mes liberalizuotume prekybą ir tai prieštarauja įstatymo tikslui. Remdamasis šiais argumentais, komitetas tiesiog prašo nepritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis T. Tomilinas taip pat siūlo nepritarti ir nori išsakyti nuomonę prieš pasiūlymą.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Siūlau balsuoti prieš. Kaip bandžiau pasakyti per šoninį mikrofoną, aš labai prašau gerbiamųjų opozicijos atstovų neapsimesti, kad atstovaujate visam Lietuvos jaunimui. Aš manau, kad tikrai mes turime eiti link savo sprendimų ir neliberalizuoti dabartinės tvarkos. Todėl siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Kas pritariate A. Armonaitės, V. Čmilytė-Nielsen, S. Gentvilo ir A. Gelūno pasiūlymui, kuriuo fiksuojama 14 % alkoholinių gėrimų koncentracija.

Balsavo 113 Seimo narių: už pasiūlymą balsavo 46, prieš pasiūlymą 43, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiamasis G. Landsbergis dėl vedimo tvarkos, norėjo pasitikslinti. Žodis jums. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, vakar komitete, svarstant prieš tai buvusį straipsnį, buvo šio toks nesklaidumas...

PIRMININKĖ. Mes kalbame apie jūsų pasiūlymą?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Taip, apie mano pasiūlymą – 2 straipsnio, 16 straipsnio pakeitimas, 3 dalis.

PIRMININKĖ. Taip.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dabar aš noriu atkreipti dėmesį, kad tai buvo pataisa iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje buvo kalbama apie muges. Antroje dalyje – ką mes pakeitėme R. Karbauskio pataisa. Tačiau mano pataisoje buvo kalbama ir apie kurortines teritorijas bei poilsio teritorijas. Kadangi R. Karbauskio pataisoje to nebuvo, tai atmesta ir jūs kažkodėl nusprendėte, kad Seimas neturi apsispręsti dėl kurortų ir poilsio teritorijų. Tai būtų buvusi problema, jeigu mes nebūtume pritarę gerbiamo A. Armonaitės pataisai, kuri kalba lygiai taip pat apie kurortines teritorijas ir jas sėkmingai gražina. Aš dėkoju R. Karbauskiui ir linkiu sėkmės.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes nepritarėme.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji komiteto pirmininke.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog turėčiau pasakyti, kad mes nepritarėme Seimo narės A. Armonaitės pasiūlymui, nes balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 46, prieš – 43, susilaikė 24. Buvo atmestas Seimo narės pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Gabrieliau, jūs visiškai teisus, mes dabar šituo pasiūlymu nepritarėme ir tai daliai, apie kurią jūs ką tik kalbėjote.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Vis dėlto aš manau, kad Seimo nariai turėjo apsispręsti dėl konkretaus vieno klausimo, dėl to, kad jisai yra specifinis. Vakara lygiai taip pat ir kolegų socialdemokratų tą klausimą kėlė kaip visiškai atskirą. Taip, aš padariau klaidą, aš nesužiūrėjau dabar, kad buvo atmestas tas balsavimas. Vis dėlto aš siūlyčiau Seimui atskirai apsispręsti dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Ar Seimo nariai nori perbalsuoti dėl šito atskiro punkto? (*Balsai salėje*) Nenori. Visi suprato? Nori? (*Balsai salėje*) Kolegos, jūsų valia yra tai, kad... Balsuodami už gerbiamo A. Armonaitės pasiūlymą, mes matėme jo tekstą, todėl iš tikrųjų perbalsuoti nereikia.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. J. Razma dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Posėdžio pirmininke, jūs pati girdėjote, kad diskutuojant dėl kolegų pataisos visi diskutavo tik dėl laipsnių. Sakote, liberalizuosime, padidinsime. Niekas nediskutavo apie kurortines ir poilsio teritorijas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolegos...

J. RAZMA (TS-LKDF). Todėl jūs turėjote atskirti tuos du dalykus.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Jurgi Razma, visi Seimo nariai turi pasiūlymų tekstus, visi skaito labai atsakingai ir labai atsakingai žino, už ką balsuoja. Jeigu jūs manote, kad mes nebuvo pakankamai įdėmūs, priėmimo stadijoje jūs galėsite registruoti papildomai.

Dabar 3 straipsnis – 16¹ straipsnio pakeitimas. Prekybos alkoholiniais gėrimais vieta. Dėl šio straipsnio, 16¹ straipsnio 2 dalis, yra gauti tokie linksmi Seimo narių S. Gentvilo ir K. Glavecko pasiūlymai. Prašom pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, šiandien iš tikrųjų nėra liberalų diena Seime, kaip sakė gerbiamasis T. Tomilinas. Tai nėra mūsų su kolega Kęstučiu kerštas valstiečiams. Bet tai yra pati įstatymo logika ir posakis – rodyti solidarumą su visuomene, kuri kenčia nuo alkoholio priklausomybės, per tai, kad būtų uždrausta tiems, kurie nekenčia nepriklausomybės. Aš noriu pacituoti du valstiečius, kurie šiandien labai aktyviai pasisakė. Visų pirma T. Tomilinas, kuris sako, aš šiandien vertinu dieną kaip solidarumą ir esu pasiruošęs atiduoti savo dalį komforto dėl kitų.

Antrasis yra A. Veryga, kuris išdalino ant kiekvieno mūsų stalo po tekstą ir nuomonę. Aš esu linkęs įsiklausyti į argumentus, priešingai negu kita pusė, kuri dažnai neklauso mūsų opozicijos argumentų. Aš šiandien perskaitęs A. Verygos straipsnį arba nuomonę noriu ją taip pat pacituoti. Citata prasideda: „Taip pat norėčiau priminti, kad alkoholio kontrolės priemonės buvo Valstiečių ir žaliųjų sąjungos rinkimų programos dalis ir ją palaikė balsavusieji už šią partiją ir jos kandidatus, todėl tų nuostatų laikymasis yra rinkiminių pažadų vykdymo objektas, tad kaip bebūtų, pažadas mažinti alkoholio vartojimą buvo duotas. Žmonės už jį balsavo, todėl jis turi būti vykdomas.“

Todėl aš, apeliuodamas į gerbiamąjį A. Verygą ir jo solidarumo rodymą, labai norėčiau apeliuoti ir į Valstiečių frakciją, kad ji iš tikrųjų parodytų pavyzdį visuomenei ir apribotų savo galimybes pirkti alkoholį Seimo plenarinių posėdžių dienomis – antradieniais ir ketvirtadieniais. Dėkoju už gerą humoro supratimą.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, dabar jūs pristatėte truputį ne tą straipsnį, bet komiteto nuomonė yra nepritarti. Komiteto pirmininkė pakomentuos.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė nepritarti, nes svarstomas straipsnis įveda filmavimą, o originaliame projekte, kurį komitetas svarstė dar kadencijos pradžioje, filmavimas buvo siejamas su specializuotais alkoholinių gėrimų skyriais. Kadangi mes šiame reformos etape atsisakome specializuotų parduotuvių, tai vadovaudamasis tuo komitetas tiesiog prašo nepritarti pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš tikrai siūlau vis dėlto ne tik vykdyti filmavimą, bet gal sugalvoti, pavyzdžiui, prie kiekvieno Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nario, jam prijaučiančio, už jį balsavusio prisiūti gandro logotipą, kad jį atskirtų viešose vietose. Galų gale nustatyti vietas autobusuose, troleibusuose, viešose vietose, kur jie turėtų sėdėti, kad visi aiškiai matytų, kas gi tie žmonės, kurie tą dalyką daro. Aišku, tai irgi atspindi esminę liberalų dvasią, nors jie kalba apie liberalumą, bet tame liberalume iš tikrųjų glūdi ne kas kita, bet tas pats nacistinis pradai.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – R. J. Dagys. Tikriausiai pasiūlys įrašyti ir Konservatorių frakcijos narius, visų lygiateisiškumo principu.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, šiaip, aš manau, visi Seimo nariai turi humoro jausmą, bet žmonės stebi mūsų gana rimto įstatymo projekto svarstymą. Ir jeigu jūs galvojate, kad toks humoras kelia Seimo reitingus, tai giliai klystate. Aš raginu kolegas vis dėlto rimtai dirbti savo darbą, o ne vaizduoti savo šmaikštumą, nes šmaikštumą į kitą pusę galima parodyti ne menkesniais atvejais, negu jūs čia pasisakote.

PIRMININKĖ. Dėkoju R. J. Dagiui. Išties jūs pasakėte esmę.

Kolegos, kadangi mes turime balsuoti, pasiūlymas oficialiai registruotas, prašom balsuoti. Kas pritariate S. Gentvilo ir K. Glavecko pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate nepritardami.

Balsavo 87 Seimo nariai: už pasiūlymą pasisakė 16, prieš – 55, susilaikė 16. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl vedimo tvarkos – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Buvo paminėta mano pavardė, todėl turiu teisę atsakyti ponui Simonui. Gerbiamasis ponas Simonai, pasakykite tiksliai, ką reikia uždrausti – ar kartonines dėžes, ar plastikinius maišus, kad pinigai iš alkoholio pramonės neatsidurtų galimai jūsų partijos kišenėse?

PIRMININKĖ. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas, mielas bičiuli Povilai, aš norėčiau pasakyti, mano mamai 95 metai. Ji šiandien su šikiu tokiu stabtelėjimu klausosi tiesioginę laidą, kas vyksta Seimo salėje. Ketverius metus ji praleido vokiečių lageryje, iš 64 žmonių liko ji viena gyva. Gal galima netraukti tų baisių dalykų į mūsų diskusiją kaip folklorinio juoko, nes jis kartais iš juoko pereina į pajauką. Aš labai prašyčiau šito nedaryti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam kolegai. Išties jūs mus paskatinote labai atsakingai kalbėti ir atsakingai dirbti, todėl kreipdamasi labai atsakingai į Seimo narius S. Gentvilą ir K. Glavecką tikiuosi, kad jūs atsiimsite kitą pasiūlymą. Ar galime tikėtis atsiėmimo? Ačiū.

G. Landsbergio siūlymas pakeisti 16¹ straipsnį „Prekybos alkoholiniais gėrimais vieta“. Iš dalies mes balsavome, tačiau dėl masinių renginių nėra balsuota.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš pakomentuosiu šitą pasiūlymą. Mes jau esame apsisprendę dėl paviljonų atsisakymo, tačiau yra korektūra, tai yra „kiti masiniai renginiai“. Tiesiog, kad visame įstatymo tekste būtų vartojama renginio sąvoka vienodai, papildant ir pasakant, kad tai yra „kiti masiniai renginiai“.

Komitetas dėl tos priežasties G. Landsbergio pasiūlymui pritarė iš dalies. Mes pakoregavome, pridėdami tai prie žodžių „kitų renginių“, kad būtų „kitų masinių renginių“.

PIRMININKĖ. Ar G. Landsbergis sutinka komiteto pritarimui iš dalies?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Sutinku su komiteto išvada.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Ačiū jums. Nuomonės už, nuomonės prieš nėra. Galima bendru sutarimu? Galime? Dėkoju.

Mes jau esame apsisprendę, tačiau Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymą aš vis tiek paskelbiu ir dėl jo jau negalime balsuoti, nes apsispręsta.

Dabar 4 straipsnis, 17 straipsnio pakeitimas. 17 straipsnio 4 dalis. Yra Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymas.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamasis A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Norėjau, kad jūs patikslintumėte – arba mes baigiame, arba nesvarstome kitų klausimų, nes jau laikas tikrai seniai baigėsi tam klausimui. Tada galime dirbti iki pietų, bet kitų nesvarstome.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamasis kolega, jūs iš tiesų patikslinote, mūsų laikas, nustatytas šiam klausimui, baigėsi, bet mes taip išsamiai pradėjome nagrinėti šį įstatymą ir galbūt pabaikime jį, o toliau kitus įstatymų projektus, kurių nespėsime, mes svarstysime kitą dieną arba pratęsime posėdį. Ar galime bendru sutarimu dirbti toliau? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Galime.

Skelbiu ir prašau gerbiamąjį G. Landsbergį pristatyti, nes mums reikės dėl to apsispręsti ir balsuoti. 17 straipsnio 4 dalis. Jūs pateikėte pasiūlymą.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Siūlome atisakyti per tekinio draudimo išsinešti, nusipirkus alkoholi, iš parduotuvės, ir iš tikrųjų prievolę slėpti, kad nebūtų privaloma tą butelį slėpti ar slėpti pakuotę nepermatomame įpakavime.

Kolegos yra minėję, kad yra matę filmuose arba lankęsi Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur tokia praktika egzistuoja. Tačiau aš noriu pabrėžti, kad daugumoje valstybių tokia praktika egzistuoja tik kai atidaryti buteliai ar atidaryta tara. Tai iš esmės Lietuvoje jau dabar galioja ir yra normalu. Šiandien turėtume sureguliuoti žmogų, išeinantį su uždarytu buteliu alaus, parsinešti namo... mes turime jį sureguliuoti, nubausti, jeigu jis to neslepia plastikiniame nepermatomame arba kokiam nors popieriniame įpakavime.

Manau, kad tai yra ir sunkiai sukontroliuojama, ir sunkiai sugaudoma, nebent premjeras pasitvarkytų po policininką prie kiekvienos „Maximos“, kad iš tikrųjų stebėtų pažeidžiant šią tvarką. Aš siūlau tiesiog atsisakyti to, kas nėra išmintinga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymui dėl tos priežasties, kad draudimas gabenti ir laikyti viešose vietose, išskyrus prekybos vietas, alkoholinius produktus viešai matomoje pakuotėje iš tikrųjų mažina alkoholinių gėrimų matomumą, kartu užtikrina tai, kad neatsiranda tos netiesioginės reklamos. Be to, komitetas atkreipia dėmesį, kad

norma yra taikoma ne tarai, o produktui, tai yra tikrai netrukdyt paskui nešti atiduoti į taromatus ir t. t. Bet kol gėrimas yra viduje, kol yra alkoholinis produktas, tol tas ribojimas yra taikomas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Iš tiesų, mano galva, Gabrielius šiandien yra labai teisingas, ir toks pasiūlymas yra logiškas, nes tikrai, kas lankėsi Amerikoje, patys puikiai žinote, kad atidaryto neštis, nešiotis ar parke, ar dar kur nors negalima. Aš šiek pajuokausiu, nes man patinka šituo įstatymu juokauti. Ar nebus taip, kad išeis R. Žemaitaitis iš parduotuvės ir jo klaus, kur slepi, ir jis atsakys – po skverneliu. Tai kaip jums atrodyt tokie dalykai? Mielai mano, baikime juokus krėtę su tokiais įstatymo projektais. Ir prigyja po to tokie žodžiai, ir visa kita. Mes kalbame ne apie atidarytą, mes kalbame uždarytą. Ir tada tas juokas eis per visą Lietuvą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamasis Gabrieliau Landsbergi, jūsų partijos atstovai praėjusiam Seime registravo Alkoholio įstatymo siūlymus, kurių esmė buvo tokia: specializuotose alkoholio pardavimo parduotuvėse filmuoti ne vien tik Valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovus, bet visus asmenis, ir tuos vaizdo įrašus saugoti visus metus. Vis dėlto būtų gerai, kad jūs būtumėte nuoseklus, ar vis dėlto konservatoriai tada buvo tikrieji konservatoriai, ar jie dabar yra tikrieji konservatoriai?

PIRMININKĖ. Nuomonės išsakytos, prašom balsuoti. Replika.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai trumpai. Aš buvau paminėtas. Gerbiamasis Povilai, yra labai sudėtinga atspėti, kada jūs juokaujate, kada ne. Aš tikrai kviesčiau pasitobulinti savo humoro gebėjimus, nes iš tikrųjų tada salėje būtų truputį daugiau aiškumo, ar čia bandote kažkokį juokelį suskelti.

PIRMININKĖ. Siūlymas neminėti pavardžių. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi gerbiamas P. Urbšys yra didelis korupcijos problemos specialistas.

PIRMININKĖ. Pavardžių neminėkime.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, vis tiek paminėjau, vis tiek specialistas. Šiuo atveju, kai mes keičiame kokią nors įstatymo nuostatą... Žinote, maišelių gamyba taip pat yra produkcija ir jeigu jūs proteguojate galbūt kokią nors maišelių gamintoją, aš irgi leisiu sau pajuokauti. Gal ne, gal reikia antikorporacinio vertinimo, aš nežinau, kiek skaidus tas maišelis turi būti. Kokio dydžio pakuotės turi tilpti. Man iš tikrųjų tai neaktualu, bet vis dėlto siūlau mažiau moralizuoti, tęskime įstatymo svarstymą.

PIRMININKĖ. Tikrai taip ir neminėkime pavardžių, nes dabar jau P. Urbšys, ir aš privalau jam suteikti žodį.

P. URBŠYS (LVŽSF). Jeigu jūs žiūrite būtent mūsų suinteresuotumą paremti maišelių gamintojus, tada noriu paklausti jūsų. Alkoholio gamintojų apyvarta per 2015 metus siekė 1,1 mlrd., jūsų proteguojama išlyga iki 17 stiprumo apima 906 mln. eurų apyvartą. Tada pagal tą logiką proteguojate gamintojus? Man atrodo, baikime su maišeliais, gamintojais ir žiūrėkime esmę.

PIRMININKĖ. Taip, ir dirbame. O dabar nuomonės išsakytos, replikos išsakytos, balsuojame dėl šio G. Landsbergio pasiūlymo, dėl 17 straipsnio 4 dalies.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 50, prieš – 53, susilaikė 8. Pasiūlymui nepritarta.

A. Kubilius – replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš, kaip Lietuvos pilietis, noriu paklausti, dabar „Maximos“ parduotuvėje...

PIRMININKĖ. Klausti negalima, replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...galima nusipirkti šešių butelių alaus pakuotę. Sakykite, kokį maišelių reiktų įsigyti, kad tą pakuotę būtų galima įdėti?

PIRMININKĖ. Visi apie tai pagalvosime.

Kitas mūsų pasiūlymas Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 17 straipsnio 4 dalies. Kuris kolega pristatys dėl metų, t. y. dėl valandos prailginimo? Kuris pristatote?

A. Palionis. Ačiū, gerbiamasis kolega, žodis jums.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės Lietuvoje ir dabar yra ribojamas prekyba alkoholiu laikas ir per savaitę išeina 98 valandos, per kurias galima prekiauti alkoholiu.

Šito įstatymo projektu ribojimas dar labiau sustiprina, sumažinamas, lieka tik 65, mažinama trečdaliu prekybos laiko. Mūsų pasiūlymas yra pridėti šešias valandas: darbo dienomis ir šeštadienį ne iki 20 valandos, o iki 21 valandos.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog turėčiau atkreipti Seimo narių dėmesį, kad dabar balsuojame ne dėl prekybos, o dėl išnešimo laiko. Ir išnešimo laikas būtų keičiamas iki 21 valandos. Komitetas nemano, kad tai yra tinkama priemonė ir siūlo palikti 20 valandos ribą, siejant su tuo, kad komitetas taip pat siūlys ir prekybos atveju palikti 20 valandos ribą.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Išties, kolegos, šitas yra dėl išnešimo, labai teisingai pirmininkė pasakė, bet po to mes kalbėsime apie prekybą. Natūralu, jeigu mes pritartume dėl 21 valandos, tai dėl prekybos... Aišku, tai yra daugiau gal...

PIRMININKĖ. Išnešimas.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Išnešimas, atsiprašau, dabar dėl išnešimo, nes po to bus dėl prekybos, bet tai yra susiję. Aš gal kalbu dėl abiejų, nes mes patys puikiai žinome 1997, 1998, 1999 metų kontrabandos kiekį, koks jis buvo. 2009, 2010, 2011 metais irgi visokiais surogatiniais gėrimais buvo prekiaujama, pardavinėjama. Jeigu mes apsitarsime, kad iki 21 valandos atlikti prekybą alkoholiu, natūralu, kad turėtume balsuoti už.

O kolegai A. Kubiliui aš galiu pasakyti, bus paprastas dalykas, ką darys. Jei alaus bus šeši vienetai ir aštuoni, tiesiog „Švyturys“ galės uždėti savo logotipą ir parašyti „nealkoholinis alus“, ir nebus reklama, ir tai nebus draudimas. Esmė – visa tai apeis, nes tas įstatymas bus labai lengvai apeinamas.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, kadangi pradėjome diskutuoti apie laiką, noriu pasakyti argumentus. Čia buvo minėta ir nelegali prekyba, ir panašiai. Tikrai nemažai šalių, ypač Skandinavijoje, prekybą leidžia iki 18 valandos, savaitgalį (sekmadienį) apskritai neprekiuoja ir tikrai tas nesudaro kokių nors labai didelių problemų, ir prekybos laiko trumpinimas, ypač vakarinio prekybos laiko trumpinimas, yra esminis, norint sumažinti prieinamumą. Tą rekomenduoja ir Pasaulio sveikatos organizacija.

O dėl išsinešimo, jūs puikiai žinote, dėl ko yra siūlymai neleisti neštis lauk, tai yra dėl tų naktinių „pseudobarų“, kad nebūtų piktnaudžiaujama šitomis pataisomis, kad nebūtų išsinešama tuo metu, kai yra draudžiama prekiauti mažmena, tai žmonės, atėję į barą, restoraną tegul vartoja ten vietoje, bet kad nebūtų apeinamas įstatymas. O iš tikrųjų pritarčiau tam, kad kai bus nuspręsta dėl prekybos laiko apribojimo, natūralu, kad su tuo bus siejamas ir išsinešimo laikas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Visi supratome, kad balsuojame dėl draudimo išsinešti iš viešojo maitinimo vietų jose įsigytus alkoholinius gėrimus nuo 20 iki 21 valandos, siūlė kolegos. Prašom balsuoti.

Balsavo 114 Seimo narių: už pasiūlymą – 19, prieš – 85, susilaikė 30. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas mūsų pasiūlymas – 5 straipsnis, 18 straipsnio pakeitimas. Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais tvarka. Čia yra Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 18 straipsnio 5 straipsnio 1 dalies pakeitimo, pakeičiant 18 straipsnio 1 dalimi 5 punktu. Mes jau apsisprendėme balsuodami dėl 16 straipsnio 3 dalies, balsuoti nebereikia.

Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymas taip pat dėl 18 straipsnio 1 dalies 5 punkto, taip pat jau svarstytas ir priimtas sprendimas.

Kitas pasiūlymas dėl 5 straipsnio 2 dalies 3 punkto – dėl 14 % siūlymo A. Armonaitės, A. Gelūno...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes apsisprendėme.

PIRMININKĖ. ...S. Gentvilo ir V. Čmilytės-Nielsen taip pat apsispręsta balsuojant už 16 straipsnio 3 dalį, balsuoti nereikia.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 18 straipsnio 1 dalies, tačiau mes jau apsisprendėme balsuodami už 16 straipsnio 3 dalį, taip pat už G. Landsbergio, A. Palionio ir R. Šalaševičiūtės ankstesnius siūlymus.

Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymas dėl 18 straipsnio 1 dalies 3 punkto. Balsuoti taip pat nebereikia, nes jau apsisprendėme balsuodami už 16 straipsnio 3 dalį.

Taip pat yra pritarta ir Seimo nario R. Karbauskio 5 straipsnio 2 daliai, o tai yra 18 straipsnio 1 dalies 4 punkto keitimas. Balsuoti nebereikia.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 18 straipsnio 3 dalies 3 punkto – jau balsuota ir priimtas sprendimas.

R. Karbauskio dėl 18 straipsnio 3 dalies 3 punkto taip pat apsispręsta ir balsuoti nereikia. 5 straipsnio 3 dalies 5 punktas – dėl procentų taip pat apsispręsta, balsuoti nereikia. R. Žemaitaičio dėl 18 straipsnio 3 dalies 3 punkto taip pat apsispręsta, balsuoti nereikia.

Dabar noriu dėmesio. Seimo narys S. Jovaiša yra pateikęs pasiūlymą dėl 18 straipsnio 3 dalies 11 punkto. Kviečiu gerbiamąjį Seimo narį pristatyti savo pasiūlymą.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Aš norėčiau komiteto pirmininkei užduoti klausimą ir sutiksiu tada su komiteto nuomone. Kodėl jūs, dabar kapodami į kairę ir į dešinę, viską griežtindami, vietoj mano siūlymo prekiauti nuo 12 valandos, vis dėlto švelninate nuo 10 valandos? Ar čia išėjimas iš komforto zonos apsiriboja 10 valanda, ar galima pratęsti, kad Lietuva nors pusę dienos būtų blaivi, o neprasidėjus rytiniam darbui, nebėgtų apsirūpinti svaigalais? Jūsų atsakymas bus mano sutikimas su komiteto nuomone. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog mes manome, kad pirmajam etapui laiko apribojimas nuo 10 valandos iki 20 valandos, leidimas prekiauti būtų pakankamai efektyvus. Jeigu matysime, kad alkoholio suvartojimo mastai Lietuvoje nekinta arba kinta ne tokiais tempais, kokie yra lūkesčiai, be abejo, jūsų pasiūlymas tolesniame etape būtų svarstytinas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Gerai. Ačiū. Tada sutinku su komiteto nuomone ir lauksiu išvadų, ar įstatymas veikia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūs sutinkate su komiteto pozicija pritarti iš dalies.

Nuomonės už, nuomonės prieš niekas nenori išsakyti. Gal galime bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymai pakeisti 18 straipsnio 3 dalies 11 punktą. Balsuoti nereikia, mes jau apsisprendėme dėl 21 valandos. Liko 20 valanda. Teisingai, pirmininke?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Taip. Seimo nario S. Jovaišos pasiūlymas: 18 straipsnio 3 dalies 13 punktas – 12 valanda viešojo maitinimo vietose. Gerbiamas Sergejau, jūs sutinkate su komiteto nuomone pritarti iš dalies? Komitetas pritaria... pritarti iš dalies. Nuomonių išsakyti niekas nenori. Galime bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymai pakeisti 18 straipsnio 3 dalies 13 punktą. Seimo nariai siūlo jau dabar...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Bet mes apsisprendėme dėl 20 valandos...

PIRMININKĖ. Jau apsisprendėme ir balsuoti nebereikia. Ačiū, gerbiamoji pirmininke.

Taip pat Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 18 straipsnio 3 dalies 14 punkto dėl švenčių, masinių renginių.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog patikslinu, kad yra ta korektūra, kurią mes jau padarėme, nes anksčiau apsisprendėme, kad reiktų sakyti „kitų masinių renginių“ ir nukelti struktūriškai tų išvardintų sąrašo apačią. Mes pritarėme iš dalies dėl tos priežasties. Yra tikrai techninis sprendimas.

PIRMININKĖ. Techninis. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Galime bendru sutarimu? Galime.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas papildyti 18 straipsnio 3 dalies 15 punktą, t. y. išbraukti. Čia, gerbiamoji pirmininke, mes turėtume suteikti žodį ir balsuoti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų komitetas siūlo nepritari dėl masinių renginių zonavimo...

PIRMININKĖ. Bet gal leiskime jiems pirma pristatyti. Kuris iš Seimo narių? Gerbiamas A. Palionis? (*Balsai salėje*) Atsiprašau, mane patikslina, kad jau mes apsisprendėme. Jums nebesuteiksime galimybės kalbėti.

Taip pat Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymas dėl to paties, taip pat nebebalsuojame. Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymas dėl 18 straipsnio 3 dalies 15 punkto.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Jau yra apsispręsta.

PIRMININKĖ. Jau yra apsispręsta, balsuoti nereikia. Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 18 straipsnio 4 dalies 1 punkto.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Yra apsispręsta, nes čia vėl ta mokamų, nemokamų renginių takoskyra, dėl kurios jau priėmėme sprendimą.

PIRMININKĖ. Apsispręsta. Taip pat apsispręsta ir dėl Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymo dėl šito paties punkto. Balsuoti nebereikia. (*Balsai salėje*)

Kitas Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 18 straipsnio 4 dalies 1 punkto.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Apsisprendėme jau dėl...

PIRMININKĖ. Apsispręsta. Nebalsuojame. Seimo nario R. Žemaitaičio taip pat... Pirmininke, ar čia?..

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, apsispręsta.

PIRMININKĖ. Apsispręsta. Nebalsuojame. Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymas dėl 18 straipsnio 4 dalies 1 punkto. Apsispręsta. Komitetas pritarė ir nebereikia balsuoti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dabar jau mums reikės balsuoti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš atsiprašau, bet mes jau priėmėme sprendimą dėl 20 metų...

PIRMININKĖ. Taip, mes jau priėmėme sprendimą ir čia nebebalsuojame, o toliau einame. Seimo narių P. Saudargo ir V. Kernagio pasiūlymas dėl 18 straipsnio 4 dalies „Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais tvarka.“ Prašom, gerbiamieji, kuris? Paulius? P. Saudargas pristato.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Šiaip jau nesupratau komiteto nuomonės, kodėl atsakyta pritari šiam pasiūlymui. Pagrindinis akcentas yra, kad būtų draudžiama pardavinėti alkoholinius gėrimus puodelio tipo pakuotėse su nuplėšiamais dangteliais.

Gerbiami kolegos Seimo nariai, jūs žinote, kas tai yra? Atsiprašau, *pachmielui* daryti 100 gramų, atplėšiama parduotuvėse. Vaikai mato, žmonės, išėję iš parduotuvės, už kampo iškart išgeria. Čia ne apie nešimąsi nei maišeliuose, nei ne maišeliuose. Čia kalbama apie suvartojimą parduotuvėje arba prie parduotuvės. Uždrauskime šią dalyką.

Kita pasiūlymo dalis yra vėlgi kova su ta pačia alkoholio bambalių kultūra, kad mažintume, ribotume plastikinėse pakuotėse, tuose dideliuose bambaliuose pardavinėti didelės koncentracijos alkoholi. Pasiūlymo esmė yra tokia. Man keista, kad komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komitetas kaip tik ir pasakys savo argumentus, kokia komiteto išvada ir kodėl nepritarė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Situacija yra tokia, kad jūsų pasiūlymas yra neišvengiamai susijęs su prekybos laisve Europos Sąjungoje. Uždraudus prekiauti alkoholiniais gėrimais puodelio tipo pakuotėse, būtų apribotas importas. Pakeitus taros dydį, dėl ko mes jau diskutavome Seime, vėlgi būtų apribotas importas. Taip, tokie apribojimai yra įmanomi, tačiau prieš tai, kad juos priimtumė, mes turime pradėti notifikavimą su Europos Komisija ir pradėti dialogą, ar ji mums leidžia taikyti tokius apribojimus, ar neleidžia.

Beje, buvo labai panašus Seimo narės A. Kubilienės pasiūlymas dėl vaikiškų gėrimų, kurie panašūs į alkoholinius gėrimus, uždraudimo. Seimo narė atsiėmė dėl tos priežasties, nes notifikavimo procedūra trunka ilgą laiką. Tiesiog komiteto posėdžio metu mes diskutavome siūlyti jums ir Seimo narei A. Kubilieniui galbūt registruoti šią pasiūlymą vėliau, tada gražiai pereiti notifikavimo procedūrą ir svarstyti, nes mes negalime nenotifikuodami tiesiog pritari tokiam pakeitimui, kuriuo rizikuojama pažeisti Europos Sąjungos teisę. Tiesiog turiu priminti, kad kai mes priėmėme sprendimą praėjusios kadencijos Seime pereiti prie 0,5 litro pakuočių, mes turėjome pradėtą pažeidimo procedūrą ir buvo labai nemalonus diskusijos Europos Komisijoje. Tikrai komitetas siūlo nekartoti klaidos. Tiesiog dabar nepritari, o jeigu Seimo nariai norės vėliau, registruoti ir gražiai pradėti notifikavimo procedūrą. Siūlome nepritari. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Ar išgirdo argumentus R. Žemaitaitis norėdamas už pasiūlymą?..

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ne, aš tai visą tą situaciją žinau, nes aš pirma, kai dar buvo svarstymas dėl kolegės A. Kubilienės, iškart pasakiau ir esu teisus, ir tada buvau teisus, nes ginčijosi su

manimi, sakė, kad nereikės notifikavimo. Tikrai reikės, mielieji. Čia irgi reikėtų notifikavimo ir su Europos Sąjunga suderinimo. Bet, aišku, labai gerai pasakė komiteto pirmininkė, mes ir komitete kalbėjome, kad būtų idealus variantas registruoti atskirai ir A. Kubilienei kartu susikoooperuoti ir pradėti atskirą procedūrą dėl derinimo. Pats pasiūlymas iš esmės yra labai geras, labai laiku teikiamas. Aš tiesiog už, kad pasiūlymas geras, bet notifikavimas užtruks šešis mėnesius. Tai reikia žinoti, jeigu bus pritarta.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Iš esmės sutikčiau su kolegos V. Kernagio apskritai pasiūlymo turiniu, nes tikrai, kaip jūs sakote, idėja yra labai gera, ir tai, ką jūs minite, tos mažos talpos stipriųjų gėrimų jau parduodamos, tai tikrai yra skatinimas vartoti, ypač pagirių metų žmonėms, kurie turi mažai pinigų. Bet tikrai siūlyčiau, kaip ir prieš tai kalbėjusieji sakė, susiderinti kartu ir paruošti kompleksiskai kartu su tara ir su tais produktais, kurie buvo paminėti ir gerbiamosios A. Kubilienės, tai yra su imitavimu. Žodžiu, šią klausimą svarstyti atskirai ir teikti kompleksiskai, nes čia yra svarbu ne tik maža tara, bet ir didelė tara, kur yra dėl kitų gėrimų labai aktualu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl minėto pasiūlymo, kurį teikia Seimo nariai P. Saudargas ir V. Kernagis.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 41, prieš – 32, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo narių A. Palionio...

A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pasakyti repliką, tad suteikite man teisę.

PIRMININKĖ. Suteikiame.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Aš nesuprantu gerbiamosios komiteto pirmininkės, kodėl šis pasiūlymas, tikrai racionalus, mažinantis sisteminį alkoholio vartojimą, sveikatos pataisymą, liaudiškai tariant, negali būti priimtas dabar. Reikia pusės metų notifikuoti. Tai mes įsigaliojimo terminą nukelkime iki kitų metų pradžios ir galime jį priimti. Todėl mano siūlymas iki priėmimo stadijos tikrai iš naujo perregistruoti, komitetas tegu apsvarsto, suderina. Negi mes čia priiminėjame tik populistiskai. Aš kreipiuosi į sveikatos ministrą, padirbėkime truputį dėl notifikavimo ir gausime išimtį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų repliką.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gal galėčiau atsakyti?

PIRMININKĖ. Prašom, pirmininke.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų komitetas labai atsakingai žiūri į Europos Sąjungos teisę. Ir komitetas, ir pirmininkė nenori įvelti Lietuvos į ginčus Teisingumo Teisme. Dėl šitos priežasties mes ir siūlome daryti procedūrą tvarkingai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kitas pasiūlymas Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus. Siūloma pakeisti 18 straipsnio 8 dalį. Iš dalies mes jau esame priėmę sprendimą, tačiau, gerbiamoji pirmininke, „kitų renginių metu“. Ar dėl to reikia balsuoti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, iš tiesų mes esame priėmę sprendimą dėl renginių, kurie yra mokami, nemokami. Esame priėmę sprendimą dėl patikslinimo, kad „kitų masinių renginių metu“. Mano manymu, nereikėtų. Žiūriu į Sekretoriatą.

PIRMININKĖ. Balsuoti nereikia.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Nereikėtų. Ir, jūsų manymu, nereikėtų balsuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jau priimta, balsuoti nereikia.

Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymas, taip pat jau apsispręsta, balsuoti nereikia. Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymas dėl 18 straipsnio 9 dalies. Techninio pobūdžio. Komitetas siūlo pritarti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritaria, kaip ir R. Karbauskio pasiūlymui. Mes jau esame apsisprendę, dėl to balsuoti nereikia.

PIRMININKĖ. Balsuoti nereikia. Dėkoju. Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės ir A. Skardžiaus pasiūlymas pakeisti 18 straipsnio 9 dalį. Reikėtų, kad kolegos pristatytų, taip? Nes truputį keičiasi.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mūsų siūlymas yra išbraukti iš įstatymo projekto, kad savivaldybės galėtų nustatyti vietas ir teritorijas (savivaldybės tarybos sprendimu), kuriose draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais. Manome, kad vien teisės suteikimas savivaldybėms nustatyti vietas ir teritorijas, kuriose draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, galimai lemtų subjektyvių sprendimų priėmimą ir neabejotinai turėtų neigiamą įtaką dėl korupcijos ir piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė yra nepritari. Iš tiesų mes esame už tai, kad būtų plečiamos savivaldos teisės ir kad savivaldybės įgytų teisę nustatyti vietas ir teritorijas, kuriose draudžiama prekiauti. Tik primenu, kad diskusijų metu tai buvo tam tikras kompromisas dėl gana radikalių Tėvynės sąjungos pasiūlymų nustatyti prekybos vietas 100 ar 200 metrų atstumu. Tiesiog buvo nuspręsta ne įstatymu daryti, prievarta, bet palikti savivaldai, kur savivaldybės iš tiesų mato tokį poreikį, yra nustatyti kriterijai, kad jos galėtų tai padaryti. Komitetas siūlo nepritari, tuo remdamasis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš pasiūlymą – A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDPF*). Norėčiau pritarti šiam pasiūlymui, nes meras vienvaldiškai neskiria, t. y. nepriima, sprendimų, o taryba. Taryba taip pat rinkta demokratiškai. Kaip tik mes sustipriname savivaldybių vadovybės teises ir parodome žmonėms, kad jie patys sprendžia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom balsuoti už gerbiamųjų kolegų A. Palionio, R. Šalaševičiūtės ir A. Skardžiaus pasiūlymą, nes nuomonės už nebuvo.

Balsavo 103 Seimo nariai: už pasiūlymą balsavo 18, prieš – 45, susilaikė 40. Pasiūlymui nepritari.

Kreipiuosi į gerbiamuosius Seimo narius S. Gentvilą, K. Glavecką. Jūsų pasiūlymas vėl nukreiptas į vienos partijos kvietimą neiti į prekybos vietas tam tikromis dienomis prieš plenarinius posėdžius. Gal atsiimate?

K. GLAVECKAS (*LSF*). Taip. Labai skaudančia širdimi atsiimame.

PIRMININKĖ. Atsiima skaudančia širdimi. Ačiū už supratimą.

Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymas dėl 18 straipsnio 1 dalies 5 punkto. Gerbiamoji pirmininke, mes esame jau apsisprendę.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Mes jau esame apsisprendę ir dėl prekybos vietų, ir dėl tarybos sprendimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 6 straipsnis – 22 straipsnio pakeitimas. Dėl 22 straipsnio 1 dalies 6 punkto yra Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas. Jau esame apsisprendę, todėl balsuoti nereikia.

Yra Seimo nario R. Karbauskio pasiūlymas. Taip pat esame apsisprendę. Ar neklystu?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKĖ. Sako, kad reikia balsuoti.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Palaukite. Čia yra sprendimas dėl draudimo vartoti.

PIRMININKĖ. Patikslino, kad nereikia balsuoti, nes dėl ankstesnių straipsnių mes ir dėl masinių renginių, ir dėl renginių vietos esame priėmę sprendimus.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 22 straipsnio 1 dalies 7 punkto. Jau esame apsisprendę. Taip pat esame pritarę R. Karbauskio pasiūlymui dėl to paties punkto. Ir R. Karbauskio pasiūlymui dėl 22 straipsnio 1 dalies 8 punkto taip pat esame pritarę.

Dabar Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės ir A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 22 straipsnio 2 dalies.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tiesų aš kelčiau klausimą, ar reikia dėl jo balsuoti, nes mes tiesiog apsisprendėme dėl 20 metų ribos. Dabar tiesiog uždraustume tiems jauniems žmonėms dirbti parduotuvėse ar dirbti vasaros kavinėse. Tai gal priėmus sprendimą dėl 20 metų...

PIRMININKĖ. Sutinkate? Ačiū.

Seimo nariai A. Armonaitė, V. Čmilytė-Nielsen, S. Gentvilas ir A. Gelūnas teikia analogišką pasiūlymą. Apsisprendėme. Nebalsuojame.

Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymas pakeisti 22 straipsnio 2 dalį.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes jau atmetėme jo pasiūlymą diferencijuoti laipsnius pagal amžiaus cenzą, tai, manau, logiška būtų, kad...

PIRMININKĖ. Jau priimtas sprendimas ir nebegrižtame, nebebalsuojame.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 22 straipsnio 3 dalies. Dėl 18 metų jau apsisprendėme. Taip pat apsisprendėme dėl G. Landsbergio pasiūlymo svarstydami 22 straipsnio 2 dalį.

Kitas Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymas, dėl kurio dalies jau esame apsisprendę, tačiau dėl sporto renginių, varžybų metu salėse. Gerbiamasis Gabrieliau, jūs dėl šitos dalies, 1 dalies, nes dėl kitų punktų jau yra apsispręsta.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog tik gerbiamajam Gabrieliui primenu mūsų diskusiją Sveikatos reikalų komitete. Mes diskutavome dėl sąvokų „sporto renginių ir (ar) varžybų metu“ ir kėlėme klausimą, kuri sąvoka yra platesnė. Varžybos yra siauresnė sąvoka. Jeigu įtvirtintume jų sąsiūlymą, mes iš tiesų gerokai suvaržytume vartojimą visų renginių metu, kur yra ne tik varžybos susijusios su sportu. Komiteto nuomonė buvo nepritari.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerai, tai aš atsiimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū už supratimą. Lieka komiteto nuomonė nepritari. Seimo narys R. Žemaitaitis taip pat atsiima. Ačiū už supratimą.

7 straipsnis – draudimai, reklamos ribojimai. Ir Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas. Dėl 28 straipsnio 2 dalies mes jau apsisprendėme dėl 20 metų. R. Žemaitaičio yra analogiškas, nebebalsuojame.

8 straipsnis. Atsiprašau, jau 29 straipsnis – alkoholio reklamos draudimas, alkoholio reklamos ribojimas. Čia 5 dalis. Reikia balsuoti dėl Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymo dėl 8 straipsnio, 29 straipsnio pakeitimo: „pakeisti 29 straipsnį ir išdėstyti taip“, ir jūs čia labai daug ką prirašėte, gerbiamas kolega.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų prirašėme, pribalsavome, primaišėme, bet šiuo atveju mes šiek tiek paliekame dabar galiojančios tvarkos, numatydami išimtis, kada reklama leidžiama masinių kultūros ir sporto renginių metu. Noriu pabrėžti, kad šito atsisakymas panaikintų mecenatystės galimybes, bent jau per sporto renginius, kultūros renginius nebebūtų galimybės reklamuotis, jeigu jų metu nėra pardavinėjama. O tikrai ne visų renginių metu yra prekiaujama, kolegose. Čia būtent yra tas dalykas, kad jeigu renginio metu nevykdoma prekyba, bet jį remia, logotipas yra galimas ar prekės ženklas yra galimas. Čia yra būtent dėl to pataisa. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas nepritarė Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymui. Mūsų manymu, reklamos draudimas pagal Pasaulio sveikatos organizaciją yra efektyvi priemonė. Komiteto pritarantame variante yra pakankamai daug išimčių, tarp jų yra išspręstas ir logotipų klausimas. Sveikatos reikalų komitetas tikrai nemato kokių nors papildomų išimčių, kaip siūlo G. Landsbergis, poreikio ir būtinybės. Be to, pati formuluotė, komitetas atkreipia dėmesį, ydinga, nes siūlomu 1 punktu jis uždraudžia visų formų alkoholio reklamą, paskui nustato išimtis, o paskui atsiranda dar viena draudimo forma, tai yra dar išorinė reklama, kuri atskirai reglamentuojama ir vėl draudžiama su išimtimis. Tiek dėl teisėkūros technikos, tiek dėl mano paminėtų kitų, kad tai yra pernelyg daug išimčių iš reklamos apribojimų, kur jau reklamos draudimo požymius daro neefektyvius, siūlome nepritari G. Landsbergio pasiūlymams.

PIRMININKĖ. Už G. Landsbergio pasiūlymą nori kalbėti R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Išties komiteto pirmininkė iš dalies yra teisi. Ten yra prieštaraujančių viena kitai nuostatų. Aišku, priėmimo stadijoje galėtų perregistruoti Gabrielius ir išbraukti būtent tą trečią, kur yra išorinis ribojimas. Tik tiek galiu pasakyti, kad mes apskritai su šiais ribojimais, kaip apeis žaidėjas... Aš vakar tą patį aiškinau ir teisiškai tai yra įrodyta, kolegose prieš tai ginčijosi dėl nealkoholinio, kad jeigu šiandien „Neptūno“ komanda persivadins „Švyturiu“ ir ant „Švyturio“ *maikės* užsiklijuos „Nealkoholinis alus“, jie galės reklamuoti. Jeigu salėje bus stendas „Nealkoholinis alus Švyturys“, jie galės jį reklamuoti. Jeigu, važiuojant į Vilnių, į Klaipėdą, bus stendas, kur dabar kabo „Sveiki atvykę į „Švyturio“ šalį“

ir „Utenos alų“ reklamuoja, užteks pridėti žodžius „nealkoholinis alus“ ir jie galės jį reklamuoti. Aš jums parodau: mes priimame įstatymą, o aš jums iš karto pasakau, kaip mes jį apeisime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Veryga. (*Balsai salėje*)

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už suteiktą žodį. Iš tikrųjų, kolegos, kuo daugiau yra padaroma išimčių ir kuo sudėtingiau yra reglamentuojama reklama arba jos įvairūs apribojimai, tuo didesnė administracinė našta valstybei yra uždedama ir pasidaro labai sudėtinga tą reklamą stebėti ir kontroliuoti. Mes tada turime labai sudėtingais mechanizmais užtikrinti ir vertinimus tų pažeidimų, ir panašiai. Kuo mažiau yra padaroma išimčių reklamos ribojimo, tuo paprasčiau yra ją įgyvendinti. Be to, vėlgi yra sakoma Pasaulio sveikatos organizacijos, kad tik tie tikrieji, didieji ribojimai turi realų poveikį, daliniai ribojimai iš esmės yra neefektyvūs. Kviesčiau nepritari šitam siūlymui ir į reklamos draudimą žiūrėti kompleksiskai ir labai rimtai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl G. Landsbergio pasiūlymo dėl 28 straipsnio.

Balsavo 110 Seimo narių: už pasiūlymą – 40, prieš – 49, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 8 straipsnio 1, 2, 3 dalių atsiimtas komiteto posėdžio metu, todėl nesvarstome.

Seimo narių A. Palionio, R. Šalaševičiūtės, A. Skardžiaus pasiūlymas dėl 8 straipsnį. Čia, gerbiamoji pirmininke, ar turite?..

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tiesų tai yra iš esmės labai panašus pasiūlymas į tą, kurį mes ką tik atmetėme, nebent Seimo nariai matytų skirtumų, kuriuos norėtų pristatyti.

PIRMININKĖ. Pristato gerbiamas A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės nėra jie panašūs, nes mes dabar galiojančios redakcijos 29 straipsnio 1 dalį papildome 12 punktu, kurio esmė yra, kad reklamoje negalima naudoti žmogaus atvaizdo, o galima naudoti tik balsą. Pakeičiame 2 dalies 1 punktą, kad reklama draudžiama Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių leidėjų leidžiamuose laikraščiuose ir jų savarankiškuose prieduose, žurnaluose bei knygoose visų laikraščių ir jų savarankiškų priedų, žurnalų bei knygų išorinėse viršelių pusėse.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Aš perduodu R. Karbauskui.

PIRMININKĖ. R. Karbauskis – nuomonė prieš.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Kolegos, aš labai prašau suprasti tuos argumentus, kuriuos išdėstė ministras. Iš tikro bet kokios reklamos draudimo išimtys būtų neteisingas sprendimas ir mes... Aš labai siūlau prisiminti tas diskusijas, kurios buvo dėl tabako reklamos draudimo. Tikriausiai nėra abejojančių, kad tas sprendimas pasiteisino, šiuo atveju mūsų sprendimas dėl alkoholio reklamos turi tą pačią prasmę ir jis duos tikrai aiškų rezultatą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar komiteto pirmininkė norėjo dar papildyti?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Komitetas nepritarė, nes labai išplečiamas reklamos išimčių sąrašas.

PIRMININKĖ. Todėl prašau balsuoti.

Balsavo 106 Seimo nariai: už pasiūlymą – 41, prieš – 47, susilaikė 18. Pasiūlymui nepritarta. Replika po balsavimo – A. Kubilius. Prašau.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Aš siūlau daryti pertrauką ir reikia išsiaiškinti, kodėl socdemai nebalsuoja už savo pataisas. Ar taip yra išgąsdinti pono R. Karbauskio ir pono S. Skvernelio, ar kas nors kita? Gal yra padarytas koks nors poveikis, nes kai socdemai taip vieningai nebalsuoja už savo pataisas, čia reiškiny, kuris reikalauja specifinio tyrimo. Aš reikalauju tą tyrimą nedelsiant atlikti.

PIRMININKĖ. Dėkojame už jūsų susirūpinimą. Tačiau, gerbiami kolegos, labai prašau – liko labai nedaug šito įstatymo pataisų. (*Balsai salėje*) Mes tiesiog sukaupkime jėgas, dirbame toliau. (*Balsai salėje*)

R. Karbauskis norėjo atsakyti? (*Balsai salėje*)

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Aš tik norėjau padėkoti koalicijos partneriams už supratimą ir palaikymą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ir N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Aš suklydau – ne tą mygtuką paspaudžiau. Prašau įskaityti prieš.

PIRMININKĖ. Balsavote prieš. Remigijau.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Aš trumpą repliką gerbiamam A. Kubiliui. Ne taip įvyko. Palucką padėjėju priėmė, tai truputį arbata užvaišino. Todėl ir neklauso dabar A. Palionio.

PIRMININKĖ. Linksmos jūsų replikos. Dirbame toliau, nes ištis liko labai nedaug.

Seimo narių A. Armonaitės, V. Čmilytės-Nielsen, S. Gentvilo, A. Gelūno pasiūlymas dėl 8 straipsnio – dėstyti 29 straipsnio 2 dalį siūlyte kitaip. Prašom pateikti pasiūlymą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, iš tikrųjų mums kilo nuogastavimų dėl antrosios Lietuvos religijos, tai yra krepšinio. Mes žaidžiame, mūsų klubai žaidžia Eurolygoje. Krepšinio federacija yra kreipusis dėl tokių klubų, kurie atvažiuoja su alkoholio gamintojų logotipais, kurie tokie yra, ir žaidėjai žaidžia, pavyzdžiui, „Anadolu Efes“. Pagal šiandieninį reglamentavimą tokia reklama Lietuvoje būtų draudžiama. Mes prašytume pripažinti tai kaip ne reklamą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū S. Gentvilui už pateiktą pasiūlymą. Gerbiamoji komiteto pirmininke, pristatykite komiteto nuomonę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, iš tiesų ir komiteto posėdžio metu buvo keliamas klausimas dėl atvažiuojančių kompanijų, ką pripažino ir Narkotikų kontrolės departamento atstovai. Toks draudimas atvažiuojančių kompanijų pavadinimams nebūtų taikomas, tad nuogastavimų šioje srityje nelieka.

Kitas dalykas. Mes tikrai manome, kad ir sporto, kaip jau sutarėme, ir varžybų metu turėtų būti ribojamas naudojimas. Vis dėlto turėtume vengti alkoholinių gėrimų sąsajų su sportu suprasdami, kad mūsų jaunimas tikrai mėgsta sportą, ir dažnai netiesioginis poveikis yra daromas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, religija yra labai svarbus dalykas ir tikrai krepšiniui grėsmė nekyla. Kalbant apie tuos ženklus, kurie gali būti naudojami, tai ženklai ir toliau galės būti naudojami. Jeigu tą patį, nenoriu vienos iš įmonių minėti... apačioje nebus užrašo „alus“, o bus įmonės logotipas, tikrai nematau, kad tai yra reklama, ir netraktuotina, kad reklama.

Lygiai taip pat Vyriausybė, suprasdama poreikį gauti paramą ir sportui, ir kultūrai, ir menui, tikrai yra numačiusi ir dirba ta linkme, kad būtų galima per atskirus fondus gauti kaip socialiai atsakingiems partneriams rėmimą ir turėti tą pačią iš esmės finansinę naudą, ne tai kad reklamuojant alkoholio pramonę, bet skatinant elgtis socialiai atsakingai, panašiai, kaip viena iš Lietuvos komandų dabar aktyviai reklamuoja saugų elgesį keliuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl grupės Seimo narių pasiūlymo.

Balsavo 109 Seimo nariai: už balsavo 35, prieš – 56, susilaikė 18. Pasiūlymui nepritarta.

Seimo nario R. Žemaitaičio pasiūlymas dėl 29 straipsnio 2 dalies. Mes jau iš esmės esame apsisprendę. Taip? Gerbiamas Remigijus nenori nieko kalbėti ir su sprendimu sutinka.

Seimo nario A. Verygos pasiūlymas dėl 29 straipsnio 4 dalies. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Čia dėl elektroninio.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, norėčiau pasakyti, kad tai yra techninis pataisymas po konsultacijų su Ryšių reguliavimo tarnyba ir su kitais specialistais, kaip galėtume užtikrinti, kad Lietuvos internetinėje erdvėje būtų įgyvendintas alkoholinių gėrimų reklamos draudimas ir kad nebūtų sudarytos sąlygos nesąžiningiems rinkos dalyviams tiesiog apeiti tokiu būdu, savotiškai nuskriaudžiant mūsų žiniasklaidą. Tai tiesiog yra techninis pataisymas atsižvelgus į ekspertų nuomonę, kaip įgyvendinti patį tą draudimą internetinėje žiniasklaidoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas pritaria. Nuomonės už, nuomonės prieš nėra. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Dėl 9 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 10 straipsnio „Įsigaliojimo laikas ir įgyvendinimas“ taip pat nėra. Įstatymo tam tikros pagrindinės dalys įsigalioja nuo 2018 m. sausio 1 d., o šio įstatymo 1, 2 straipsnio 2 dalis, 3 straipsnis ir 5 straipsnio 2 ir 10 dalys įsigalioja nuo 2020 m. sausio 1 d.

Dėkoju gerbiausiai komiteto pirmininkei. Dėkoju visiems Seimo nariams. Labai atsakingai balsavome svarstydami jūsų pasiūlymus.

Po svarstymo nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Labai dėkingas visiems... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Atsiprašau, jūsų replika ne vietoje! Tikrai ne čia. Nuomonei už, nuomonei prieš registruotasi yra dabar ir R. Karbauskis sako nuomonę už. (*Balsai salėje*) R. Karbauskis nekalba.

Nuomonė už – R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš siūlau palaikyti šį įstatymo pakeitimo projektą ir balsuoti už. Jame yra daug gerų momentų dėl alkoholio prieinamumo ribojimo. Dalinės reklamos ribojimas, pardavimo laiko mažinimas, alkoholio įsigijimo amžiaus didinimas. Daug galimy-

bių palikta savivaldai spręsti alkoholio kontrolės klausimus. Taip pat bus užtikrintas ir viešasis saugumas, probleminių vartotojų skaičiaus mažinimas. Įstatymo pakeitimo projektas, aišku, pildytinas naujais pasiūlymais. Tai bus daroma po svarstymo. Svarstymo stadijoje kviečiu visus balsuoti už ir palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš, kaip ir diskusijose kalbėjau, išties esu dėkingas, kad šiandien visas Seimas yra taip intensyviai ir aktyviai įtrauktas į tą dalyką. Aišku, aš norėčiau, kad tikrai nebūtų taip skubama. Tikrai noriu pakartoti – yra daug taisytinų dalykų, daug teisinių niuansų. Nepamirškime vieno dalyko, kad šitą įstatymą turės įgyvendinti Alkoholio ir tabako kontrolės departamentas, kuriame netgi jau ir dabar jie tarpusavyje ginčijasi, kaip viena ar kita įstatymo nuostata bus taikoma. Aš tikrai siūlau dabar bent jau susilaikyti ir priėmimo tikrai kitą savaitę nedaryti. Padarykime birželio mėnesį, jeigu reikia, gal rudenį, bet visus punktus jūs pereikite grynai pagal teisminę praktiką, kokia galėtų kilti, nes tokių interpretacijų bus labai daug. Jeigu kitais metais mes sausio ar gruodžio mėnesiais vėl bėgdami pradėsime taisyti šitą įstatymą, vėl mes atrodysime, sakyčiau, labai net tik kad neetiškai, bet ir labai neprofesionaliai. Tikrai yra tų nuostatų, su kuriomis partija „Tvarka ir teisingumas“ sutinka. Mes, dar kartą sakau, esame kalbėję ir džiaugiuosi, kad Ramūnas jau šiandien sutiko, kad senamiestyje turi būti paviljonai, turi būti lauko prekyba. Po dviejų savaitių didelių debatų ir didelių ginčų. Partija „Tvarka ir teisingumas“ aiškiai pasisako už valandas, kad ryte iš tikrųjų turi būti iki 10 valandos neparduodamas alkoholis, dėl savaitgalių. Bet, mielieji, dėl 20 metų amžiaus išties yra šiek tiek, galėčiau sakyti, juokinga. Kai yra visur draudžiama reklama, o mes kalbėtume... apie pritaikytą jaunimui reklamą mes nekalbame. Aš pasigendu irgi tame pačiame, tiksliau, kitame įstatyme, kur bus, Akcizų įstatyme, mes skiriame fondą, bet skiriame tik keletą procentų, tiksliau – 1 %, kai turėtume skirti ne mažiau kaip 5% jaunimo užimtumui. Čia, aš manau, būtų tie sprendimai ir visos šios Seimas įeity į istoriją, kuris išties kovoja su šita bėda ir su šita problema.

O kas kalbėjo apie Ameriką. Aš galiu paneigti savo kolegą, bičiulį iš dešinės. Amerikoje narkotinių medžiagų vartojimas jau seniai lenkia alkoholio. Siūlyčiau pasidomėti ir atnaujinti savo 1993 metų žinias.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame apsisprendami po svarstymo dėl Alkoholio kontrolės įstatymo.

Balsavo 106 Seimo nariai: už įstatymo projektą po svarstymo balsavo 75, prieš – 6, susilaikė 25. (*Plojimai*) Po svarstymo Alkoholio kontrolės įstatymui pritarta.

Gerbiamieji Seimo nariai, replikos po balsavimo. Ir kartu norėsiu prašyti, gal mes galime pratęsti pusę valandos? Mes dar padarytume lydimuosius įstatymų projektus ir priėmimus. Tiesiog jūs esate patys šauniauši mano kolegos. (*Triukšmas salėje*) Kas galite ir kas sutinkate dirbti toliau, prašau likti salėje.

Replika po balsavimo – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Tėvynės sąjunga jau gali ramia sąžinę iš savo pavadinimo išbraukti „krikščionys demokratai“. Vargšas P. Saudargas šiandien buvo vienintelis, kuris bandė realizuoti priešrinkiminiuosius Tėvynės sąjungos pažadus dėl alkoholio ribojimo. Gerbiamasis Gabrieliau, jūsų mintis, kad pavadinimas sutrumpėja, gali būti realizuota, o Lenkų rinkimų akcija bus patenkinta, teisėtai atgavusi jiems priklausančią pavadinimą, nes jie trečia kadencija nuosekliai balsuoja prieš alkoholį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau padėkoti visų vardu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkei ir sveikatos ministrui už gražiai suorganizuotą šiandieną kraujo spūdzio matavimo mėnesio renginį.

Atkreipiu visų dėmesį į patarimus. Patarimai sveikam kraujo spaudimui, aš manau, jie galiotų ir sveikam protui. Aštuntas punktas: „Ribokite suvartojamo alkoholio kiekį, laikykitės rekomenduojamų dienos normų.“ (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Buvo paminėta P. Saudargo pavardė. Suteikiu žodį jums.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Neplanuotai pirmoji pasisakymo dalis bus susijusi su gerbiamuoju N. Puteikiu. Aš tikrai dėkoju už tokį išskirtinį dėmesį, bet siūlyčiau N. Puteikiui rūpintis savo partijos pavadinimu, o ne mūsų. Mes žinome, ką darome, kur einame.

Ir aš tikrai džiaugiuosi, kad įstatymas, kad ir koks jis būtų, skinasi kelią, dar yra priėmimo stadija, vėl registruosime pasiūlymus, judėsime į priekį. Tikrai problema Lietuvoje didelė, reikia tai daryti. Jei matysime, kad neveikia, pataisysime, viskas gerai. Aš tikrai siūlau valdantiejiems prisiminti ir mūsų pasiūlymus, nes tą bambalių kultūrą reikia naikinti, ir neužsižaiskime biurokratinėse procedūrose. Kreipiuosi į Sveikatos reikalų komitetą rasti teisinius būdus integruoti mūsų pasiūlymus. Tikrai palaikymas būtų dar didesnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kalbės R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tikrai gerbiamasis N. Puteikis galėtų savimi rūpintis. Mes balsavome, kaip buvome įsipareigoję balsuoti, galite žiūrėti balsavimus. Aš noriu atkreipti ir N. Puteikio, ir visų kitų valdančiųjų atstovų dėmesį. Yra du būdai nepriimti įstatymo: čia, Seime, balsuoti prieš arba padaryti įstatymą tokį, kokį visuomenė atmetų dėl kai kurių kvailių pataisų ir paskui priverstų jį atšaukti. Kai kuriais balsavimais jūs šiandien pasirinkote antrąjį būdą, man sukėlėte įtarimų. Ar jūs tikrai norite priimti tokį įstatymą, kokio reikia, ar dėl kokių nors maišelių ir panašiai norite padaryti, kad iš to įstatymo šaipytųsi, diskredituotų pačią idėją? Siūlau labai gerai pamąstyti iki priėmimo.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Keistai atrodo, kai sako, dėl kvailių sprendimų, kai daugiau nei prieš 40 tūkst. vaikų yra smurtaujama vien dėl alkoholio. Tai man šiek tiek keista. Dabar mes tapome Baltijos šalyse vieningos sesės – Estija, Latvija taip pat pradėjo kalbėti apie šitą pataisą ir savo šalyse. Mes tapome vėl vieningi. Galų gale jau ne apie Estiją mes kalbame, bet Estija kalba apie mus. Valio!

PIRMININKĖ. Kolegos, dirbame toliau, nes dar laukia daug įstatymų, dėl kurių mes pasiryžę šiandien priimti sprendimus.

14.04 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4097 (svarstymo tęsinys)

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4097. Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto narys ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnas A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komitetas siūlo įstatymo projektą atmesti, nes šis projektas buvo užregistruotas praeitoje kadencijoje, pavasarį, o mes, susirinkęs naujas Seimas, priėmėme daug didesnius akcizo tarifus, kurie įsigaliojo šių metų kovo 1 dieną. Siūlome atmesti, pritardami Vyriausybės nuomonei, kad turime pažiūrėti, kokią įtaką akcizai daro prekybai, kas yra priimta nuo kovo 1 dienos, tuo labiau kad jie yra didesni, negu siūloma šitame projekte. Už balsavo 11, prieš – 1.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už – J. Razma. Norite kalbėti? Pritariame. Už atmetimą bendru sutarimu? Dėkoju.

14.06 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4098(2) (svarstymo tęsinys)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4098(2). Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę. Jūs dar energinga, pristatykite komiteto išvadą ir dėl šito įstatymo projekto.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas gegužės 10 dieną svarstė Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4098. Tai yra projektas, kuris išplečia Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšų šaltinius, nustatydamas, kad į šį fondą galės patekti ir lėšos, tai tam tikras procentas nuo akcizų pajamų, gautų už parduotą apdorotą tabaką, bei nuo lošimų ir azartinių žaidimų mokesčio. Tai tiesiog leistų surinkti daugiau lėšų į Visuomenės sveikatos fondą ir, be abejo, galėtume panaudoti ir alkoholio prevencinėms programoms. Komitetas pritarė bendru sutarimu ir kviečia Seimą taip pat pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Skardžius. Jau nenori kalbėti ir pritaria. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Dėkoju.

14.07 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-343(2) (priėmimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-343(2). Pranešėjas – R. Juška, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada. Prašom pateikti. Priėmimo stadija. Ar buvo kokių pasiūlymų? Buvo. Prašom.

R. JUŠKA (LSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą, kad skundų bei prašymų... „Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnyje bei trečiajame skirsnyje įtvirtintomis skundų bei prašymų nagrinėjimo nuostatomis, nenumatančiomis galimybės kitiems subjektams nagrinėti skundų dėl viešojo administravimo subjekto veiklos ar nagrinėti prašymų, skirtų viešojo administravimo subjektui...“ Todėl komitetas bendru sutarimu pritarė papildyti 14 straipsnio 4 dalį 9 punktu, formuluodamas jį taip: „Nagrinėja iš asmenų gaunamus pranešimus ir pareiškimus apie savivaldybės administracijos, įmonių, įstaigų ir jų vadovų veiklą ir teikia dėl jų siūlymus savivaldybės administracijai ir savivaldybės tarybai.“ Iš projekto išbraukta „gyventojų prašymus ir pareiškimus“, toliau kaip tekste.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū už pateiktą išvadą. Vienas straipsnis. Kaip ir minėjo, Teisės departamento pasiūlymui pritarta. Galime pritarti? Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. E. Pupinis nori kalbėti? Sutinkame. Priėmimas, reikia balsuoti.

Prašom, kolegos, kurie dabar diskutuojate ir aptarinėjate mūsų po svarstymo pritartą įstatymą, grįžkite į darbo vietas – labai reikalingi jūsų balsai. Vyksta balsavimas, priėmimas. (*Balsai salėje*) Deja, yra užsiregistravę tik 63 Seimo nariai, ir mes priimti įstatymo negalime. Gal palikime balsavimą dėl įstatymo tiesiog po pietų, dėl bendro priėmimo.

14.10 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 6 ir 16¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-475(4) (priėmimas)

O dabar Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 6 ir 16¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-475(4). Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada. Jau tribūnoje Z. Streikus. Prašom pateikti.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, šis įstatymo projektas po svarstymo Seime buvo gražintas komitetui patobulinti. (*Balsai salėje*) Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pakartotinai apsvarstė ir įvertino įstatymo projektą bei gautus pasiūlymus ir bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Papildomai buvo gautas Seimo narės G. Skaistės pasiūlymas, kad Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu skiriamas pilietis, turintis aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip trejų metų teisinio darbo stažą. Komitetas šiam pasiūlymui taip pat nepritarė, nes yra pritaręs palikti šiuo metu galiojančią keičiamo įstatymo 5 straipsnio formuluotę, ir komitetas, aišku, nepritarė šiam pasiūlymui.

Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas pastabų dėl šio projekto neturi. Siūlau pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar likite tribūnoje. Prašau likti tribūnoje. Yra registruotas Seimo narės G. Skaistės pasiūlymas. Dėl jo svarstymo reikėtų 29 balsų. Ar yra 29 pasiūlymą remiantys balsai? Nematau.

Balsuojame. Ar yra 29 Seimo narės G. Skaistės pasiūlymą remiantys balsai? Nesvarstome.

1 straipsnį galime priimti bendru sutarimu? Galime. Galime 2 straipsnį galime priimti? Galime. 3 straipsnį galime priimti, ir tai labai svarbu, nes birželio 1 dieną turėtų įsigaliooti šis įstatymas. Ačiū pranešėjui.

Dėl viso įstatymo projekto E. Gentvilas. Nėra. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, po garsiai skelbtų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos depolitizavimo idėjų matome, kad išeina šnipštas. Tik vietoj Savivaldybių asociacijos prezidento teikimo įrašomas antrasis Teisininkų draugijos teikimas. Be abejo, tas faktas, kad lieka Seimo Pirmininko teikimas, Ministro Pirmininko teikimas, išlaiko šią komisiją politizuotą.

Dar daugiau, kai pareikalaujama dabar įstatyme vardinio komisijos narių balsavimo, tai delegavę tuos narius politikai įgauna teisę net tuos komisijos narius kontroliuoti, ar teisingai jie balsuoja. Aš manau, kad tas pakeitimas nieko gero neduos komisijos savarankiškumui, jos darbo kokybei, objektyvumui. Geriau, kad liktų dabartinė situacija, kokia yra, nes tie pasiūlymai ne per daug ką nors ir keičia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Pupinis – nuomonė prieš.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų toks demokratinis nonsensas, kai mes dažniausiai svarstome asmenis Vyriausioje tarnybinės etikos komisijoje... Kai Seime mes balsuojame už asmenis, iš tikrųjų balsavimas slaptas, kur tu gali pasirinkti, apsispręsti slaptai ir nebūtų daroma įtaka kokių nors jėgų. O šiuo metu, kai bus tas balsavimas atviras ir viešas, tai iš tikrųjų viršininkai, kurie siuntė savo žmones į komisijas, galbūt rinko pagal kompetenciją ir sąžiningumą, tam tikru momentu galės daryti jiems įtaką, nes žino, kad jie yra priklausomi vien todėl, kad yra pasiūlyti į komisiją. Tai vien šitas variantas, kai mes žmones pastatome į tokią padėtį ne pagal sąžinę balsuoti, o iš tikrųjų jiems gali būti daroma įtaka, tikrai negali būti priimtas, nes gyvename demokratinėje valstybėje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Čia turbūt šis įstatymas bus klasikinis pavyzdys, kai siekiama vieno, o pasiūloma visiškai priešingai. Jeigu mes siekiame tam tikro depolitizavimo ir tos komisijos autoriteto pakėlimo, tai mes tų tikslų nepasiekėme, jau nekalbu apie tai, kad mes palikome tuos pačius politizuotus teikimus, kuriuos atitinkamai skiria politikai, susiję su tam tikromis politinėmis partijomis, vadinasi, pasitikėjimas šia komisija nė kiek neišaugo. Maža to, dabar mes padarėme dar du dalykus. Vienas – kad mes vardinį balsavimą įteisinome dėl kontroliavimo. Kad jeigu kas nors būtų drįsęs dar kaip nors balsuoti, dabar jis jau balsuoti nedrįs, žiūrės, ką ponas pasakė. Tai nežinau, koks čia priklausomumas, kur tas savarankiškumas.

Ir dar kitą dalyką mes padarėme. Galimybė pasipriešinti, argumentuotai pagrįsti savo nuomonę... Nes šiuo metu mes net kvalifikaciją išbraukėme. Nereikalaujame tų žmonių atitinkamos kompetencijos, kad jie galėtų pagrįsti savo nuomonę ir atsispirti kitam spaudimui, kai kokio nors ten Seimo Pirmininko teisininkai arba Prezidentės teisininkai pasakys, kad taip, reikia spręsti. O jis kvalifikacijos neturi, kam jis pasipriešins? Jis net argumentų neras. Tai mes iš šitos komisijos padarėme visiškai priešingą organą, dėl kurio savo laiku net buvau teikėjas VTEK – tokios institucijos kūrimo. Visiškai priešingai į kitą pusę nuėjome. Jokio autoriteto nebus. Ir nekvalifikuoti žmonės sėdi, ir politiškai priklausomi, ir dar politiškai kontroliuojami. Visiškai priešingas rezultatas, negu kad mes stengiamės padaryti.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Tačiau balsuoti negalime. Salėje yra per mažai Seimo narių. Noriu tiesiog atkreipti dėmesį dėl kitų įstatymų projektų, dėl Architektūros įstatymo yra daug pasiūlymų. Gerbdama Seimo narius, kurių nėra salėje ir negalės pateikti pasiūlymų, neteikiu dėl tolesnio priėmimo. Taip pat yra dėl Ūkinių bendrijų įstatymo.

14.18 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-511(2) (svarstymas)

Bet labai prašau paskutinį – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-511(2), nes įsigaliojimas artėja, ir mums reiktų suskubti. K. Mažeika, Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas, galėtų pateikti išvadą, bet jo nematau. Kas galėtų iš Aplinkos apsaugos komiteto narių pateikti išvadą? Svarstymas. Simonas. Prašom. Vieną minutėlę.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Komitetas svarstė Atsinaujančių išteklių energetikos įstatymą ir jam buvo pritarta bendru sutarimu: 9 už, nė vienas nesusilaikė, nebuvo prieš. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ekonomikos komitetas, A. Skardžius. Bet A. Skardžiaus nematau. Kas iš Ekonomikos komiteto galėtų pateikti išvadą? Yra A. Skardžius. Puiku. Ačiū, Artūrai. Supažindinkite.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, pritarė bendru sutarimu patobulintam, atsižvelgęs į Teisės departamento išvadą, taip pat į Seimo nario V. Sinkevičiaus pateiktus siūlymus dėl elektromobilio sąvokos patobulinimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaimo reikalų komiteto išvadą – A. Stančikas. Prašom.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Kaimo reikalų komitetas svarstė šį klausimą ir pritarė.

Balsavimo rezultatai: 7 – už, susilaikiusių ir prieš balsavusių nerasta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori dalyvauti diskusijoje V. Rinkevičius. Norite kalbėti? Nori kalbėti. (*Balsai salėje*) Prašau į... Taip, mes buvome sutarę iki 14 val. 30 min. pasidaruoti. Dar turime ketą minučių.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aišku, labai gaila, kad tuščiai salei reikia kalbėti.

PIRMININKĖ. Netuščia.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Atsiprašau, pustuštei salei.

PIRMININKĖ. 52 Seimo nariai jūsų įdėmiai klauso.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš buvau pateikęs pataisas kolegoms dėl šio įstatymo projekto, nes tai liečia svarbią sritį – atsinaujinančius šaltinius ir norisi, kad į tą procesą, kaip buvo ir anksčiau, įsitrauktų ne tik Energetikos ministerija, kuri kuruoja tą sritį, bet ir Žemės ūkio ministerija, nes biodegalai, žaliava biodegalams auga ant žemės. Tai yra žemdirbių darbas, jų produkcija, taip pat žymią dalį sudaro biodegalų struktūroje. Dabar šiek tiek keičiasi Europos Sąjungoje ir pas mus, perkeliama Europos Sąjungos direktyva, kad antros kartos biodegalai, atliekos ir t. t. irgi patenka į tą apibrėžimą, tačiau viena pagrindinių žaliavų vis tiek išlieka žemdirbių užauginta produkcija – rapsai, grūdai ir t. t.

Bet Žemės ūkio ministerija šiame projekte išvis yra eliminuojama iš reglamentavimo ir tolesnės poįstatyminių aktų išleidimo srities, paliekama tik Energetikos ministerija. Žinant, kad atliekų srityje ne tik turbūt Lietuvoje, bet pas mus, Lietuvoje, akivaizdu, yra didžiulė korupcija ir pačioje Aplinkos ministerijoje... Šiandien matome iš spaudos, iš žiniasklaidos, kad ten irgi nesusitvarkoma, kas kur – vyksta ir teisiniai, ir kitokie tyrimai, ir t. t. Kad į įstatymą būtų įrašyta ir Žemės ūkio ministerija, būtų tiesiog logiška ir būtų mažiau galbūt ir tai korupcijai... Tie išleisti teisės poįstatyminiai aktai būtų logiškesni ir skaidresni.

Labai gaila, kad buvo nepritarta mano ir mano kolegų pataisai. Aš siūlau jums ir kviečiu jus, ir prašau jūsų palaikyti tą pataisą ir palikti Žemės ūkio ministeriją, taip pat kad poįstatyminiuose aktuose būtų, kad energetikos kartu su žemės ūkio ministru savo įsakymu nustato tvarką ir visa kita. Šitai Aplinkos apsaugos komitetas pavadino pertekliniu reikalavimu, atseit taip yra lyg ir daroma. Mes, žinodami mūsų tą korupcinę aplinką, tai, kas dedasi atliekų srityje, aš galiu iš karto pasakyti, kad tai nebus tikrai labai skaidru ir nebus... Tai yra labai gerai suinteresuotų... Tai yra klanų kova. Klanai ten kiša savo... pataria ir turbūt ir komitetui, ir kitiems per kokius nors savo tarpininkus tas formuluotes. Aš siūlau ne klausyti klanų, o turėti savo protą ir priimti tą pataisą, kad būtų įrašyta ir Žemės ūkio ministerija. Tiek ir norėjau pasakyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų išsakytas mintis. Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko nematau. Simonas taip pat išėjęs. Kas galėtų? Gal K. Bacvinka? Nes yra užregistruotas Seimo narių V. Rinkevičiaus, A. Stančiko, A. Šimo, J. Rimkaus, K. Bacvinkos ir A. Palonio pasiūlymas dėl 3 straipsnio 6 dalies papildyti 6 straipsnį nauju 14 punktu. Ar yra 10 Seimo narių, remiančių pasiūlymą? (*Balsai salėje*) Aiškiai matau, kad yra. Simonas yra, bet jau Kęstutis atėjo į tribūną. Manau, kad jis puikiai... Leiskime pristatyti. Kuris iš Seimo narių pristatysite pasiūlymą? Ar V. Rinkevičius pristato pasiūlymą? (*Balsai salėje*)

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš jau pristačiau savo kalboje, kad siūlau įrašyti, kad Žemės ūkio ministerija būtų įrašyta į projektą. Tik tuos žodžius.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė yra nepritarti. Gerbiamas komiteto atstove, prašom pasakyti argumentus.

K. BACVINKA (LVŽSF). Laba diena visiems. Komitetas išnagrinėjo šitą siūlymą ir nutarė nepritarti, nes pasiūlymas buvo perteklinis.

PIRMININKĖ. Nuomonė už, nuomonė prieš. Ar yra norinčių kalbėti?

Balsuojame. Kas už Seimo narių V. Rinkevičiaus, A. Stančiko, A. Šimo, J. Rimkaus, K. Bacvinkos ir A. Palionio pasiūlymą, kuriam komitetas nepritarė? (*Balsai salėje*)

Balsavo 50 Seimo narių: už balsavo 42, prieš nėra, susilaikė 8. Pasiūlymui pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti... Tai yra, nuomonė už. Gal, Jonai, nebekalbame? (*Balsai salėje*) Nėra Jono. Nuomonės prieš nėra.

Balsuojame. Kartu bus mūsų užsiregistravimas šitame rytiniame posėdyje, kuriame jūs visi iš tiesų labai labai atsakingai, nuoširdžiai, ilgai dirbote. Dėkoju.

Balsavo 55 Seimo nariai: už balsavo 51, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIII P-511(2) pritarta. Dėkoju už įstatymą.

14.27 val.

Informaciniai pranešimai

Aišku, pranešu, ką ir paminėjau jau pakviesdama į tribūną, kad Lietuvos socialdemokratų frakcijos seniūnu yra išrinktas A. Palionis. (*Plojimai*) Mes jį atitinkamai ir Seimo nutarimu įrašysime į Seniūnų sueigą. Linkime jam sėkmės! Spausime ranką matydami jį salėje.

Dėkoju už nuoširdų darbą rytiniame posėdyje. Posėdis baigtas. (*Gongas*) (*Balsai salėje*) 15 valandą. Taip, pietų pertrauka trumpa – tik pusės valandos, bet jūs spėsite. (*Balsai salėje*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 66 STENOGRAMA

2017 m. gegužės 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pavaduotojai G. KIRKILAS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami Seimo nariai, pradedame gegužės 25 dienos vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, šiandien mes turime labai garbingą svečią. Darbotvarkėje yra parašyta. Tai yra Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už energetiką, M. Šefčovičius. Suteiksime jam žodį. Tiems, kam reikia, prašom pasiimti ausines. Kai baigs pristatymą, ponas M. Šefčovičius sutiko atsakyti į rūpimus klausimus. Maloniai kviečiame.

15.05 val.

Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojo Marošo Šefčovičiaus kalba

M. ŠEFČOVIČ. Dėkoju, parlamento Pirmininke. Ministrai, garbūs parlamento nariai, man didelė garbė stovėti prieš jus čia, Seime, kuris pastaruosius 25 metus buvo plakanti Lietuvos demokratijos širdis. Žinote, aš irgi iš tos šalies, kuri gyveno už geležinės uždangos. Tikrai noriu jums pasakyti, kad mane visuomet įkvėpdavo Lietuvos atgautos nepriklausomybės istorija ir milijonų Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių, susikibusių rankomis Baltijos kelyje ir taikiai reikalaujančių nepriklausomybės, vaizdiniai. Jūsų pavyzdinės pastangos buvo veiksmingos ir sugrąžino jus į tautų šeimą, o galiausiai ir į Europos Sąjungą.

Šiandien mes kalbame apie naujos rūšies nepriklausomybę – tai energetinę nepriklausomybę. Laikai keičiasi. Tiek vakar visą dieną, tiek šįryt mes visą laiką kalbėjome apie energetinę nepriklausomybę. Vis dėlto XXI amžiuje nepriklausomybė nėra suprantama tik kaip ekonominis savarankiškumas. Ji suprantama kaip gebėjimas užtikrinti saugius srautus iš įvairių šaltinių, išlaikyti gyvybingą konkurenciją ir kurti tvirtą solidarumą su kaimynais tiekimo sutrikimo atveju. Būtent taip globalizuotoje ekonomikoje pasiekama energetinė nepriklausomybė.

Šiuo metu jūs taip pat esate labai atkaklūs, ryžtingi ir įsitikinę dėl pasirinkto kelio. Mes matome tuos rezultatus sausumoje ir netgi, sakyčiau, ant vandens. Šiuo požiūriu Lietuva tam tikra prasme išgyveno revoliuciją. Iki pat 2015 metų pradžios Baltijos regionas buvo energetinė sala, visiškai priklausoma nuo vienintelio dujų tiekėjo, tačiau, pastatę Suskystintų gamtinių dujų terminalą Klaipėdos uoste, lietuviai gali patys pasirinkti, iš kur ir iš ko jie nori importuoti ir už kokią kainą jie nori importuoti. Tad visiškai nenuostabu, kad naują suskystintų gamtinių dujų laivą-saugyklą nusprendėte pavadinti „Independence“, tai reiškia nepriklausomybę.

Žinau, kad šis laivas prisišvartavo prieš metus ir man buvo akivaizdu, kaip svarbu, kad šalis būtų sujungtos, kad jūs būtumėte prijungti prie pasaulinės rinkos, kad galėtumėte didinti konkurencingumą ir tapti vis stipresniais žaidėjais kaip Australija ar Jungtinės Amerikos Valstijos.

Jūsų sprendimas padarė milžinišką poveikį. Naujasis uostas ne tik sukūrė ištisą vartotojų pramonę – jam atsiradus itin sumažėjo dujų kainos ir jos tapo konkurencingesnės Lietuvoje. Staiga Lietuva iš visą energiją importuojančios valstybės tapo valstybe, galinčia prekiauti dujomis su savo kaimynais, taip padidindama konkurenciją ir kaimynų rinkose.

Panašių laimėjimų neseniai pasiekta ir Lietuvos elektros tinklų srityje, kurie dabar sujungti su Lenkijos – per „LitPol Link“ ir Švedijos – per „NordBalt“ tinklais. Tokie projektai labai svarbūs,

siekiant visa tarpusavyje tinklais (...) kuriame laisvai perduodama energija, kur šalys turi prieigą prie įvairių energijos šaltinių, o vartojai gali rinktis iš įvairių tiekėjų.

Be abejo, svarbus ir Baltijos valstybių tinklų prijungimas prie žemyninės Europos tinklų. Mes turime dirbti kartu, kad sinchronizuotume jūsų elektros tinklus su žemyninės Europos tinklais. Žinau, kad lietuviai, kaip ir kitų Baltijos valstybių gyventojai, sielos gilumoje yra europiečiai, tad jau pats laikas ir jūsų elektrai plakti tuo pačiu europinės elektros ritmu. Džiaugiuosi, galėdamas pasakyti, kad šią sėkmę didele dalimi nulėmė Baltijos energijos rinkos jungčių planas, kuris puikiai žinoma visoje Europos Sąjungoje ir dar vadinamas BEMIP. Pagal šį planą abu jungčių projektai buvo įvardinti kaip prioritetiniai. Europos Komisija taip pat pripažino abu projektus itin svarbiais tiekimo, infrastruktūros saugumo projektais ir skyrė nemažą bendrojo finansavimo paramą. Tapome liudininkais, kokios sparčios pažangos pasiekėte įgyvendindami bendrus tikslus, susijusius su atsinaujinančiais ištekliais, jūs sėkmingai vykdate išsipareigojimus, siekdami tikslų. Iš tiesų pernai D. Grybauskaitė Davose paskelbė, kad jūsų šalies energijos balanse atsinaujinančių išteklių dalis jau sudaro didžiąją dalį, ir visi dalyviai buvo labai sužavėti.

Bet dar yra ir nenuveiktų darbų, pavyzdžiui, dėl energijos naudojimo efektyvumo, o ypač šildymo ir transporto srityse. Didinant energijos naudojimo efektyvumą, atsirado daugiau naujų darbo vietų galimybių, sumažėjo nepriklausomybė nuo importo, buvo spendžiama energijos trūkumo problema. Taip pat jūs jau mokate sujungti Ž.-K. Junkerio fondus ir struktūrinius fondus, išnaudojate šias priemones bendram didelių projektų finansavimui. Tokiems projektams priklausoma didelio naudingumo Vilniaus kogeneracinė jėgainė. Taip pat galite sukurti ir sumaniojo statybų finansavimo platformą. Šiandien ir vakar apie tai kalbėjome, džiaugiuosi, kad vienoje iš pirmųjų – Lietuvoje, kalbu ir girdžiu, kad būtent Lietuvoje buvo sukurta tokia finansavimo platforma. Bendradarbiausite su Europos investicijų banku ir esu tikras, kad pritrauksite daugiau investicijų, skirtų energetikos pokyčiams Lietuvoje.

Jeigu leisite plačiau kalbėti, nei regioninis kontekstas reikalautų, aš mielai pakalbėčiau apie mūsų padėtį Europos lygiu. Kaip žinote, pristatėme Energetikos sąjungos strategiją 2015 metais ir turėjome daug pažadų, daug tikslų ir konkrečių rezultatų. Per pastaruosius dvejus metus daug dirbau ir aš, ir mano kolegos Komisijoje, įvairiausiose ministrų tarybose. Džiaugiuosi galėdamas jums šiandien pasakyti, kad mes išties įvykdėme savo pažadus. Kodėl taip sakau? Todėl, kad jau beveik visi teisės aktai, susiję su Energetikos sąjunga, parengti. Paskutiniai du elementai dėl judumo bus pristatyti šį mėnesį ir dar vienas bus pristatytas metų pabaigoje. Norėčiau jums padėkoti už jūsų paramą daugeliui mūsų iniciatyvų per šį laikotarpį. Lietuva – viena iš rimčiausių Energetikos sąjungos rėmėjų. Džiaugiuosi, kad galiu pasitikėti savo draugais ir partneriais Lietuvoje per įvairiausias diskusijas, nes jie visada mane parems Europos Sąjungoje.

Esu tikras, kad mes turime tą patį tikslą – norime sustiprinti klientų informavimą apie kainų tendencijas. Pajėgumų mechanizmo apribojimas yra mums svarbus. Visi tie pasiūlymai jau pateikti lapkričio mėnesio projekte „Švari energija visiems europiečiams“. Dabar planuojamas dar vienas svarbus žingsnis, nauja valdysenos sistema. Kaip žinote, visų šalių narių prašėme pateikti savo nacionalinius klimato ir energetikos sistemų planus iki metų pabaigos. Taip pat prašėme, kad šalys narės būtų atviros, konsultuotųsi tarpusavyje, įtrauktų į tas konsultacijas pilietinę visuomenę, visus suinteresuotus asmenis Lietuvoje, socialinius partnerius ir visuomenę. To reikia, nes tai parems mūsų procesą, kuris lems labai svarbius pokyčius, transformaciją.

Kodėl mes taip raginame taikyti nacionalines energetikos ir klimato planų strategijas? Atsakymas labai paprastas: laikas bėga ir tuoj vyks nauja industrinė revoliucija, ji jau vyksta, perėjimas prie naujų energijos šaltinių. Labai greitai šalys pradės kalbėti apie tai, kaip norime kurti savo bendrą ateitį po 2030 metų, kaip norime ją kurti antroje šio šimtmečio pusėje. Kuo anksčiau pradėsime tas diskusijas, tuo geriau. Kuo anksčiau mes turėsime stabilius įstatymus, leisiančius mums gauti visus reikalingus investicinius projektus, investicijas, tuo greičiau turėsime stabilumą ir galėsime planuoti ateitį. Taip pat man didelį išpūdį padarė tai, kad Lietuva viena iš septynių ar aštuonių valstybių narių, kurios rengia nacionalinius klimato ir energetikos planus ir kuriose tas rengimas jau prasidėjo.

Turėčiau dar vieną prašymą – rodyti lyderystę yra labai gerai, bet reikia, kad jūsų nacionaliniai klimato ir energetikos planai turėtų regioninius tikslus. Jūs puikiai bendradarbiaujate su Bal-

tijos partneriais, su Šiaurės šalimis ir kitais Europos regionais. Būtų taip pat puiku ir mums išnaudoti Europos Sąjungos ekonomiką, užtikrinant geresnes paslaugas už prieinamą kainą mūsų piliečiams ir verslui.

Ponios ir ponai, garbūs parlamento nariai, kaip sakiau, žinau, kad lietuviai yra puikūs mūsų partneriai, kuriant Energetikos sąjungą ir užtikrinant, kad visi lietuviai yra europiečiai, kad jie jaustųsi, kad turi saugią konkurencingą ir tvarią energetikos sistemą. Pernai su Klaipėdos universiteto studentais buvau kupinas entuziazmo. Tą patį entuziazmą jaučiu ir šiandien, kai iš ryto susitikome su verslininkais LOGIN konferencijoje, kai vakar susitikau su Prezidente D. Grybauskaitė, premjeru S. Skverneliu, ministru Ž. Vaičiūnu, parlamento delegacija ir ministerijos delegacija per pietus. Taip pat šiandien per pietus mes susitikome su Vilniaus, Klaipėdos, Trakų, Alytaus ir Kauno merais. Jie taip pat nusprendė bendradarbiauti, būdami merais, kurti išmaniuosius miestus Lietuvoje, užtikrinti, kad būtų panaudoti bendri projektai ir gauta pakankamai pinigų iš Europos investicijų bankų.

Norėčiau jums pasakyti, kad ne tik Lietuvoje, bet ir Europos Sąjungoje, ir Energetikos sąjungoje vyko daug įvykių per pastaruosius keletą metų. Daugelis jų buvo įkvėpti būtent energetikos perėjimo, plėtojant regioninį bendradarbiavimą su jumis, su jūsų kaimynais. Man visada džiugu atvykti į Lietuvą ir matyti tą pažangą, kurios pasiekėte per pastarąjį laiką nuo mano praėjusio vizito.

Ačiū už jūsų dėmesį, už jūsų kvietimą, už paramą, kurią visada jaučiu iš Lietuvos pusės Europos Sąjungoje. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gal galėtumėte čia dar pabūti, nes mes turime klausimų? Klausimai bus užduoti angliškai. Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Viceprezidente, jūs tikriausiai atsimenate mūsų derybas dėl stojimo į Europos Sąjungą, mes paaukojome savo reaktorius tam, kad įstotume į Europos Sąjungą. Jūs taip pat atsimenate derybas dėl Lisabonos sutarties. Žinote, kad Lietuva, Lenkija ir kitos šalys buvo pasirengusios dėl naujų elektros saugiklių. Mes dabar tikimės solidarumo iš Europos Komisijos, mes kovojame su didžiuliais monstrais, kuriuos pastatė Rusija vos 40 kilometrų nuo Lietuvos sienos. Tik šiuo metu mes kovojame vieni. Mums reikia Europos Komisijos paramos. Ar jūs nemanote, kad šiuo metu Europos Sąjungoje reikia tvirtos lyderystės tam, kad Astravo uždarymas būtų pagrindinė sąlyga bet kokiai Europos Sąjungos pagalbai Baltarusijai?

M. ŠEŦCOVIČ. Dėkoju, pone Pavilioni, už jūsų klausimą. Taip, jūs esate visiškai teisus. Šį klausimą mes aptarėme visuose susitikimuose tiek vakar, tiek šiandien. Noriu pasakyti, kad jūs ne vieni, ir aš noriu pasakyti, kad visuose susitikimuose mes sakydavome, kad Astravo atominė elektrinė nėra vien tik Lietuvos problema. Tai yra iššūkis visai Europos Sąjungai ir todėl visi kartu turime jį spręsti.

Nuo mano pastarojo vizito jūsų šalyse Europos Komisija pradėjo kalbą su Baltarusijos institucijomis ir, kai su jais kalbėjome, mes nuolatos primindavome Lietuvos reikalavimą, kad Astravo atominė elektrinė būtų tokia, kurioje būtų atliekami visi reikalingi testai nepalankiausiomis sąlygomis. Labai svarbu, kad tuos atliekamus testus stebėtų nepriklausomi ekspertai iš Europos įvairiausių institucijų.

Mes taip pat kalbėjomės su jūsų aplinkosaugos ministru. Labai svarbu, kad ši atominė elektrinė atitiktų ESPO konvencijos reikalavimus ir kitus išipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus. Man džiugu pasakyti, kad Lietuva Briuselyje atliko didžiulį ir gerą diplomatinį darbą, kai vyko parengiamieji darbai dėl ESPO konvencijos. Kai ji buvo svarstoma antradienio vakare Briuselyje, Lietuva sulaukė daug paramos ne vien tik iš Komisijos, bet ir iš aiškios daugumos Europos Sąjungos valstybių narių. Labai svarbu, kad deryboms būtų suteiktas aiškus mandatas Minske.

Norėčiau pasakyti, kad tai būtų tie konkretūs žingsniai, kurių mes ėmėmės. Labai svarbu, kad mes visi kartu reikalautume aukščiausių saugumo, aplinkosaugos standartų. Noriu užtikrinti, kad šioje kovoje Lietuva nėra viena, ir mes visi čia esame kaip Europos Sąjunga.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju už pasakymą, kad Lietuva nėra viena. Vicepirmininke, tikrai norėčiau padėkoti už jūsų žodžius, kad mes nesame vieni, dėkoju už puikų vakarą vakar ir už puikius pokalbius vakar. Žinote, net norėčiau padėkoti ir už tą darbą, kurį darote, kuriant Europos energijos sąjungą. Europos energijos sąjungos sukūrimas yra vienas iš strateginių uždavinių.

Dar 2008, 2009, 2010 metais naudojomes įvairiausiai teisiniais instrumentais tam, kad kovotume su „Gazpromu“, tačiau, kai mes kuriame energetinę sąjungą, man atrodo, kad mes tampame patrauklesni trečiosioms šalims, todėl tos trečiosios šalys pradeda vystyti savo energetinius pajėgumus prie pat mūsų sienų. Trumpai norėčiau pasakyti, labai paprastai norime pasakyti, ši atominė elektrinė yra nesaugi būtent dėl tos vietos, kuri buvo pasirinkta nesilaikant tarptautinių reikalavimų. Ne dėl technologijų, bet dėl vietos.

Tad mano klausimas yra labai paprastas. Vicepirmininke, ar padėsite mums sinchronizuoti mūsų elektros sistemą kiek įmanoma greičiau ir ar padėsite mums nepakliūti į Baltarusijos valdžios reikalavimų spąstus nedaryti sinchronizacijos, nes kitu atveju mes sugriausime jų projektą. Dėkoju.

M. ŠEFČOVIČ. Ačiū, pone Kubiliau, už klausimą. Mano atsakymas yra trumpas – taip. Taip, mes esame pasirengę jums padėti, esame pasirengę skirti konkrečią finansinę pagalbą šiuo klausimu. Tačiau ką čia reikia padaryti? Manau, kad aš kaip tik čia esu labai tinkamoje vietoje tam, kad galėčiau išskelti šį klausimą. Žinau, kad sinchronizacijos klausimas itin jautrus, kad dėl jo reikia aiškios politinės valios, politinio supratimo, ir aš pasakyčiau, kad netgi reikia, kad būtų siekiama to visų Baltijos valstybių spaudimo viena kryptimi.

Mes visai netrukus nuspręsimė, kaip visa tai turėtų būti padaryta, koks būtų pats geriausias sinchronizacijos procesas. Iš tiesų man džiugu pasakyti, kad Lenkija šiuo klausimu taip pat labai bendradarbiauja, ir mes tikimės, kad visai netrukus, iš esmės per kelias savaites, trys Baltijos valstybės ir Lenkija pasirašys susitarimo memorandumą dėl politinių sprendimų, kaip turėtų vykti sinchronizacijos procesas. Aš taip pat labai tikiuosi, kad po techninės studijos, ją atliko Europos Komisijos bendras tyrimų centras, tai yra mūsų mokslinė tarnyba, būtent šios mokslinės tarnybos atliktas tyrimas ieškojo būdų... sinchronizacija, kiek tai kainuotų. Tad susitarimo memorandume mes jau įtrauksime ir Europos elektros perdavimo operatorių sistemą, žvelgsime, kokių žingsnių reikia imtis ir ką konkrečiai reikia daryti.

Vakar aš pasiūliau ir tą pakartojau dar šiandien, manau, kad tol, kol bus padarytas techninis vertinimas ir kol bus parengtas darbo planas, Lietuvai, Latvijai ir Estijai būtų labai naudinga pristatyti bendrą projektą, kaip jūs galėtumėte sustiprinti bendrą vidinį elektros tinklą savo šalyse. Dabar energijos tinklai Baltijos valstybėse galėtų būti įvertinti ir būtų parengtas bendras projektas tam, kad šios valstybės galėtų gauti bendrą finansavimą iš Europos transporto jungčių priemonės.

Labai svarbu sinchronizuoti Lietuvos tinklus su Europos žemyniniais tinklais, todėl, manau, pats geriausias dalykas dabar būtų pradėti techninių galimybių nustatymą, kaip būtų geriau sinchronizuoti Baltijos valstybes. Aš iš tiesų džiaugčiausi galėdamas jums padėti. Kaip jau ir sakiau, esu pasirengęs kalbėtis su jumis apie finansinės paramos lygį, kad mes kiek įmanoma greičiau galėtume išspręsti politinius ir techninius klausimus.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, vicepirmininke. Ačiū, kad atvykote čia. Mums didžiulė garbė pasveikinti jus Seime. Kaip jau ir ankstesnieji parlamento nariai sakė ir akcentavo, Astravo atominė elektrinė mums itin svarbi. Čia, matote, esame labai gražioje vietoje, tačiau ši vieta bus visiškai tuščia, jeigu kas nors atsitiks Astrave. Aš labai tikiuosi, kad kai visa tai nutiks, jūsų čia nebus, nes ši vieta bus visiškai sunaikinta. Priemonės, kurių buvo imtasi iki šiolei, buvo nepakankamos, kad būtų galima sustabdyti šios atominės elektrinės statybas. Tad mano klausimas jums yra toks: kokios yra pačios svarbiausios ar radikaliausios priemonės, kurių Europos Komisija yra pasirengusi imtis, kad Vilnius, vienintelė Europos Sąjungos sostinė, esanti taip arti naujos atominės elektrinės, nenukentėtų? Ačiū.

M. ŠEFČOVIČ. Dėkoju ir už šį klausimą. Aš tiesiog dar kartą noriu pakartoti, kaip rimtai mes žvelgiame į šį klausimą. Baltarusijos valdžios institucijoms mes aiškiai parodėme, kad mums svarbu, labai svarbu, kad būtų atlikti Europos Sąjungos standartus atitinkantys testai nepalankiausiomis sąlygomis. Labai svarbu, kad jie būtų atlikti. Be šių testų nepalankiausiomis sąlygomis mes negalime atšildyti to energetikos dialogo su jais. Tai, be abejo, apriboja mūsų galimybes bendradarbiauti su Baltarusija. Todėl aš manau, kad Baltarusija supranta, kaip rimtai mes žvelgiame į šį klausimą.

Šiuo metu vykstantis procesas susidaro iš kelių etapų. Pirmiausia reikia įvertinti operatorius, toliau – Baltarusijos institucijos turi parengti ataskaitą dėl saugumo, saugos, aplinkosauginių atominės elektrinės aspektų ir pristatyti šią ataskaitą reguliuotojų iš Europos Sąjungos šalių komitetui. Beje, šiame komitete bus ir Lietuva. Aš žinau, kokie griežti yra reguliuotojai visoje Europos Sąjungoje. Mes visi žinome, kad šios technologijos yra labai pavojingos, visi puikiai tai suprantame.

Tad galiu jus tik patikinti, kad komitetas parengs rekomendacijas. Be abejo, tose rekomendacijose bus parašyta, kad šitą reikia pagerinti, šitą reikia patobulinti, kad reikia laikytis saugumo ir saugos nuostatų. Tad šiuo klausimu aš iš tiesų labai jums pritariu, kad esame itin svarbiame etape. Labai svarbu akivaizdžiai Baltarusijai parodyti, kaip mes rimtai vertiname šį klausimą. Mums svarbu, kad Baltarusija gerbtų tarptautinius standartus ir kad atitiktų visas griežtas sąlygas.

PIRMININKAS. Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, Komisijos nary. Lietuvoje turime daug patirties dirbdami su „Gazpromu“ ir Kremliumi, kurie taiko tokias vietas lygio politikos sritys ir išnaudoja dujų ir energetikos politiką mūsų nenaudai. Tas pats pasakytina apie Ukrainą. Jie išnaudojo „Gazprom“ dujotiekį įsitraukdami į nacionalinę Ukrainos politiką. Dabar statomas „Nord Stream 2“ iš Rusijos į Vokietiją. Viena vertus, norėčiau padėkoti Slovakijos vyriausybei, kuri padeda Ukrainai išvengti „Gazprom“ įtakos iš Rytų, bet, kita vertus, man rūpi klausimas, ar yra bendra Europos Sąjungos politika, kaip išvengti Kremliaus spaudimo Europos politikai išnaudojant energetikos politiką? Ar yra tokia bendra Europos kontrapolitika prieš Kremlių?

M. ŠEŦČOVIČ. Ačiū, pone, už jūsų klausimą. Pirmiausia reikėtų pradėti nuo to, kad aš visiškai suprantu, kad Europos Sąjungoje yra bendras supratimas, kad būtina padėti Ukrainai ir užtikrinti, kad komerciškai vertingas dujų tranzitas per Ukrainą turi būti išlaikytas ir po 2019 metų, nes būtent tais metais baigsis „Naftgazo“ ir „Gazprom“ susitarimas dėl tranzito ir dėl dujų tiekimo.

Šią poziciją labai aiškiai išreiškėme visose diskusijose. Galiu jums pasakyti, kad dalyvavau visose diskusijose visur: Užsienio reikalų ministrų taryboje, Energetikos ministrų taryboje, buvau pakviestas į atlantinę NATO tarybą. Visur buvo aišku, kad Ukraina yra mūsų pagrindinis prioritetas. Norime padėti šiai šaliai, kuriai dabar kilusi sudėtinga reformos laikotarpiu situacija. Norime, kad Ukrainoje ištis būtų palaikytas komerciškai palankus tranzito režimas, užtikrinantis svarbų Ukrainos, kaip tranzito valstybės, statusą Europos Sąjungoje.

Kalbant apie „Nord Stream 2“, be abejo, nuomonės Europos Sąjungoje šiuo klausimu skiriasi, turiu apie tai jums atvirai pasakyti. Yra tokių šalių, kurios mano, kad tai komercinis projektas. Yra nemažai valstybių Europos Sąjungoje, kurios mano, kad šis projektas yra politinis, nes labai dažnai jis aptariamas politiniu lygiu. Yra skirtingų lūkesčių, ką Europos Komisija turėtų daryti šiuo klausimu. Mes remiamės įstatymais, bet kalbant apie „Nord Stream 2“ ir nuomonę, Europos Komisijos teisės tarnyba mano, kad mes neturime pakankamai teisinių būdų daryti spaudimą tam tikram tiesioginiam trečiojo paketo taikymui šio dujotiekio lengvatinio apmokestinimo sektoriuje. Bet turiu pritarti, kad Europos Komisijoje pritarėme, kad nors taip ir yra, tačiau reikia žvelgti į tą situaciją.

Akivaizdu, kad čia bus skirtingi įstatymai – Rusijos įstatymai ir Europos įstatymai, Europos teisė. Aišku, ir tuos, ir tuos įstatymus reikės taikyti Baltijos jūros vandenims. Vienintelis būdas išspręsti tą teisinę koliziją yra derybos. Todėl mes siūlome ir manau, kad per kelias savaites Europos Komisijoje patvirtinsime įgaliojimus deryboms su Europos Sąjunga ir Rusija dėl šio dujotiekio. Tada akivaizdžiai darysime spaudimą tam, kad būtų gerbiami pagrindiniai Europos Sąjungos principai, energetikos ir dujų teisės principai: (...), galimybių suskirstymas, operacijų skaidrumas, trečiųjų šalių prieiga. Be abejo, sieksime užtikrinti, kad nebūtų neigiamo poveikio Vidurio ir Rytų Europos šalims ir tranzito keliui per Ukrainą.

Mes darome, ką galime pagal esamas teises sąlygas. Mandatą suteiksime Europos šalims narėms. Mums reikės jų paramos derybose su Rusija. Tikiuosi, kad gausime tą mandatą ir pradėsime tas derybas, remiant Lietuvai, ir pasieksime tokių rezultatų, kad Ukrainos tranzitas būtų išlaikytas, o galimo neigiamo šio dujotiekio poveikio Rytų ir Vidurio Europos saugumui būtų išvengta.

PIRMININKAS. Ačiū, vicepirmininke. Dėkoju jums už jūsų kalbą, už jūsų atsakymus ir, aišku, už tai, ką padarėte ir ką darysime kartu. Dėkoju.

M. ŠEFČOVIČ. Ačiū, Pirmininke. Ačiū visiems. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas G. Kirkilas.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, mes tęsiame posėdį. Dabar – tai, kas liko iš Vyriausybės valandos, sakysime, turbūt pusvalandis.

R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, gal leistumėte man atimti vieną minutę laiko ir iš šitos tribūnos atlikti vieną misiją?

PIRMININKAS. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas premjere, gerbiamieji ministrai, mielieji Seimo nariai, išties esu įpareigota Nacionalinės žalingų įpročių prevencijos tarybos. Yra labai gražus diplomats Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui A. Verygai už ilgametę ir aktyvią visuomeninę veiklą, skleidžiant doros ir blaivybės idėjas, ir pripažįstamas vyskupo M. Valančiaus blaivybės konkurso laureato vardas, pasirašo „Baltų ainių“ pirmininkas A. Černiauskas, prezidiumo narys Č. Kalėda ir labai svarbus žmogus, Lietuvos blaivybės draugijos „Baltų ainiai“ garbės prezidentas A. Vinkus. Jį ir kviečiu, kad mes kartu galėtume jums, gerbiamasis ministre...

PIRMININKAS. Sveikiname ministrą A. Verygą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). ...įteikti šią diplomą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dar kartą sveikiname ministrą. Ministre, ir toliau ginkite savo įsitikinimus šiuo klausimu.

15.41 val.

Vyriausybės valanda

Pirmasis klausia A. Kubilius. Kolegos, kadangi mes turime mažiau laiko, tai klausia tik opozicija. A. Kubilius. Prašom, pirmasis.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš irgi noriu pradėti nuo sveikinimų premjerui. Noriu iš tikrųjų pasveikinti, premjere, liaudiškai tariant, sėkmingai išprievartavus jaunąjį socdemų lyderį, nes iš tikrųjų pamatėme tikras permainas Socialdemokratų partijoje, jie kardinaliai pakeitė savo nuomonę. Čia sveikinimai.

Mano klausimas yra dėl aukštojo mokslo reformos. Iš tikrųjų mes įdėmiai studijavome Vyriausybės pasiūlymus, tačiau lygiai taip pat atidžiai išklausėme Seimo Pirmininko pasiūlymus, kurie yra visai kitokie, negu siūlė Vyriausybė. Premjere, aš noriu jūsų paklausti, ką aukštojo mokslo reformoje jūs remiate? Ar Vyriausybės planą ir ministrės J. Petrauskienės ant sėdmaišių svarstomą planą, ar Seimo Pirmininko planą? Kas bus šiuo klausimu išprievartautas: ar Seimo Pirmininkas, ar ministrė, o gal jūs pats?

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, galima klausti be tokių vaizdingų žodžių? Prašom, ministre.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamasis premjere, aš taip ir norėjau atsakyti, bet šį kartą pabūgau būti vėl apkaltinas nenormine leksika dėl išprievartavimo. Matyt, jūs paminėjote, tai aš to neminėsiu. Tikrai, tokių, net ir politinių, nusikalstamų veikų nedarau, nieko neprievartavau gyvenime ir neprievartausiu.

Dabar dėl aukštojo mokslo pertvarkos. Vyriausybė pateikė plano, nutarimo projektą. Aš net neabejoju, kad šitoje plenarinių posėdžių salėje po pateikimo bus pritarta Vyriausybės projektui, ir reforma judės taip, kaip numatyta plane.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Klausia E. Gentvilas. Po to klaus M. Adomėnas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Opozicijos laiko sąskaita matėme tokį ypač intymų aktą, kai Seimo narys A. Vinkus pasveikino Seimo narį A. Verygą, o Seimo vicepirmininkė R. Baškienė tarpininkavo. Vis dėto mano du klausimai. Vienas klausimas R. Masiuliui. Buvo pasakyta, kad stabdoma pašto reforma. Šiandien Jurbarko rajone, Lybiškiuose, pranešta, kad paštas uždaromas.

Darbuotojai turi išsivaikščioti, ieškoti darbo. Ar vyksta pašto restruktūrizacija ar panašūs dalykai, ar ne?

Ir kitas klausimas premjerui S. Skverneliui. Kadangi R. Baškienė užėmė laiko, premjerui S. Skverneliui. Tvirtinat jus Ministru Pirmininku, sakėte, jeigu aš susidursiu, kad Seimo dauguma nepalaiko reformų, aš atsistatydinsiu. Atrasime tuos jūsų žodžius, buvo mano klausimas. Jeigu atidedamas Darbo kodekso įsigaliojimas, atsistatydinsite?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gal aš pradėsiu. Stenogramą reikia pažiūrėti, bet tada jūs klausėte, jeigu jūs matysite, kad neturite daugumos, ar pasitikrins Vyriausybė pasitikėjimą čia?

E. GENTVILAS (LSF). Taip.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Darbo kodeksas įsigalios liepos 1 dieną.

R. MASIULIS. Atsakant, pone Gentvilai, į jūsų klausimą, reforma nevyksta. Vyksta, kaip ir anksčiau buvo skelbta, keliuose rajonuose. Beje, dėl Jurbarko įdomu, aš pasidomėsiu. Žinau, kad Radviliškyje yra bandomasis reformos etapas, po kurio spėsime, ar ji iš viso pasiteisino. Keliuose skyriuose tai yra daroma, bet tikrai nėra masinė pašto reforma, ji yra sustabdyta, nevyksta, yra tik bandomieji dalykai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Adomėnas, po to Z. Jedinskis. M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis premjere, jūs neseniai davėte interviu ir įvertinote savo Vyriausybės, atskirų ministrų darbą. Aš ta proga norėjau paklausti, kas jūsų Vyriausybėje eina švietimo ir mokslo ministro pareigas? Nes nutarimo projektą dėl aukštojo mokslo įstaigų optimizavimo, dėl aukštojo mokslo reformos rengė ministrė J. Petrauskienė, ją ir matau dabar sėdint Vyriausybės gretose. Tačiau viešojoje erdvėje ir Seime šiuo klausimu labai ėmė reikštis Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Gal jis jau taikosi į švietimo ministrus? Ar jums neatrodo, kad jis peržengia savo kompetencijos ribas, kai imasi kurti alternatyvius reformos planus, kurie tiesiogiai prieštarauja tam, ką siūlo Vyriausybė? Koks tuomet bus tos reformos likimas? Ar jūs laikysitės savo ir Vyriausybės pateikto plano? Ar bus politinės valios eiti į priekį, ar dėl bandymo suburti alternatyvius darinius vis dėlto turėsite pasiduoti, ir bus dar viena neįvykusi reforma?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. XVII Vyriausybėje švietimo ir mokslo ministrė yra J. Petrauskienė. Kiekvienas Seimo narys, taip pat ir Seimo Pirmininkas, yra laisvas kalbėti dėl įstatymų, nutarimų projektų taip, kaip nori, ką jis mano. Aš tikrai manau, kad šita reforma yra neišvengiama, ir ji turės būti padaryta. Labai apgailestauju, kad mes atėjome iki tokios situacijos, kada jūsų koalicijos partneriai Vyriausybėje, liberalai, įteisino laukinio kapitalizmo tradicijas aukštojo mokslo sistemoje, privertė universitetus kurti neproduktyvias, alternatyvias, universitetams nebūdingas programas ir taip paskatino tą krizę, kurią mes turime. Mes ėmėme šitą krizę spęsti ir neabejoju, kad ją išspręsimė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Z. Jedinskis. Ruošiasi A. Dumbrava.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu paklausti sveikatos apsaugos ministro. Gerbiamasis ministre, savo rinkimų kampanijos metu jūs žadėjote, kad kovosite su viena baisia psichologine liga – su kyšininkavimu gydymo įstaigose. Sprendžiant iš jūsų atsakymo, jūs pripažįstate, kad šita problema dar egzistuoja. Mane ir mano rinkėjus domina klausimas, kada ir kokiais būdais jūs įveiksite šitą ligą? Ar turite tam tinkamų skiepų, o gal jau atsisakėte šitos minties? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai dėkoju už klausimą. Tikrai neatsisakau nei minties, nei idėjos. Atvirkščiai, vieną iš savo patarėjų... Kaip tik labai atsakingai rinkausi žmogų, kuris turėtų patirties darbe ir tarnybose, kad galėtų kompetentingai patarti ir tikrai tą sritį kuruoti. Peržiūrėjome ir lėšas, kurios ministerijoje buvo numatytos korupcijos prevencijai, perplanavome, pažiūrėjome, kad tikrai jos tikslingai būtų naudojamos. Visiškai neseniai išplatinome paraginimą medikams prisiminti, kad jie privalo deklaruoti interesus. Tikrai dirbame ir tikrai stengsimės padaryti maksimaliai, kiek priklausys nuo mūsų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi V. Juozapaitis.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju. Norėčiau užduoti klausimą aplinkos ministrui. Gerbiamasis ministre, tikriausiai žinote, kad iš Kaimo rėmimo programos yra vykdoma asbestinio šiferio keiti-

mo programa, gal panašiai ji vadinama. Ji vykdoma kaimuose, pakankamai vangiai, bet galbūt vyksta, aš taip išivaizduoju. Prašom pasakyti, Aplinkos ministerija neplanuoja kažką tokio daryti, kad ta programa įgautų kokį nors pagreitį, kad nuodingas šiferis kuo greičiau pasitrauktų iš Lietuvos. Ir kad būtų ne tik kaimo gyventojai į tą programą įtraukti, bet ir miestų gyventojai, nes tai yra dar didžiulė problema. Labai ačiū.

K. NAVICKAS. Iš tikrųjų klausimas turėtų būti skirtas žemės ūkio ministrui, nes tai Žemės ūkio ministerijos finansuojama programa. Gal jis papildys, bet, žinoma, mes norėtume, kad ji būtų intensyvesnė. Toks yra ir sveikatos interesas, ir aplinkos, bet visada lėšų yra tiek, kiek yra. Aplinkos ministerija šiais metais pirmą kartą yra skyrusi pinigų savivaldybėms šiferiui sutvarkyti, kad pirmiausia gyventojams nebūtų prievolės, naštos tą šiferį utilizuoti.

O dėl programos intensyvumo lemia skaičius, kuris paprastai būna apibrėžtas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi K. Glaveckas. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamasis premjere, vakar Vyriausioji tarnybinės etikos komisija vienbalsiai priėmė sprendimą dėl Nacionalinio operos ir baletų teatro generalinio direktoriaus veikos, pripažino jį pažeidus įstatymą bent pagal keturis, man atrodo, punktus. Tačiau pats direktorius vakar nedalyvavo, už jį labai aršiai ir tikrai pavydėtinai išpūdingai kalbėjo buvęs teisingumo ministras G. Bartkus, direktoriaus advokatas. Iš jo kalbos, kuri buvo viešai transliuojama, buvo sunku patikėti, kad tas žmogus tikrai gintų viešąjį interesą, nes jis buvo suinteresuotas privataus asmens interesų gynyba. Advokatas G. Bartkus laimėjo konkursą į valstybinės įmonės Registrų centras vadovu, ir skaičiau jo pasisakymą viešojoje erdvėje, kad jo pagrindinis prioritetas yra skaidrumas ir viešumas. Ar jums neatrodo, kad šio kol kas advokato ėjimas tų pareigų gali kelti klausimų, ir apskritai, kai advokatas eina dirbti į tokią valstybinę įstaigą, ar tai nėra „pelės ant aruodo“ sindromas, turint omenyje kontekstą ofšorinių įstaigų ir gynybos, kuri buvo 25 metus?.. Kaip jūs žiūrite į tą situaciją? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Žiūriu kaip į vieną iš teisinės valstybės būdų. Šiandien dar yra advokatas, nežinau, Petraitis, Jonaitis ar dar koks nors, ir advokatas atlieka savo misiją: jis gina privataus asmens interesus. Tai yra normalu ir priimtina.

Jeigu šis asmuo būtų paskirtas Registrų centro vadovu, atlikus visas patikros procedūras, tada, manau, tikrai tai būtų visiškai nesuderinami dalykai ir to, ko gero, ir nebūtų. Bet kaip ta procedūra pasibaigs, tai yra teisingumo ministrės prerogatyva. Konkurso rezultatai yra tokie, kokie yra. Atliekamos yra procedūros ir sprendimą dėl tinkamumo ir galimumo eiti tas pareigas priims teisingumo ministrė. Preziumuojant, jeigu taip būtų, tai nuo tos pat dienos jis netektų advokato statuso ir jau tada būtų visiškai kitoks žmogaus statusas, dirbant valstybės įmonės vadovu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi L. Talmontas.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas bus turbūt gerbiamajam finansų ministrui. Visi verslininkai ir mes laukiame ne tik šios dienos sprendimo dėl alkoholio kontrolės, bet visų pirma kitos savaitės anonsavimo mokesčių sistemos korekcijų, nes jos iš tikro gali būti labai reikšmingos visai ekonomikai. Visos šiandieninės priemonės, žinant bendrą tendenciją, kad alkoholio pardavimai mažėja ir įplaukos iš akcizų, gautų iš alkoholio, taip pat neturi tendencijos didėti, tikėtina, kad iš būsimų šių metų akcizų, pridėtinės vertės mokesčių ir kitų mokesčių, kuriuos apima alkoholis, pajamos gali sumažėti iki 8, 9 ar net 10 %. Kitaip tariant, gana reikšmingu dydžiu. Sakykite, ar jūs numatote tą skylę, kuri, atrodo, neišvengiamai atsiras, nes psichologiškai žmonės pasirengę pirkti daugiau ir Latvijoje, ir Lenkijoje, ir kitur? Mes – ne negyvenama sala. Ar jūs turite kokių nors instrumentų, kad tą skylę, kuri atsiras, ir tuos pasiūlymus, kurie yra, arba pažadus, kurie yra, uždengtumėt kuo nors, kitais šaltiniais? Juo labiau kad tos emisijos, kurias jūs padarėte, dvi obligacijų emisijos už 2,1 %, iš tikro gal ir geros, bet jos yra refinansavimui, o ne, sakykime, investicijoms ar kitiems dalykams. Kokia yra čia situacija?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Keletas aspektų buvo paliesta. Kalbant apie emisijas, tai jos buvo dvi ir būtent refinansavimui Lietuva pasiskolino pigiausiai istorijoje. Tuo pasitaikius progai noriu tiesiog pasidžiaugti, mūsų skolos aptarnavimo kaštai dėl to mažės.

Kalbant apie akcizus, tai dabartinis akcizų surinkimas vyksta stebėtina tiksliai pagal tai, kaip Finansų ministerijos ekspertai yra suplanavę, ir tikrai nematome jokių požymių, kad dėl ak-

cizų nesurinkimo atsirastų kokia nors skylė. Šiuo metu viskas vyksta pagal planą ir tikrai nematome jokių požymių, kad reikėtų uždengti ką nors.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Talmontas, ruošiasi M. Majauskas.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū pirmininkui. Noriu užduoti klausimą gerbiamam susisiekimo ministrui R. Masiuliui. Gerbiamasis ministre, mes žinome, kad praeitais metais buvo nepanaudota daug lėšų keliams. Važiuodami po Lietuvą matome, kad kelininkai dar nedirba visu pajėgumu. Ar neatsitiks taip, kad vėl nebus įsisavintos tos lėšos? Reikia pripažinti, kad planai labai geri, planai dideli, bet kyla tokių abejonių, ar bus įsisavintos visos tos lėšos. Ačiū gerbiamam ministrui.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Pagal dabartinį vertinimą turėtų būti įsisavintos. Vienintelis mums, kaip ministerijai, klausimas, kaip bus savivaldybėse. O dėl ministerijos, dėl LAKD'os, tai dauguma projektų pradėta nuo praėjusių metų, nebus problemų. Projektai yra parengti. Lėšos perkeliamos į šiuos metus, todėl lyg ir neturėtų būti bėdų. Vienintelis atviras klausimas – nesame gavę atgalinės informacijos iš savivaldybių, ar savivaldybės sugebės. Paprastai būna, kad savivaldybės daugiau lėšų perskirsto link metų galo. Tiek, kiek susiję su ministerija ir Lietuvos automobilių kelių direkcija, panašu, kad bus įvykdyti planai. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos Vyriausybės nariai, per mikrofoną kalbėkite. Klausia M. Majauskas. Po to V. Gailius.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamasis premjere, jūs iškėlėte tikrai labai svarbius iššūkius ir sau užduotis mažinti socialinę atskirtį ir skurdą Lietuvoje. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad vienišoms šeimoms, t. y. dažniausiai motinoms, kurios negauna vyro išlaikymo, valstybė moka 57 eurus per mėnesį išlaikyti vaikams. Tas dydis nesikeitė jau daugiau kaip 10 metų. Jis buvo 2007 metais, gerbiamas premjere!.. (*Balsai salėje*) Gerbiamas premjere, nustatytas 2007 metais ir iki dabar jis nesikeitė, nors skurdo rizikos riba beveik padvigubėjo, taip pat kaip ir minimali mėnesio alga. To rezultatas, matyt, akivaizdus – kad 50 % nepilnų šeimų gyvena skurde, ir tai yra Statistikos departamento duomenys.

Ar nemanote, kad reikėtų sieti tą išmoką už vaiką su minimalia mėnesio alga taip, kaip yra daroma Latvijoje, ir ją didinti? Galbūt dvigubinti, galbūt trigubinti, taip, kaip yra Lenkijoje?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega, kad atkreipėte dėmesį į tą dešimties metų problemą. Ji nedidėjo ir 2009, ir 2010, ir 2011, ir 2012 metais nedidėjo. Tai tikrai suprantame, kad yra didžiulė problema, ir tai, ką mes pažadėję artimiausiu metu pasiūlyti ir padaryti dėl mažas ir vidutines pajamas gaunančių asmenų, tarp jų ir šios įvardintos kategorijos... Manau, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. tikrai bus ženklusis ir geresnis tų žmonių gyvenimas, kalbant apie gaunamas pajamas. Tai yra numatyta.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Klausia V. Gailius. Ruošiasi M. Navickienė. Prašom, kolega.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis aplinkos ministre, sveikinu jus ir jūsų nedidelės komandos iniciatyvas Aplinkos ministerijoje kovoti su atliekų mafija. Beje, po teisės saugos ir jūsų aktyvių veiksmų pastaruoju metu ši atliekų mafija itin aktyvi yra mūsų parlamente, bandydama atkurti prarastas pozicijas. Tai būkite informuotas.

Klausimas socialinės apsaugos ir darbo ministrui. Ministrė, ar jūs pateisinate tokią Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos taktiką, kai, apskundus žmogų, kuris yra nepatenkintas skyriaus sprendimu, šitą sprendimą fondo valdybai, valdyba atmeta skundą ir kartu naikina skyriaus sprendimą? Žmogus, atėjęs į teismą, įsisuka į fondo valdybos sukurtą ir jau daug metų veikiančią biurokratinį mechanizmą, tampa mūsų perteklinės korumpuotos biurokratijos auka ir atimama galimybė kreiptis į teismą. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Nepateisiname, bet reikia informacijos. Iki manęs tokia informacija neatėjo. Būčiau dėkingas, jeigu pasidalintumėte.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Navickienė. Paskutinis bus S. Gentvilas. Prašau. Prašom įdėti kortelę.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Mano klausimas būtų gerbiamam premjerui. Aš, kaip Socialinių reikalų ir darbo komiteto narė, perskaičiau jūsų paskutinį interviu „15min“ ir tikrai labai susirū-

pinau, kad jūs lyg ir nusiminęs ir šiek tiek demotyvuotas. Nežinau, ir ministrų veikla jus nelabai džiugina, ir sunku suderinti darbą su šeima. Aš irgi žinau, kad nelengva. Bet vis dėlto norėtuši matyti premjerą tokį labiau įkvėptą, todėl galvojame, kaip mes čia jums galėtume padėti. Gal į kokią konsultaciją pas A. Kubilių, nes, kai buvo premjeru, ir dviračiais pavažiudavo, ir alaus išgerdavome. Gal reikėtų padaryti kokį premjerų pasitarimą tuo klausimu?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, kad rūpinatės. Aš nežinau, ar iš teksto galima spręsti apie nuotakas. Jeigu susidarėte tokį įspūdį, jis yra klaidingas.

Kita. Aš tikrai gerbiu gerbiamo A. Kubiliaus patarimus ir konsultacijas. Bet jeigu ten darbų tuo metu būtų padaryta kitokių, tai mano nuotaika šiuo metu irgi būtų geresnė, ieškant įvairiausių sprendimo būdų, kaip šiandien mūsų ūkį tvarkyti. Taigi ačiū už rūpestį. Geriausia parama, aišku, vėlgi ne man, o visai Vyriausybei, – tai jūsų balsai, palaikantys Vyriausybės teisės aktų projektus.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis – S. Gentvilas. (*Balsai salėje*)

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Klausimą norėčiau užduoti gerbiavam premjerui. Iš tikrųjų dabar čia išivėlėte į polemiką, ar policinė, ar kriminalinė valstybė. Aš norėčiau užduoti iš esmės humanitarinį klausimą, kad įrodytumėte, kad yra humanitarinis mąstymas Vyriausybėje.

Vos per pastarąjį mėnesį visos SIM kortelės turėtų būti registruojamos. STT leista be teismo sprendimo įeiti į kiekvieną sąskaitą. Valstybiniai kainų reguliatoriai be teismo sprendimo įeis į patalpas. Žadama apriboti grynųjų pinigų sandorius. Perkantys alkoholį bus stebimi kamerų ir priverstinai visi filmuojami.

Klausimas jums. Pabandykite susigaudyti. Įvardykite nors vieną Vyriausybės sprendimą, pasiekusį per penkis mėnesius Seimą, kuris būtų laisvių suteikimas žmogui. Ne laisvių varžymas, bet laisvių suteikimas. Dėkoju.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Suplakėte daug į viena. Man atrodo, kad ir patys šiandien balsavome, ir nebus jokių filmavimo kamerų. Nežinau, matyt, klausimą parengėte iš anksto galvodami, kad bus kiti balsavimo rezultatai dėl alkoholio kontrolės. Aš suprantu jūsų susirūpinimą ir gilų, nuoširdų rūpestį dėl to, kad galbūt teisėsaugos institucijoms ir kitoms, kovojančioms su korupcija, atsirado daugiau galimybių šitą vėžį iš valstybės išpjauti. Aš nematau, kad šitie visi jūsų išvardyti reguliavimai arba priemonės yra nukreiptos prieš demokratinės valstybės sąžiningai įstatymų besilaikantį pilietį.

Tai kitai daliai, kuri nėra labai gausi, bet jie turi (baisu ir minėti) kriminalinio mąstymo ir elgsenos tam tikrų požymių, iš tikrųjų, reikia atsiprašyti, bus tam tikras apsunkinimas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiami kolegos. Dėkui Vyriausybei už atsakymus. Linkime sėkmės ir įkvėpimo.

Mes grįžtame prie mūsų darbotvarkės. Kviečiu registruotis. Registracija pradėta. Gerbiami kolegos, Vyriausybės valanda baigėsi. Kviečiu registruotis.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 77 Seimo nariai.

Mes keletą trumpų darbų nebaigėme rytiniame posėdyje. Turėtume balsuoti dėl keleto įstatymų.

16.05 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-343(2) (priėmimo tęsinys)

Tai Vietos savivaldos įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-343(2). Viskas apsvarstyta, liko tik balsavimas. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos Seimo nariai, prašau sėstis į savo vietas. Kas palaiko šį įstatymo projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Gerbiami kolegos Vyriausybės ir Seimo nariai!

Gerbiami kolegos, balsavo 70 Seimo narių. Gerbiami kolegos, pritrūko vieno. Aš labai prašau kolegų Seimo narių sėsti į savo vietas. (*Balsai salėje*) Kolegos Seimo nariai ir Vyriausybės nariai, prašom sėsti. Pritrūko vieno balso balsuoti už įstatymą. (*Balsai salėje*) Dar kartą pakartuju: Vietos savivaldos įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-343(2).

Balsuojame. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Kviečiu kolegas... Gerbiamas kolega Tomilina, atsisėskite ir balsuokite. Trūksta balsų. Vytautai! Prašau. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Kitas reikalas. Balsavo 80 Seimo narių – vienbalsiai. (*Gongas*) Pritarta.

16.07 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 6 ir 16¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-475(4) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas įstatymo projektas – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-475(4). Kas palaiko šį įstatymo projektą, balsuoja už (viskas apsvarstyta), kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kviečiu kolegas Seimo narius balsuoti. (*Balsai salėje*) Vytautai! (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 72 Seimo nariai, balsavo 69: už – 57, prieš – 4, susilaikė 8. Pritarta. Priimta. (*Gongas*)

16.08 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 542, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-444(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kolegos, dar yra likęs. Mes šiek tiek čia jo lydijame... ne tą datą esame nustatę. Tai yra įstatymo projektas Nr. XIIP-444ES. Turėtume pakeisti datą. Buvo numatyta birželio mėnesį, iš tikrųjų reikėtų įrašyti rugsėjo 1 dieną. Ar galėtume? Ar galime bendru sutarimu laikyti, kad jis nepriimtas? Galime.

Dabar balsuojame už pataisą dėl įsigaliojimo nuo rugsėjo 1 dienos. Prašau balsuoti. Kas palaiko šią datą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 83 Seimo nariai: už – 79, prieš nėra, susilaikė 4. Pritarta.

Dabar už visą šį įstatymą su šiuo pakeitimu balsuojame. Kas pritaria šitam įstatymo projektui su pakeitimu, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio įstatymo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 83 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-444ES) priimtas. (*Gongas*)

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

16.10 val.

Seimo deklaracijos „Dėl 10 prioritetinių valstybės tvarkymo darbų, pasitinkant Valstybės Nepriklausomybės Atkūrimo 30-metį“ projektas Nr. XIIP-745 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, pradėdame opozicinę Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų darbotvarkę. Pirmąjį kviečiu į tribūną (Seimo deklaracijos „Dėl 10 prioritetinių valstybės tvarkymo darbų, pasitinkant Valstybės Nepriklausomybės Atkūrimo 30-metį“ projektas Nr. XIIP-745) A. Kubilių. A. Kubilius kviečiamas į tribūną.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, po šios dienos audringo rytinio posėdžio, norėčiau jūsų dėmesio tam, kas gal nėra visiškai įprastas dalykas seimuose. Bet tai, ką mes pasiūlėme kartu su kolega G. Kirkilu, tam tikra prasme iš ilgametės patirties tiek Seimo darbų, tiek Vyriausybės darbų. Iš tiesų mes labai dažnai ginčijamės tokiu standartiniu formatu: Vyriausybė sako, kad ji viską labai gerai daro, opozicija standartiškai pasako, kad Vyriausybė viską labai blogai daro. Ir vieni, ir kiti, ko gero, ne visada būna visiškai šimtu procentų teisūs. Vyriausybė daro, bet galbūt ne viską padaro. Opozicija kritikuoja, bet galbūt kartais ir karščiau, negu reikia, nepamatydama visų neblogų Vyriausybės iniciatyvų.

Ši standartinė mūsų būseną yra gerai žinoma, mums visiems suprantama ir čia aš nieko naujo jums nepasakysiu. Bet kas nėra gerai? Nėra gerai tai, kad Lietuvoje nėra suformuota tradicija pamatyti rimtas problemas, pabandyti jas išsigryninti ir tada ieškoti sutarimo ir sprendimo, kad tas problemas tikrai reikia spręsti. Aš nenoriu kritikuoti nei Vyriausybės programos. Čia mes vis keldavome klausimą: ar yra aiškūs prioritetai? Mums atsakymas visada būdavo: viskas yra numatyta, 800 darbų ir darbelių, ir t. t. Iš tikrųjų tarp tų darbų galima viską rasti, bet ar mes patys žinome, ką mes norime per ketverius metus pasiekti? Aš drįstu pasakyti, kad turbūt daugeliui iš mūsų nėra aišku, greičiausiai nelabai aišku ir pačiai valdančiajai koalicijai. Tuo labiau neaišku opozicijai, lygiai taip pat neaišku daugeliui Lietuvos žmonių. To rezultatas yra tai, kad kai kurios svarbios problemos visą laiką tame kasdienybės bėgime, karuselėje lieka taip ir nepajudamos, ir neišsprendžiamos.

Aš galėčiau daug ką vardinti, ir tai nereiškia, kad aš noriu kritikuoti buvusią valdžią ar dabartinę valdžią, bet tokių problemų iš tikrųjų yra. Jas pastebi tarptautiniai ekspertai, jas pastebi Lietuvos ekspertai. Jas galų gale įvardina tarptautinės institucijos: žiūrėkite, kas pas jus darosi, jūs susidursite su didelėmis problemomis. Ir dar blogiau, kad kai kurios tarptautinės institucijos tas problemas mums įvardina jau kelinti metai iš eilės, bet mes nesugebame koncentruoti savo politinės valios, intelektinės politinės valios ir tas problemas pradėti spręsti.

Štai, matydami tokią situaciją, pusiau gal net, drįsčiau pasakyti, patys to neplanuodami, mes dar kartą susidūrėme su tokiu reiškiniu kaip Europos Komisijos ataskaita apie Lietuvą, su vadinamąja Europos semestro ataskaita, kuri buvo pateikta dar šių metų vasario mėnesį, Europos reikalų komitete mes ją svarstėme. Ir dar kartą kolega G. Kirkilas, ir daugelis kitų komiteto narių, ir aš pats – mes visi iškėlėme tą patį klausimą. Kiekvienais metais mums įvardina labai aiškias mūsų pagrindines problemas, tačiau mūsų, Lietuvos, reakcija į tai yra parašyti tokį biurokratinį raštą, reformų programą, mes ir ją svarstėme Seimo komitete, ir toliau nelabai imtis kokių nors realių veiksmų, neturint labai aiškiai apibrėžtų strateginių prioritetų, viską paliekant toliau taip sau suktis kasdienybėje. Štai iš to gimė mūsų iniciatyva koncentruotai, iš to paties europinio dokumento, aš jį turiu rankose, šalies ataskaita „Lietuva 2017“ (matau, ir ponis R. Budbergytė turi, kadangi ne vieną kartą svarstėme), ir gimė noras koncentruotai surašyti dešimt pagrindinių problemų, ne ką mes patys pasakome apie save, bet ką pasako Europos Komisija, analizuodama ir lygindama mus su daugeliu kitų Europos Sąjungos valstybių. Tas dešimt problemų mes esame ne vieną kartą girdėję: ir lėtėjantis ekonomikos augimas, ir vadinamasis pakliuvimas į spąstus, kai atlyginimai auga sparčiau negu ūkio produktyvumas, pakliuvimas į vidutinių pajamų spąstus, ir darbo vietų plėtros stoka regionuose, skurdo ir socialinės nelygybės plėtra, švietimo problemos, galų gale sveikatos apsaugos problemos. Visa tai įvardina Europos Komisija. Čia nėra G. Kirkilo įvardijimas, nėra A. Kubiliaus ar G. Landsbergio, ar dar kieno nors įvardijimas, yra Europos Komisijos įvardintos problemos.

Ką mes siūlome? Tai ir susirašyti labai aiškiai savo dokumente, ir pasakyti labai paprastai ir aiškiai, ir sutarti, kad mes tas problemas iki 2020 metų, tai yra per šią Seimo kadenciją, galėtume gana ryžtingai imtis ir spręsti. Būtų gražus Lietuvos nepriklausomybės 30-mečio paminėjimui skirtas toks atliktų darbų sąvadas. Kaip tas problemas spręsti, galime diskutuoti ir ginčytis. Ką mes siūlome šitoje deklaracijoje, jeigu būtų pritarta? Tai pradėti platų visuomeninių konsultacijų procesą, kaip kai kurias problemas iš tikrųjų, iš esmės spręsti. Yra dalykų, kurie yra aiškūs ir kuriuos Vyriausybė yra pradedanti daryti, pavyzdžiui, aukštojo mokslo reformą, bet yra dalykų, kur mes klaidžiojame, atrodo, kad kokiuose miškuose, ir niekaip nepajudame į priekį, kaip su ta

pačia švietimo reforma. Arba paimkime, pavyzdžiui, kodėl Lietuvoje mirštamumas nuo širdies ir kraujagyslių ligų yra du kartus didesnis negu Europos Sąjungos vidurkis ir net negu kaimyninės Estijos? Tą mums primygtinai rodo Europos Komisija savo dokumentuose, ir ne pirmi metai. Tai gal sutarkime, kad mes tą problemą imame ir sprendžiame specifiskai.

Aš nenoriu toliau tęsti savo kalbos, aš manau, jeigu pritartume tokiam veikimo planui, tai būtų pagalba ir tai pačiai Vyriausybei, ir Seimui, ir mums patiems koncentruotis, stengtis koncentruoti savo jėgas į gana aiškiai apibrėžtų darbų sąrašą, pabandyti tuos darbus atliekant pasiekti esminių permainų ir pasidžiaugti, švenčiant 30-metį, kad tikrai mes čia tą laiką praleidome ne tik kasdienybės ginčiuose, kas geriau, kas blogiau dirba, bet pasiekdami realių rezultatų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamasis kolega, jūs nori paklausti keletas kolegų Seimo narių. Pirmoji – A. Širinskienė. Prašom, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Klausau ir stebiuosi, nes, pasirodo, Seime neužtenka komisijų, Savižudybių prevencijos komisijos, neužtenka Sveikatos reikalų komiteto, neužtenka daugybės komitetų, reikia įkurti dar vieną komisiją, kuri dubliuos kitų komitetų veiklą. Tai gal tiesiai kurkime Širdies ir kraujagyslių komisiją? Mano klausimas būtų: kaip jūs įsivaizduojate šios komisijos santykį su komitetų veikla ir kitų komisijų veikla?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, aš labai džiaugiuosi, kad jūs kaip tik pateikėte pataisą dėl šios deklaracijos ir pasiūlėte sudaryti komisiją iš 12 narių, kaip tik papildyti, kad ne tik alkoholio vartojimą, bet ir savižudybių... Tuos dalykus galima diskutuoti, bet šiuo atveju tokia komisija, kaip mes ją įrašėme į deklaraciją, tikrai neatimtų iš šakinių komitetų teisės ir pareigos svarstyti konkrečius dalykus, konkrečius įstatymų projektus. Jeigu mes sutartume, kad štai yra 10 tokių svarbiausių klausimų, ir sutartume, kokių tikslų reikia siekti, tai tokios komisijos užduotis būtų organizuoti platesnius viešuosius klausymus, viešuosius debatus, pasikviečiant kiekvienu klausimu ir šakinių komitetą, ir ieškant atsakymo, o kaip pasiekti tokį tikslą ir rezultatą. Aš nežinau, ar jūs girdėjote mano atsakymą, ponია Širinskienė, jums kolegos ne visai leidžia tai padaryti, bet aš pritariu jūsų pataisoms ir siūlau nematyti čia supriešinimo su šakiniais komitetais. Tiesiog komisija galėtų būti tam tikra prasme padedanti organizuoti būtent viešųjų svarstymų, viešųjų klausymų bendrą procesą.

PIRMININKAS. Klausia G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš iš esmės sveikindamas tokią iniciatyvą, galiu tik pritarti, kad atskiros valstybės, įgyvendindamos savo prioritetus parlamentiniu lygiu, yra tokią praktiką įdiegusios. Suomijos Ateities komiteto pavyzdys ir panašūs mums leidžia sakyti, kad fokusas į esminius dalykus yra reikalingas, bet, gerbiamas pranešėjau ir vienas iš teikėjų, kaip jūs įsivaizduojate tokio projekto praktinį po jo patvirtinimo judėjimą į priekį, suprantant, kad visų pirma svertai tų darbų, ypač valstybės šimtmečio kontekste, yra sutelkti į vykdomosios valdžios rankas ir, be gairių, realių svertų Seimas, deja, neturi. Kaip jūs tą sąveiką matote, ypač kai tai opozicijos dar yra inicijuotas dalykas?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš matau bendrą darbą su Vyriausybe. Čia nėra jokių abejonių. Čia nėra taip, kad mes už Vyriausybę arba vietoj Vyriausybės galėtume ką nors padaryti. Tiesiog jeigu mes suvoktume ir sutartume, kad, pavyzdžiui, viena iš didžiausių Lietuvos problemų, ką aš jau sakiau, yra ūkio arba ekonomikos produktyvumo augimo atsilikimas nuo atlyginimų augimo ir kad reikia koncentruotis į naujų technologijų, į aukštųjų technologijų plėtrą, kartu skatinant visą inovatyvios ekonomikos plėtrą, tai toliau mes galėtume jau tartis, o kaip tą pasiekti. Tai yra konkretus koks nors Airijos ar Singapūro pavyzdys, kaip tai buvo pasiekta, ir tuo keliu pajudėti. Deja, reikia pripažinti, kad kol mes nesugebame sukcentruoti politinės valios į tokią proveržio kryptį, ar tai būtų buvusi mūsų Vyriausybė, ar po to buvusi A. Butkevičiaus Vyriausybė, ar ir dabartinė Vyriausybė, aš bijau, kad visi einame tuo klystkelių keliu, kad nesusikoncentruodami į labai aiškų projektą ir aiškia programą mes nepasiekiamo tų rezultatų, kuriuos turėtume pasiekti. Visiškai neseniai, rodžiau ir Biudžeto ir finansų komitete, lankiausi Varšuvoje pas kaimynus lenkus ir su tam tikru pavydu žiūrėjau, jie parodė parengtą Lenkijos plėtros programą iki 2020 metų su tolesne projekcija iki 2030 metų, su visais skaičiais, su visomis analizėmis, grafikais, žemėlapiais ir t. t., kur parodyta, kaip bus panaudoti europiniai pinigai, su visais ir išmaniosios speciali-

zacijos pinigais, ir orientacija į aukštesias technologijas. Aš, nors ir nelabai gerai suprantu lenkų kalbą, bet pavartęs tą knygą geriau supratau, ką lenkai planuoja pasiekti, negu kad aš suprantu, ką mes Lietuvoje planuojame pasiekti.

PIRMININKAS. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Norėčiau jūsų paklausti, nors ir žinote, kad pritariame ir Europos reikalų komitete svarstydami, ir aš pati asmeniškai iš savo patirties, kad tikrai yra labai aktualu, kad metai iš metų nesikartotų tos pačios rekomendacijos dėl mūsų šalies pažangos. Man labai jaudina pastaruoju metu tikrai ne mūsų problemos dėl ekonomikos augimo ir apskritai dėl bendrojo vidaus produkto augimo. Iš tiesų labai nerimą kelia tai, kad jau labai tvirtai Europos Komisija pasakė pirmą kartą mums į akis, kad antroje vietoje nuo galo Lietuvoje yra didžiausia pajamų nelygybė. Sakykite, ar jūs, įkurdami šią savo komisiją, ir tuos darbus, kuriuos žadate – ir sutelkti visuomenę, ir tikriausiai ekspertus žadate pasikviesti į pagalbą, ar tikrai tikite, kad galima laikyti, kad ši komisija būtų geras pavyzdys tam tikros griežtos parlamentinės kontrolės ir priežiūros priemonė, kad iš tiesų ir ekonomika augtų, bet taip pat mažėtų didelė pajamų nelygybė ir socialinė atskirtis? Ačiū.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Ačiū už tokį platų klausimą. Vienas dalykas, ką mes tikrai galėtume padaryti ir pasiekti, tai, kad Lietuvoje daug rimčiau pradėtume žiūrėti į Europos Komisijos analizę ir rekomendacijas ir kartu būtume viena iš šalių, kuri imtumėmės galbūt aukštesniu lygiu reaguoti į Europos Sąjungos ir Europos Komisijos tuo būdu teikiamą paramą mums, intelektinę paramą.

Antras dalykas. Pati komisija, kurią mes čia siūlome, yra labiau viešoms konsultacijoms organizuoti. Ji tikrai netaps kažkokiu Vyriausybės pakaitalu ar dar kuo nors, bet ji galėtų, paėmusi vieną ar kitą punktą iš to sąrašo, kartu su šakiniais komitetais organizuoti diskusijas, rimtas diskusijas ir tada ieškoti atsakymo, ar teisingai suprantame tą problemą, kurią čia bandome įsivardinti, ar teisingai suprantame, kokius tikslus galima pasiekti iki 2020 metų ir kokiomis priemonėmis būtų galima tuos tikslus pasiekti. Tokia būtų tos komisijos funkcija. O aš visiškai pritariu jums būtent dėl pagrindinių problemų įsivardijimo. Mano įsitikinimu, šalia visų kitų problemų, kurias šiandien sprendėme audringai, alkoholizmo ir t. t., tolesnio ekonominio vystymosi iššūkis yra labai didelis. Nes aš įtariu iš visų ir savo patirties, ir stebėdamas ir kitų šalių ankstesnę raidą, aš tikrai matau didžiulę problemą, kad Lietuvoje ekonominis augimas darysis vis lėtesnis, nes konvergencijos procesas baigėsi. Tiek, kiek mus *biedniokus*, įstojusius į turtingą Europos Sąjungos klubą, kiek patraukė to įsiliejimo faktorius, tai baigėsi. Ir toliau mes esame klasikinė vadinamųjų vidutinių pajamų spąstų šalis, kai atlyginimai, o jie tikrai turės augti sparčiai, kai atlyginimai pradeda augti sparčiau negu produktyvumas, šalies ekonomikos konkurencingumas krenta ir ekonominis augimas stoja. Tą pažymi dabar jau ir Europos Komisija, pažymi ir Tarptautinis valiutos fondas. O jeigu ekonomika neaugs, be abejo, turėsime problemų ir toliau su skurdu ir visa nelygybe.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamasis pranešėju, pritarėdamas jūsų idėjai aš galvoju, kad tos problemos, kurias įvardinote, ekonomikos augimo ir kas su juo susiję, viskas yra, iš tikro yra tų problemų daug. Galėtų ir šalia tos komisijos tokio darbo arba žemėlapių patikslinimo, ėjimo prie žemėlapių patikslinimo, galėtų būti ir kur kas plačiau diskutuojama Seime. Juk faktiškai mes Seime nevykdome diskusijų, kurios apimtų, pavyzdžiui, finansus, ekonomikos augimą. Šiems metams mes turime, pavyzdžiui, BVP augimą prognozuojamą 2,6 %, infliaciją – 3 %, pusantro procentinio punkto augimo mes gausime iš europinės paramos. Jeigu atimsime europinę paramą ir infliaciją, tai išeina, kad mes neturime augimo vidinių rezervų. Čia yra iš tikro didžiulė problema ir reiktų apie tai kalbėti.

Lygiai taip pat, ką jūs paminėjote apie darbo užmokesčio ir produktyvumo augimą, tai pas mus dabar korekcija į blogą pusę eina, nes produktyvumas faktiškai mažiau augo, ar tik ne dvigubai, negu darbo užmokestis ir tą ribą jau dabar baigiame beveik prieiti. Tai ką mes darysime? O kainos auga 3 %. Vadinasi, žmonių perkamoji galia, ypač mažesnes pajamas turinčių, atitinkamai sumažės, kitaip tariant, atskirtį dar didesnę turėsime.

Iš tikro pritardamas tos komisijos sudarymui, manau, kad reiktų įtraukti papildomai tiesiog privalomas mėnesines diskusijas Seime. Juk mes, pažiūrėkite, ką darome! Ir interpelacijos, ir šiandien su alkoholiu ten, Jėzau Marija, ką darėme. Tokios pastabos, gerbiamas pranešėju.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ačiū, profesoriau, jūs jau pradėjote beveik diskusiją tuo pirmuoju punktu, kur čia mes įrašėme iš Europos Komisijos. Aš tikrai pritariu jums. Mano įsitikinimu, mums kažką reikia daryti su savo politinės veiklos kultūra arba tradicijomis, nes mes čia tik balsuojame ir balsuojame vis dėl naujų pataisų, o tradicijos skirti laiko ir rimtai daryti rimtas intelektualines diskusijas apie svarbiausias problemas mes per 30 metų taip čia nesame ir sukūrę. Todėl gal ir toks dalykas, kad jeigu mes padarytume taip, kad kiekvienais metais mes paimame Europos Komisijos ataskaitą, kuri yra lyg ir toks išorinis vertintojas mūsų pažangos, ir remdamiesi ta Komisijos ataskaita mes turėtume čia galimybę rimtai diskutuoti, aš manau, būtų tikrai labai labai didelis žingsnis į priekį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Mes pereiname prie diskusijų. Pirmoji A. Širinskienė. Prašom, kolege. Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš nepaliauju stebėtis. 27 metus Seime nereikėjo komisijos, dabar kažkodėl prireikė. Dar daugiau. Komisijos prireikė tokios, kuri perima iš esmės visų komitetų ir kitų komisijų funkcijas. Aš bandau jau kaip Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė suvokti, ką jūs veiksate su sveikatos sistema greta Sveikatos reikalų komiteto, pakomitečio ir Sveikatos apsaugos ministerijos.

Kitas dalykas, mano abejonės dėl santykio komisijos ir komitetų taip ir nebuvo išsklaidytos. Ar mes turime suprasti, kad tai bus kažkoks virškomitetinis ir viršministerinis darinys, kuris mums nurodinės politikos formavimo gaires, kai mes turime Vyriausybės programą ir puikiai žinome, kaip pagal ją dirbti.

Dar vienas dalykas. Jeigu pažiūrėsime į tas lenteles, kurios jau buvo atmestos ir ne kartą kritikuotos, ir svarstytos ir Emigracijos komisijoje, ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, tos pačios lentelės vėl atsiranda. Vėl jos išsivelia į tą funkcijų dubliavimą ir kartojimą. Aš jau nekalbu apie kai kuriuos rodiklius, kurie... kiltų klausimas dėl metodikos.

Dar vienas dalykas, kur yra labai sunku žiūrėti. Pasigirsta argumentai, kad reikia rūpintis BVP augimu. Taip, reikia rūpintis, bet ar dėl to neužtenka Ekonomikos ir Biudžeto ir finansų komitetų? Ar neužtenka ministerijų? Dar turi atsirasti koks nors *supra* organas, kuris dar pasirūpins.

Kada mes kalbėjome Seniūnų sueigoje apie Šeimos ir vaiko gerovės komisijos sukūrimą, mums buvo pasakyta, kad nėra personalo. Aš kelčiau klausimą, iš kur stebuklingai čia atsiras personalas? Kiek dar etatų vienai komisijai, kuri dubliuos komitetų ir kitų funkcijas, komisijų, mes turėsime sukurti ir įsteigti? Tai, be abejo, yra papildomos lėšos. Ar reikia jas investuoti dubliuojant darbą ir kartojant kitų komitetų veiklas, aš tikrai labai abejočiau. Mano galva, geriausia dovana nepriklausomybės įkūrimo... steigimo 30-mečio proga yra ne dar vienos komisijos ir ne penkių ar šešių papildomų komisijų kūrimas, o darnus darbas priimant sprendimus. Kad mes galime darniai dirbti, ką tik parodėme priimdami sprendimus dėl alkoholio kontrolės. Aš tikrai kviečiu neįsivelti į papildomų komisijų ar komitetų kūrimą, o tiesiog dirbti ir nedubliuoti vieni kitų veiklos.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu kolegą P. Urbšį, taip pat komiteto pirmininką. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų Seimo rinkimai įvyko ir po jų susidarė būtent tokia dauguma, kokia ji yra. Mes, gerbiami konservatoriai, jums irgi siūlėme prisijungti prie šitos daugumos, bet jūs nesutikote. Bet kad yra noras perimti valdžios galias ir tapti valdančiosios dalimi, mes tai matome. Tas bandymas buvo būtent tada, kai mes kalbėjome apie demografijos, emigracijos deklaracijos pasirašymą. Tada irgi buvo noras, bet tai įgyvendinti per Europos reikalų komitetą, sutelkti ten supergalias, kad taptų virš Vyriausybės ir virš visų kitų komitetų, nepavyko.

Dabar vėl prisidengiant Europos Komisijos analize tai bandoma padaryti per šitą deklaraciją. Įsiklausykite, kas yra pasakoma preambulėje: „Šiuo metu Lietuvoje nėra sutarta dėl tokio pobūdžio svarbiausių Lietuvos ekonominių iššūkių ir esminių aiškių valstybės reikalų pertvarkos prioritetų, todėl įgyvendinamas permainingas visuomenei yra sunku suprasti arba jų įgyvendinimas, nepajėgiant sutelkti intelektualios politinės valios, tampa fragmentišku bei stringančiu.“ Tai, kad

kai kas savotiškai pasimeta, kaip tas meškiukas ūke, ir jam vis neaišku, gerai, bet mes, kurie apsisprendėme patvirtinti Vyriausybės programą, aiškiai nustatėme valstybės prioritetus ir aiškiai identifikavome problemas, ir aiškiai pasakėme, kaip spręsimė.

Jeigu mes nepasitikime savimi ir manome, kad vis dėlto, nežiūrint į rinkimų rezultatus, turime perduoti politinės galios svertus gerbiamiems konservatoriams, be abejo, steikime tą superkomisiją, priimkime tą deklaraciją ir tada nekalbėkime apie tokius dalykus, kas jiems trukdė iki šiol spręsti šitas problemas, nes Europos Sąjungos Komisija analizavo tą situaciją už visą laikotarpį. Ji visada akcentavo tas pačias problemas. Jeigu mes norime vėl perduoti tiems patiems, kurie tas problemas sukūrė, nesunku prognozuoti, kuo visa tai baigsis.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega T. Tomilinas. Prašau. (*Balsai salėje*)

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš labai puikiai suprantu, ką bando padaryti ponas A. Kubilius. Manau, kad tam tikri jo veiksmai prieštarauja jo deklaruojamiems siekiams. Jis, kaip patyręs politikas, puikiai supranta, kad partijos turi skirtis ir jų požiūriai į socialinę ekonominę politiką turi skirtis. Tik taip funkcionuoja demokratija.

Aš labai noriu kreiptis į kolegas socialdemokratų. Ar jūs iš tikrųjų patikėjote, kad A. Kubilius susirūpino socialine nelygybe Lietuvoje? Nors, tiesą pasakius, galbūt galima ir patikėti, kad konservatoriams iš tikrųjų rūpi socialinės nelygybės problema, tačiau kai aš pradėsiu vardyti kitus argumentus, akivaizdu, kad tai nėra konservatorių, bent jau klasikine prasme, prioritetai. Ar konservatoriai siūlys didesnę persikirstymą? Ar konservatoriai siūlys didesnę valstybės reguliavimą? Ar konservatoriai siūlys progresinius mokesčius, gerbiamas Algirdai Sysai? (*Balsai salėje*)

Ką aš noriu pasakyti? Čia kas bandoma padaryti – vėlgi suniveluoti ideologinius skirtumus, viską sumesti į vieną krūvą. Kam tada rinkimai, kam tada demokratija?

Gerbiamas Rasa, mes visi esame suklaidinti to saldaus neoliberalų plepėjimo apie algas ir produktyvumą. Aš jums neseniai siunčiau Europos profesinių sąjungų konfederacijos statistiką, kurioje parodyta struktūriškai, kas vyko Rytų Europoje su algomis ir kaip produktyvumo augimas, neatsimenu, dešimčia kartų buvo spartesnis negu algų augimas. Štai kur didžioji Rytų Europos problema, kurią iš dalies primetė ir Briuselio konservatoriai mums.

Taigi siūlau laikytis mūsų socialiai jautrios Vyriausybės programos, įgyvendinti mūsų prioritetus ir palikti konservatoriams šansą laimėti kitus rinkimus, jeigu to norės Lietuvos žmonės.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu K. Glavecką.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, ponas T. Tomilinas iš tikro yra jaunas ir perspektyvus Seimo narys, bet aš noriu pasakyti, kad tai, kokią jis terminologiją vartoja ir turinį tų sąvokų, ir bando varyti, dėstyti tokią bendrą mokymo politiką, tai iš tikro nevisiškai atitinka visų pirma dėl to, kad auklėtojas turi būti pats išauklėtas.

Antras dalykas. Netgi pusiau liberalas P. Samuelsonas (arba pusiau ekonomistas jis yra) yra sakęs, kad papūgą galima padaryti ekonomistu, jeigu išmokysi du žodžius – pasiūla, paklausa. Kaltinti viską, kad yra kalti liberalai arba neoliberalai, yra tas pats, kas kaltinti valstiečius, kad jie kvepia M raide ar dar kuo nors. Iš tikro tai yra nekorektiška, negražu ir rodo, kad pats toks kritikas, kuris kritikuoja liberalus ar kitus dešinės, kairės, rodo tam tikra prasme, kad gali sirgti vaikiška kairumo liga, bet čia ne vaikiška kairumo, o vaikiška dešinumų liga.

Todėl aš manyčiau, kad tai yra atsitiktinumas, kada liberalai išvadinti neofašistais, nes tokių terminų apskritai nereikėtų vartoti politikoje gerbiant vienas kitą. O tas zoologinis pyktis, kurį jums sukelia liberalai, visų pirma nenaudingas jums patiems ir kenkia jums pačiam, nes pyktis yra ne kas kita kaip nuodų gėrimas ir galvojimas, kad tu nuodiji ką kitą.

Dabar apie reikalą labai trumpai. Iš tikro A. Kubiliaus komisija, ką A. Kubilius siūlo, yra problemos iškėlimas, labai svarbus problemos iškėlimas, nes visa problema yra ta, kad ne tik komisijos klausimas, bet sisteminės problemos, kurios yra Lietuvoje, visa šita krizė, kuri prasidėjo 2008 metais, iš esmės buvo sisteminių pažiūrų krizė, ar tai buvo bankinė sistema, nebankinės organizacijos. Lygiai tas pats buvo Lietuvoje. Mes buvome neparuošę sau politikos ir vidinės, nebuvo paruošę skolinimo politikos, mes neturėjome energetikos politikos. Kitaip sakant, mes visko neturėjome ir tas viskas sudarė sistemine visą ekonomiką ir jos valdymą. Tokių diskusijų įvedimas Seime vieną kartą per mėnesį, pakalbant ar darant diskusiją apie ekonomines problemas – ar

tai Lietuvos investicijų pritraukimas, ar mokesčių problemos, aš manau, iš tikro būtų didelis žingsnis mums visiems susiklausant ir ieškant geriausio sprendimo.

Opozicija iš tikro nėra tas institutas, kuris nori griauti Lietuvą. Atvirkščiai – mes norime padėti ir mes labai gerbiame poziciją, bet opozicija visuomet turi siūlyti tai, ką reikia koreguoti. Nes jeigu ji nesiūlys ir pozicija galvos, kad viskas gerai, paprasčiausiai ji sugrius. Čia yra sena taisyklė. Todėl aš manau, kad tokios komisijos arba diskusijos pradėjimas ir bandymas įtraukti į darbotvarkę ateityje diskusijas ekonominiais klausimais, dalyvaujant visiems, o ne tik formaliai, suteiktą galimybę mums visiems daugiau suprasti tą situaciją, kurioje mes esame, ir tai, ką mums reikėtų visiems kartu daryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, dabar keturi už, keturi prieš. Toks Statuto reikalavimas, tai rezoliucija. A. Kubilius – už. Pirmasis. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, man šiek tiek gaila, kad Valstiečių frakcijos ideologai ir žymiausi teisininkai kažkaip nesuprato, kas čia buvo pasiūlyta. Mažiausiai svarbus dalykas šiuo atveju yra komisijos steigimas. Galima tą punktą ir išbraukti, jeigu jo bijoma. Antras dalykas, jeigu ta komisija liktų, aš siūlyčiau, kad jai vadovautų Seimo Pirmininkas. Tai matau kaip rimto darbo įrodymą.

Trečias dalykas, aš tikrai raginčiau ir jaunąjį kolegą T. Tomiliną, kuris bando vaizduoti ideologiškai tvirtą kairįjį, beveik marksistą, nesisivaidyti tokiais žodžiais, kai kalbame apie Europos Komisiją. Aš nežinau, ar jūs pats skaitėte Europos Komisijos ataskaitą apie Lietuvą, mano įsitikinimu, ji yra nei neoliberali, nei kokia nors kairuoliška. Tai objektyvi analizė problemų, kurios yra įvardintos labai aiškiai parodant, kur pagal vieną ar kitą parametą yra Lietuva, palyginti su kitomis šalimis. Įvardintos labai ryškios problemos.

Aš tikrai norėčiau, kad T. Tomilinas man paaiškintų, kaip, pavyzdžiui, Lietuva ruošiasi sparčiau didinti ūkio produktyvumą, kaip ji ruošiasi efektyviai panaudoti sumanios specializacijos lėšas, kad iš tikrųjų aukštųjų technologijų ekonomika plėtotųsi Lietuvoje. Siūlymas ir apie tai kalbėti, patvirtinus šią deklaraciją. Bet jeigu yra matoma, žiūrима iš tokio politikavimo pusės, kad mes, valstiečiai, esame patys geriausi ir tobuliausi ir viską žinome, ir nieko mums nereikia diskutuoti, tai aš galiu iš anksto pasakyti, koks bus rezultatas. Po ketverių metų svarstysime tokią pačią, tik graudesnę ir labiau neigiamą Europos Komisijos ataskaitą apie padėtį Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – P. Urbšys. Prašom, kolega.

P. URBŠYS (LVŽSF). Be abejo, gerbiama A. Kubiliau, iš tikrųjų mums reikalinga ta superkomisija, nes tik ji gali mums nubrėžti tas kryptis ir atsakyti į tuos klausimus. Bet, kaip aš minėjau, vienaip ar kitaip, rinkimų rezultatai buvo tokie, o ne kitokie. Tai lėmė, kad jūs netapote ta ašimi, kuria formavote daugumą. Jūs dabar savotiškai teigiate tai, kad jūs vieninteliai žinote, kaip reikia išspręsti šitas problemas, todėl būtinai reikalinga ta superkomisija, per kurią jūs galėtumėte dailintis savo išmintimi. Man atrodo, būkime nuoseklūs. Vis dėlto mes visi turime įsipareigojimus, duotus rinkėjams, ir mes žinome, kaip tas problemas spręsti, tam yra Vyriausybė, tam yra Vyriausybės programa. Jeigu yra tam tikrų skirtingų požiūrių, mes galime juos realizuoti, teikdami įstatymų projektus arba diskutuodami dėl jų. Bet tas superkomisijų sprendimas, man atrodo, yra tik pigus politikavimas tam, kad, vienaip ar kitaip, vilkintume tuos veiksmus, kuriuos mes turime daryti vardan valstybės ir vardan jos žmonių.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, balsavimas dėl šio projekto parodys, ar valdantieji dar tebegyvena rinkimų nuotakomis, apsvaigę nuo rinkimų laimėjimo, ar supras ištiestą opozicijos ranką, kai yra pasisiūloma talka, bendras darbas, susitariant dėl svarbiausių prioritetų ir kartu bandant juos pastūmėti į priekį.

Čia nei A. Kubiliaus projekte, nei mūsų kalbose neskamba koks nors noras užimti kokias nors politines pozicijas, bandyti perimti iniciatyvą, tai yra talkos pasiūlymas, tai tam tikra prasme galbūt panašu į nacionalinę susitarimų idėją, kuri būna realizuojama kitais būdais, partijų vadovų ir kitų organizacijų vadovų parašais. Čia yra pasiūlyta parlamento lygio telkiamoji iniciatyva. Bet jeigu nėra pribrešta tokiai iniciatyvai, tai labai gaila.

PIRMININKAS. Ačiū. T. Tomilinas – prieš.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Aš labai norėjau atsakyti gerbiamajam ponui K. Glaveckui, aš tikrai neturiu zoologinio liberalų nemėgimo, tikrai labai gerbiu liberalų ideologiją, partiją ir viskas dėl to gerai, mes tiesiog ginčijamės dėl socekonominės politikos. O ponui A. Kubiliui aš pavardinsiu konkrečias priemones, kurių imsisi mūsų Vyriausybė, ir, man atrodo, diskusiją galima būtų baigti. Iš tokių svarbesnių dalykų tai yra mokesčių lengvatos, inovacijos, vaiko pinigai, nepriklausomai nuo pajamų būsto programa jaunosms šeimoms regionuose, šakiniai susitarimai dėl algų. Tai man yra svarbiausia ir to niekada nebuvo daroma iš esmės rimtai. Birželio 1 dieną jūs pamatysite mokesstinės reformos projektą. Taigi, jūsų pridarytos valdymo pasekmės dabar pamažu iš eilės taisomos ir todėl šiandien mums tikrai nereikia jūsų pagalbos, bet, aišku, džiaugsimės, jeigu balsuosite vienu ar kitu klausimu kartu su mumis, kaip šiandien buvo dėl alkoholio kontrolės. Tačiau mums tikrai nereikia papildomų deklaracijų, mes su deklaracijomis patys susitvarkysime.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Armonaitė – už.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Mano nuomone, tai nėra deklaracija, tai yra mėginimas įtraukti Seimo narius, sprendžiant svarbiausius mūsų valstybės klausimus ir siekiant svarbiausių pokyčių įvairiose srityse. Mes kadencijos pradžioje iš valdančiųjų girdėjome apie tai, kad reikia daugiau parlamentų įsitraukti, ko gero, tai ir būtų tas įrankis, kur Seimo nariai galėtų tiek įgyvendinti parlamentinę kontrolę, tiek patys prisiimti atsakomybę inicijuojant svarbiausius pokyčius, lemiančius teisėkūros iniciatyvas ir kitus dalykus. Aš siūlyčiau nežiūrėti į tai kaip tik į rezoliuciją, siūlau nežiūrėti į tai kaip tik į deklaraciją, siūlau žiūrėti kaip į galimybę. Iš valdančiųjų, kurie pasisakė prieš, aš tikrai girdėjau labai daug arogancijos. Mes patys susitvarkysime, nelįskite. Žinote, mus irgi išrinko žmonės, mes irgi atėjome dirbti Lietuvai. Kartu kviečiame tai ir daryti, ir, man atrodo, ši iniciatyva tai leistų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Karbauskis – prieš.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, šiandien reikia kiekvienam atsiversti „Lietuvos žinias“ ir paskaityti, kaip šitos rezoliucijos, šito pasiūlymo logiką komentuoja konservatorių partijos pirmininkas. Po to, kai perskaitai argumentaciją, nekyla abejonių, kad tai yra vienas iš instrumentų ne padėti šitai valdančiajai daugumai ir veikti į ateitį, o yra tiesiog bandymas pasakyti, kad šita valdančioji dauguma nepajėgė dirbti suirutėje, ar dar kažką panašaus. Ten tekste tiesiog cituojama.

Galiu pasakyti paprastai: ačiū už įvertinimus, tikiuosi, kad jūsų vertinimai, kaip ir jūsų palinkėjimas, kad mes sėkmingai dirbtume ilgą laiką, arba šnekėjimas apie tai, kad kitais metais nagrinėsime Vyriausybės programą jau šios Vyriausybės darbo metu... Šiuo atveju tikrai siūlau nepalaikyti, nes tai šiandien nukreipta prieš tuos žmones, kurie dirba realius darbus, o ne liežuviais mala.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, stebiu aš naujuosius valdančiuosius valstiečius, kurių daugelis iš viso tik geras pusmetis parlamente, ir stebiuosi. Iš kur jūs prisisėmėte tiek arogancijos? Tomilinau, aš tiesiog stebiuosi. Mus kaltindavo arogancija, bet jau jūs pranokstate, tikrai. Šaunuoliai, gerai, toliau – taip, tai toli nueisite...

PIRMININKAS. Netriukšmaukite.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). ...ir labai greitai, ir labai greitai matysite rezultatus. O kalbėti turime apie paprastą dalyką, štai man teko dėstyti strateginį valdymą, strateginę vadybą. Ilgai. Daugelis įmonių vadovų neskiria tam visai jokio dėmesio ir tos įmonės yra labai skurdžios ir labai prastos. Tų įmonių vadovai, kurie susiduria, pirmą kartą išsiaiškina, paskui sako: aš vien tą ir tedarau. Iš tikro keičiasi strategijos, keičiasi kryptys. Jis visą laiką dirba su strategijomis, ne su kuo nors kitu. Taip turėtų būti. Štai dabar ima ir sako: kodėl jūs ten kažko anksčiau nepadarėte? Nepadarėme to, bet dabar siūlome padaryti. Turėti strategines gaires būtų kapitalas ir jums, nes nuo to pradėtume, ir tiems, kas dirbs ateityje. Nežinau, gal jūs dirbsite, gal mes dirbsime. kažkas dirbs šitame parlamente. Nuo to mes startuotume. Dabar sakote: ne, ne, ne, nestartuokime, neapsimoka tą turėti, nes mes labai gudrūs. Jeigu jūs manote, kad to nereikia, tada tikrai nesate labai gudrūs.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami konservatoriai, labai keistokai atrodo. Jūs prisiminkite, kai tik buvo išrinktas šitos sudėties Seimas, man atrodo, žalieji rodė iniciatyvą, norėjo sudaryti valdančiąją daugumą su konservatoriais ir bandė derėtis, bet konservatoriai niekaip negalėjo eiti į valdančiąją daugumą be liberalų, be liberalizmo ideologijos ir paskui save vedė liberalus. Deja, (...) pripažinti, kad šita Vyriausybė parengė programą, parengė programos veiksmų planą. Jūs sakėte, kad ji labai gera, bet nebalsavote, pasiūlė premjerą, bet vis dėlto dar ilgokai premjeras S. Skvernelis susitikinėjo su G. Landsbergiu ir, matyt, derino tuos dešimt punktų. Nepavyko suderėti. G. Landsbergį S. Skvernelis pasodino ant taburetės ar ant kokios gal minkštesnės vietos.

Taigi, man atrodo, iš tikro čia yra tik laiko gaišimas, noras susireikšminti. Galų gale jūs turėjote savo išmintį parodyti. Tikrai Tauta dar užpraeitą kadenciją parodė jums pasitikėjimą, bet po to jūsų strategija ir jūsų dešimčia žingsnių nusivylė. Todėl dabar palaukite eilės, kitų rinkimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, pagal Seimo statuto 184 straipsnį mes dabar balsuosime, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Atsiprašau, deklaraciją. Bet čia kaip ir rezoliucija, lygiai taip pat svarstome. Prašau. Kas pritaria tam, kad priimtume be pataisų, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, balsavo 89 Seimo nariai: už – 34, prieš – 42, susilaikė 13. Nepritarta.

Pagal tolesnę procedūrą mes turime du variantus: redaguoti rezoliucijos projektą arba atmesti. Siūlau balsuoti alternatyviai. Tie, kas pasisako už tai, kad būtų redaguotas rezoliucijos projektas, balsuoja už, kas siūlo atmesti, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*) Susilaikiusieji neskaičiuojami. Balsuojame alternatyviai. Susilaikiusieji tokiu atveju neskaičiuojami.

Gerbiami kolegos, balsavo 79 Seimo nariai: už – 26, prieš – 53. Atmesta. Deklaracija atmesta.

16.55 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių“ projektas Nr. XIII-731 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių“ projektas Nr. XIII-731. Pranešėjas – A. Kubilius. Kviečiu A. Kubilių į tribūną. Primenu kolegoms, kad šiuo metu mes turime opozicinę Tėvynės sąjungos-Krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkę. Prašau. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai norėčiau pasveikinti valstiečius, kad jie daro tokią greitą pažangą ir per pusę metų jau tampa tikrais valdžiažmogiais, ar valdžios žmonėmis. Mes tai matydavome praeitame Seime, kai mūsų siūlymai valdančiajai koalicijai būdavo atmetami net nesvarstant, nes valdžia visada viską žino geriausiai. Kažkodėl ponas T. Tomilinas daug kalba apie trišalį dialogą, kaip yra svarbu, bet štai dialogo su opozicija nereikia, nes valstiečiai yra valstiečiai, jie viską žino ir viską supranta. Štai Prezidentė šiandien sako: „Svarbių valstybei reformų, švietimo, valstybės valdomų įmonių, darbo santykių įgyvendinimas stringa dėl valdančiųjų patirties stokos ir dėl to, kad yra žinių, supratimo ir politinės valios trūkumas tam, kad įgyvendintų reikalingas reformas.“

Gerbiamieji, aš sveikinu jus su pasirinkta saviizoliacijos forma.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs pristatote naują klausimą.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu pristatyti dar vieną naują rezoliuciją, kuri, aš manau, baigsis taip pat sėkmingai, nes nors praeitame Seime tai rezoliucijai socialdemokratams pritarė, bet po to nieko neįgyvendino. Jos tema iš tikrųjų yra skirta tam, kad mes visi suvoktume, jog kovojant su alkoholizmu labai svarbu ne tik prekybos draudimai ir reklamos suvaržymai (dėl to šiandien Seimas padarė keletą žingsnių į priekį, nors kai kurių klaidų gal ir reikėjo išvengti), bet labai svarbios ir kitos priemonės, kurios sėkmingai taikomos kitose pasaulio valstybėse, tokios kaip svaigalų teismai arba greitoji patikra tų asmenų, dėl kurių priklausomybės nuo alkoholio yra vienokių ar kitokių įtarimų.

Mes praeitame Seime panašią rezoliuciją buvome priėmę ragindami Vyriausybę ir Seimo vadovybę sudaryti specialią darbo grupę ir tą patirtį iš kitų šalių perkelti į Lietuvą, bet jokios pažangos nebuvo padaryta.

Kadangi valstiečiai turbūt sako ir žino, kad jie patys viską geriau supranta ir žino, tai aš netikiu, kad šitai rezoliucijai bus pritarta, todėl savo pristatymą tuo ir baigiu.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmoji – A. Širinskienė. Prašau, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų ir klausimas, ir tas pasidalinimas... Keistoka, kad kalbate tik apie alkoholizmo gydymą, bet kažkodėl nenorima rūpintis alkoholikų šeimomis. Aš esu įregistravusi pasiūlymą, kad atsirastų tokia galimybė ir būtų dirbama ta linkme. Tikrai pritariu, kad narkotikų arba svaigalų teismų buvimas arba alternatyvaus gydymo galimybės plėtimas vietoj bausmės yra pozityvus dalykas. Bet sakykite, kodėl jums taip liguistai, aš taip sakyčiau, norisi alkoholikams taikyti priverstinį gydymą? Vieną pasiūlymą atmetėme, kitą pasiūlymą atmetėme, o priverstinis gydymas išlenda ir išlenda. Tai nėra mokslu pagrįstas metodas. Iš kur atsiranda tas noras?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš tikrai nesiiimu čia spręsti. Turbūt mokslas ir jūs pati geriau žinote. Bet mane iš tikrųjų ir nuo praeitų metų stebino tai, kad po visų tragedijų, kai pasižiūrėjome statistiką ir pamatėme, kad Lietuvoje kiekvienais metais keli ar keliolika tūkstančių asmenų gydomi nuo alkoholio psichozės, ir kai žinoma, kad užsiregistruoja ir gydomi tik apie trečdalis tokių asmenų, o tai reiškia, kad realiai sergančių ir nesigydančių, bet gyvenime egzistuojančių asmenų yra kelios dešimtys tūkstančių, aš, tiesą sakant, negirdžiu iš tų, kurie prieštarauja prievartiniam gydymui, jokių pasakymų – o ką daryti? Nes, kiek aš suprantu, alkoholinė psichozė (čia gal medikai vėlgi galėtų geriau atsakyti) yra tokia stadija, kuri yra absoliučiai pavojinga visiems aplinkiniams. Koks nors veiksmas, receptas, ar tą žmogų izoliuoti, gal ne gydyti, izoliuoti, ką aš žinau, ką daryti tokiu atveju, bet ypač tie, kurie labiau gyvenate rajonuose ir mažuose miesteliuose, jūs žinote, kokia yra situacija, koks nors sprendimas turėtų būti. Visiškai akivaizdu, kad reikia suvaržyti ir alkoholio prekybą, reikia mažinti reklamą ir t. t., reikia šviesti jaunimą ir t. t., bet reikia kažką daryti ir su tos ligos pasekmėmis. Aš atsakymų iki šiol nelabai girdžiu. Galbūt gydymas, prievartinis, ne prievartinis, kad ir kaip pavadinsi, nėra pats geriausias dalykas, bet alternatyvų tam, aš, tiesą sakant, irgi negirdžiu.

PIRMININKAS. Ačiū, klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš norėčiau vis dėlto pritarti gerbiamajai A. Širinskienei ir taip pat norėjau to paties klausti ir abejoti. Priverstinis gydymas nuo priklausomybės ligų yra neįmanomas, tiesiog net neįmanomas. Tie žmonės, kurie savanoriškai gydomi nuo alkoholio priklausomybės ar narkotikų, kurie savanoriškai gydomi, iš jų tik menka dalis pasigydo, nors jie nori pagyti, bet tik menka dalis pagyja, o jūs norite juos priversti norėti gydytis ir priversti norėti išgyti. Tai yra neįmanoma.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš dėl to nesiginčiju, sakau, galima tą nuostatą ir išbraukti, poniam A. Širinskienė yra pasiūliusį ją išbraukti, čia kaip Seimas nutars, taip ir bus, bet aš tik dar kartą noriu pakartoti, kad alkoholio psichozė ir totalinė patologija, kokia gali susiklostyti, reikalauja vieno ar kito veiksmo. Arba mes pasiūlykime gydymą, jeigu ne gydymą, ką tada daryti. Pavyzdžiui, gerbiamasis Kęstutis, jūsų netolimos gimtinės Kražių situacija. Gaila, kad Seime susiklosčiusi tradicija, žiūriu, kas užduoda klausimą, po to neklauso atsakymo. Tai galiu per daug ir neatšakinėti. Bet Kražių situacija kaip tik tokia buvo. Kiek aš pamenu, iš tikrųjų alkoholio psichozė, niekas nesiima jokių veiksmų ir nekalti žmonės, kaimynai, žūsta nuo tos psichozės pasekmių. Tai kokį nors veiksmap mes turime sugalvoti, ką tada daryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Andriau Kubiliau, auksinis jūsų nutarimas, ir iš tikrųjų labai norėčiau pritarti ir balsuosiu už. Kita vertus, išeina tokia šizofrenija pagal seką – praeitų metų kovo 10 dieną trisdešimt keli konservatoriai užregistravo Alkoholio kontrolės įstatymo griežtinimą. Tai buvo pirmoji jūsų iniciatyva, prie kurios po to prisijungė Lietuvos piliečiai, surinkę parašus, ir šiandien balsavome už tai. (*Balsai salėje*) Dabar labai vertinu jūsų tokį įpareigojimą Seimo valdybai ir Vyriausybei imtis iki liepos 1 dienos ir sudaryti darbo grupę. Na, bet kodėl tik dabar jūs išeinatė su tokia iniciatyva, kodėl jūs prieš metus sugebėjote išeiti ir kontrolę didinti, tik dabar jūs primetatė valią, ar čia yra kokia nors priežastis, ar nuoseklumo?..

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ne, aš, gerbiamasis kolega, jūs gal nepamenate tiksliai, nebuvote praeitame Seime, bet praeitame Seime, kai socialdemokratai turėjo daugumą, mes ir pasiūlėme tą įstatymą dėl visų prekybų ir reklamų suvaržymo. Prie jo nuostatų mes likome ir šiandien. Jos yra, sakyčiau, labiau subalansuotos, negu Seimas dabar nuėjo, valstiečių dauguma, nuėjo savo keliu. Tuo pat metu mes pasiūlėme ir buvo priimta labai panaši rezoliucija į tai, ką vėl siūlome svarstyti. Bet bėda ta, kad praeitame Seime, priėmus tą rezoliuciją, toliau nebuvo imtasi jokių veiksmų, nebuvo sudaryta jokia grupė ir dėl tų pačių svaigalų teismų tam reikalingi įstatymai nebuvo pradėti kurti, nebuvo pradėta vadinamoji greitos *screening* sistema, t. y. patikros, kuri nustatytų, ar žmogus jau turi pavojų pakliūti į alkoholizmo žabangas.

O dėl priverstinio gydymo, aš sakau dar kartą, tai yra atskira tema, ją galima išbraukti iš šitos rezoliucijos ir čia baigti tą diskusiją. Lygiai taip pat dar vienas klausimas, kurį mes teikėm praeitame Seime ir kurį kitą registravome, susietas su alkoholizmu, nes mano yra tai, kaip mes siūlome modifikuoti socialinių pašalpų politiką. Mūsų įsitikinimu, kova su alkoholizmu reikalauja veiklos įvairiais frontais. Negali būti taip, kad mes galvotume, jog kovą su alkoholizmu galime laimėti vien tik prekybos suvaržymais. Tai mes ir pasiūlėme daug priemonių ir, kaip sakant, parodėme, kokiose frontuose reikėtų intensyviai dirbti tam, kad pasiektume realių rezultatų, nes kitaip gali būti, kad čia labiau panašės į pamojavimą vėliavomis, kas labiau čia yra prieš alkoholizmą, bet ne realių rezultatų pasiekimą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Jūs pristatėte. Nėra norinčių dalyvauti diskusijoje. Motyvai prieš – R. Karbauskis. Prašau.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, šnekant apie pastangas, kurias dabar Sveikatos apsaugos ministerija, konkrečiai ministras A. Veryga, deda dėl parengimo priemonių plano, kad padėtume tiems žmonėms, kurie turi priklausomybes, ir spręstume kitus su tuo susijusius klausimus, tiesiog mes užbėgame už akių sprendimui. Aš siūlyčiau dabar šitai rezoliucijai nepritarti, bet jos neatmesti, o ją tobulinti, pasitelkiant ir Sveikatos apsaugos ministeriją. Tikrai rūpinimasis labai svarbus ir čia reikėtų padėkoti opozicijai, kad šnekame apie įvairias priemones, bet tiesiog norint realaus poveikio sprendimo, kuris duotų naudą, reiktų tas pajėgas suvienyti, dėl to siūlyčiau dabar rezoliucijai nepritarti, jos neatmesti, o tobulinti. Kartu tobulinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų siūlymas svarstytinas, bet kai jūs nieko nesiūlote, tai, savaimė suprantama, reikia ieškoti tam tikrų išeičių. Nemanau, kad viską turėtumėte atmesti vien todėl, kad ne tos frakcijos pateikta, arba ministras gal nespėjo su savo pasiūlymais. Tiesiog siūlau pritarti ir eiti pirmyn, nors jau tokiais klausimais.

PIRMININKAS. Už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, kviečiu palaikyti šitą rezoliuciją, nes jau turime praktikos, kai, pavyzdžiui, konservatorius J. Razma pasiūlė perkelti dvi ministerijas į Kauną, tada gerbiamasis R. Karbauskis sakė, ne, mes dar vis neatsisakome šitų planų, bet nebalsuosime už šitą sprendimą. Lygiai taip pat ir šiandien gali išeiti, kad rezoliucijai nepritariate, pirma uždraudžiame viską, suvaržome, o namų darbai, tie, kurie išgydytų tautą nuo perteklinio alkoholio vartojimo, bus nepadaryti. Mes matome reformas, kurios vėluoja: miškai, mokesčių reformos, Nacionalinės žemės tarnybos pertvarkymas, – masiškai vėluoja reformos. Aš labai pritarčiau gerbiamųjų konservatorių tokiam dygliukui, kuris pasakytų: prašom iki liepos 1 dienos pateikti jau konkretų rezultatą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – R. Karbauskis. Prašau.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Čia buvo paminėta mano pavardė. Pirmiausia tai, ko jūs negalėjote padaryti per 27 metus, mes bandome padaryti per buvę metus. Aišku, labai sunku suspėti. Kita vertus, šnekant apie mūsų pažadus Vyriausybės programoje, tai mes nė nuo vieno savo pažado nesame pasitraukę ir tikrai juos visus įgyvendinsime.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Ir dabar vėl pagal tą patį Statuto 184 straipsnį... Dar A. Kubilius nori. Prašau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, čia kolega R. Karbauskis pasiūlė redaguoti rezoliuciją, aš siūlau tam pritarti, 2 punktas šito straipsnio. Redaguoti.

PIRMININKAS. Galime ne balsuoti, iš karto pritarti redaguoti? (*Balsai salėje*)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Tai kam? (*Balsai salėje*) Siūlymas yra redaguoti arba priimti.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, einame pagal Statutą, kad nesusipainiotume. Dabar pirmas mūsų balsavimas – priimti rezoliuciją be pataisų. Kas pritaria tokiai pozicijai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas, kolegos!

Gerbiamieji kolegos, balsavo 83 Seimo nariai: už – 31, prieš – 41, susilaikė 11. Nepritarta.

Dabar balsuosime alternatyviai. Už – redaguoti rezoliucijos projektą, prieš – atvesti rezoliucijos projektą. Dar kartą sakau: buvo pasiūlyta redaguoti rezoliucijos projektą. Jeigu dauguma nubalsuosime redaguoti, vadinasi, balsuojate už. Balsavimas alternatyvus, susilaikę neskaičiuojami. Kas palaiko, kad redaguotume, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš. Už tai, kad atvestume, balsuoja prieš.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 82 Seimo nariai: už – 67, prieš – 15. Redaguojame.

Gerbiamieji kolegos, pagal Statutą, jeigu nutarėme redaguoti, Seimas nustato svarstymo datą, laiką ir redakcinę komisiją. Redakcinės komisijos negali sudaryti daugiau nei 9 Seimo nariai. Dabar aš siūlau frakcijoms pasiūlyti, mūsų darbuotojai surinks pasiūlymus. Proporcija tokia: du valstiečiai, kitos frakcijos – po vieną. Tinka? Tinka. Kreipiuosi į R. Karbauskį. Ar užteks dviejų valstiečių? Teoriškai jūs galite siūlyti ir tris. (*Balsai salėje*) Du. Frakcijos seniūnas rodo du. (*Balsai salėje*) Tris. Trys – valstiečiai, kitos frakcijos – po vieną. Tinka? Prašau frakcijų vadovybei siūlyti ir po to grįšime.

Gerbiamieji kolegos, toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė. Prašom, Irena.

17.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-763 (pateikimas)

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDPF). Sveiki, gerbiamieji kolegos. Toliau tęsiame mūsų darbotvarkę. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-763. Kartu eitų Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-730. Pranešėjas – A. Kubilius. Prašom, bet visų pirma pradėsime nuo sesijos darbų programos papildymo.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). (*Nėra garso*) ...programą įstatymo projektu, kuris taip pat susijęs su kova su alkoholizmu. Mes siūlome įstatymo projektą, kuris modifikuotų socialinės paramos politikos instrumentus taip, kad jie iš tikrųjų padėtų formuoti tam tikrą motyvaciją žmonėms, kuriems gresia alkoholizmo liga ar kurie jau serga alkoholizmu, keisti savo gyvenimo būdą. Mes esame įsitikinę, kad socialinė politika turi ne tik paremti žmogų, įveikiant skurdą, gauti vienokią ar kitokią pašalpą, bet ji taip pat gali ir turi padėti žmogui keisti savo gyvenseną, jeigu dėl tos gyvensenos atsiranda kokių nors problemų. Įstatymo projektas yra parengtas remiantis paplitusia Vakarų praktika, vadinamąja sąlygine pašalpų sistema, kuri buvo išbandyta Niujorko mieste. Siūlau pritarti tam, kad būtų papildyta sesijos darbų programa.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų niekas nenori klausti. Kolegos, tiesiog papildymas, vienas straipsnis. Ar galima bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ne. Norite balsuoti. Kas pritaria, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Kolegos, balsavo 72 Seimo nariai: už – 31, prieš – 21, susilaikė 20 Seimo narių. Po pateikimo nepritarta.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Galiu repliką?

PIRMININKĖ. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu labai padėkoti valdančiajai daugumai už tikrą toleranciją ir norą išgirsti nuomonių įvairovę. Labai ačiū. Supratome jūsų šiandieninę situaciją. Linkiu sėkmės toliau taip pat dirbti. Socialdemokratai ėjo tuo keliu ir žinote, kur atsidūrė. Aš valstiečius sveikinu su to paties kelio pasirinkimu.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju. Mažiau minėkite socialdemokratus, gal sėkmingiau bus.

Kolegos, mes dabar vis tiek turime baigti procedūrą. Dar norite replikuoti? Prašom. Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Norėjau pasakyti, kad buvau užsirašęs kalbėti, norėjau su jumis diskutuoti, norėjau argumentuoti, kad iš esmės idėjiškai nepritariu jūsų pasiūlymui, jis tiesiog prieštarauja tai politikai, kurią mes norime vykdyti, bet, deja, procedūra įvyko greičiau, negu aš sugebėjau su jumis polemizuoti. Labai gerbiu jūsų nuomonę ir ačiū, kad ją pateikėte. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, mes turime baigti procedūrą. Gražiname tobulinti ar atmetame? Prašom balsuoti. Alternatyvus balsavimas. Kas už tobulinimą – už, kas už atmetimą – prieš. Tobulinti visada galima.

Balsavimo rezultatai. Balsavo 72 Seimo nariai: už – 35, prieš – 37. Vargti nereikės, projektas yra atmetas.

17.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-749 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-749. Pranešėjas – K. Starkevičius. Prašom į tribūną. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, kaip ir sakė posėdžio pirmininkė, siūlau papildyti Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimą Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ ir įrašyti Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-701.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, prašom balsuoti, apsispręsimė. Kas pritariate sesijos darbų programos papildymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Kolegos, balsavo 71 Seimo narys: už – 61, prieš – 3, susilaikė 7. Pritarta po pateikimo.

Svarstymas. Ar nori kas kalbėti? Nematau. Bendru sutarimu pritariame po svarstymo.

Priėmimas. Įspėja, reikia balsuoti. Priėmimas. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Kolegos, balsavo 74 Seimo nariai: už – 63, prieš – 4 ir susilaikė 7. Nutarimas dėl sesijos darbų programų papildymo yra priimtas. (*Gongas*)

17.21 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-701, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-702, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-703, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-704 (pateikimas)

Ir dabar svarstome Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-701. Prašom gerbiamąjį E. Pupinį į tribūną, ir dar trys lydimieji.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų yra nemažai čia žmonių, kurie gana gerai susipažinę su paslaugų kvitais žemės ūkyje ir miškininkystėje. Tas įstatymas buvo priimtas 2012 metais. Nemažai žmonių, kurie dirbo toje darbo grupėje, iš tiesų tai pasiteisino. Neseniai

mes priėmėme įstatymo projektą, kur atsisakėme monitoringo dėl tų paslaugų kvitų, nes jokio neigiamo poveikio nepadarė. Kvitų esmė yra ta, kad yra galimybė, pasinaudojant tam tikra minimalia sutartimi, civilinio teisinio pobūdžio, kai ji labai paprastai yra pasirašoma. Tai yra ūkininkai turėdavo paslaugų kvitus. Jeigu reikėdavo trumpalaikiams darbams, jie ieškodavo žmonių ir įdarbindavo pagal šį paslaugos kvitą. Kodėl toks poreikis būdavo? Vienas pagrindinis dalykas tas, kad ūkininkams ir miškininkams visada įdarbinimo sąlygas diktudavo oro sąlygos.

Dar viena problema, kad nemažai žmonių buvo pakviečiama dirbti, tačiau jie niekaip nesudarydavo jokios sutarties, nes įdarbinti gana sudėtinga, reikia iš anksto pranešti. Antras dalykas, vėlgi dėl oro sąlygų ūkininkas neprognozuoja, kada tie žmonės galės skinti obuolius, braškes rinkti ir panašiai.

Dar vienas dalykas, kad iš tiesų pagal šiuos kvitus įdarbinami moksleiviško ir studentiško amžiaus žmonės, kurie paprasčiausiai šeštadieniais atvažiuoja vienai dienai arba, jeigu turėdavo atostogų, kelias dienas padirbėti. Aišku, su tais žmonėmis buvo sudėtinga sudaryti darbo sutartis, nes labai trumpas laikotarpis.

Dar viena problema buvo ta, kodėl nelegalūs žmonės dirbdavo. Tai yra dirbdavo tie, kurie iš esmės būdavo bedarbiai. Jie negaudavo darbo, nes bijodavo rizikuoti, išeiti vienai savaitei, prarasti statusą, tada vėl būti atleisti ir tada vėl tam tikros problemos dėl patekimo į Darbo biržos sąrašus gauti paramą.

Ir dar vienas dalykas, kad įsidarbinus pagal paslaugų kvitus žmonės nepraranda jokių garantijų. Nors ir trumpai išeina padirbėti, jie padirba. Savaiame suprantama, čia gali kilti klausimas, kad jie darbo biržoje stovi, nepraranda tam tikrų garantijų, gauna išmokas tuo metu. Antras dalykas, nėra pajamos iki 1 tūkst. 700 eurų įskaičiuojamos į pajamas, kas gali mažinti jiems tam tikras socialines išmokas. Iš tikrųjų taip yra. Todėl žmonės nebijodavo eiti dirbti, ir ūkininkai nebijodavo įdarbinti, nes iki tol, kaip sakiau, buvo nelegaliai. Ūkininkas pasiima darbuotojus, vienas saugodavo, kad neateitų Darbo inspekcija. Po to kiti pamatydavo, išsibėgiodavo ir toks vykdavo spektaklis. Iš tiesų šie paslaugų kvitai išsprendė problemą. Buvo sutarta dar 2012 metais, jei ši sistema pasitvirtins, o ji pasitvirtino, nes tą pasakė ir Socialinių reikalų ir darbo ministerija, ieškosime galimybių galbūt ir kitiems darbams, kur šiuo metu nelegaliai dirbama, tai yra namų ūkio darbai, kai pasikviečiami žmonės be jokios minimalios sutarties.

Dar noriu pasakyti, svarbiausia, kad tą sąrašą tvirtina Vyriausybė. Vyriausybė apsvarsto ir nustato, kokius darbus galime įrašyti. Čia vėlgi tokių pavojų nėra. Galima padidinti sąrašą, galima sumažinti sąrašą, bet iš tikrųjų nelegalaus darbo sumažina ir iš tiesų yra rengtos mūsų ataskaitos, kurios kaip tik dėl šito įstatymo buvo analizuojamos. Iš tikrųjų šis įstatymas padėjo iš šėšelio ištraukti tikrai nemažai žmonių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Išties mano klausimas susijęs, ar nemanote, kad tai yra perteklinis įstatymas, nes bet kokių atveju Darbo kodekse, kuris artimiausiu metu bus svarstomas, numatyta daug įvairių variantų. Šiandien bet kokių atveju susiduriame su begale įvairiausių tvarkų, šiuo atveju jūs dar vieną bandote įteigti, kuri galbūt netgi sudarys tam tikras ir korupcines sąlygas, kažkokias neaiškios kilmės galbūt. Nėra kolegės A. Maldeikienės, ji vėl rėks, kad tai lengvata ūkininkams kažkokia. Iš tiesų kuo tai... Jūs jau lyg ir bandėte pagrįsti, bet man trūksta pagrindimo, kad tai nėra perteklinis įstatymas. Tai galbūt jūs galite man pasakyti, kuo čia geriau bus?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų šis įstatymas nėra naujas įstatymas. Tai yra tik papildoma viena dalimi – namų ūkiu. Jis sėkmingai galioja. Miškininkai naudojami, ūkininkai naudojami. Viskas gerai su tuo įstatymu. Iš tiesų 2013 metais buvo įdarbinta apie 22 tūkst. šiuo principu besinaudojančių žmonių. Aišku, tai yra momentinis įdarbinimas. Savaičiai gali būti arba vienai dienai. 2014 metais šiek tiek mažiau. Iš tiesų ta kodekso sistema, aišku, gera, jeigu įdarbini nuolatiniam darbui. Bet, pavyzdžiui, yra momentinių darbų, kai tu negali prognozuoti darbo galimybių, todėl paprastai yra žmonės, kurie pakviečiami momentiniam darbui, su kuriais sudaryti sutartį labai sudėtinga. Vienas dalykas, ūkininkas iš anksto turėtų pranešti, kad įdarbina. Paprastai sutartys

sudaromos ilgesniam laikui. Jos labai sunkiai įforminamos, o juo labiau kai sodui skinti ar panašiai reikia kokių 20 žmonių. Tai savaime suprantama, yra tie žmonės. Dar noriu pasakyti, kad terminas yra ribotas, kad negalima dirbti daugiau negu 60 dienų pas vieną ūkininką, o apskritai per metus 90 dienų. Taip pat apmokestinimas prisideda, kai gauna daugiau negu 1 tūkst. 700, kiek ten, 400 eurų pajamų. Iš tikrųjų apsaugota sistema iš visų pusių.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, salėje dar yra gyvų liudininkų, kai jūs stovėjote tribūnoje ir aiškinote, kaip reikalingi kvitai žemės ūkyje ir miškininkystėje. Ir dėl to buvo įvairių sutarimų, ginčų. Bet žiūrint į jūsų duomenis aiškinamajame rašte, jūs turėjote pasidomėti, kiek buvo jau 2016 metais, netgi 2017 metais. Skaičius ženkliai auga. Kai jūs sakote, kad šis įstatymas nepadarė jokio poveikio, tai noriu... netgi pagal jūsų duomenis tie 700 žmonių, kurie perėjo iš darbo sutarties į kvitų sistemą, liko be socialinių garantijų. Jie liko be pensijos, nes jie nemoka įmokų. Todėl man apskritai keista, kodėl jūs namų ruošą siūlote įrašyti į miško ir žemės ūkio įstatymo projektą? O kuo skiriasi namų ruošą mieste ar kitoje įstaigoje? Kodėl tik ūkininkams galima? O po to gal eis masažas, po to perlinės vonios ar dar kas nors? Nedarykime tokių paslaugų, nes tai yra... Visiškai sutinku su kolega, yra naujasis Darbo kodeksas su septyniomis naujomis sutarčių rūšimis. Tai eikime legaliu keliu. O šitas kaip tik yra šešėlis. Taip, yra kvitas, kurio niekas nemato. Tiksliau, mato tik tas, kas pasirašo. Todėl ar logiška, kad jūs rašote tik ūkininkams galima daryti valymą?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų ne ūkininkams, o galima bus pasinaudoti ir plačiau žmonėms. Bet yra keičiamas įstatymas, pridedamas namų ūkis, bet miškininkystės. Mes pradėjome kalbėti nuo to, kad tik žemės ūkiui. Paskui pataisomis buvo ir miškininkystė, dabar namų ūkis. Iš tikrųjų ta sistema legali. Kadangi tos knygutės yra „Sodroje“, gali jas nusipirkti, vienas dalykas, jos numeruotos, griežtos atsakomybės ir sutartis yra sudaroma. Nenorėčiau sutikti, kad sumažino. Atvirkščiai. Kai kurie žmonės, turėdami tam tikrų silpnybių netgi įmonėse per ketverius metus po tris kartus pradeda dirbti, sudaro sutartį, juos atleidžia, vėl priima. Bet, atvirkščiai, noriu pasakyti, kad pasinaudojant kvitais nemažai žmonių buvo įdarbinta nuolatiniam darbui. Ūkininkai pasiimdavo žmogų, jį patikrindavo, pažiūrėdavo, kad jis tikrai tvarkingai dirba, ir jį įdarbindavo nuolatiniam darbui, nes dėl žmonių taip neatrodo, kaip jums, kad kažkas mėtosi, kažkas nori išnaudoti ir panašiai. Iš tiesų nemanau, kad Vyriausybė nenustatys per dideles galimybes, kad būtų galima naudotis labai plačiu spektru.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Iš esmės į mano klausimą atsakė. Galiu tik pasakyti, kad ponas Algirdas ir tada buvęs ministras D. Jankauskas tam labai priešinosi, sakė, kad dangus sugrius, viskas sugrius, (...) sugrius, bet mes paskui (...) ir iš tikrųjų tai buvo gera praktika. Aš manau, šiuo atveju klausimas būtų apie nulines sutartis, kurios iš viso nieko žmonėms neduoda. Čia yra geresnė alternatyva negu kvitai?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų vėlgi vyksta paprastas sandoris, toks įdarbinimas, ir antras dalykas, kad bet koku atveju yra draudžiama 9 % sveikatos draudimu. Kaip veiks nulinės sutartys, tai jos... ko gero, gali būti tokia sutartis išnaudotojiška.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už. Prašau, Rimantai Jonai Dagi.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš labai tikiuosi, kad mūsų valdantieji nepraras klausos ne vien dėl to, kad opozicijos darbotvarkėje tas klausimas atsirado. Iš tikrųjų tas skepticizmas, kuris tvyrojo salėje, ypač iš A. Syso, kuris niekaip negali pripažinti savo klaidos, kad tai yra vienintelė naujoji rūšis, kuri pasiteisino, ir Europos Komisijos yra įvertinta, kad tai yra viena iš geriausių pasiteisusių formų, kuri suteikia tam tikrą trumpą laiką darbą mūsų žmonėms, ne tik dėl socialinių garantijų – neatpratina jų nuo darbo, jie nelaukia vien tik pašalpos arba kitaip jie nelegaliai gauna tuos pačius pinigus. Toks jos yra tikslas kiek nors prisidėti prie tos sistemos, kad žmogus išeitų iš skurdo duobės.

Tai yra geras įstatymas, pasiteisinęs įstatymas. Mūsų atmintis tikrai šiuo atveju nemeluoja, kas prieštaravo ir kas turėtų atsiprašyti už tai. Siūlymas yra praplėsti jos taikymą. Aš manau, kad mes galime tikrai atsakingai ir komitete, ir Vyriausybėje pažiūrėti, kiek mes galime praplėsti, ko kiems darbams. Apsimesti, kad nėra paslaugų namuose, už kurias kas nors nelegaliai moka, ir

nieko visiškai, jokių garantijų niekas negauna, ir apskritai valstybė net nežino, kur kas yra, tai mes tada tik stručio politiką vykdomė. O kad Darbo kodeksas dar kažkokias septynias naujoves įteisino, tai taip, įteisino, bet mes nežinome, kaip jos veiks, o šita sistema tai veikia. Siūlau pritarti po pateikimo, o paskui žiūrėsime, kaip bus.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Tikrai neužmiršau ir esu toliau įsitikinęs, kad tai yra blogas kelias. Taip, mes galime suteikti, kad žmonės turėtų kokias nors pajamas, bet mes užmirštame, kad tie žmonės praranda socialines garantijas ir visi kiti mokesčių mokėtojai viena ar kita forma juos išlaiko. Ir nesakykite, kad jie viską patys užsidirba. Taip, jie užsidirba tam tikrus pinigėlius, bet tikrai ir kompensacijos, ir visa kita, nes jų pajamos yra mažos. Ir visi mes pradžioje išlaikome jų tėvelius, po to mokėsime jiems pensijas.

Kuo mes daugiau plėsimė šitą ratą, tuo daugiau mums patiems reikės išlaikyti. Stebėsime, kad mūsų pensijos mažos, kad išmokos mažos, nes norinčių mokėti bendrąjį socialinį draudimą vis mažėja, o pensininkų skaičius vis didėja. Tai nereikia verkšlenti tada, kodėl mes turime tokias mažas pensijas. Arba mes visi dalyvaujame ir nuo visų pajamų mokame mokesčius, arba tokia situacija ir bus toliau – verkšlensime ir turėsime mažas pensijas, ir toliau darysime, kad vis didesnė dalis žmonių nedalyvautų bendroje sistemoje.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuojame. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas prieš ir susilaikote, išreiškiate savo nuomonę.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 58, prieš – 5, susilaikė 6. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Kolegos, kaip minėjau, yra trys lydimieji, tai yra projektai Nr. XIIIIP-702, Nr. XIIIIP-703 ir Nr. XIIIIP-704. Šitiems įstatymų projektams yra pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – Seimo narys K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Šiek tiek tų abejonių kilo, todėl frakcijos vardu norėčiau paprašyti, kad būtų pateikta Vyriausybės išvada. Ir dėl tų naujų lygiai taip pat – Specialiųjų tyrimo tarnybos išvada dėl galimos korupcijos ar kokių nors mokesčių slėpimo, kad būtų aišku, įteigū mes tęsime įstatymo svarstymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kolegos, pritariame, kad būtų paprašyta Vyriausybės išvados. Pagrindinis komitetas dėl visų teikiamų įstatymų projektų yra... ne visų, de ja, skirtingai. Dėl Gyventojų pajamų mokesčio bus Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas Kaimo reikalų komitetas; dėl Sveikatos draudimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-703 pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas... atsiprašau, Sveikatos reikalų komitetas (ačiū už pastabą), papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Kaimo reikalų komitetas; dėl projekto Nr. XIIIIP-704 pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Kaimo reikalų komitetas.

Per šoninį mikrofoną prašo A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, prašau, kad ir dėl kitų mes būtume kaip papildomas komitetas, nes tai yra susieti įstatymai. Trečiasis įstatymas kalba tik apie lengvata, kur neįsiskaito pajamos į gaunamas pajamas nepasiturinčioms šeimoms, bet (...) sistema daro įtaką socialiniam draudimui. Aš labai norėčiau matyti visus skaičius.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar pritariame komiteto pirmininko prašymui, kad dėl visų papildomu komitetu būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas? Dėkoju.

17.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-747 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-747. Turime apsispręsti dėl sesijos darbų programos, o paskui dėl konkrečių įstatymų projektų.

Kviečiu pranešėją A. Matulą. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, mes, trys Seimo nariai – R. Žemaitaitis, I. Degutienė ir aš, ketiname pateikti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisas, todėl prašyčiau leisti papildyti pavasario sesijos darbų programą ir, kaip sakiau, bent jau leisti pristatyti įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nėra norinčių nei klausti, nei ką. Po pateikimo pritariame bendru sutarimu? Taip. Svarstymas. Nėra kalbančių. Pritariame po svarstymo. Ir priėmimas. Prašom balsuoti. Kas palaikote, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Kolegos, balsavo 66 Seimo nariai: už – 61, prieš – 2, susilaikė 3 Seimo nariai. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Kolegos, kadangi turėjome keletą įstatymų siūlymų dėl Seimo nutarimo – visus, kurie jau yra priimti ir kurie dar bus, sujungsime į vieną Seimo nutarimą, ir Sekretoriatas tai padarys. Tiesiog Dokumentų skyrius tai padarys ir tada ateityje aš jau nekartosiu, tik dabar įspėju.

17.40 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-686(2) (pateikimas)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-686(2). Kviečiu pranešėją A. Matulą. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū, kolegos, kad leidote pristatyti. Išties teikiame įstatymo projektą, kuriuo siūlome taikyti lengvatinį, sakyčiau, ne lengvatinį, galbūt tai turėtų tapti norma, 5 % PVM tarifą receptiniams nekompensuojamiems vaistams. Šiuo metu 5 % tarifas taikomas receptiniams kompensuojamiesiems ir medicinos pagalbos priemonėms, kurios kompensuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Praėjusią kadenciją buvo priimta keista norma, kad 5 % PVM tarifas taikomas nekompensuojamiems receptiniams vaistams, kurių pakuotės kaina didesnė negu 300 eurų. Yra duomenų, kad kai kurie specialiai pakelia keliais ar keliolika eurų kainą, kad paskui būtų kompensuojama. Mūsų siūlymas, kad 5 % tarifas būtų taikomas ir nekompensuojamiems receptiniams vaistams.

Aš štai turiu išsitraukęs beveik visų Europos Sąjungos šalių informaciją, kokie tarifai taikomi kitose šalyse, pavardinsiu: Slovakija taiko 10 %, medicininės įrangos irgi 10 %, Slovėnija – 9,5 %, medicininei įrangai taip pat, Rumunija – 9 %, Lenkija – 8 %, Austrija – 10 %, medicininei įrangai – 20 %, Malta – 0 % taiko PVM mokesį, medicininei įrangai – 5 %, Latvija taiko 12 %, Kipras – 5 %, Estija – 9 %, Suomija – 10 %, medicininei įrangai – 24 %, Ispanija – 4 % ir 10 %, Olandija – 6 % ir 21 %, Vengrija – 5 % ir 27 %, Liuksemburgas – 3 % ir panašiai. Žodžiu, drįstu teigti, kad iš esmės mes vieninteliai taikome tokį didžiulį PVM tarifą receptiniams vaistams.

Tuo labiau kad artimiausiu metu, kolegos, jeigu nuo liepos 1 dienos įsigalios naujas kainynas, iš kurio bus išbraukti visi brangesni negu 10 % pigiausi vaistai, išties įsigyti vaistus bus gana sudėtinga, todėl labai geranoriškai prašyčiau, kad pritartumėte šitam įstatymo projektui. Aišku, reiktų kreiptis į Vyriausybę, kad ji paanalizuotų, ar vis dėlto tas 21 % tarifas yra norma ir galbūt norma galėtų tapti, kaip jau ir matome iš kitų Europos Sąjungos šalių, tiesiog kitoks tarifas. Galėtų būti ir 5 %.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Glaveckas. Nematau. Tada A. Palionis. Prašau. Taip pat nėra. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kaip jūs ir pats minėjote, buvo praėjusios kadencijos pabaigoje priimta norma dėl 300, kurie daugiau kainuoja, PVM. Aš manau, būtų racionalu klausti, ar jūs bandėte sužinoti ir tikrinti, ar tas sumažinimas buvo efektyvus, t. y. ar atitinkamai mažėjo vaistų kaina, nes, manau, kad yra lūkestis, kad, sumažinus PVM, kaina mažėtų? Be abejo, gerai, kad prašote Vyriausybės išvados, nes mes irgi būtume to prašę. Jeigu jūs nepatikrinote to kainos mažėjimo,

mes klausime ir Vyriausybės, kad apskaičiuotų, nes jeigu pasirodys, kad PVM sumažėjus vaistų kaina nekrito, manau, suprantate, kad tada mes sakysime, kad yra neefektyvu, ir vargu ar pritarisime. Pateikimo stadijoje tikrai aš vertinu labai pozityviai tą bandymą mažinti kainas.

Klausimas, ar jūs tikrinote kainų pokytį po tų 300 eurų, kas yra daugiau sumažinimo PVM?..

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Jūs mane kasdien stebinate ir geraja, ir blogaja prasme. Šiandien geraja prasme nustebinate. Bet nesiteiravau, nes yra labai nedidelė dalis vaistų, daugiausia onkologinių vaistų, kurių kaina daugiau kaip 300 eurų, bet tiesiog iš pacientų žodžių žinau, kad kai kurie vaistai, kurie kainavo, tarkime, 280 eurų, po priimto įstatymo kainuoja 301 ar 305 eurus. O taip tos informacijos netikrinau.

Bet aš tikiuosi, kad turėtų pigti, nes, sakau, mes jau dabar tapome Europos Sąjungos išimtimi dėl PVM dydžio vaistams, nes, kaip matėte, medicininei įrangai kai kur taikoma ištis ir didesnė, lygiai taip pat ir pas mus. Pavyzdžiui, yra keista ir galbūt mums reikia komitete apsvarstyti, pavyzdžiui, viešųjų įstaigų stomatologinei įrangai, priemonėms taikomas lengvatinis PVM, o privačioms įstaigoms PVM yra didžiulis. Žinote, kokios odontologijos paslaugų kainos? Čia irgi mums reikėtų komitete pasitarti, nes protezavimo, dantų plombavimo, taisymo – labai didelės. Jeigu gautume garantiją ir tikrai žinotume, kad pigs, galbūt irgi galėtume galvoti apie tai, kad ir šiuo atveju vienodas tarifas turėtų būti taikomas ir viešosioms įstaigoms, ir privačioms.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas teikėjas, norėjau pasiteirauti, ar esate preliminariai pasiskaičiavę, kiek valstybės mokesčių bus nesurenkama dėl PVM atpiginimo, ir ar įsivaizduojate, iš kur būtų galima kompensuoti šitą spragą?

A. MATULAS (TS-LKDF). Yra žinoma, kiek yra išleidžiama, – per 200 mln. eurų kompensuojamiems vaistams, yra žinoma, kiek išleidžia privačiai žmonės. Jeigu būtų taikomas ne 21 %, bet 5 % tarifas, ekonomistams gana nesunku būtų apskaičiuoti. Bet aš tai, jeigu pritarisite, palieku Vyriausybei ir Sveikatos apsaugos ministerijai. Dirba žmonės profesionalai ir jie tiksliai atsakytų. Aš galiu skaičiuoti, bet tiksliai tokių skaičiavimų neatlikau.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau pasiklausti dėl tos 70 eurų ribos motyvacijos.

Dar vienas klausimas būtų apie medicininės įrangos ateityje, ar negalvojama, nes, sakykim, ankstesniu laiku medicininei įrangai irgi buvo 5 % PVM, nes įstaigos tikrai verčiasi nelengvai. Bet dabar iš pradžių kol kas apie tai, ką medicinos...

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ačiū, kad jūs labai aktyviai sekate, kas yra registruojama. Mes su kolega R. Žemaitaičiu įregistravome pirmą projektą, kuriuo siūlėme: jeigu pakotės kaina didesnė kaip 70 eurų... bet paskui aš kolegą įtikinau, kad vis dėlto tokių dalykų neturėtų būti, nes vėl kainą tada arba didins, arba mažins. Mes, išanalizavę situaciją, kokią yra Europos Sąjungoje, kitose šalyse, nutarėme siūlyti 5 % tarifą.

Dėl medicininės įrangos jūs esate teisus. Dėl medicininės įrangos labai dažnai dabar kalba įvairūs politikai, kad rajonai prisipirkę ir stovi nenaudojami. Kolegos, netiesa – yra naudojama. Ta įranga, jeigu mes norime neatsilikti nuo pasaulio, kas trejus, ketverius, penkerius metus turi būti keičiama. Ateina naujos technologijos, ir tai įstaigoms labai daug kainuoja. Reikėtų galvoti ir apie tai, kokį tarifą mes galėtume taikyti. Pagal tą analizę, kurią aš turiu, kaip taikoma kitose šalyse, maždaug 30 % šalių taiko skirtingą tarifą vaistams ir medicininei įrangai, o kai kurios šalys taiko tokį pat tarifą. Tiksliau, dauguma taiko tokį pat tarifą. Bet aš jau čia nerizikuoju, nes tikrai skaičius, kiek įrangos perka įstaigos, reikia čia konkrečiai sužinoti ir galbūt tą projektą galėtų teikti ministerija arba Vyriausybė.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Daugiau klausimų nėra.

Motyvai už J. Razmos nematau. Prašom, Remigijau Žemaitaiti.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama Seimo pirmininke. Ištis, kolega buvo paprašęs manęs paskaičiuoti ir kolegė Agnė sakė... Taip, iš tikrųjų situacija tokia – vieni vaistai atpigo, kiti neatpigo, bet kiti netgi pabrango būtent, kad būtų iki tos sumos. Jūs net nepatikėsite, kokių pseudodalykų mes atradome, kad vaistas buvo pabrangintas 5,5 euro, kad būtų pasiekta ta 300 suma. Aš manau, kad Vyriausybės išvada, apie ką mes šnekėjome, yra teisinga, nes ką kolega... mes ir

su Dariumi diskutuojame dėl regentų, dėl kitų dalykų, tai turi būti taikoma. Aš siūlau pritarti ir kreiptis į Vyriausybę. Vyriausybė galėtų nustatyti gal ne nulį, gal 50, gal 70 eurų pagal skaičiavimus. Tai būtų iš tikrųjų didelė paskata ir didelė pagalba tiems žmonėms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal galime sutarti bendru sutarimu, ar norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu ir prašome Vyriausybės išvados. Taigi po pateikimo... Pagrindinis komitetas būtų Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas Sveikatos reikalų komitetas. Svarstyti siūloma rudens sesijoje.

17.51 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl redakcinės komisijos sudarymo Seimo rezoliucijos „Dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių“ projektui Nr. XIIIIP-731 suredaguoti“ priėmimas

Kolegos, noriu paskelbti komisiją, sudarytą iš devynių Seimo narių, dėl mūsų priimto sprendimo, kad redaguojame Seimo rezoliuciją dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių. Į ją į šią komisiją įeina: V. Ačienė, L. Balsys, G. Burokienė, S. Gentvilas, A. Kubilius, A. Skardžius, A. Širinskienė, R. Tamašunienė ir R. Žemaitaitis. Kolegos, mums reikia sutarti, kiek laiko redaguosime projektą? Ar tikų birželio 15 diena? (*Balsai salėje*) Tinka. Kaip tik opozicinės darbotvarkės data. Ir tada priimame tokį protokolinį nutarimą. Ar galima sutarti bendru sutarimu? Galima. Dėkoju.

17.52 val.

Seimo savaitės (2017-05-29–2017-06-02) – 2017 m. gegužės 29 d. (antradienio) ir birželio 2 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Seimo Pirmininkas norėtų pristatyti kitos savaitės darbotvarkę. Rezervinis 5 klausimas. Prašom, Seimo Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, kitos savaitės darbotvarkė. Jeigu atsiverstumėte, pamatytumėte leitmotyvus. Antradienio darbotvarkėje – Darbo kodekso tvirtinimas, turbūt pagrindinis toks klausimas. Toliau – Žemės įstatymo straipsnių pakeitimai, Miškų įstatymo pakeitimai. Toliau prasideda Švietimo ir mokslo įstatymų svarstymas, Seimo nutarimo „Dėl valstybinių universitetų tinklo optimizavimo“ problematika. Toliau – Seimo nutarimas dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą; Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymas; ketvirtadienį vėl sugrįžta Alkoholio kontrolės įstatymo priėmimas; įvairūs lydimieji; Augalų apsaugos įstatymas; Architektūros įstatymas; Statybos įstatymo pataisos; Teritorijų planavimo, Ūkinių bendrijų ir kiti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti R. Šalaševičiūtė. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamasis Pirmininke, gal būtų galima į kitos savaitės darbotvarkę įtraukti Psichologų praktinės veiklos įstatymo projekto pateikimą? Mes su tuo įstatymu vargstam beveik trejus metus, yra įregistruota nauja redakcija, yra Teisės departamento išvados. Labai prašyčiau.

V. PRANCKIETIS. Gerai, galime įtraukti, bet per Seniūnų sueigą...

PIRMININKĖ. Gal numerį galite pasakyti?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Tuoj, vieną sekundę! Nr. XIIIIP-685.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Daugiau klausiančių nėra. Kolegos, galime pritarti? (*Balsai salėje*) Pritariame.

V. PRANCKIETIS. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui.

17.55 val.

Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 16 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-659, Civilinio kodekso 2.26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-660 (pateikimas)

Grįžtame prie darbotvarkės. Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 16 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-659 ir lydimasis Civilinio kodekso 2.26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-660. Pranešėjas – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke...

PIRMININKĖ. Jau tribūnoje. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, teikiu įstatymo projektą su lydimuoju, nes reikėtų suvienodinti dvi skirtingas įstatymų nuostatas, t. y. Psichikos sveikatos priežiūros įstatyme yra parašyta, kad be teismo sutikimo galima gydyti priverstinai žmones, jeigu jie yra pavojingi visuomenei, ne ilgiau kaip dvi paras, o Civiliniame kodekse parašyta, kad ne ilgiau kaip tris darbo dienas.

Aš rizikavau prieš mėnesį siūlyti jums, kad toks gydymas galėtų būti taikomas be teismo sutikimo iki septynių dienų, bet jūs atmetėte. Kadangi Teisės departamentas parašė, kad reikėtų suvienodinti, tai aš noriu pabaigti darbą ir prašau jūsų pritarimo. Siūlau, kad būtų suvienodintos sąvokos ir Psichikos sveikatos įstatyme, ir Civilinio kodekse ir būtų parašyta, kaip rekomendavo Teisės departamentas, tris kalendorines dienas, t. y. iki trijų kalendorinių dienų. Ligoninė, kuri mato, kad pacientas nepasveiko ir vis tiek yra pavojingas sau arba visuomenei, kad galėtų iki trijų parų gydyti. Po to ligoninė prašo teismo sutikimo arba klausia paties paciento, ar jisai sutinka, bet dažniausiai nesutinka. Čia yra jau dabar techninis klausimas ir prašyčiau pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis teikėjau, šiek tiek kelia nerimą šita tendencija. Be teismo sprendimo žmogaus laisvė gali būti ribojama paprastai tik dvi paras, o čia jūs bandome septynias instutualizuoti, po to leidžiatės iki trijų. Ar visgi nemanytumėte, kad yra pavojus piktnaudžiauti, kad medicinos personalas gali tiesiog paimti žmones, kurie galbūt nėra tokie pavojingi visuomenei, ir laikyti juos ir per savaitgalį, ir per dar ką nors, ir per svarbius dalykus. Mūsų Lietuvoje tokių tendencijų gal maža, bet Rytų pasaulyje taip yra susidorojama ir su politiniais oponentais, ir su kitais dalykais. Nesinorėtų kalbėti apie bloguosius scenarijus, bet ar nebus piktnaudžiaujama šituo?

A. MATULAS (TS-LKDF). Ne. Tikrai tas galioja daugelyje šalių, tas galioja pas mus irgi daug metų, bet, kaip sakiau, medikai ir šeimos, kurios turi tokių ypatingai piktnaudžiaujančių alkoholiu žmonių, susiduria su didelėmis problemomis. Tai, kas čia įtvirtinta, ir leidžia Europos Sąjungos teisės aktai, pagaliau ir mūsų Konstitucija – iki trijų kalendorinių dienų. Tuo labiau kad šitas įstatymo projektas labai tinka tame kontekste dėl paketo, ribojančio alkoholio vartojimą. Tikrai labai dažnai šeimos susiduria su tuo, kad kol pataguldai agresyvų pacientą dėl baltosios karštiligės, o po to dviejų dienų arba vienos dienos neužtenka, bet jis paprastai neduoda sutikimo.

Todėl čia jokio pažeidimo nebus, taip ir yra taikoma visur, taip buvo pas mus. Aš, sakau, rizikavau, kas irgi nebuvo... Teisės departamentas nebuvo parašęs dėl septynių dienų, kad prieštarauja Konstitucijai, bet jūs išreiškėte valią, todėl sakau, dabar teikiu techninį dalyką, kad suvienodintume. Medikai nežino, ar antrą dieną reikia kreiptis, ar trečią, tai dabar bus aišku, kad iki trijų parų reikia kreiptis. Vis dėlto dauguma sako, kad per tas tris dienas tą ūmią būklę paprastai pavyksta sustabdyti, bet labai dažnai dar sveikatos būklė būna tokia, kad jo išleisti negali, bet taip jau yra, kad turi atsiklausti žmogus, o žmogus 95 % atvejų sako ne, aš toliau nesutinku gydytis, grįžta į tą pačią terpę. Nenoriu vardinti, kas gilinsitės, pamatysite. Vienas iš tų rezonansinių skandalingų atvejų kaip tik įvyko po to, kada žmogus buvo gydytas porą dienų, išleistas namo ir tada įvykdė nusikaltimą, kuris mums garbės nedaro.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš kažkaip, aišku, vėl stebiuosi, kad mes vis grįžtame ir grįžtame prie prievartinio gydymo. Vis dėlto reikia pripažinti, kad po pataisymų projektas jau tampa tuo, dėl kurio galima pradėti civilizuotą diskusiją. Dėl to aš būčiau linkusi pritari, tik prašyčiau, kad kaip papildomas dar būtų ir Žmogaus teisių komitetas. Tai yra žmogaus teisių klausimas, beje, labai jautrus, tai, manau, tiesiog turėtų ir tas komitetas įsitraukti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, deja, šiandien tenka nesutikti su gerbiamuoju vyresniu kolega, kurio paprastai nuomonės klausau ir stengiuosi atsižvelgti. Šiuo atveju, mano supratimu, yra varžomos žmogaus teisės ir laisvės. Jeigu vienas teisės aktas nustato dvi dienas priverstinio sulaikymo, o kuris nors kitas gal nustato tris, tai reikia suvienodinti, sumažinant iki dviejų, kas dabar yra taikoma Lietuvoje, o ne didinti priverstinį sulaikymą psichiatrinėje ligoninėje. Gerbiamieji, mes einame į Rytų politiką ir požiūrį į psichinę svei-

kata, varžydami žmogaus teises, uždarydami juos psichiatrinėse ligoninėse ir didindami laiką, kai gali uždaryti be teismo sprendimo, t. y. suvaržymas be teismo sprendimo. Du psichiatrai pasako, nusprendžia ir tave trims dienoms uždaro. Mano supratimu, tai yra klaidinga kryptis ir aš siūlau ja neiti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, balsuojame. Kas pritariate – už, kas turite kitą nuomonę – balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 37, prieš – 7, susilaikė 13 Seimo narių. Įstatymo projektui po pateikimo yra pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas... atsiprašau, papildomas Sveikatos reikalų komitetas. Ir buvo prašymas, kad taip pat būtų Žmogaus teisių komitetas. Galime pritarti? Pritarėme. Dėkoju. Siūlo ma svarstyti rudens sesijoje, abu projektus rudens sesijoje ir tie patys komitetai.

18.03 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio 1, 11 ir 13 dalių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-497, Administracinių nusižengimų kodekso 123 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 123¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-498 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio 1, 11 ir 13 dalių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-497. Pranešėjas – M. Adomėnas. Prašom į tribūną.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Noriu pasakyti, kad kartu norėčiau pristatyti ir kitą – su juo susijusį įstatymo projektą, t. y. Administracinių nusižengimų kodekso 123 ir 589 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 123¹ straipsniu įstatymo projektą. Kolegos, tai yra du įstatymų projektai, kylantys iš akademinėse procedūrose ir etikos kontrolieriaus įstaigos veiklos. Jais bandomos užkaišyti spragos, kurių vis dar turi šios įstaigos veikla, kai kovojama su plagiatais ir akademinė korupcija. Šie įstatymų projektai ištaiso tiesiog kai kurias praktikoje atsiradusias spragas, pavyzdžiui, išbraukiamas reikalavimas kalbėti apie akademinę etiką ir procedūrą, įtvirtintas etikos kodeksuose, nes kai kurios aukštojo mokslo institucijos tokių neturi, taip pat pataisomos nepakankamai imperatyvios nuostatos apie tos akademinės korupcijos padarinių likvidavimą.

Svarbiausia nuostata yra susijusi su Administracinių nusižengimų kodekso pataisomis. Šiuo metu galioja nuostata, kad draudžiama pirkti ir parduoti plagiatui skirtus darbus. Bet kadangi pirkimo faktą įrodyti yra nepaprastai sunku, tai iš *šperos.lt* nusipirktas mokslo darbas yra pateikiamas ir sakoma, kad jis buvo padovanotas. Tuomet nėra jokios nusižengimo sudėties ir tas plagiatas sėkmingai gyvuoja, tos firmelės, kurios iš tiesų skatina plagiavimo kultūrą, kurios skatina akademinį nesąžiningumą, klesti. Čia kalbama apie tai, kad dėl paties tokio darbo pateikimo ir perdavimo fakto, kai darbas yra skirtas pateikti akademinėi institucijai, jis pats būtų baudžiamas kelių šimtų eurų bauda. Be abejo, tai suteiktų instrumentų kovoti su tokiais nesąžiningomis praktikomis ir su įstaigomis, kurios gyvena iš akademinio nesąžiningumo. Jeigu kalbame apie aukštojo mokslo kokybę, turime kovoti dėl plagiatų, todėl prašau palaikyti. Į Teisės departamento pastabas bus atsižvelgta svarstant komitete, visa tai yra ištaisyta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Gumuliauskas. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš ne tiek norėčiau paklausti, kiek turiu pasakyti, kad iš tikrųjų akademinėje bendruomenėje ši liga yra išsišaknijusi. Teisinis reguliavimas čia būtinas, todėl aš kvieščiau kolegas per daug neišsiplėsti ir paremti šį projektą po pateikimo. Kiek suprantu, čia bus ir Administracinių nusižengimų kodeksas. Tik nelabai suprantu, kodėl pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas? Aš suprantu, kad tai yra kodeksas, bet vis dėlto didesnė dalis tektų Švietimo ir mokslo komitetui. Kviečiu balsuoti.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Mantai, remiu jūsų iniciatyvą, bet, kita vertus, ar nereikėtų sustiprinti šio pasiūlymo ir galvoti apie tokius precedentus, kurie įvyko su kai kuriais Darbo partijos politikais, turiu omeny plagijuotus daktaro laipsnio diplominius darbus ir universitetus, ku-

rie nesiėmė šių darbų atšaukimo. Iš esmės tai nukreipta ne prieš rinką, kurios niekada nesuvaldyti, bet prieš universitetus, kuriems gali taikyti sankcijas, nes jie tampa nekontroliuojančiomis institucijomis. Ar čia negalima sustiprinti plagiatų panaudojimo kontrolės? Dėkui.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Iš tiesų vienoje iš siūlomų Mokslo ir studijų įstatymo nuostatų kalbama apie tai, kad akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus išvados yra imperatyvios, o ne rekomendacinio pobūdžio. Tai sustiprinimas yra.

Dabar dėl rinkos valdymo. Iš tiesų, man atrodo, tuo priežodžiu, kad rinkos nesuvaldyti, galima vadovautis iki tam tikros ribos. Jeigu dabar kalbėtume apie samdomų žudikų rinką ir sakytume, kad jos nesuvaldysime, kovokime su paklausa, tai, man atrodo, nebūtų visiškai adekvatu. Tam tikra prasme plagiovimo firmos yra akademinės plotmės, intelektualinės nuosavybės ir akademinio sąžiningumo samdomi žudikai. Taigi, kovokime su šia rinką.

PIRMININKĖ. Klausia J. Imbrasas. Prašom.

J. IMBRASAS (*TTF*). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Mantai, aš neseniai sutikau vieną jauną mergaitę. Sakau: kur dirbi? Sako: magistro darbus kepu. Kaip? Ką baigusi? Sako: psichologiją universitete. O kokių magistrų? Visų rūšių. UAB'as veikia, čia, Konstitucijos prospekte, dirba 10 žmonių, nuo ryto iki vakaro jie gimdo magistrų diplomus. Kaip su tokiomis UAB'ais, kaip įsivaizduojate, ką su jais daryti reikėtų?

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Iš tiesų tos Administracinių nusižengimų kodekso nuostatos yra skirtos būtent su tokiais UAB'ais kovoti. O, savo ruožtu, jeigu galėtumėte tą vardą perduoti akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, tai, manau, būtų galima konkrečiam UAB'ui pabandyti, kaip čia pasakyti, pabloginti verslo sąlygas. Iki šių nuostatų atsiradimo iš tiesų kovoti buvo labai sunku, nes nebuvo instrumentų. Labai sunku įrodyti, kad įvyko pardavimo faktas. O dabar užteks įrodyti, kad UAB'o iškeptas magistrinis buvo pateiktas ne savo vardu, ir to užteks baudai paskirti.

PIRMININKĖ. Paskutinė klausia R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Gerbiamasis kolega, kadangi aš prieš anos kadencijos išrinkimą į Seimą dirbau dėstytoja ir tikrai teko susidurti ne su vienu magistrinio, bakalauro darbo rašymu, tikrai įtardavau plagiovimą su pirkimu, todėl pritariu jūsų teikiama projektui. Aš, kaip ir E. Gentvilas, kartais mėgstu tokius įdomus klausimus užduoti. Mano klausimas būtų. Šioje kadencijoje pasigirsta Seimo narių kaltinimai vieni kitiems dėl įstatymų projektų plagiovimo. Įstatymų projektai, kurie buvo teikti, nėra ginami jokių autorinių teisių, nuosavybės teisių projektu. Nėra. Ar jūs nemanote žengti toliau ir rengti projektus būtent šiam klausimui išspręsti?

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Tai yra subtilus klausimas, nes įstatymų projektų autorystė savotiškai yra dvejopa. Viena yra paties teksto, pasiūlymų ir idėjų autorystė, kita yra politinės valios autorystė. Kartais kolegos perima autorystę ten, kur pristinga politinės valios, pavyzdžiui, nebeišrinkus Seimo nario į kitą kadenciją, jie yra perregistruojami dabar jau išrinktų Seimo narių vardu, nes tie nariai nebegali jų pateikti, nebėra jų politinio dalyvavimo ir atitinkamos tos politinės valios. Čia klausimas yra šiek tiek subtilesnis negu vien tik paprastas... Tai nėra tekstas arba magistrinis. Manau, kad klausimas yra teisėtas. Galbūt deramai pripažinti derėtų įstatymų projektų autorystę, bet tai neturėtų varžyti galimybės tam tikrą politinę nuostatą teikti ir ginti, jeigu manau ją esant teisingą ir, pavyzdžiui, jos pirmasis autorius dėl įvairių priežasčių to nebegali daryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už. Nori kalbėti K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Išties aš, kaip dirbdamas Lietuvos sveikatos mokslų universitete, kuris pirmasis Lietuvoje priėmė galbūt tokį beprecedentį įstatymą, kad už plagiovimą ir už nusirašinėjimą yra šalinama iš universiteto... Išties tai puikus pavyzdys panaudoti kituose universitetuose ir sugriežtinti tą tvarką. Aš tikrai net prisidėčiau prie Simono minties, kad gal net reikėtų ir dar griežčiau šiuo atveju žiūrėti, nes tai yra bet koku atveju mūsų Lietuvos ateitis, mokslo ateitis ir tokioje vietoje, kur iš tikrųjų turėtų būti kuriama, vyksta plagiovimas. Tai neturėtų kartotis ir turėtų būti imamasi visų griežčiausių priemonių.

Kviečiu, kolegose, palaikyti ir dirbti toliau šiuo klausimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo, prašom balsuoti.

Balsavo 58: už – 53, prieš – 1 ir susilaikė 4 Seimo nariai. Po pateikimo įstatymo projektams yra pritarta. Dėl Mokslo ir studijų įstatymo pagrindinis komitetas yra Švietimo ir mokslo komitetas, papildomo nėra. Svarstomas rudens sesijoje.

O dėl Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstymas rudens sesijoje.

18.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-760 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, Seimo pirmoji vicepirmininkė norėtų pateikti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-760. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Tikrai norime pasidžiaugti, kad Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija išsirinko seniūną, ir A. Palionis yra maloniai prašomas dirbti ir Seniūnų sueigoje, ir būti Seniūnų sueigos nariu. (*Plojimai*) Todėl tuo pagrindu ir teikiamas Seimo nutarimas ir maloniai prašau tam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, vicepirmininke. Visi maloniai pritaria. Svarstant bus kalbančių? Ne. Galime skelbti priėmimą? Prašom balsuoti. Kas pritariate šiam Seimo nutarimui, kad priimtume, balsuojate už.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 58 ir visi 58 balsavo už. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*) Sveikiname Andrių tapusį Seniūnų sueigos nariu.

18.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-761 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gal, gerbiama Rima, kitą projektą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-761. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, jūs žinote, kad kiekvienas Seimo narys komiteuose turi turėti pavaduojantį savo kolegą Seimo narį. Mes neseniai patvirtinome, kad A. Baura dirbs Ekonomikos komitete ir dabar norime prašyti jūsų pritarimo, kad jį galėtų pavaduoti G. Burokienė, kuri visur spėja ir yra labai aktyvi mūsų kolegė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų paklausti niekas nenori. Galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Svarstant kalbėti norinčių nematau. Pradedame priėmimą. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 57: už – 57, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

18.17 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17, 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-374(3) (pateikimas)

Grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės. Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17, 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-374(3). Pranešėjas – T. Langaitis. Prašom į tribūną.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti jums du patobulintus vieną paskui kitą įstatymų projektus, susijusius su rinkimų kampanijos finansavimu ir finansavimo kontrole. Visų pirma projekte Nr. XIII P-374(2) numatyta, kad kiekvienas savarankiškas politinės kampanijos dalyvis turi pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai politinės kampanijos finansavimo ataskaitą, kurioje matomi kiekvieno savarankiško politinės kampanijos dalyvio rinkimų kampanijos finansavimo duomenys, taip, kaip buvo iki šiol, ir tai yra labai gerai. Siūlome, kad tik toks variantas būtų, kad nebūtų atstovaujamojo dalyvavimo dalyvio vienmandatėse rinkimų apygardose Seimo rinkimuose. Būtent šiuo projektu siūlome nustatyti, kad Seimo vienmandatėje rinkimų apygardoje iškeltas kandidatas gali būti registruojamas tik kaip savarankiškas politinės kampanijos dalyvis. Tai didintų atskaitingumą. Tai reiškia, kaip ir absoliuti dauguma kandidatų šiandien, kad visi kandidatai pateiktų savo finansines ataskaitas.

Projektu taip pat siūloma įtvirtinti 10 darbo dienų terminą duomenims apie rinkimų politinės kampanijos išlaidas ar prisiimtus finansinius įsipareigojimus užregistruoti politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje, kaip kad šiuo metu yra numatytas 10 darbo dienų terminas skelbti apie politinės kampanijos laikotarpiu gautas aukas.

Ir paskutinis elementas. Įstatyme iki šiol nėra numatyta galimybė VRK interneto puslapyje skelbti savarankiškų politinės kampanijos dalyvių politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščių, tai siūlome numatyti būtent tokią galimybę įstatyme. Kviečiu palaikyti šį patobulintą įstatymo projektą, o visų pirma jo pateikimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tada, ačiū už iniciatyvą. Rinkimų kampanijos metu man, kaip vienmandatininkui, buvo priekaištaujama, nes aš viešai paprašiau mane tiesiogiai paremti mano rėmėjus ir tuomet mano konkurentas N. Puteikis viešai šaipėsi iš to, kas mane remia ir kas neremia. Tuo tarpu kitos partijos absoliučiai intensyviai rinko į centrinę sąskaitą ir ten labai stipriai ėjo *incognito* pinigai. Ar jums yra žinoma apie kokias nors sąsajas, kai buvo bandoma paslėpti finansuotojus, kurie negalėjo remti tiesiogiai vienmandatininkų? Dėkui.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Yra tekę susidurti per ne vienus rinkimus su tokiais atvejais, tačiau šiandien nesileisčiau į konkrečių atvejų analizę ar pavyzdžių pateikimą. Tiesiog manau, kad turime progą padidinti rinkimų finansavimo skaidrumą palyginti labai nedideliu Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimu. Kviečiu tą ir daryti.

PIRMININKĖ. Taigi daugiau klausiančių nėra. Motyvai už. Prašom. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pritardamas šiam projektui turiu pasakyti, kad daug žmonių, ypač kurie išsikelia savarankiškai, susiduria su ta problema, kad išties nemato žmonių, kurie prisidengia partijų pavadinimu, partijų biudžetu, kiek lėšų ir kaip jos naudojamos rinkimų kampanijos metu. Aš manau, ši sąlyga yra būtina ir reikalinga, todėl siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime bendru sutarimu, ar norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo įstatymo projektui?

Balsavo 51 Seimo narys: už – 22, prieš – 8, susilaikė 21. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta.

Kolegos, turime nuspręsti, ar gražiname iniciatoriui tobulinti, ar atmetame. (*Balsai salėje*) Prašau?

Replika po balsavimo – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vis dėlto aš nesuprantu Valstiečių frakcijos apsisprendimo. Jūs rinkimų metu patys deklaravote, kad į jūsų frakciją atėjo didelė dalis nepartinių kandidatų, ir dabar jūs nebalsuojate už tą įstatymo projektą, kuris iš principo sulygina partinių kandidatų galimybes su nepartinių kandidatų. Tai atrodo daugiau negu keista. Aš manau, kad P. Urbšys, kurio čia nematau, turėtų atkreipti į tai dėmesį ir jus pamoralizuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, šiaip, kad atmestume, reikia 36 balsų. Pagal balsavusių aritmetiką tiek balsų nebus. Tai gal iš karto gražiname tobulinti ir baigiame šio klausimo procedūrą? Sutinkate? Dėkoju.

18.24 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-415(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-415. Pranešėjas T. Langaitis jau tribūnoje. Prašom pateikti.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gaila, kad pirmo rinkimų skaidrumo testo neišlaikėme. Bandykime antruoju.

Antrasis įstatymo projektas siūlo nustatyti, kad savarankiški politinės kampanijos dalyviai negalėtų sudaryti politinės kampanijos finansavimo sutarčių su ilgesniu nei šešių mėnesių mokėjimų atidėjimo terminu. Labai paprastas dalykas, kuris tiesiog faktiškai įgyvendina draudimą gauti finansavimą iš verslo. Rinkimų finansavimo įstatymu yra leidžiama paskolas gauti iš bankų ir draudžiama gauti paskolas ar finansavimą iš verslo ar kitų subjektų. Tačiau yra palikta spraga, kai galima sudaryti sutartis su paslaugų teikėju rinkimų kampanijoje, pavyzdžiui, dėl apmokėjimo po penkerių metų. Siūlome... (*Balsai salėje*)

Kuo blogai? Galiu iš karto atsakyti. Tai būtų nelegali verslo parama rinkimų kampanijai. Verslo parama yra draudžiama. Jeigu partijos sudarytų, tarkime, penkias sutartis po 100 tūkst. eurų su apmokėjimu po penkerių metų, ką mes turime? Tarkime, partija turi tik 100 tūkst. eurų bendrą biudžetą rinkimų kampanijai, tai gali iš tikro vykdyti rinkimų kampaniją neturėdama tam legaliai skirtų lėšų, pasinaudodama nelegalia verslo parama.

Šią spragą ir siūlau užlopyti šiuo įstatymo projektu. Prašau palaikyti pateikimą, toliau galėsime diskutuoti komitetuose. Reikės ir papildomų pakeitimų, tačiau siūlau eiti žingsnis po žingsnio. Po to, jeigu sutarsime dėl šios spragos užlopymo, tada turėsime aptarti, kokios yra numatomos baudos, jeigu to toliau nesilaikoma, ir panašiai. Bet šiuo momentu toks nedidelis praktinis žingsnis. Dėkui.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tada, vėl puiki iniciatyva, tik kodėl jūs apsiribojate savarankiškais dalyviais? Man atrodo, ne čia didysis pavojus. Aišku, sunku iš liberalo kėdės kalbėti apie kitas partijas, bet po rinkimų, pavyzdžiui, didžiausią skolą turi Valstiečių ir žaliųjų partija, per 900 tūkst. eurų kaip partija, kaip politinė organizacija, o Liberalų sąjūdis turi kabančią banko paskolą ir kreditorinių išsiskolinimų mūsų tiekėjams, reklamos rengėjams, viešųjų ryšių agentūroms mes neturime. Klausimas, kodėl apsiribojate tik savarankiškais?

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Politinė partija yra savarankiškas kampanijos dalyvis, tai ji automatiškai papuola. Visos politinės partijos yra savarankiški kampanijų dalyviai.

PIRMININKĖ. Klausia R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis kolega, na, iš tikrųjų norėčiau, kad jūs patikslintumėte. Ar teisingai supratau, kad tos partijos, kurios neturi daug narių ir neturi daug finansinės paramos iš valstybės biudžeto, jos lyg ir niekada negalės daugiau lėšų skirti rinkimų kampanijai, labiau apie save informuoti rinkėjus? Susidaro įspūdis, kad jūs faktiškai uždarote tam tikras duris mažesnėms partijoms dalyvauti politikoje. Ar aš čia klystu ir ar šitas įstatymas nėra pritaikytas vienai iš partijų?

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Mažosios partijos, kiek teko nagrinėti, negauna tokių sąlygų iš verslo tiekėjų. Išties nėra tekę matyti atidėjimų, ilgesnių negu pusei metų sutartyse tarp mažų savarankiškų politinės kampanijos dalyvių ir tiekėjų. Apskritai žiniasklaidos rinkoje labai aiškiai matome, kas yra pagrindiniai paslaugų teikėjai rinkimų kampanijos metu. Mes nematome tokios praktikos kaip apmokėjimai, ilgesni negu mėnesis ar du, o dažniausiai apmokėjimas būna penkios dienos arba dalinis apmokėjimas avansu. Rinkos sąlygos labai aiškiai reikalauja, ir mes tą puikiai žinome visi, kam yra tekę rinkimų kampaniją valdyti, organizuoti, kad apmokėjimo terminai yra iš dalies iš anksto ir po to gana greitai po fakto. Atidėjimai, tokie kaip pusei metų ir panašiai, išties yra tik tais atvejais, kai yra kokie nors šalutiniai papildomi susitarimai, kurie būtent ir iškreipia konkurencijos sąlygas. Jeigu mes nenorime tokių šešėlinių susitarimų, kurie iškreiptų konkurencijos sąlygas, tai tada reikėtų užlopyti tokias spragas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvus už nori išsakyti Seimo narys A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad projekte kalbama vis dėlto apie tuos terminus, kurie ilgesni negu šeši mėnesiai. Aš suprantu, kad kai kas norėtų ateityje taip pat išlaikyti galimybes vykdyti politinę kampaniją išperkamosios „nuomos“ būdu, lizingu, bet aš manau, kad vis dėlto būtinai reikia pritarti šitam projektui. Tas lizingavimas vyksta ir vyksta, kai žiniasklaidos priemonių savininkai suteikia ypatingas sąlygas sau palankioms politinėms jėgoms arba atskiriems politikams. Atkreipiu dėmesį dar kartą – čia yra kalbama dėl daugiau kaip šešių mėnesių. Aš manau, kad šešių mėnesių laikotarpis yra pakankamas apmokėti tuos išpareigojimus, kurie buvo prisiimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš motyvų nėra. Prašom balsuoti. Kas pritariate, balsuojate už, manantys kitaip, susilaikote arba balsuojate prieš.

Balsavo 52 Seimo nariai: už – 19, prieš – 19, susilaikė 14. Po pateikimo įstatymo projektui nėra pritarta.

Kolegos, vėlgi turime apsispręsti. Kad atmestume, matyt, nepakaks 36. Gal tegul tobulina bendru sutarimu?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Repliką po balsavimo galiu?

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo. Prašau, Arvydai Anušauskai.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dar kartą pamoralizuosiu. Vis dėlto Valstiečių frakcija elgiasi visiškai priešingai, negu elgėsi prieš rinkimus. Aš suprantu, kad valdžia daug ką keičia, bet vis dėlto jūs ignoruojate tuos interesus, kuriuos turi nepriklausomi kandidatai, kurių yra pas jus nemenka dalis. Šiuo atveju aš nesuprantu jūsų pozicijos. Gal kas nors galėtų paaiškinti? P. Urbšio vėl nematau, vėl nėra kam paaiškinti. Tai labai keista.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, įstatymo projektą lieka tobulinti. (*Balsai salėje*) Ar norite balsuoti? Prašau. Kas už tobulinimą, balsuoja už, kas už atmetimą, balsuoja prieš.

Už – 19, prieš – 33. Taigi 36 neturime. Lieka gražintai tobulinti. (*Balsai salėje*)

Kolegos, keliaujame toliau.

18.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-744 (pateikimas)

Seimo nutarimo dėl Seimo pavasario sesijos darbų programos pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-744 (dėl įstatymų projektų Nr. XIIIIP-738 ir Nr. XIIIIP-729). Pranešėjas tribūnoje – T. Langaitis. Prašom pateikti.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Nepaisant to, kad sunku patikėti, kaip greitai žmonės išsižada savo priešrinkiminių minčių įgyvendinti reformas, permainas, nepaisant to, kad ištis siūliau tikrai mažais žingsneliais žengti į priekį, ne visą paketą, kurio, matyti, kad reikia, deja, skaidrumo rinkimuose daugiau jau valdantiejiems nereikia. Nepaisant to, pereinu į kitą žanrą ir prašau papildyti Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbų programą dviem įstatymų projektais iš nevyriausybinių organizacijų reikalų segmento.

Pirmasis yra Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-728 ir antrasis – Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-729.

PIRMININKĖ. Kolegos, klausiančių nėra. Po pateikimo ar galime pritarti bendru sutarimu? Norite balsuoti? Prašau balsuoti.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Nevyriausybinių projektas. Guoda, jūs kolegomis paaiškinkite. Gerbiama Guoda, paaiškinkite. (*Balsai salėje*) Gerai. Taip ir perduosiu nevyriausybinių organizacijų segmentui, visiems nevyriausybiniams su linkėjimais. (*Balsai salėje*)

Kolegos, balsavo 47 Seimo nariai: už – 20, prieš – 12 ir susilaikė 15. Taigi nutarimo projektui po pateikimo nėra pritarta. Vadinasi, neįtraukiame...

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Repliką iš čia galima ar...

PIRMININKĖ. Procedūrą reikia baigti.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Repliką po balsavimo galima?

PIRMININKĖ. Tai ne jūs tikrai. Prašom. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, tai yra opozicinė darbotvarkė, šiuo atveju konservatorių. Jau buvo vienas akibrokštas, kai šiandien, pasinaudodami Vyriausybės valanda, jos metu savi apdovanojo savus. Yra daugiau negu gėda neleisti konservatoriams pateikti opozicinės darbotvarkės klausimų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ir A. Armonaitė dar nori repliką.

A. ARMONAITĖ (LSF). Aš iš tiesų noriu atkreipti dėmesį į tai, kokie tai buvo projektai. Tai buvo nevyriausybinėms organizacijoms labai reikalingi projektai. Mes Seime turime grupę parlamentarų iš įvairių frakcijų: iš valdančiųjų, iš valstiečių, iš opozicinių, kurie dirba toje grupėje, kurie labai gerai supranta tuos klausimus. Man tikrai labai gaila, kad dėl apsižodžiavimo nevyriausybiniams reikalingi projektai tiesiog buvo nupūsti. Gal nedarykime taip? Labai negražu ir neprofesionalu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, gal baigiame debatus? Dar A. Gumuliauskas. Prašom. Seimo vicepirmininke.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog labai trumpai jaunajam kolegai Simonui. Užėmiau laiko gal dvi tris minutes. Įvykdžiau misiją, kurią pavedė atlikti „Lietuvos ainiai“, ar kaip jie ten vadinasi, nevyriausybinių organizacija, pasveikinti. Ne savi savus, o išreikšdami poziciją. Duok Dieve, kad Lietuvoje ir mūsų Seime, Seimo nariams būtų daugiau tokių pastebėjimų. Čia dėl jūsų replikos, kad mes trukdėme jūsų opozicinę darbotvarkę. Visada su pagarba opozicijai. Praktikoje yra buvę visokių dalykų. Nereikia išsižeisti dėl... Na, gal nesugebėjote pateikti, gal nepakankamai išaiškino. Gyvenimas nesustoja. Mes turėsime galimybę ir jūs turėsite galimybę pateikti daug puikių savo pasiūlytų įstatymo projektų. O pyktis, arogancija, nesutarimai – štai kas mums labiausiai kenkia ir to kiek galima mažiau turėtų būti mūsų Seime.

PIRMININKĖ. Diskusiją baigia A. Gumuliauskas. Prašau.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Aš nemanau, kad čia buvo pasisakyta prieš nevyriausybines organizacijas. Paprasčiausiai čia yra politinės kultūros reikalai. Aš manau, kad jeigu yra opozicijos darbotvarkė, manyčiau, kad visa opozicija turėtų būti salėje, o ne laikytis vien tikrai pozicijos jėgomis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, vis tiek turime baigti procedūrą dėl teikto Seimo nutarimo projekto. Kas už atmetimą, prašau balsuoti. Kas balsuojate už, balsuojate už atmetimą, kas turite kitą nuomonę, – prieš. (*Balsai salėje*) Vis tiek neperėjo pateikimas. Tobulinti ar atmesti? Kas už atmetimą, – už. (*Balsai salėje*)

Kolegos, už – 21, prieš – 25. Lieka tobulinti.

18.40 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3530(2) (svarstymas)

Kolegos, toliau pagal darbotvarkę – Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3530(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – R. J. Dagys. Nėra. Kas iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto galėtų pavaduoti R. J. Dagį? (*Balsai salėje*)

Ateina G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė siūlomiems įstatymo projektui. Už – 8, susilaikė 1. Čia yra įstatymo projektas dėl valstybinių pensijų, kur sulyginamos sąlygos parolimpinių žaidynių ir olimpinių žaidynių nugalėtojams.

PIRMININKĖ. Po komiteto išvados yra pritarta iš dalies. Yra K. Smirnovos siūlymas 1 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip, kad olimpinių žaidynių prizinininkai, parolimpinių žaidynių prizinininkai, olimpinių kurčiųjų žaidynių prizinininkai, sidabro, bronzos medalių laimėtojai, olimpinių sporto šakų, pasaulio čempionai. Komitetas pritarė iš dalies, tada ir mes pritariame. Įstatymas įsigalios nuo 2018 m. sausio 1 d., o iki šių metų gruodžio 31 d. Vyriausybė turėtų priimti šio įstatymo įgy-

vendinamuosius teisės aktus. Po svarstymo, kolegos, bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai sąlyje*) Galime. Tuo procedūrą šiandien ir baigiame.

18.43 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-361(4), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-363(3), Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-364(3) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-361(4). Pateikimo stadija. Pranešėjas – A. Anušauskas. Prašome į tribūną.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, tai yra jau patobulintas projektas. Kadangi pirmą kartą pristatant jam nebuvo pritarta ir pasiūlyta patobulinti, tai dabar jisai patobulintas. Teisės departamentas šį kartą neturi jokių pastabų.

Esmė. Dabar, pasibaigus politinės kampanijos laikotarpiui, VRK rinkimų užstatus gražina per... faktiškai tas laikotarpis 140 dienų. Žmonėms, kurie naudojami elektroniniais instrumentais, kuriuos pasiūlė VRK, kurie nuolat tvarko savo politinės kampanijos išlaidas realiuoju laiku, visa tai tvarkingai sutvarkoma, iš tikrųjų nėra jokių problemų patikrinti ir pateikti išvadas, kad su išlaidomis viskas gerai, ir sugražinti tuos užstatus per 30 dienų po galutinių rinkimų rezultatų skelbimo. Atkreipiu dėmesį, kad čia ne tik dėl to, kad būtų greičiau. Iš tikrųjų politinėje kampanijoje dalyvauja ir nepriklausomi kandidatai, žmonės, kurie galbūt ir neturi pakankamai pajamų. Tie 800 eurų, įšaldomų 140 dienų, jiems yra aktualūs, ir tai irgi reikia atsižvelgti. Todėl siūloma numatyti tokį terminą. Čia kartu yra su lydimaisiais įstatymų projektais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų svarbu, kad terminai būtų sutrumpinti, nes pusę metų laiko pinigų, negražina iš tiesų dėl neaiškios priežasties. Bet kaip manote, ar suspės formaliai Rinkimų komisija įvertinti, ar iš tiesų pinigai buvo panaudoti tvarkingai?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kiekvienas iš mūsų dalyvavo politinėje kampanijoje ir žino, kad dabar suteikiami tie elektroniniai įrankiai, kurie leidžia realiai viską sutvarkyti jau iki to rinkimų momento. Tikrai nėra jokių aplinkybių, kurios trukdytų VRK įvertinti tuos dokumentus, galbūt auditorius numatant ir pasisamdant anksčiau, galbūt numatant jiems greitesnius, trumpesnius terminus, įvertinti politinės kampanijos dalyvio ataskaitą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – E. Pupinis. Prašome.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų svarbu, kad pinigai nebūtų laikomi be jokio tikslo, ir jei-gu tikrai elektroninėms sistemoms galima sutvarkyti... Aišku, padidėja pačių politikų atsakomybė būti atsakingesniems, greičiau atsiskaityti. Reikėtų pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, čia kartu eitų Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-363(3) ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-364(3). Turime apsispręsti dėl visų trijų po pateikimo. Prašau balsuoti. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 46 Seimo nariai: už – 38, prieš – 1, susilaikė 7. Po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta ir kaip pagrindinis komitetas yra siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Papildomų nėra. Svarstymo data – birželio 20 diena.

18.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-748 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų

programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-748. Pateikimas. Pranešėjas – S. Jovaiša. Jau tribūnoje. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš prašyčiau, čia eis du klausimai vienas po kito, gal galima vienu nutarimu abu įtraukti, ar ne?

PIRMININKĖ. Taip ir bus.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Aš pristatysiu abu.

PIRMININKĖ. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Prašau įtraukti į pavasario sesijos darbų programą du klausimus, tai įstatymo projektą...

PIRMININKĖ. Tai jūs norite ir už P. Saudargą pristatyti?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Taip, taip, taip. Aš to irgi esu kaip ir autorius.

PIRMININKĖ. Vis tiek reikės atskirai pristatyti, kol kas tik pakuočių. Prašau savąjį projektą.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Taip. Tada prašau projektą Nr. XIIIIP-748 įtraukti į pavasario sesijos darbų programą.

PIRMININKĖ. Kolega, jūs pristatote Seimo nutarimą, kad juo būtų įtrauktas į sesijos darbų programą jūsų teikiamas projektas Nr. XIIIIP...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Nr. XIIIIP-595, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Taip. Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar klausti yra norinčių? Nėra. Ar galima bendru sutarimu? (*Balsai sąlyje*) Pritariame.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti.

Priėmimas. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Kolegos, balsavo 45 Seimo nariai: už – 45, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-748) priimtas. (*Gongas*)

18.51 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-595 (pateikimas)

Prašom pristatyti Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-595. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Tai tikrai neužims laiko, nes yra labai paprastas. Aš siūlau, kad būtų priimamos ir daugkartinio naudojimo pakuotės, kurių atpažinimo ženklai per nuskaitymo sistemą nebūtų identifikuojami, bet tai būtų galima padaryti rankiniu būdu, jas pripažinti kaip užstatą, už kurį reiktų grąžinti sumokėtus centus.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmoji klausia V. Vingrienė. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Dėkoju pranešėjui. Labai džiaugiuosi dėl jūsų iniciatyvos išplėsti Pakuočių tvarkymo įstatymą, taip pat dėl depozito sistemos išplėtimo, papildant visuomenei tokį svarbų klausimą kaip pakuočių, kurios nepatenka per taromatus, įtraukimas į depozitą, kadangi tai yra šiek tiek sulankstytos ar apgadintos pakuotės. Bet norėjau jūsų paklausti, o kaip jūs galvojate išspręsti šį pažeistų pakuočių surinkimo klausimą, koks tai būtų procentas ir kokios tai būtų kainos?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tai yra iš tikrųjų labai menkas kiekis, bet jis moraliai kai kuriems žmonėms yra svarbus. Šis mano siūlymas yra kaip tik iš tos serijos, kai žmonės to paprašo, nes iš keliasdešimties atplėštų pakuočių dėl vienokių ar kitokių priežasčių kai kurios yra iš tos pačios partijos ir su sugadintais atpažinimo, identifikavimo ženklais. Jų tikrai nebus daug. Mes puikiai pamename, kai, prieš įsigaliojant šiam Pakuočių įstatymui, prie kasų būdavo dėžių, kai surinkdavo ir be jokio vargo kasininkės nuskaitydavo ir įvertindavo sumas už pakuo-

tes. Tiesiog tai tikrai nesudarys jokių sunkumų jokiai parduotuvei. Manau, kad per dieną tokių atvejų bus vienas kitas, o gal kai kuriomis dienomis iš viso nebus. Tiesiog tai yra toks žmogiškasis faktorius, nes įsivaizduokime vaikučius, kurie, galbūt norėdami nusipirkti pigių ledų porciją, pamiškėse ar paupiuose randa pakuočių, jos būna išplautos, nublukusios ar dar kokios nors, žodžiu, tikrai padėkime ir tokiems žmonėms pajusti džiaugsmelį.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Šiek tiek neįsivaizduoju, kaip gali būti tai įgyvendinta dideliuose centruose, ar kasininkė turėtų priimti tuos visus butelius, apsikrauti? Ir dar vienas klausimas. Ar nemanote, kad apskritai reikėtų plėsti surenkamos taros asortimentą, nes daug kas išmeta tuos, kuriuos galėtų panaudoti antrą kartą?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Taip, atsakau į antrą klausimą. Be abejo, reikės, atliekų surinkėjų galbūt neturi įpareigoti, kad mes kuo mažiau paliktume pakuočių gamtoje kaip teršalą. O surinkti iš tikrųjų čia prie bet kurios kasos užtektų vienos paprastos dėžutės. Kaip aš minėjau, tą vieną kitą netikusią pakuotę bus galima tiesiog rankiniu būdu įskaityti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvus norite išsakyti ar galime bendru sutarimu? Galime, dėkojame. Po pateikimo sutarta bendru sutarimu.

Lieka paskirti komitetus. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti rudens Seimo sesijoje.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Aš labai atsiprašau. Jeigu galima, prašau palikti galimybę svarstyti dar šioje sesijoje, nes yra numatytas šioje sesijoje vienas stambus svarstymas panašia tema.

PIRMININKĖ. Jeigu komitetas apsvaistys, tai mes neprieštarausime. Gerai? Prašom per šoninę mikrofoną. Prašom. V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Jau pritarta po pateikimo panašiai to paties įstatymo pataisai dėl pakuočių depozito išplėtimo, bet šiuo metu mes laukiame Vyriausybės išvados. Sunku pasakyti, ar šio sesijos metu, bet jeigu šios sesijos metu, tai aš tikrai siūlyčiau svarstyti kartu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, darbo tvarka viską išsiaiškinsime.

18.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-764 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIIIIP-764. Kaip sakiau, visi jie mūsų Dokumentų skyriaus bus sujungti į vieną. Jis teikiamas dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-549, kad jis būtų įrašytas į Seimo sesijos darbų programą. Prašom, Sergejau Jovaiša, pristatyti.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Prašau projekto variantą Nr. XIIIIP – koks ten yra? – projektą Nr. XIIIIP-549 taip pat įtraukti į pavasario sesijos darbų programą. Taip pat yra tikrai labai nedidelė pataisėlė, manau, neužims laiko. Ačiū.

PIRMININKĖ. Nėra klausiančių. Ar po pateikimo bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*) Svarstymas. Kalbančių nėra. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Galime.

Balsuokite dėl viso Seimo nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 46 Seimo nariai: už – 45, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-764) yra priimtas. (*Gongas*)

18.58 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-549 (pateikimas)

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-549. Pateikėjas – S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Dėl minėto projekto 1 straipsnio, 8 straipsnio pakeitimo, siūlau tokį variantą: pirmoji dalis skamba taip: „Daugkartinių pakuočių pardavėjai privalo priimti daugkartines pakuotes, už kurias nustatytas užstatas, ir gražinti užstatą, išskyrus pakuočių pardavėjus, prekiaujančius smulkiose parduotuvėse, kurių bendrasis plotas neviršija 90 m², neskaitant kaimo parduotuvių.“ Kaip ir minėjau, projektas buvo naujas ir labai platus, todėl yra tokių praleistų smulkmenų. Noriu ištaisyti dar vieną klaidelę ir įrašyti šalia „kaimo“ dar „ir miestelių parduotuvių“. Įsivaizduokite, mieste viskas gerai, kaimai išskirti, o miesteliai, kurių Lietuvoje yra beveik kiekviename rajone, į šią sąrašą neįrašyti, todėl aš siūlau, kad ta išlyga būtų pritaikyta ir mažiems miesteliams.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Mažeika. Nematyti. Lieka E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, visi orientavosi į plotą, nes labai sunku identifikuoti pagal registruotus žmones, kai jie nuolat keičiasi, miestai ir miesteliai. Ar tikrai buvo tokių parduotuvių, kurios neėmė atsižvelgiant į mažą parduotuvę iki 90?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš sakau, ta traktuotė truputį... Galima sakyti, kad miesteliai nepatenka, ir daryk, kaip nori. O yra tokių miestelių panašaus dydžio kaip ir kaimai, tačiau jie nepatenka į šį įstatymą, todėl paprasčiausiai formuluotė išplečiama vietovių geografija, gal taip pasakykime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje: „Galima.“*)

PIRMININKĖ. Galima. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymas rudens sesijoje. Kolegos, pagrindinė...

A. PALIONIS (LSDPF). Atsiprašau, galima?

PIRMININKĖ. Prašom. Dėl vedimo tvarkos – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau dėl abiejų projektų, ir Nr. XIII-595, ir Nr. XIII-549, paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Vyriausybės išvados. Pritariame, kolegos? (*Balsai salėje*) Pritariame. Ačiū. Bus su Vyriausybės išvada.

Ir pagrindinė darbotvarkė... Dar, Sergejau, prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Aš labai atsiprašau, jūs paminėjote, kad rudens sesijoje?

PIRMININKĖ. Rudens sesijoje, jeigu...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Gal palikime tą patį variantą?

PIRMININKĖ. Jeigu Vyriausybės išvados paprašė, ateis, tai bus galima.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Gerai, jeigu bus galima, neskaidykime. Ačiū.

19.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų paskelbimo arkivyskupo Teofiliaus Matulionio metais“ projektas Nr. XIII-323(2) (svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Ir liko mums du nesudėtingi rezerviniai. Į tribūną kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką E. Jovaišą pristatyti Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų paskelbimo arkivyskupo Teofiliaus Matulionio metais“ projektą Nr. XIII-323(2). Čia svarstymo stadija, tik nebent galite paagituoti.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, jau žinote šią arkivyskupo T. Matulionio paskelbimo istoriją, ji buvo pristatyta, nežinau, ar daugiau bereikia ką nors papildomai šnekėti. Jeigu Švietimo ir mokslo...

PIRMININKĖ. Komiteto išvadą.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Švietimo ir mokslo komitetas pritarė bendru sutarimu šitam. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, išvadą turėjo V. Juozapaitis. Bet tai kitas komitetas, Kultūros komitetas, prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, pristatau pagrindinio Kultūros komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų paskelbimo arkivyskupo Teofiliaus Matulionio metais“. Bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, yra siūloma skubos tvarka. Nėra? Pritarta.

Per šoninį mikrofoną – E. Jovaiša. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Labai prašytume Seimo suteikti šią galimybę, nes jau pusė metų praėjo šitų 2017 metų, skubos tvarką padaryti.

PIRMININKĖ. Ar Seimo Pirmininkas siūlytų mums, kad šiandien galėtume ir priimti šį nutarimą, ir tada šie metai tikrai šiandien būtų paskelbti kaip arkivyskupo T. Matulionio metai. Sutinka? Prašom per šoninį mikrofoną, gerbiamas Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Taip, siūlau ypatingą skubą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, prašom balsuoti. Ar pritariame ypatingai skubai? Bendru sutarimu ir balsuojame tada. Bendru pritariame ir dėl priėmimo balsuojame.

Balsavo 48 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra.

Šio nutarimo priėmimas

Taigi Seimo nutarimas „Dėl 2017 metų paskelbimo arkivyskupo Teofiliaus Matulionio metais“ yra priimtas.

Kolegos, paskutinio rezervinio klausimo pranešėjo nematau. Tada šios dienos darbotvarkė baigta. Seimo narių pareiškimų taip pat neturime. Prašom, registracija.

Užsiregistravo 48 Seimo nariai. Taigi, kolegos, dėkoju už jūsų kantrybę. Mes 20 minučių sugebėjome darbotvarkę baigti anksčiau. Skelbiu Seimo posėdį baigtą. Gero vakaro. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 82
Adomėnas Mantas 32, 59, 60, 84, 85
Aleksna Virgilijus 29
Anušauskas Arvydas 13, 39, 87, 89, 91
Armonaitė Aušrinė 24, 30, 32, 35, 36, 40, 44, 47, 71, 90
Ažubalis Audronius 11, 15
- Bacvinka Kęstutis 52, 53
Bakas Vytautas 11, 13
Balsys Linas 82
Bartkus Gintautas 61
Baškienė Rima 7, 15, 59, 60, 86, 88, 90
Baura Antanas 86
Bernatonis Juozas 13, 15
Budbergytė Rasa 65, 67
Burokienė Guoda 82, 86
Butkevičius Algirdas 66
- Černiauskas Alfonsas 59
Čmilytė-Nielsen Viktorija 32, 35, 36, 40, 44, 47
- Dagys Rimantas Jonas 12, 29, 37, 49, 51, 78, 90
Degutienė Irena 80
Dumbrava Algimantas 60
- Gailius Vitalijus 62
Gelūnas Arūnas 32, 35, 36, 40, 44, 47
Gentvilas Eugenijus 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 51, 58, 59, 60, 85
Gentvilas Simonas 20, 21, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 44, 47, 52, 62, 63, 73, 74, 81, 82, 83, 84, 87, 88, 90
Glaveckas Kęstutis 26, 27, 37, 38, 44, 61, 67, 69, 71, 80
Gražulis Petras 15, 24, 25, 72
Grybauskaitė Dalia 55, 56
Grušas Gintaras 24
Gumuliauskas Arūnas 35, 84, 90
- Imbrasas Juozas 85
- Jankauskas Donatas 78
Jarutis Jonas 25, 26
Jedinskij Zbigneŭ 8, 60
Jovaiša Eugenijus 94, 95
Jovaiša Sergejus 41, 92, 93, 94
Junkeris Žanas-Klodos (Juncker Jean-Claude) 55
Juozapaitis Vytautas 60, 61, 94
Juška Ričardas 50
- Kalėda Česlovas 59
Karalius Linas 8, 18
Karbauskis Ramūnas 7, 8, 16, 19, 20, 21, 22, 24, 29, 30, 34, 35, 36, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 71, 74, 75
- Kasčiūnas Laurynas 11
Kepenys Dainius 22
Kernagis Vytautas 42, 43
Kirkilas Gediminas 54, 59, 65
Kirkutis Algimantas 22
Kubilienė Asta 42, 43
Kubilius Andrius 8, 34, 39, 40, 46, 56, 57, 59, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 82
Kukuraitis Linas 62
- Landsbergis Gabrielius 17, 18, 19, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 39, 40, 44, 45, 46, 65, 72
Langaitis Tadas 86, 87, 88, 89, 90
- Majauskas Mykolas 23, 32, 33, 57, 62, 83
Maldeikienė Aušra 77
Martinėlis Raimundas 23, 26, 47, 81
Masiulis Kęstutis 11, 13, 15, 71, 73
Masiulis Rokas 59, 60, 62
Matulas Antanas 18, 25, 26, 27, 80, 81, 82, 83
Matulionis Teofilus 94, 95
Mažeika Kęstutis 8, 51, 77, 79, 85, 94
- Navickas Kęstutis 61
Navickienė Monika 62
Nekrošius Arvydas 29
- Olekas Juozas 9, 10
- Palionis Andrius 20, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 52, 53, 80, 86, 94
Paluckas 46
Pavilionis Žygimantas 13, 14, 56
Petrauskienė Jurgita 59, 60
Pranckietis Viktoras 7, 54, 60, 82, 95
Puidokas Mindaugas 10, 11, 12, 13, 15
Pupinis Edmundas 50, 51, 74, 76, 77, 78, 91, 93, 94
Pūras Dainius 24
Puteikis Naglis 46, 48, 49, 87
- Razma Jurgis 17, 36, 49, 51, 70, 74, 81
Rimkus Juozas 52, 53
Rinkevičius Viktoras 23, 52, 53
- Salamakinus Algimantas 38
Samuelsonas Polas (Samuelson Paul) 69
Saudargas Paulius 18, 42, 43, 48, 92
Simulik Valerijus 10
Sinkevičius Virginijus 11, 29, 52
Sysas Algirdas 14, 30, 32, 69, 78, 79

- Skaistė Gintarė 50, 90
Skardžius Artūras 8, 20, 29, 30, 31, 32, 35, 39, 40, 41,
42, 43, 44, 45, 46, 48, 50, 52, 82
Skvernelis Saulius 46, 47, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 72
Smirnovas Kęstutis 90
Stacevičius Lauras 29
Stančikas Andriejus 52, 53
Starkevičius Kazys 76
Steponavičius Gintaras 11, 13, 15, 30, 66
Streikus Zenonas 50
- Šakalienė Dovilė 29
Šalaševičiūtė Rimantė 29, 30, 31, 32, 35, 39, 40, 41, 42,
43, 44, 45, 46, 82, 85
Šapoka Vilius 61
Šarknickas Robertas 49
Šedbaras Stasys 16
Šefčovičius Marošas (Šefčovič Maroš) 54, 56, 57, 58, 59
Šekspyras Viljamas (Shakespeare William) 20, 21
Šiaulienė Irena 54, 75
Šimas Audrys 52, 53
- Širinskienė Agnė 8, 16, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38,
40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 66, 68, 73, 80, 82, 83
- Talmont Leonard 61, 62
Tamašunienė Rita 82
Tomilinas Tomas 27, 28, 32, 33, 36, 37, 64, 69, 70, 71,
72, 76
- Urbšys Povilas 8, 9, 10, 31, 32, 37, 39, 46, 68, 70, 87, 89
- Vaičiūnas Žygimantas 56
Valančius Motiejus 59
Veryga Aurelijus 7, 16, 29, 33, 34, 37, 40, 43, 46, 47, 59,
60, 74
Vingrienė Virginija 29, 92, 93
Vinkus Antanas 29, 44, 59
- Zingeris Emanuelis 11, 13, 38
- Žemaitaitis Remigijus 7, 17, 22, 23, 29, 30, 32, 35, 38,
39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 80, 81, 82

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*